bloom. APPSC

కరెంట్ అఫైర్స్

సెప్టెంబర్ 2026

గ్రూప్–1 · గ్రూప్–2 · ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు తొలి ప్రాధాన్యం

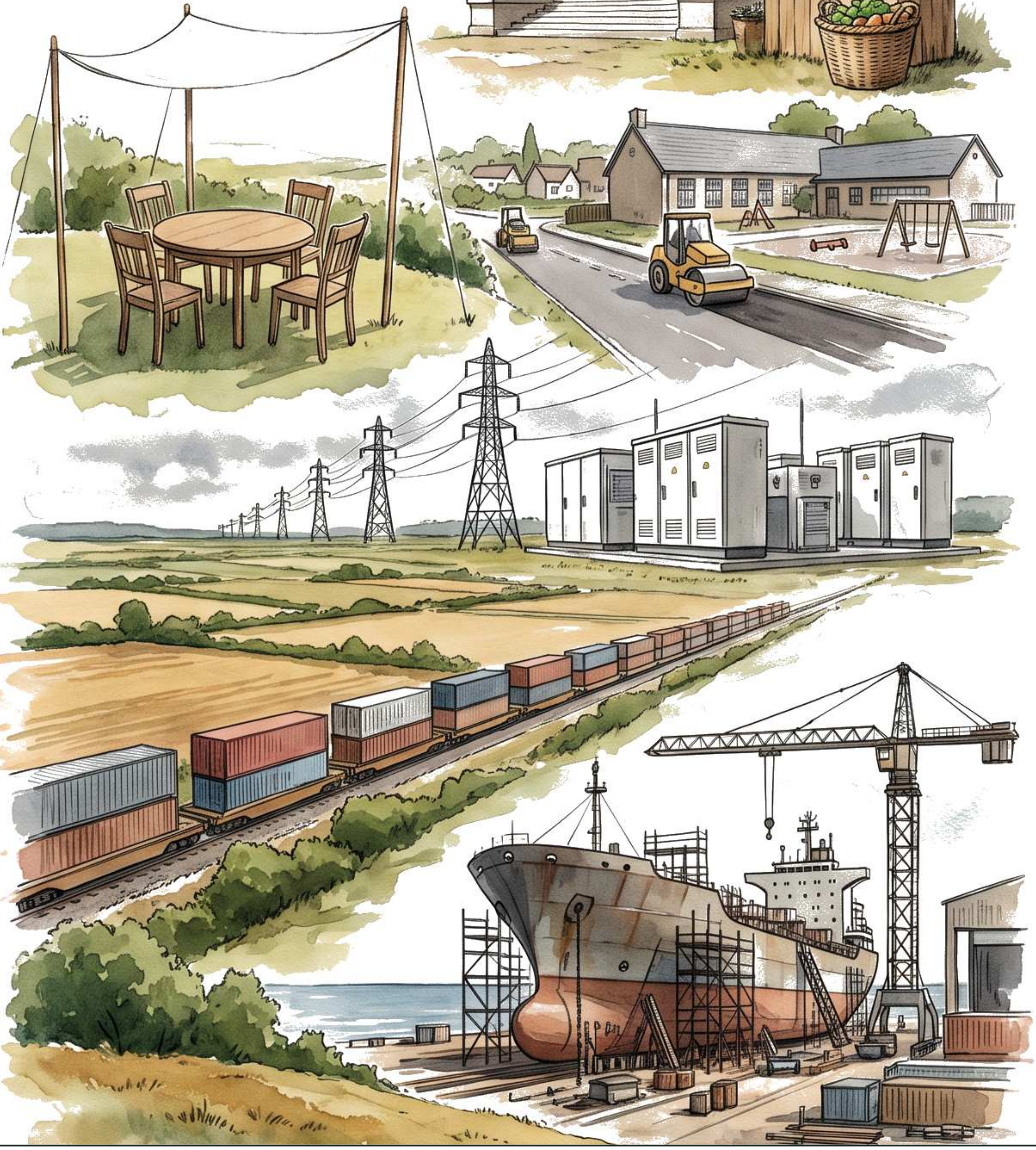

BLOOM APPSC · కరెంట్ అఫైర్స్ · సెప్టెంబర్ 2026

ఈ నెల వార్తలు—పరీక్ష అడిగే తీరులో

> APPSC ప్రశ్నల రూపంలో నెల రోజుల వార్తలు: ముందు ప్రశ్న; అవసరమైన చోట నేపథ్యం, విశ్లేషణ; నేరుగా అడిగే అంశాలకు ఖచ్చితమైన సమాచారం.

ఈ పుస్తకం విభాగం వారీగా సాగుతుంది: మొదట A ఆంధ్రప్రదేశ్, తర్వాత B నుంచి F వరకు. పేజీ అంచున ఉన్న ట్యాబ్ మీరు ఏ విభాగంలో ఉన్నారో చెబుతుంది. ప్రతి అంశం ఒక చిత్రంతో, పరీక్షలో అడిగే తీరులోనే మూడు ప్రశ్నలతో మొదలవుతుంది. చదవకముందే వాటికి జవాబు గుర్తించండి; ముందు వేసిన అంచనా సరైన జవాబును గుర్తుంచుకునేలా చేస్తుంది. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, అంశం చివర ఉంటాయి. చిన్న అంశాల్లో నేరుగా గుర్తుంచుకోవాల్సిన ఒక్క విషయాన్ని ఇచ్చాం. ప్రతి విభాగం చివర ఉండే ఒక్క ప్రశ్న వార్తల్లో, వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి. వాటికంటే ముందు, పరీక్షకు ముందు చివరిసారి చదువుకోవడానికి, ఈ నెలంతా ఒక్కో అంశానికి ఒక్క పంక్తితో రెండు పేజీల్లో ఉంది. వెనక ఉన్న 30 ప్రశ్నలు నెలను ముగిస్తాయి; ప్రతి ప్రశ్న ఏ అంశం నుంచి వచ్చిందో చెబుతుంది, జవాబుల పట్టిక తిరిగి వెళ్లాల్సిన పేజీని ఇస్తుంది. ఈ పుస్తకం నుంచి నోట్స్ రాయకండి; ఇదే నోట్స్.

పరీక్ష ప్రాధాన్యాలతో ఈ నెల పోలిక

2024 గ్రూప్–2 కరెంట్ అఫైర్స్ విభాగంలో అంశాల వారీగా వచ్చిన ప్రశ్నలను, ఈ సంచికలోని అంశాల సంఖ్యతో పోల్చాం. సంఖ్య తక్కువగా ఉన్న వరుస అంటే మా పరిశోధనలో లోటు; ఆ నెల వార్తలు తక్కువ అని కాదు.

విభాగం	2024 పేపరులో 30కి	ఈ నెల అంశాలు
ఆంధ్రప్రదేశ్	5	25
అంతర్జాతీయం	4	6
పురస్కారాలు, గౌరవాలు	3	4
పర్యావరణం, జీవజాతులు	3	5
క్రీడలు	2	4
రక్షణ	2	4
ఆర్థికం, మౌలిక వసతులు	2	12
ఆరోగ్యం	1	0
పథకాలు, పాలన	1	15
దినోత్సవాలు, ఇతివృత్తాలు	1	1
నివేదికలు, సూచీలు	1	3
శాస్త్ర, సాంకేతికం	0	6

విషయ సూచిక, విభాగం వారీగా

ప్రతి అక్షరం ఒక విభాగం; పేజీ అంచున ఉన్న ట్యాబ్‌ను సూచిస్తుంది: A ఆంధ్రప్రదేశ్, B రాజ్యాంగం, పాలన, C ఆర్థికం, పథకాలు, D శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం, E ప్రపంచం, F సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు. ప్రతి అంశం దాని చిత్రంతో కనిపిస్తుంది; దాని కింద ఆ విభాగంలోని బ్రీఫ్‌లు, ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు ఉంటాయి.

A ఆంధ్రప్రదేశ్ 4

A1 కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు, మచిలీపట్నంలో షిప్‌యార్డ్ 5

A2 నెల్లూరు జిల్లా రామాపురంలో పల్లె పండుగ 3.0 ప్రారంభం 9

A3 892 పోస్టులకు APPSC నోటిఫికేషన్లు, OTPR నవీకరణ 13

A4 ఏపీ పాల్ట్రీ పాలసీ 2026-29: రెండు మొత్తాలు, వాటి అర్థం 13

A5 గ్రూప్-1 (2018) మూల్యాంకనం: సిట్ నివేదిక, తుది విచారణ 14

A6 ఎగుమతుల్లో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏడో స్థానం 15

A7 కోల్ ఇండియాకు అరుదైన భూమూలకాల అన్వేషణ లైసెన్స్ 16

A8 ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇళ్ల స్థలాలకు పూర్తి యాజమాన్య హక్కు 17

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, A-L1 నుంచి A-L17 వరకు 19

B రాజ్యాంగం, పాలన 25

B1 సీఈసీ చట్టం కేసు: పెద్ద ధర్మాసనానికి పంపడంపై న్యాయమూర్తుల భిన్నాభిప్రాయం 26

B2 EPFO వేతన పరిమితి రూ.25,000కు పెంపు 30

B3 యూపీఐ మర్చంట్ ఛార్జీపై స్టే లేదు 31

B4 రెండు తీర్పులు: ఆర్టికల్ 311(1), బాధితుల అప్పీళ్లు 32

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, B-L1 నుంచి B-L7 వరకు 33

C ఆర్థికం, పథకాలు 36

C1 జీడీపీ, సీపీఐ, డబ్ల్యూపీఐ: కొత్త ఆధార సంవత్సరాలు 37

C2 గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశకు ఆమోదం 42

C3 ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ల నెట్‌వర్క్ పూర్తయింది 46

C4 రబీ ఎంఎస్‌పీ 2027-28: కుసుమకు అన్నిటికంటే ఎక్కువ పెంపు 50

C5 ఎనిమిది రైల్వే ప్రాజెక్టుల్లో అరక్కోణం-రేణిగుంట లైన్లు 51

C6 గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026: భారత్‌కు 38వ స్థానం 52

C7 గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ 2026: భారత్‌కు 131వ స్థానం 53

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, C-L1 నుంచి C-L11 వరకు 55

D శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం 59

D1 దక్షిణ మధ్య రైల్వేలో మొదటి కవచ్ 4.0 59

D2 కార్లకు CAFE-3 ఇంధన నిబంధనలు: నోటిఫికేషన్ జారీ 60

D3 ఆరో విడత మూల్యాంకనం: మొత్తం 58 పులుల అభయారణ్యాలకూ వర్తింపు 61

D4 శ్రీహరికోట నుంచి EOS-05ను నింగికి చేర్చిన GSLV-F17 62

D5 80 లక్షల HPV టీకా డోసులు; ఆయుష్మాన్‌కు ఎనిమిదేళ్లు 63

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, D-L1 నుంచి D-L11 వరకు 65

E ప్రపంచం 69

E1 18వ బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సుకు భారత్ ఆతిథ్యం 70

E2 భారత్-న్యూజిలాండ్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం అక్టోబర్ 20 నుంచి అమల్లోకి 74

E3 విశాఖపట్నంలో SLINEX-26; మరో ఏడు విన్యాసాలు 74

E4 సమాన వైశాల్య పటాలకు ఐరాస మద్దతు: 'పటాన్ని సరిదిద్దండి' (Correct the map) 75

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, E-L1 నుంచి E-L3 వరకు 77

F సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు 79

F1 72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డులు: తెలుగు సినిమాలకు తొమ్మిది 79

F2 ఆసియా క్రీడలు 2026: ఇప్పటివరకు భారత్ గెలిచిన స్వర్ణాలు 80

F3 2026 సెప్టెంబర్: దినోత్సవాలు, వాటి థీమ్‌లు 81

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, F-L1 నుంచి F-L5 వరకు 83

రెండు పేజీల్లో ఈ నెల: త్వరిత పునశ్చరణ 85

నెలను ముగించే 30 ప్రశ్నలు 87

A

విభాగం A

ఆంధ్రప్రదేశ్

A1 కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు

A2 నెల్లూరు జిల్లా రామాపురంలో పల్లె పండుగ 3.0 ప్రారంభం

A3 892 పోస్టులకు APPSC నోటిఫికేషన్లు

A4 ఏపీ పౌల్ట్రీ పాలసీ 2026-29

A5 గ్రూప్-1 (2018) మూల్యాంకనం

A6 ఎగుమతుల్లో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏడో స్థానం

A7 కోల్ ఇండియాకు అరుదైన భూమూలకాల అన్వేషణ లైసెన్స్

A8 ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇళ్ల స్థలాలకు పూర్తి యాజమాన్య హక్కు

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, A-L1 నుంచి A-L17 వరకు

A

A1 · పాలన · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 2026 సెప్టెంబర్ 18 నుంచి 25 వరకు

కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు, మచిలీపట్నంలో షిప్‌యార్డ్

రూ. 22,177.84 కోట్ల ప్రాజెక్టులను మంత్రివర్గమే ఎంపిక చేసిందా? కొత్త నాలుగు కమిషనరేట్లలో విజయవాడ కూడా ఉందా?

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 2026 సెప్టెంబర్ 23న ఆమోదం పొందిన ప్రతి కొత్త కమిషనరేట్‌లోనూ పోలీస్ కమిషనర్‌కు ఎగ్జిక్యూటివ్ మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు ఏ నిబంధన కింద లభిస్తాయి?

- a క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లోని సెక్షన్ 144
- b భారతీయ నాగరిక్ సురక్షా సంహిత, 2023లోని సెక్షన్ 14(6)
- c క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లోని సెక్షన్ 20(5)
- d భారతీయ నాగరిక్ సురక్షా సంహిత, 2023లోని సెక్షన్ 163

Q2 2026 సెప్టెంబర్ 23న ఏపీ మంత్రివర్గం నాలుగు కొత్త పోలీస్ కమిషనరేట్లను ఆమోదించింది. కింది వాటిలో ఆ నాలుగింటిలో లేనిది ఏది?

- a గుంటూరు
- b తిరుపతి
- c కర్నూలు
- d విశాఖపట్నం

Q3 2026 సెప్టెంబర్ 23న జరిగిన ఏపీ మంత్రివర్గ సమావేశం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. ప్రతి కొత్త కమిషనరేట్‌కు ఐజీపీ లేదా డీఐజీపీ హోదా కలిగిన పోలీస్ కమిషనర్ నేతృత్వం వహిస్తారు.
II. రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ గోవా షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్‌కు బ్రౌన్‌ఫీల్డ్ కేంద్రం కోసం మచిలీపట్నం పోర్టులో భూమి కేటాయించారు.
III. రూ. 22,177.84 కోట్ల పెట్టుబడి ప్రతిపాదనలను మొదట మంత్రివర్గం ఆమోదించి, ఆ తర్వాత రాష్ట్ర పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక మండలికి పంపింది.

- a I, II మాత్రమే
- b II, III మాత్రమే
- c I, III మాత్రమే
- d I, II, III

A

A1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు, మచిలీపట్నంలో షిప్‌యార్డ్

ఏ నాలుగు నగరాలకు కొత్త పోలీస్ కమిషనరేట్లు వచ్చాయి, వాటి కమిషనర్లకు ఏ చట్టం మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు ఇస్తుంది, మచిలీపట్నంలో గోవా షిప్‌యార్డ్‌కు ఏం దక్కింది.

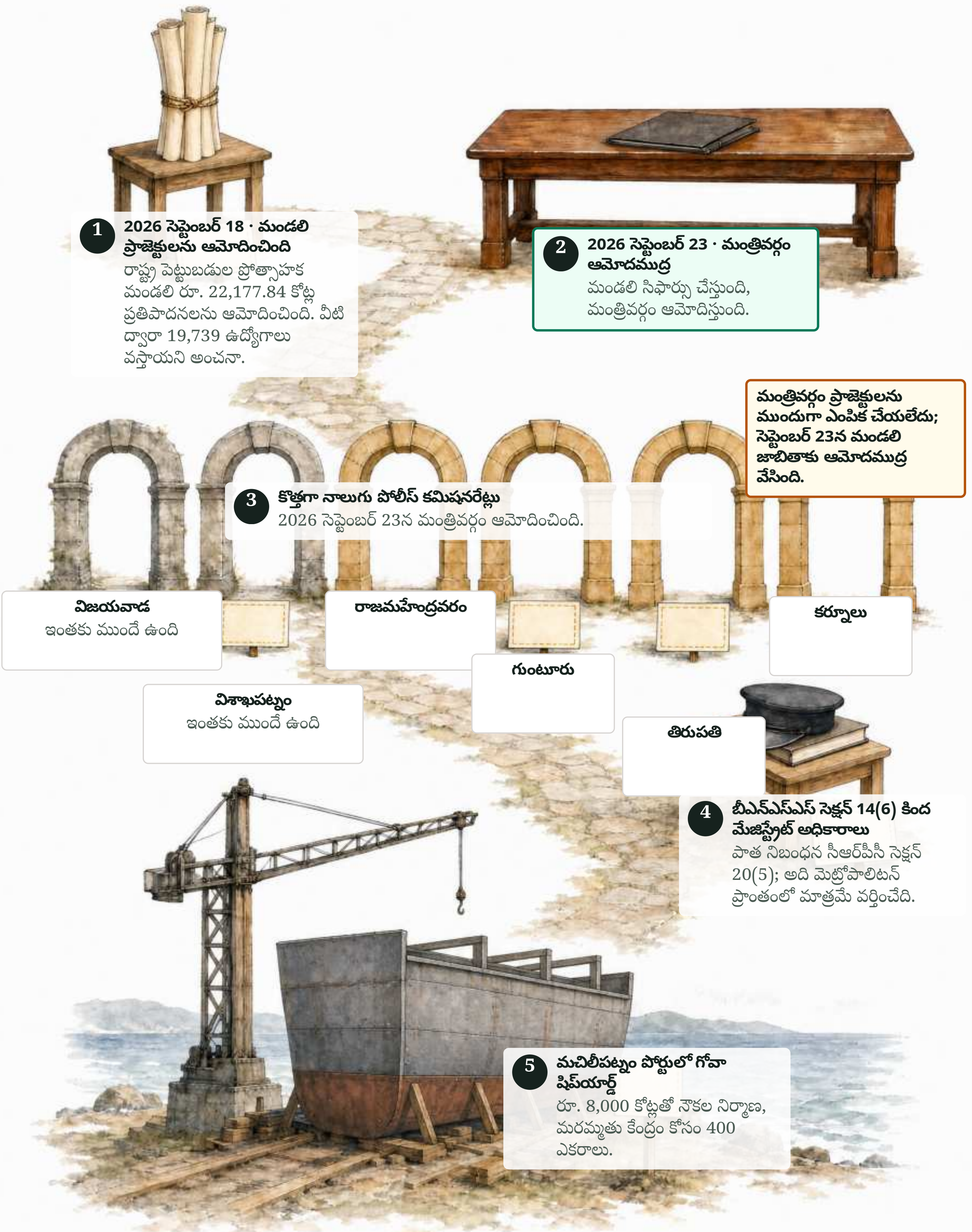

1 2026 సెప్టెంబర్ 18 · మండలి ప్రాజెక్టులను ఆమోదించింది
రాష్ట్ర పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక మండలి రూ. 22,177.84 కోట్ల ప్రతిపాదనలను ఆమోదించింది. వీటి ద్వారా 19,739 ఉద్యోగాలు వస్తాయని అంచనా.

2 2026 సెప్టెంబర్ 23 · మంత్రివర్గం ఆమోదముద్ర
మండలి సిఫార్సు చేస్తుంది, మంత్రివర్గం ఆమోదిస్తుంది.

మంత్రివర్గం ప్రాజెక్టులను ముందుగా ఎంపిక చేయలేదు; సెప్టెంబర్ 23న మండలి జాబితాకు ఆమోదముద్ర వేసింది.

3 కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు
2026 సెప్టెంబర్ 23న మంత్రివర్గం ఆమోదించింది.

విజయవాడ
ఇంతకు ముందే ఉంది

రాజమహేంద్రవరం

కర్నూలు

గుంటూరు

విశాఖపట్నం
ఇంతకు ముందే ఉంది

తిరుపతి

4 బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 14(6) కింద మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు
పాత నిబంధన సీఆర్‌పీసీ సెక్షన్ 20(5); అది మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతంలో మాత్రమే వర్తించేది.

5 మచిలీపట్నం పోర్టులో గోవా షిప్‌యార్డ్
రూ. 8,000 కోట్లతో నౌకల నిర్మాణ, మరమ్మతు కేంద్రం కోసం 400 ఎకరాలు.

A

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

ప్రతి కొత్త **పోలీస్ కమిషనరేట్‌**కు ఐజీపీ లేదా డీఐజీపీ హోదా కలిగిన పోలీస్ కమిషనర్ నేతృత్వం వహిస్తారు. ఐజీపీ అంటే ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్, డీఐజీపీ అంటే డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్.

ఎగ్జిక్యూటివ్ మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు అంటే ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ మేజిస్ట్రేట్‌కు ఉండే అధికారాలు. భారతీయ నాగరిక్ సురక్షా సంహిత, 2023 (బీఎన్ఎస్ఎస్)లోని సెక్షన్ 14(6) ప్రకారం, ఈ అధికారాల్లో అన్నింటినీ గానీ కొన్నింటిని గానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోలీస్ కమిషనర్‌కు ఇవ్వవచ్చు. గోవా షిప్‌యార్డ్ కేంద్రాన్ని మంత్రివర్గ నోట్ **బ్రౌన్‌ఫీల్డ్** అని పేర్కొంది.

కొత్త నాలుగు కమిషనరేట్లలో ఒక్కోదానికి ఎవరు నేతృత్వం వహిస్తారు?
ఐజీపీ లేదా డీఐజీపీ హోదా కలిగిన పోలీస్ కమిషనర్ ఒక్కో కమిషనరేట్‌కు నేతృత్వం వహిస్తారు. వారికి ఎగ్జిక్యూటివ్ మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు ఉంటాయి.

గోవా షిప్‌యార్డ్ కేంద్రం గ్రీన్‌ఫీల్డా, బ్రౌన్‌ఫీల్డా?
అది బ్రౌన్‌ఫీల్డ్. దాచేపల్లిలో మై హోమ్ సిమెంట్ యూనిట్‌ను, శ్రీ సిటీలో క్యాటర్‌పిల్లర్ యూనిట్‌ను నోట్ గ్రీన్‌ఫీల్డ్ అని పేర్కొంది.

నాలుగు నగరాల కమిషనర్లకు మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు ఎందుకు?

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 (సీఆర్‌పీసీ)లోని సెక్షన్ 20(5) ప్రకారం, ఈ అధికారాలు కమిషనర్‌కు మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతంలో మాత్రమే ఉండేవి. మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతం కావాలంటే జనాభా పది లక్షలు దాటాలి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానిని నోటిఫై చేయాలి. బీఎన్ఎస్ఎస్, 2023లో మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతం అనే నిబంధనే లేదు.

ఈ నాలుగు కమిషనరేట్ల కోసం కొత్త పోస్టులేమీ సృష్టించలేదు. ఇప్పటికే మంజూరైన పోలీసు పోస్టుల హోదాలనే మార్చి వీటిని ఏర్పాటు చేశారు; ఉన్న సిబ్బందినే వీటి మధ్య పంచుతారు. 2026 సెప్టెంబర్ 30 నాటికి వీటికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు (జీవో) ఏదీ వెలువడలేదు. అందువల్ల వీటి సరిహద్దులు, నియామకాలు ఇంకా నోటిఫై కావాల్సి ఉంది.

బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 14(6) ఏ పాత నిబంధన స్థానంలో వచ్చింది, ఏ పరిమితిని తొలగించింది?
ఇది సీఆర్‌పీసీ సెక్షన్ 20(5) స్థానంలో వచ్చింది. ఆ పాత నిబంధన ఈ అధికారాలను మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతానికే పరిమితం చేసింది.

ఈ నాలుగు కమిషనరేట్ల కోసం మంత్రివర్గం కొత్త పోలీసు పోస్టులను సృష్టించిందా?
లేదు. ఇప్పటికే మంజూరైన పోలీసు పోస్టుల హోదాలనే మార్చారు.

అంకెలు, వాటి అర్థం

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
రూ. 22,177.84 కోట్లు	సెప్టెంబర్ 18న మండలి ఆమోదించిన తర్వాత మంత్రివర్గం ఆమోదముద్ర వేసిన మొత్తం పెట్టుబడి ప్రతిపాదనలు. వీటి ద్వారా 19,739 ఉద్యోగాలు వస్తాయని అంచనా.	రూ. 22,171 కోట్లు లేదా రూ. 22,100.84 కోట్లు. కొన్ని వార్తా సంస్థలు పొరపాటున ఇలా ప్రచురించాయి.
400 ఎకరాల వరకు	మచిలీపట్నం పోర్టులో గోవా షిప్‌యార్డ్‌కు దక్కే భూమి. లీజు 30 ఏళ్లు, దాదాపు 1.7 కి.మీ. సముద్ర తీరం ఉంటుంది.	19 ఎకరాలు. ఇది సముద్ర తీరం వెంబడి ఉన్న భాగం; దీనికి 50 శాతం ప్రీమియం, ఐదేళ్ల మారటోరియం వర్తిస్తాయి.
దాదాపు 8,000 ఉద్యోగాలు	ఉత్తర్వు లెక్క ప్రకారం షిప్‌యార్డ్ ద్వారా వస్తాయని అంచనా వేసిన ఉద్యోగాలు: 3,000 ప్రత్యక్ష, 5,000 పరోక్ష.	3,000. ఇవి ప్రత్యక్ష ఉద్యోగాలు మాత్రమే.

నేపథ్యం: కమిషనర్ వ్యవస్థ, మచిలీపట్నం పోర్టు

ఈ నిర్ణయానికి ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రెండు పోలీస్ కమిషనరేట్లు ఉండేవి: విజయవాడలో ఎన్టీఆర్ పోలీస్ కమిషనరేట్, విశాఖపట్నం సిటీ కమిషనరేట్. కొత్త నాలుగు కమిషనరేట్లతో ఇదే కమిషనరేట్ వ్యవస్థ రాజమహేంద్రవరం, గుంటూరు, తిరుపతి, కర్నూలుకు విస్తరించింది. గుంటూరులోని నాలుగు జోన్లలో ఒకదాని పేరు అమరావతి రాజధాని ప్రాంతం. తిరుపతి జోన్లలో తిరుమల, శ్రీ సిటీ ఉన్నాయి.

మచిలీపట్నం పోర్టు కృష్ణా జిల్లాలో ఉంది. గోవా షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్ రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ. ఇది ఇక్కడ రక్షణ, కోస్ట్ గార్డ్, వాణిజ్య, ఎగుమతి నౌకలను నిర్మిస్తుంది; నౌకల మరమ్మతులు కూడా చేస్తుంది.

2026 సెప్టెంబర్ 23కు ముందే పోలీస్ కమిషనరేట్లు ఉన్న ఏపీ నగరాలు ఏవి?
విజయవాడ (ఎన్టీఆర్ పోలీస్ కమిషనరేట్), విశాఖపట్నం సిటీ. ఈ రెండింటికీ ఇంతకు ముందే కమిషనరేట్లు ఉన్నాయి.

గోవా షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్ ఏ మంత్రిత్వ శాఖకు చెందినది?
ఇది రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ.

A

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · b, బీఎన్ఎస్ఎస్, 2023లోని సెక్షన్ 14(6).** మీరు c అని గుర్తించి ఉంటే, పాత నిబంధనను ఎంచుకున్నారు: సీఆర్‌పీసీ సెక్షన్ 20(5) ఈ అధికారాలను మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతంలో మాత్రమే అనుమతించేది. బీఎన్ఎస్ఎస్ దాని స్థానంలో సెక్షన్ 14(6)ను తెచ్చి, ఆ పరిమితిని తొలగించింది.

✓ **Q2 · d, విశాఖపట్నం.** మీరు గుంటూరు, తిరుపతి లేదా కర్నూలును ఎంచుకుని ఉంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు: ఈ మూడూ కొత్తవే. విజయవాడ లాగే విశాఖపట్నానికి కూడా ఈ నిర్ణయానికి ముందే కమిషనరేట్ ఉంది.

✓ **Q3 · a, I, II మాత్రమే.** వాక్యం III కూడా సరైనదే అనుకుంటే, మీరు క్రమాన్ని తారుమారు చేశారు. మండలి సెప్టెంబర్ 18న ప్రతిపాదనలను ఆమోదించింది, మంత్రివర్గం సెప్టెంబర్ 23న ఆమోదముద్ర వేసింది.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 1 ప్రిలిమ్స్, నోటిఫికేషన్ 28/2022, 2023లో జరిగిన పరీక్ష, పేపర్ II, Q94

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఓడరేవులు గురించి కింది ప్రకటనల్లో సరైనది ఏది ? I. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇటీవల కృష్ణపట్నం ఓడరేవును మేజర్ పోర్ట్ గా మార్చబడింది. II. స్విస్ ఛాలెంజ్ పద్ధతి ద్వారా కాకినాడ సెజ్ ఓడరేవును క్యాప్టివ్ ఓడరేవు నుండి వాణిజ్య ఓడరేవుగా మార్చబడుతుంది. III. నక్కపల్లి ఓడరేవును మైనర్ ఓడరేవుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. IV. వోడరేవు పోర్టును నిర్మించడం, సొంతం చేసుకోవడం, నిర్వహించడం మరియు బదలాయించడం (BOOT) అనే ప్రాతిపదికన అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

ఈ ప్రశ్నపత్రంలో a, b, c, d ఎంపికలు ముద్రించలేదు. కీలో సరైన వాక్యాలనే ఇచ్చారు. II, III, IV మాత్రమే సరైనవి. కృష్ణపట్నం మేజర్ పోర్టు అని చెప్పే వాక్యం I తప్పు.

గుర్తుంచుకోండి

2026 సెప్టెంబర్ 23న ఏపీ మంత్రివర్గం రాజమహేంద్రవరం, గుంటూరు, తిరుపతి, కర్నూలులో పోలీస్ కమిషనరేట్లను ఆమోదించింది; బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 14(6) కింద వాటికి మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలు ఉంటాయి. సెప్టెంబర్ 18న రాష్ట్ర పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక మండలి ఆమోదించిన రూ. 22,177.84 కోట్ల ప్రతిపాదనలకు మంత్రివర్గం ఆమోదముద్ర వేసింది; వీటితో 19,739 ఉద్యోగాలు వస్తాయని అంచనా.

ఆధారాలు: జీవో ఎంఎస్ నం. 24, మౌలిక వసతులు, పెట్టుబడుల శాఖ (ఓడరేవులు), 2026 సెప్టెంబర్ 25; జీవో ఆర్టీ నం. 1197, జీవో ఆర్టీ నం. 1198, పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ (సీఆర్‌డీఏ), 2026 సెప్టెంబర్ 24; భారతీయ నాగరిక్ సురక్షా సంహిత, 2023, భారత గెజిట్, 2023 డిసెంబర్ 25; ఏపీ సమాచార, పౌర సంబంధాల శాఖ విడుదలలు, 2026 సెప్టెంబర్ 18, 24; గోవా షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్; ఆంధ్రప్రభ, ఈనాడు, డెక్కన్ క్రానికల్, ఈటీవీ భారత్, ఆంధ్రజ్యోతి; ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 1 ప్రిలిమ్స్ 2023 ప్రశ్నపత్రం.

A

A2 · పథకాలు · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 29 సెప్టెంబర్ 2026

నెల్లూరు జిల్లా రామాపురంలో పల్లె పండుగ 3.0 ప్రారంభం

పల్లె పండుగ ఒకేసారి, ఒకే చోట, ఒకే మొత్తంతో మొదలైందా?

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 MGNREGA స్థానంలో వచ్చిన వీబీ-జీ రామ్ జీ (VB-G RAM G) చట్టం నుంచి పల్లె పండుగ 3.0కు రూ.1,750 కోట్లు అందుతాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయంలో ఈ చట్టం ఏడాదికి ఎన్ని రోజుల వేతన ఉపాధికి హామీ ఇస్తుంది, ఆ ఖర్చును కేంద్రం, రాష్ట్రం ఏ నిష్పత్తిలో పంచుకుంటాయి?

- a ఏడాదికి 100 రోజులు; 60:40
- b ఏడాదికి 125 రోజులు; 90:10
- c ఏడాదికి 125 రోజులు; 60:40
- d ఏడాదికి 150 రోజులు; 75:25

Q2 పల్లె పండుగ 2.0ను 26 నవంబర్ 2025న ఎక్కడ ప్రారంభించారు?

- a కోనసీమ జిల్లా, రాజోలు నియోజకవర్గంలోని శివకోడు
- b కృష్ణా జిల్లా, కంకిపాడు మండలం
- c నెల్లూరు జిల్లా, ఉదయగిరి నియోజకవర్గంలోని రామాపురం
- d నెల్లూరు జిల్లా, వరికుంటపాడు మండలం; ముఖ్యమంత్రి చేతుల మీదుగా

Q3 పల్లె పండుగ గురించి ఈ వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. పల్లె పండుగ 3.0ను నెల్లూరు జిల్లా, ఉదయగిరి నియోజకవర్గంలోని రామాపురంలో ప్రారంభించారు.
II. పల్లె పండుగ 1.0ను ముఖ్యమంత్రి శివకోడులో ప్రారంభించారు.
III. పల్లె పండుగ 3.0లో 1,000 కి.మీ. మ్యాజిక్ డ్రెయిన్లు ఉన్నాయి.

- a I, II మాత్రమే
- b II, III మాత్రమే
- c I, II, III
- d I, III మాత్రమే

A2 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

నెల్లూరు జిల్లా రామాపురంలో పల్లె పండుగ 3.0 ప్రారంభం

పల్లె పండుగ ఒక్కో దశ ఎక్కడ, ఎప్పుడు మొదలైంది; మూడో దశకు కేటాయించిన రూ.11,085 కోట్లతో ఏమేం నిర్మిస్తారు.

A

1.0, 2.0లను పవన్ కల్యాణ్ ప్రారంభించారు. 3.0ను మాత్రం ముఖ్యమంత్రి, పవన్ కల్యాణ్ కలిసి ప్రారంభించారు.

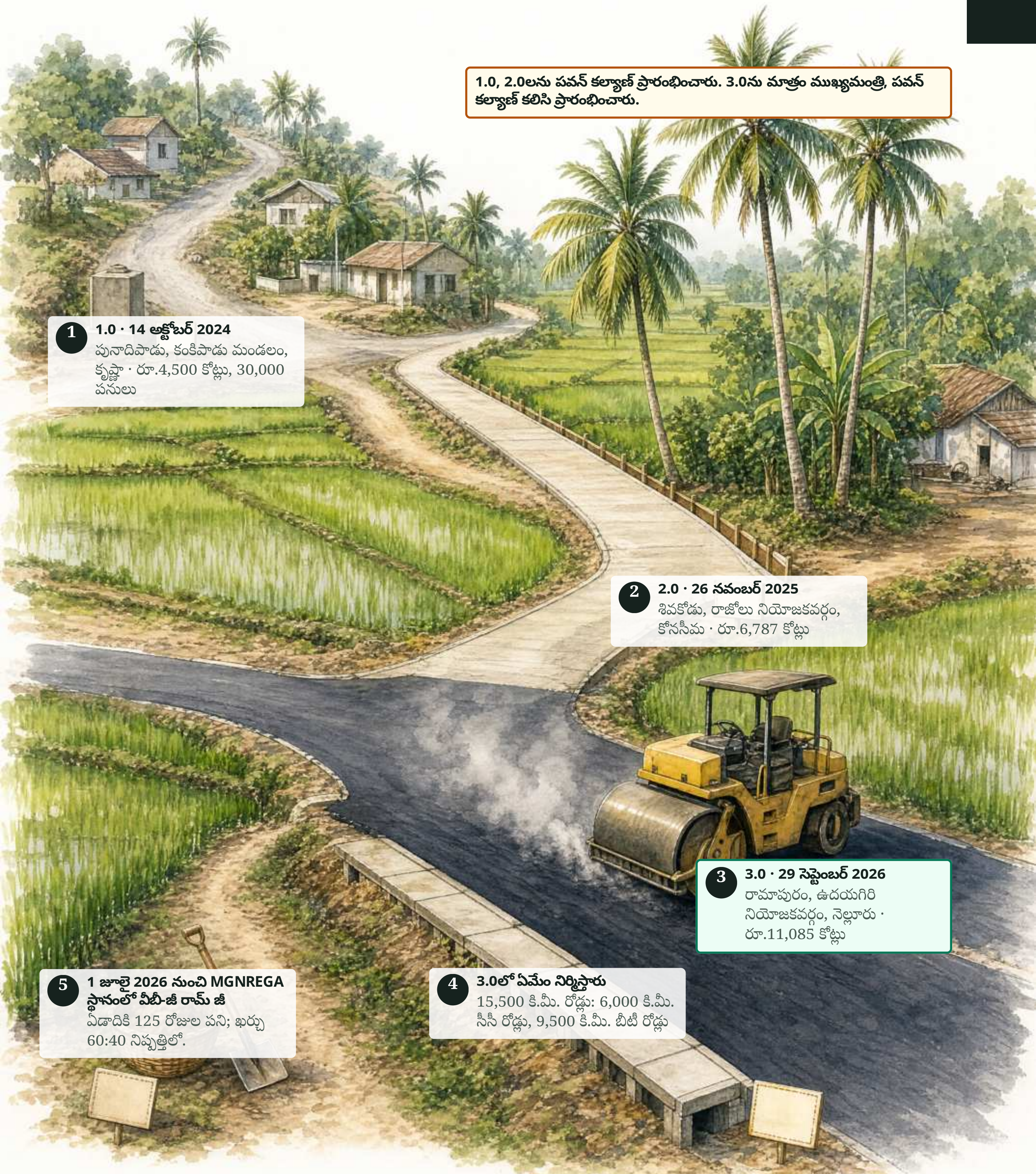

1 **1.0 · 14 అక్టోబర్ 2024**
పునాదిపాడు, కంకిపాడు మండలం, కృష్ణా · రూ.4,500 కోట్లు, 30,000 పనులు

2 **2.0 · 26 నవంబర్ 2025**
శివకోడు, రాజోలు నియోజకవర్గం, కోనసీమ · రూ.6,787 కోట్లు

3 **3.0 · 29 సెప్టెంబర్ 2026**
రామాపురం, ఉదయగిరి నియోజకవర్గం, నెల్లూరు · రూ.11,085 కోట్లు

4 **3.0లో ఏమేం నిర్మిస్తారు**
15,500 కి.మీ. రోడ్లు: 6,000 కి.మీ. సీసీ రోడ్లు, 9,500 కి.మీ. బీటీ రోడ్లు

5 **1 జూలై 2026 నుంచి MGNREGA స్థానంలో వీబీ-జీ రామ్ జీ**
ఏడాదికి 125 రోజుల పని; ఖర్చు 60:40 నిష్పత్తిలో.

A

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

సీసీ రోడ్లు అంటే సిమెంటు రోడ్లు; బీటీ రోడ్లు అంటే తారు రోడ్లు. పల్లె పండుగ 3.0లో 6,000 కి.మీ. సీసీ రోడ్లు, 9,500 కి.మీ. బీటీ రోడ్లు వేయనున్నారు. **మినీ గోకులం** అంటే పాడి రైతు కోసం కట్టే పశువుల పాక. ఈ దశలో సుమారు 22,000 మినీ గోకులాలు కట్టనున్నారు.

వీబీ-జీ రామ్ జీ (VB-G RAM G) పూర్తి పేరు వికసిత్ భారత్ గ్యారంటీ ఫర్ రోజ్‌గార్ అండ్ ఆజీవిక మిషన్ (గ్రామీణ్) చట్టం, 2025. 2005 నాటి గ్రామీణ ఉపాధి చట్టం MGNREGA స్థానంలో ఇది వచ్చింది. 1 జూలై 2026 నుంచి అమల్లో ఉంది. ఏడాదికి 125 రోజుల కూలి పనికి ఇది హామీ ఇస్తుంది.

మినీ గోకులం అంటే ఏమిటి?
పాడి రైతు కోసం కట్టే పశువుల పాక. పల్లె పండుగ 3.0లో సుమారు 22,000 కట్టనున్నారు.

MGNREGA స్థానంలో ఏ చట్టం వచ్చింది, ఎప్పటి నుంచి?
వీబీ-జీ రామ్ జీ చట్టం, 2025 వచ్చింది. ఇది 1 జూలై 2026 నుంచి అమల్లో ఉంది.

పల్లె పండుగ ఎలా పుట్టింది, ఎవరు అమలు చేస్తున్నారు?

ఇది ఊళ్ల నుంచే మొదలైంది. 23 ఆగస్టు 2024న ఒకే రోజు 13,326 గ్రామ సభలు జరిగాయి. గ్రామ సభ అంటే ఊరిలోని ఓటర్లందరూ పాల్గొనగలిగే సమావేశం. ఆ సభలు 30,000 పనులకు తీర్మానాలు చేశాయి. ఆ పనులనే పల్లె పండుగ 1.0 పేరుతో చేపట్టారు. 14 అక్టోబర్ 2024న ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్ దీన్ని ప్రారంభించారు.

ఈ కార్యక్రమాన్ని పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ అమలు చేస్తుంది. ఈ శాఖకు మంత్రి ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణే. పనుల్లో మొక్కలు నాటే భాగాన్ని ఉద్యాన శాఖ చూసుకుంటుంది.

పల్లె పండుగ 1.0 పనులు ఎక్కడి నుంచి వచ్చాయి?
23 ఆగస్టు 2024న జరిగిన 13,326 గ్రామ సభల తీర్మానాల నుంచి వచ్చాయి.

పల్లె పండుగను ఏ శాఖ అమలు చేస్తుంది?
పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ. ఈ శాఖ ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్ పర్యవేక్షణలో ఉంది.

అంకెలు, వాటి అర్థం

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
రూ.11,085 కోట్లు	29 సెప్టెంబర్ 2026న ప్రారంభమైన పల్లె పండుగ 3.0 మొత్తం పనుల విలువ.	రూ.6,787 కోట్లు (2.0 వ్యయం), లేదా రూ.4,500 కోట్లు (1.0 వ్యయం).
15,500 కి.మీ.	3.0లో వేయాలనుకున్న రోడ్లు: రూ.2,700 కోట్లతో 6,000 కి.మీ. సీసీ రోడ్లు, రూ.7,550 కోట్లతో 9,500 కి.మీ. బీటీ రోడ్లు; మొత్తం రూ.10,250 కోట్లు.	6,500 కి.మీ. గత రెండేళ్లలో ఇన్ని కిలోమీటర్ల సీసీ రోడ్లు వేశామని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.
సుమారు 22,000	3.0లో రూ.300 కోట్లతో కట్టాలనుకున్న మినీ గోకులాలు, అంటే పశువుల పాకలు.	22,500. ఇది ప్రభుత్వ ప్రకటనలోనిది కాదు, ఒక ప్రసంగం గురించి వచ్చిన వార్తల్లోనిది.

ఆర్థికాభివృద్ధి, సామాజిక న్యాయం కోసం ప్రణాళికలు తయారుచేసే అధికారం పంచాయతీలకు ఏ ప్రకరణ ద్వారా వస్తుంది?
ప్రకరణ 243G ద్వారా, 11వ షెడ్యూలుతో కలిపి.

60:40 నిష్పత్తి పల్లె పండుగ 3.0 మొత్తానికి వర్తిస్తుందా?
వర్తించదు. 60:40 అనేది వీబీ-జీ రామ్ జీ వాటా. 3.0లో పలు నిధులు కలిసి ఉన్నాయి.

A

గ్రామ ప్రణాళికలకు రాజ్యాంగ ఆధారం, నిధులు

ప్రకరణ 243G ప్రకారం రాష్ట్ర శాసనసభ పంచాయతీలకు ఆర్థికాభివృద్ధి, సామాజిక న్యాయం కోసం ప్రణాళికలు తయారుచేసే అధికారాలు ఇవ్వొచ్చు. పథకాలను అమలు చేసే అధికారాలనూ ఇవ్వొచ్చు. వీటిలో 11వ షెడ్యూలులోని అంశాలు కూడా ఉంటాయి. 11వ షెడ్యూలు అంటే పంచాయతీలకు అప్పగించగల అంశాల జాబితా.

డబ్బు ఒకే చోటి నుంచి రాదు, పలు నిధుల నుంచి వస్తుంది. ప్రభుత్వ ప్రకటనపై వచ్చిన వార్తలు మూడు నిధులను పేర్కొన్నాయి. అవి: వీబీ-జీ రామ్ జీ కింద రూ.1,750 కోట్లు, గ్లోబల్ హార్టికల్చర్ హబ్ కింద రూ.3,800 కోట్లు, నాబార్డ్, సాస్కీ తదితరాల ద్వారా రూ.2,000 కోట్లు. ఇవి కలిపినా రూ.11,085 కోట్లు కావు.

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · c, ఏడాదికి 125 రోజులు; 60:40.** 100 రోజులు అని రాస్తే, పాత MGNREGA హామీతో పొరబడ్డారు. 90:10 అని రాస్తే, ఆ వాటా ఈశాన్య, హిమాలయ రాష్ట్రాలది, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ది కాదు.

✓ **Q2 · a, కోనసీమ జిల్లా, రాజోలు నియోజకవర్గంలోని శివకోడు.** రామాపురం అని రాస్తే, 29 సెప్టెంబర్ 2026న మొదలైన 3.0తో పొరబడ్డారు. కంకిపాడు మండలం 1.0.

✓ **Q3 · d, I, III మాత్రమే.** వాక్యం IIను కూడా ఉంచితే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు: 1.0ను కృష్ణా జిల్లా పునాదిపాడులో పవన్ కల్యాణ్ ఒక్కరే ప్రారంభించారు. శివకోడు 2.0 జరిగిన చోటు.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · APPSC గ్రూప్ 1 ప్రిలిమ్స్, నోటిఫికేషన్ 12/2023, 2024లో జరిగిన పరీక్ష, పేపర్ I, ప్రశ్న 56

క్రింది ఆదాయ వనరులు/మూలాలలో ఏది పంచాయతీలకు ఇవ్వడానికి అర్హత / అర్హతను పొందింది ? I. కేంద్రం నుండి రాష్ట్రాలకు కేటాయించబడిన పన్ను వసూళ్లను కేంద్ర ఫైనాన్స్ కమిషన్ సిఫార్సు చేసిన విధంగా మళ్లీ పంచాయతీలకు పంపిణీ చేయవచ్చు. II. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి రుణాలు. III. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-I ప్రకారం, రాష్ట్ర ఫైనాన్స్ కమిషన్ సిఫార్సులు లేకపోయినా పంచాయతీలకు తన స్వంత నిధులను పంపిణీ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది. IV. ఐదవ షెడ్యూల్ ప్రకారం షెడ్యూల్ ప్రాంతాలలో ఉన్న పంచాయతీల విషయంలో మాత్రమే అంతర్గత వనరుల ఉత్పత్తి సులభతరం చేయబడుతుంది. దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్‌లను ఉపయోగించి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

a I, II మరియు III
b II మరియు IV
c II కేవలం
d ఏది లేదు

సమాధానం c. ఈ కీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి తీసుకునే రుణాలను మాత్రమే లెక్కలోకి తీసుకుంది; వాక్యం Iలోని ఆర్థిక సంఘం మార్గాన్ని వదిలేసింది.

గుర్తుంచుకోండి

29 సెప్టెంబర్ 2026న నెల్లూరు జిల్లా, ఉదయగిరి నియోజకవర్గంలోని రామాపురంలో పల్లె పండుగ 3.0 రూ.11,085 కోట్ల గ్రామీణ పనులతో మొదలైంది. 1.0 దశ 14 అక్టోబర్ 2024న కృష్ణా జిల్లా పునాదిపాడులో, 2.0 దశ 26 నవంబర్ 2025న కోనసీమలోని శివకోడులో మొదలయ్యాయి.

ఆధారాలు: 29 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి AP I&PR ప్రకటనలు (6083, 6084); వీబీ-జీ రామ్ జీ చట్టం, 2025 (2025 చట్టం నం. 36), PIB PRID 2207187, 2259703, 2279995, 11 మే 2026 నాటి గెజిట్ S.O. 2382(E); PRS లెజిస్లేటివ్ రీసెర్చ్; ప్రకరణ 243G; ANI, ఈనాడు, డెక్కన్ క్రానికల్, ఈటీవీ భారత్, స్వరాజ్య; APPSC గ్రూప్ 1 ప్రిలిమ్స్ 2024 ప్రశ్నపత్రం.

బ్రీఫ్‌లు · ఆంధ్రప్రదేశ్

A3 · పాలన · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 2026 సెప్టెంబర్ 15, 29

892 పోస్టులకు APPSC నోటిఫికేషన్లు, OTPR నవీకరణ

07/2026 నుంచి 26/2026 వరకు ఇరవై సంక్షిప్త నోటిఫికేషన్ల పరిధిలో ప్రాథమికంగా ప్రకటించిన ఖాళీలు మొత్తం **892**.

గ్రూప్-1 సర్వీసుల నోటిఫికేషన్ (07/2026) కింద **163** పోస్టులు; దరఖాస్తులు అక్టోబర్ 6 నుంచి 27 వరకు.

దరఖాస్తు చేసే ముందు అభ్యర్థులు 2026 సెప్టెంబర్ 30 నుంచి తమ వన్ టైమ్ ప్రొఫైల్ రిజిస్ట్రేషన్ (**OTPR**)ను నవీకరించుకోవాలి.

2025 ఉత్తర్వుకు **ఆర్టికల్ 371D**లోని (1), (2) క్లాజులు ఆధారం.

డిప్యూటీ కలెక్టర్ వంటి గ్రూప్-1 స్థాయి పోస్టులు **మల్టీ జోన్** కేడర్‌లో ఉంటాయి.

892 ఇరవై నోటిఫికేషన్లలో కలిపి ప్రాథమికంగా ప్రకటించిన మొత్తం ఖాళీలు. ఇందులో గ్రూప్-1 వాటా 163; 196 అనేది అసిస్టెంట్ స్టాటిస్టికల్ ఆఫీసర్ పోస్టుల సంఖ్య.

95 శాతం స్థానిక కేడర్‌లో నేరుగా భర్తీ చేసే పోస్టుల్లో స్థానిక అభ్యర్థులకు కేటాయించిన వాటా; ఆప్షన్లలో దీనికి బదులు 85 లేదా 80 శాతం పెడతారు.

మూడు కేడర్లను పై నుంచి కిందికి చదవండి: గ్రూప్-1 స్థాయి పోస్టులు పైన, మల్టీ జోన్ కేడర్‌లో ఉంటాయి.

చిత్రం A3.1 **జిల్లా, జోన్, మల్టీ జోన్: ఏ పోస్టు ఎక్కడ**

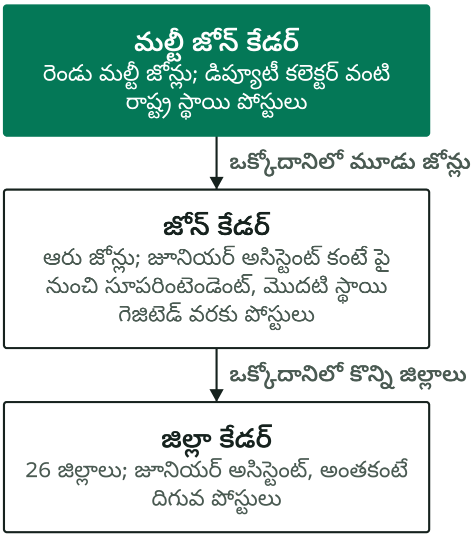

ప్రతి స్థానిక కేడర్‌లో నేరుగా భర్తీ చేసే పోస్టుల్లో 95 శాతం స్థానిక అభ్యర్థులకు కేటాయించారు.

Q1 APPSC 2026 సెప్టెంబర్ 15న విడుదల చేసిన వెబ్‌నోట్‌లో ప్రాథమిక సంఖ్య ప్రకారం మొత్తం ఎన్ని ఖాళీలకు సంక్షిప్త నోటిఫికేషన్లు ప్రకటించింది? వాటిలో గ్రూప్-1 సర్వీసుల పోస్టులు ఎన్ని?

a మొత్తం 167, వాటిలో గ్రూప్-1 సర్వీసులు 163
b మొత్తం 892, వాటిలో గ్రూప్-1 సర్వీసులు 167
c మొత్తం 892, వాటిలో గ్రూప్-1 సర్వీసులు 163
d మొత్తం 892, వాటిలో గ్రూప్-1 సర్వీసులు 196

Q1 · c. వెబ్‌నోట్ ప్రకారం మొత్తం ఖాళీలు 892, వాటిలో గ్రూప్-1 పోస్టులు 163. సెప్టెంబర్ 12న పత్రికలు 167 పోస్టులు రావచ్చని రాయడంతో ఆ అంకె తికమకపెడుతుంది; కానీ వెబ్‌నోట్‌లో వచ్చింది 163.

ఆధారాలు: APPSC వెబ్‌నోట్ 15.09.2026, OTPR వెబ్‌నోట్ 29.09.2026 (psc.ap.gov.in); జీవో ఎంఎస్ నం.45, జీఏ (SPF&MC), 20.04.2026, ఇది 2025 డిసెంబర్ 15 నాటి S.O. 5777(E)ని తిరిగి ప్రచురించింది; జీవో ఎంఎస్ నం.172, జీఏ (సర్వీసెస్-డి), 02.09.2026.

A4 · వ్యవసాయం · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 2026 సెప్టెంబర్ 3

ఏపీ పౌల్ట్రీ పాలసీ 2026-29: రెండు మొత్తాలు, వాటి అర్థం

2026 సెప్టెంబర్ 3 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.20 **2029 అక్టోబర్ 25** వరకు అమల్లో ఉంటుంది.

జీవో సారాంశం ప్రకారం మొత్తం ప్రోత్సాహకాలు **రూ.657.18 కోట్లు**.

అందులో పశుసంవర్ధక శాఖ సొంత వాటా **రూ.296 కోట్లు**.

ఆ రూ.296 కోట్లలో రాష్ట్ర బడ్జెట్ నుంచి వచ్చేది **రూ.120 కోట్లు** మాత్రమే.

వాణిజ్య కోళ్ల ఫారాలకు ఐదేళ్ల పాటు **4 శాతం** స్థిర వడ్డీ రాయితీ.

రూ.657.18 కోట్లు విధానంలో మొత్తం ప్రోత్సాహకాలు: ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ కింద రూ.209 కోట్లు, పారిశ్రామిక విధానం కింద రూ.152.18 కోట్లు, పశుసంవర్ధక శాఖ ద్వారా రూ.296 కోట్లు.

2,720 రాబోయే ఐదేళ్లలో నెలకొల్పేందుకు ప్రణాళిక వేసిన మదర్ పౌల్ట్రీ యూనిట్లు; ఏటా ఇన్ని అని ఒక పత్రిక రాసింది, కానీ జీవోలో అలా లేదు.

పై బార్ మొత్తం విధానం; కింది బార్ రూ.296 కోట్లను విడదీసి చూపుతుంది.

రెండు అంకెలూ సరైనవే. మొత్తాలు జీవోలోని ఆర్థిక ప్రోత్సాహకాల సారాంశం ప్రకారం, ప్రతిపాదించినవి.

చిత్రం A4.1 **రూ.657.18 కోట్లు, రూ.296 కోట్లు: ఒకే విధానంలో రెండు అంచెలు**

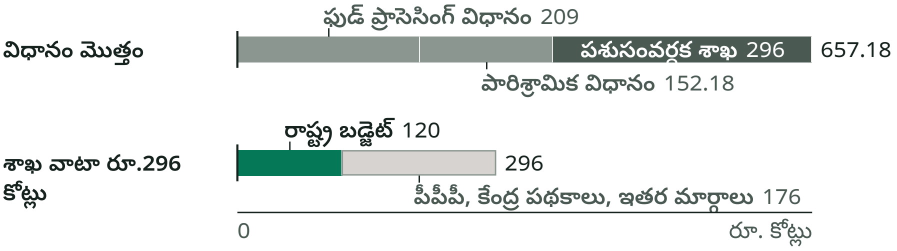

మెలిక **రూ.657 కోట్లు విధానం మొత్తం; శాఖ వాటా రూ.296 కోట్లు.**

Q1 ఏపీ పౌల్ట్రీ అభివృద్ధి విధానం 2026-29లోని రూ.657.18 కోట్ల ప్రోత్సాహకాల్లో పశుసంవర్ధక శాఖ ద్వారా అందే భాగం ఎంత?

a రూ.209 కోట్లు
b రూ.120 కోట్లు
c రూ.296 కోట్లు
d రూ.152.18 కోట్లు

Q1 · c. జీవో సారాంశం ప్రకారం పశుసంవర్ధక శాఖ ద్వారా అందేది రూ.296 కోట్లు. రూ.120 కోట్లు ఆ రూ.296 కోట్లలో భాగం కాబట్టి దాన్ని పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు; కానీ అది రాష్ట్ర బడ్జెట్ వాటా మాత్రమే.

ఆధారాలు: జీవో ఎంఎస్ నం.20, పశుసంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య (AH-II) శాఖ, 2026 సెప్టెంబర్ 3 (goir.ap.gov.in); డెక్కన్ క్రానికల్, 2026 సెప్టెంబర్ 12.

A5 · న్యాయవ్యవస్థ · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 2026 సెప్టెంబర్ 28

గ్రూప్-1 (2018) మూల్యాంకనం: సిట్ నివేదిక, తుది విచారణ

2018 గ్రూప్-1 మెయిన్స్‌ను 2024 మార్చి 13న సింగిల్ జడ్జి **రద్దు చేశారు**.

2026 ఫిబ్రవరి 11న డివిజన్ బెంచ్ **ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం (సిట్)** ఏర్పాటుకు ఆదేశించింది.

సీఐడీ అధిపతి నేతృత్వంలోని సిట్ 2026 ఆగస్టు 10 నాటి నివేదిక ఇచ్చింది.

వార్తల ప్రకారం, ఎంపికైన అభ్యర్థుల అసలు జవాబు పత్రాల్లో **ఎలాంటి తారుమారూ జరగలేదని** సిట్ తేల్చింది.

తుది విచారణ **2026 సెప్టెంబర్ 28న** మొదలైంది; ఇంకా తీర్పు రాలేదు.

84 రోజులు సిట్ నివేదిక గురించి వచ్చిన వార్తల ప్రకారం, అసలు జవాబు పత్రాలు ప్రైవేటు అధీనంలో ఉన్న కాలం.

165 మందిలో 160 వార్తల ప్రకారం, మార్కుల స్లిప్పుల్లో దిద్దుబాట్లు కనిపించిన ఎంపికైన అభ్యర్థుల సంఖ్య; ఇవి మార్కుల స్లిప్పులు, అసలు జవాబు పత్రాలు కావు.

A

సిట్ నివేదిక తేదీ 2026 ఆగస్టు 10; సెప్టెంబర్ 9 కాదు.

తేదీలను ఎడమ నుంచి కుడికి చూడండి: చివరి పెట్టె, అంటే తీర్పు, ఇంకా ఖాళీగా ఉంది.

చిత్రం A5.1 **2018 పరీక్ష నుంచి ఇంకా రాని తీర్పు వరకు**

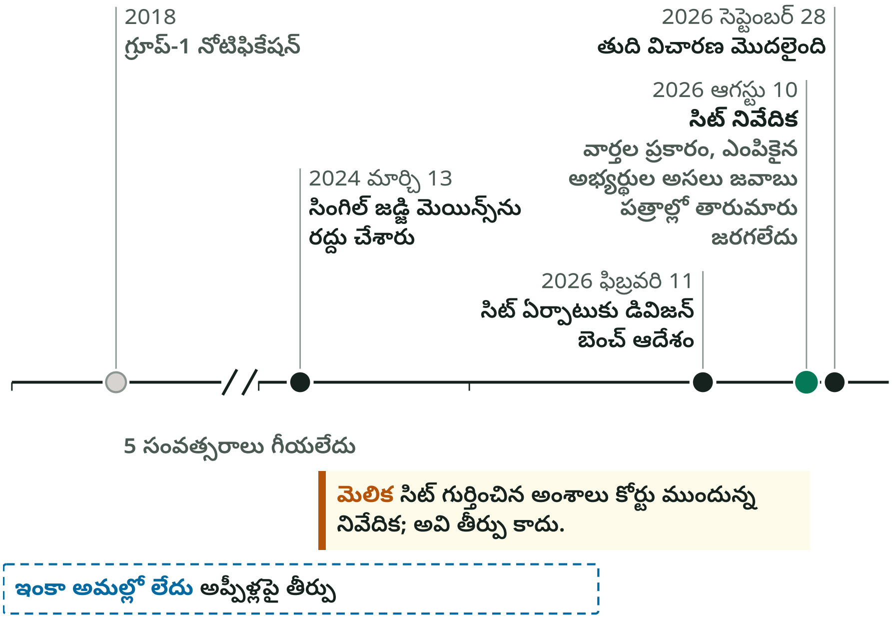

Q1 APPSC గ్రూప్-1 (2018 నోటిఫికేషన్) మెయిన్స్‌పై 2024 మార్చి 13న ఇచ్చిన ఉత్తర్వులో ఏపీ హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఆ పరీక్ష విషయంలో ఏమని ఆదేశించారు?

- a విశ్రాంత న్యాయమూర్తితో పునర్మూల్యాంకనం చేయించాలి
- b పరీక్షను రద్దు చేసి కొత్తగా నిర్వహించాలి
- c జరిగిన పరీక్షను సమర్థించి, ఫలితాలను యథాతథంగా ఉంచాలి
- d సీబీఐతో దర్యాప్తు చేయించాలి

Q1 · b. సింగిల్ జడ్జి మెయిన్స్‌ను రద్దు చేసి, మళ్లీ పరీక్ష నిర్వహించాలని ఆదేశించారు.

ఆధారాలు: ద హిందూ, 2026 ఆగస్టు 12; ద న్యూ ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, 2026 ఫిబ్రవరి 15, సెప్టెంబర్ 21, సెప్టెంబర్ 29; ఆంధ్రజ్యోతి, 2026 సెప్టెంబర్ 29; ఈటీవీ భారత్ తెలుగు, 2026 సెప్టెంబర్ 30.

A6 · ఆర్థిక వ్యవస్థ · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 2025-26 గణాంకాలు, 23 సెప్టెంబర్ 2026న వెలువడిన కథనాలు

ఎగుమతుల్లో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏడో స్థానం

2025-26లో సరుకుల ఎగుమతుల్లో రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ **ఏడో** స్థానంలో నిలిచింది.

ఎగుమతుల విలువ సుమారు **రూ.1.77 లక్షల కోట్లు**; రూపాయల్లో చూస్తే సుమారు 0.4 శాతం పెరుగుదల.

కోల్‌కతాలో ఉన్న, వాణిజ్య మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని **DGCI&S** ఉత్పత్తి జరిగిన రాష్ట్రాల వారీగా ఎగుమతుల గణాంకాలను సంకలనం చేస్తుంది.

ఎగుమతుల్లో మొదటి మూడు స్థానాల్లో **గుజరాత్**, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు ఉన్నాయి.
అమెరికా డాలర్లలో చూస్తే 2025-26లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగుమతులు సుమారు **3.8 శాతం** తగ్గాయి.

సుమారు 4.5 శాతం DGCI&S నాలుగు త్రైమాసికాల లెక్కల ప్రకారం దేశ ఎగుమతుల్లో ఏపీ వాటా: మొత్తం 442.55 బిలియన్ డాలర్లలో 19.97 బిలియన్ డాలర్లు.

5.00 బిలియన్ డాలర్లు జనవరి-మార్చి 2026లో ఏపీ ఎగుమతులు; దేశ మొత్తంలో 4.46 శాతం, ఏడో స్థానం. 4.94 బిలియన్ డాలర్లు ఏప్రిల్-జూన్ 2026 నాటివి; అప్పుడూ ఏడో స్థానమే.

A

రాష్ట్రాల వారీగా సరుకుల ఎగుమతులు, 2025-26

మొదటి 3		ఆంధ్రప్రదేశ్	
1వ	గుజరాత్	7వ	ఆంధ్రప్రదేశ్
2వ	మహారాష్ట్ర		
3వ	తమిళనాడు		

ప్రతి బార్ పక్కన ఉన్న స్థానం చూడండి: మొదటి రెండు త్రైమాసికాల్లో ఆరో, ఆ తర్వాత ఏడో.

చిత్రం A6.1 **ఏడో స్థానం ఏడాది మొత్తానికి; ప్రతి త్రైమాసికంలో కాదు**

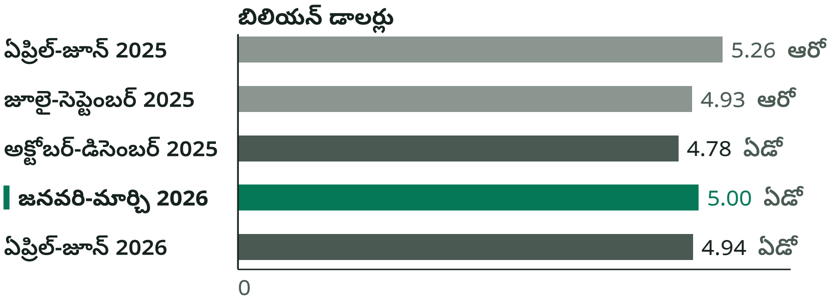

2025-26లోని నాలుగు త్రైమాసికాలు కలిపి 442.55 బిలియన్ డాలర్లలో 19.97 బిలియన్ డాలర్లు; ఐదో బార్ ఆ తర్వాతి త్రైమాసికం.

మెలిక ప్రతి త్రైమాసికంలోనూ ఏడో స్థానం కాదు: మొదటి రెండింటిలో ఆరో స్థానం.

Q1 ఉత్పత్తి జరిగిన రాష్ట్రం ఆధారంగా లెక్కిస్తే, 2025-26లో దేశ సరుకుల ఎగుమతుల్లో రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎన్నో స్థానంలో ఉంది?

a ఐదో
b ఆరో
c ఎనిమిదో
d ఏడో

Q1 · d. DGCI&S నాలుగు త్రైమాసికాల గణాంకాలను కలిపితే ఏపీ హర్యానా తర్వాత ఏడో స్థానంలో ఉంటుంది. మొదటి రెండు త్రైమాసికాల్లో ఏపీ ఆరో స్థానంలో ఉండటంతో ఆరో అనే ఆప్షన్ సరైనదిగా అనిపించవచ్చు.

ఆధారాలు: DGCI&S, సరుకుల విదేశీ వాణిజ్యంపై త్రైమాసిక సమీక్ష, 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరం Q1 నుంచి Q4, 2026-27 ఆర్థిక సంవత్సరం Q1 (dgciskol.gov.in); వాణిజ్య గణాంకాల రకాలపై DGFT నోట్; ఈటీవీ భారత్, 23 సెప్టెంబర్ 2026, ఈనాడు (ఏడాది మొత్తానికి రాష్ట్ర, జిల్లా గణాంకాలు).

A7 · ఆర్థిక వ్యవస్థ · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 11, 22-23 సెప్టెంబర్ 2026

కోల్ ఇండియాకు అరుదైన భూమూలకాల అన్వేషణ లైసెన్స్

ఒంటిల్లు-చంద్రగిరి అరుదైన భూమూలకాల బ్లాక్‌పై కోల్ ఇండియాకు మూడేళ్ల **అన్వేషణ లైసెన్స్** ఉంది.
ఈ బ్లాక్ తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లాల్లోని ఐదు మండలాల్లో **209.62 చ.కి.మీ.** మేర విస్తరించి ఉంది.
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 11 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి **G.O.Ms.No.235** ద్వారా ఈ లైసెన్స్ ఇచ్చింది.
2025 ఈ-వేలంలో **0.05 శాతం** తుది ధర ప్రతిపాదనతో కోల్ ఇండియా ఈ బ్లాక్‌ను దక్కించుకుంది.
అన్వేషణ లైసెన్సుల తొలి వేలం **13 బ్లాకులతో** 13 మార్చి 2025న మొదలైంది.

మూడేళ్లు 22-23 సెప్టెంబర్ 2026న తిరుపతిలో సంతకాలు జరిగిన ఒప్పంద పత్రం నుంచి లైసెన్స్ మూడేళ్లు అమల్లో ఉంటుంది; అన్వేషణ సెప్టెంబర్ 2029 వరకు సాగుతుంది.

రూ.1 కోటి కోల్ ఇండియా బ్యాంకు గ్యారంటీ రూపంలో ఇచ్చిన పనితీరు హామీ (పర్ఫార్మెన్స్ సెక్యూరిటీ). ఇది వేలంలో వేసిన బిడ్ కాదు; బిడ్ అనేది 0.05 శాతం తుది ధర ప్రతిపాదన.

A

లైసెన్స్ మూడేళ్లు అమల్లో ఉంటుంది; ఒప్పంద పత్రంపై సంతకాలు సెప్టెంబర్ 2026 నాలుగో వారంలో జరిగాయి.

రెండు వరుసలనూ అనుసరించండి: కేంద్రం వేలం వేస్తుంది, తర్వాత రాష్ట్రం లైసెన్స్ ఇస్తుంది.

చిత్రం A7.1 **కేంద్రం వేలం వేస్తుంది, రాష్ట్రం లైసెన్స్ ఇస్తుంది**

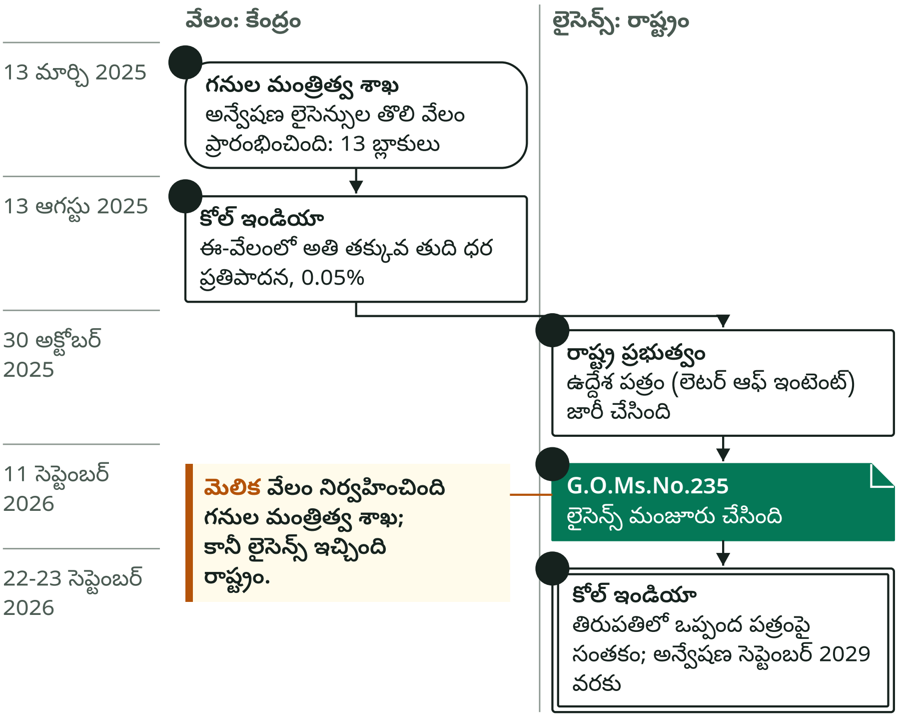

Q1 ఒంటిల్లు-చంద్రగిరి అరుదైన భూమూలకాల బ్లాక్ అన్వేషణకు 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కోల్ ఇండియాకు లైసెన్స్ ఇచ్చింది. ఈ బ్లాక్ ఏ జిల్లాల్లో ఉంది?

a తిరుపతి, చిత్తూరు

b అనంతపురం, కర్నూలు

c శ్రీకాకుళం, విజయనగరం

d ఎస్‌పీఎస్ఆర్ నెల్లూరు, ప్రకాశం

Q1 · a. G.O.Ms.No.235 ప్రకారం ఈ బ్లాక్ తిరుపతి జిల్లాలోని మూడు మండలాల్లో, చిత్తూరు జిల్లాలోని రెండు మండలాల్లో ఉంది. మిగతా జతలు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లాలే కావడంతో తికమక పెట్టవచ్చు.

ఆధారాలు: ఏపీ ప్రభుత్వ G.O.Ms.No.235, పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (M.II) శాఖ, 11.09.2026 (goir.ap.gov.in); PIB, గనుల మంత్రిత్వ శాఖ, 27 ఫిబ్రవరి, 13 మార్చి 2025 (PRID 2106686, 2111246); లైసెన్స్ ఒప్పంద పత్రంపై ఆంధ్రజ్యోతి, APAC కథనాలు.

A8 · పథకాలు · ఆంధ్రప్రదేశ్ · 28 నుంచి 30 సెప్టెంబర్ 2026

ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇళ్ల స్థలాలకు పూర్తి యాజమాన్య హక్కు

G.O.Ms.No.615 ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో ప్రభుత్వ పోరంబోకు భూమిలోని **24,042** మంది ఆక్రమణదారులను లెక్కించింది.

అభ్యంతరం లేని భూమిలోని **23,593** మందిని క్రమబద్ధీకరించింది; మిగతా 449 మంది విషయాన్ని వేరే ఉత్తర్వుల్లో తేల్చాలని పక్కన పెట్టింది.

ఎండిపోయిన చెరువు గర్భాల్లోని 91.14 ఎకరాల్లో ఉన్న **2,359** మందిని G.O.Ms.No.618 క్రమబద్ధీకరించింది.

అర్హమైన స్థలాలను రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం, 1908లోని **సెక్షన్ 22-A** కింద ఉన్న నిషేధిత జాబితా నుంచి తొలగిస్తారు.

ఈ చెరువు గర్భాల్లో క్రమబద్ధీకరణ పొందిన ప్రతి లబ్ధిదారూ **ఇంటి పైకప్పు వాన నీటిని ఒడిసిపట్టే** ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

A

150 చదరపు గజాలు ఈ విస్తీర్ణం వరకు 2025 పథకం BPL, APL కుటుంబాలకు డి-పట్టాను ఉచితంగా ఇస్తుంది; ప్రశ్నలో దీనికి బదులు 100 లేదా 300 చదరపు గజాలు ఇవ్వవచ్చు.

10 ఏళ్లు అసైన్డ్ స్థలంలోని ఇంటిని, స్థలం కేటాయించిన పదేళ్ల తర్వాత రిజిస్టర్ చేసుకోవచ్చని 2026 నాటి G.O.Ms.No.306 అనుమతిస్తుంది; ఆప్షన్లలో దీనికి బదులు 5 లేదా 15 ఏళ్లు కనిపిస్తాయి.

Q1 ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రమబద్ధీకరణ పథకం, 2025 (G.O.Ms.No.30)ను 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇళ్ల స్థలాల ఉత్తర్వులు అమలు చేశాయి. ఈ పథకం ప్రకారం అభ్యంతరం లేని ప్రభుత్వ భూమిని ఏ తేదీకల్లా (ఆ రోజుతో సహా) ఆక్రమించుకుని ఉండాలి?

a 2014 జూన్ 2
b 2024 మార్చి 31
c 2019 అక్టోబర్ 15
d 2022 ఆగస్టు 15

Q1 · c. ఆక్రమణ 2019 అక్టోబర్ 15 నాటికి (ఆ రోజు గానీ అంతకుముందు గానీ) ఉండాలని G.O.Ms.No.30 నిర్ణయించింది. 2026 ఉత్తర్వుల తేదీకి మరింత దగ్గరగా ఉంది కాబట్టి 2024 మార్చి 31 ఆప్షన్ సరైనదిగా అనిపించవచ్చు.

ఆధారాలు: ఏపీ ప్రభుత్వ G.O.Ms.No.615 (28.09.2026), G.O.Ms.No.618 (30.09.2026), రెవెన్యూ (భూములు-IV) శాఖ; G.O.Ms.No.30 (29.01.2025), G.O.Ms.No.306 (25.05.2026), రెవెన్యూ (భూములు-I) శాఖ (goir.ap.gov.in).

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · ఆంధ్రప్రదేశ్

A-L1 నుంచి A-L17 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం A-STRIP **ఆంధ్రప్రదేశ్: మొదటి ఆరు ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

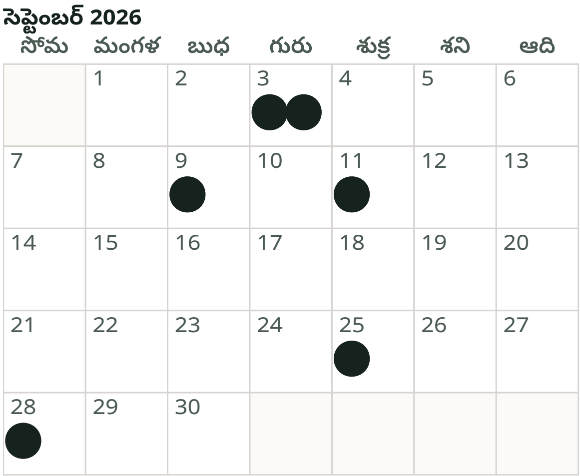

- సెప్టెంబర్ 3 A-L6 **జలాశయాల్లో పంజర సాగు విధానం ముసాయిదాకు ఆమోదం**
- సెప్టెంబర్ 3 A-L9 **అమరావతి సంగమానికి అనుమతి**
- సెప్టెంబర్ 9 A-L7 **మామిడి మద్దతు ఉత్తర్వు జీవో ఎంఎస్ నం.47**
- సెప్టెంబర్ 11 A-L8 **కరవు భత్యం పెంపు జీవో ఎంఎస్ నం.119**
- సెప్టెంబర్ 25 A-L11 **పొగాకు బ్యారన్‌కు రుణం**
- సెప్టెంబర్ 28 A-L10 **మచిలీపట్నం-కర్నూలు రైలుకు ఆమోదం వెల్లడి**

సెప్టెంబర్ 3న మంత్రివర్గం పంజర సాగు విధానం ముసాయిదాను ఆమోదించింది, అమరావతి సముదాయానికి అనుమతి ఇచ్చింది.

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం A-STRIP-2 **ఆంధ్రప్రదేశ్: చివరి ఆరు ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

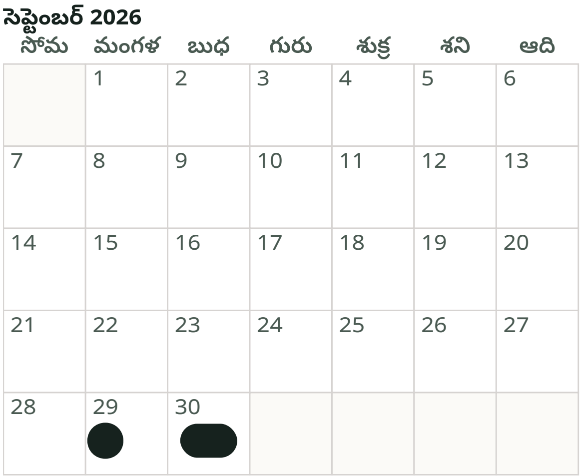

- సెప్టెంబర్ 29 A-L14 **ఓమ్నిబస్ చట్టంలోని అగ్నిమాపక నిబంధనలు అమల్లోకి**
- సెప్టెంబర్ 30 A-L12 **రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలి ఏర్పాటు**
- సెప్టెంబర్ 30 A-L13 **మృతదేహాలను పసిగట్టే జాగిలాలు ఎస్‌డీఆర్‌ఎఫ్‌లోకి**
- సెప్టెంబర్ 30 A-L15 **ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ గడువుల పొడిగింపు**
- సెప్టెంబర్ 30 A-L16 **పోలవరంపై సమీక్ష**
- సెప్టెంబర్ 30 A-L17 **వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే విడుదల**

ఈ ఆరూ నెల చివరి రెండు రోజుల్లో, సెప్టెంబర్ 29, 30 తేదీల్లో జరిగాయి.

A-L1 **ఏపీ మద్యం దుకాణాల ఎక్సైజ్ పాలసీ 2026-27 (జీవో ఎంఎస్ నం.579) రాష్ట్రంలో ఎన్ని రిటైల్ దుకాణాలను కొనసాగించింది?**

a 3,396, అన్నీ ఓపెన్ కేటగిరీలోనే

b 4,076, గీత కులాలకు అదనంగా 340 కలిపి

c 340, అన్నీ గీత కులాలకే రిజర్వు

d 3,736, వాటిలో 340 గీత కులాలకు రిజర్వు

d. జీవో ఎంఎస్ నం.579 మొత్తం 3,736 దుకాణాలనూ కొనసాగించింది. 3,396 జీవోలో ఉన్న అంకె కాబట్టి దాన్ని పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు; కానీ అది ఓపెన్ కేటగిరీ ఒక్కటే, గీత కులాలకు ఇచ్చిన 340 దుకాణాలు అందులో లేవు.

లైసెన్సుల కాలపరిమితి **ఒక ఏడాది**: 2026 అక్టోబర్ 1 నుంచి 2027 సెప్టెంబర్ 30 వరకు.

దుకాణాల సంఖ్య 2024-26లో నిర్ణయించిన **3,736** వద్దే కొనసాగుతోంది.

ప్రస్తుత లైసెన్సుదారులు వార్షిక రిటైల్ ఎక్సైజ్ ట్యాక్స్ (RET)లో **38 శాతం** చెల్లించి పునరుద్ధరించుకోవచ్చు.

పర్మిట్ రూమ్ మళ్లీ తప్పనిసరి; 2024-26లో ఇది ఐచ్ఛికం.

3,736 మొత్తం రిటైల్ దుకాణాలు, 2024-26 నుంచి మార్పు లేదు: ఓపెన్ కేటగిరీలో 3,396, గీత కులాలకు 340. ఆప్షన్లలో మొత్తం సంఖ్యకు బదులు ఓపెన్ కేటగిరీ అంకె 3,396ను పెడతారు. · రూ.3 లక్షలు పునరుద్ధరించని దుకాణాల కోసం తీసే లాటరీలో ఒక్కో దరఖాస్తుకు తిరిగి ఇవ్వని రుసుము; 2024-26లో ఇది రూ.2 లక్షలు.

A

A-L2 భారత అటవీ, కలప ధ్రువీకరణ పథకం కింద దేశంలో తొలి ప్రమాణ్ సర్టిఫికెట్లను 2026 సెప్టెంబర్ 29న ఎవరికి అందజేశారు?

a ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియాకు, కేరళకు చెందిన ఒక రబ్బరు సాగుదారుకు
b ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ అభివృద్ధి సంస్థకు, ఒడిశాకు చెందిన ఒక వెదురు రైతుకు
c ఒడిశా అటవీ అభివృద్ధి సంస్థకు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన ఒక వెదురు రైతుకు
d ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్‌కు, క్వాలిటీ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు

b. పీఐబీ ప్రకటన APFDCని, ఒడిశా వెదురు అభివృద్ధి సంస్థకు చెందిన గోవింద్ మహాపాత్రను పేర్కొంది. రెండు రాష్ట్రాల పేర్లూ ఉంటాయి కాబట్టి రాష్ట్రాలు తారుమారైన ఆప్షన్‌ను పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు; కానీ సంస్థ ఆంధ్రప్రదేశ్‌ది.

33,000 హెక్టార్లలో విస్తరించిన తోటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ అభివృద్ధి సంస్థ ధ్రువీకరణ పొందింది.

పథకాన్ని నిర్వహించేది భోపాల్‌లోని **ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్**.

ధ్రువీకరణ సంస్థలకు గుర్తింపు (అక్రిడిటేషన్) ఇచ్చేది క్వాలిటీ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెందిన బోర్డు **NABCB**.

పథకం మూడు రకాల సర్టిఫికెట్లు ఇస్తుంది; వాటిలో ఒకటి **చైన్ ఆఫ్ కస్టడీ**.

2023 డిసెంబర్ కేంద్ర పర్యావరణ మంత్రిత్వ శాఖ ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించిన నెల; 2001, 2013 అంతకుముందు జరిగిన ప్రయోగాత్మక పరీక్షల సంవత్సరాలు. · 8, 69, 254 ఇండియన్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ స్టాండర్డ్‌లోని ప్రమాణాలు (క్రైటీరియా), సూచికలు (ఇండికేటర్లు), తనిఖీ అంశాలు (వెరిఫయర్లు); అడవుల బయటి చెట్ల (ట్రీస్ ఔట్‌సైడ్ ఫారెస్ట్స్) స్టాండర్డ్‌లో ఇవి 5, 22, 76.

A-L3 అన్నమయ్య, చిత్తూరు జిల్లాల్లోని నాలుగు H5N1 వ్యాధి కేంద్రాలను ఏపీ ప్రభుత్వం వ్యాధి రహిత ప్రాంతంగా ప్రకటించింది. జంతువులలో అంటు, సాంక్రమిక వ్యాధుల నివారణ, నియంత్రణ చట్టం, 2009లోని ఏ నిబంధన కింద ఈ ప్రకటన చేసింది?

a సెక్షన్ 6లోని సబ్-సెక్షన్ (1)
b సెక్షన్ 7(1)
c సెక్షన్ 6లోని సబ్-సెక్షన్ (5)
d సెక్షన్ 14

c. G.O.Rt.No.318 సెక్షన్ 6లోని సబ్-సెక్షన్ (5)ను పేర్కొంటుంది. అదే సెక్షన్ కావడంతో 6(1) వైపు మొగ్గు చూపే అవకాశం ఉంది. కానీ 6(1) కింద నియంత్రిత ప్రాంతాన్ని మాత్రమే ప్రకటిస్తారు.

నాటు కోళ్లలో వ్యాధి నిర్ధారణ అయింది **ఫిబ్రవరి 2026**లో; సెప్టెంబర్‌లో కాదు.

13 ఏప్రిల్ 2026 నాటి G.O.Rt.No.95 నాలుగు వ్యాధి కేంద్రాలను, వాటి చుట్టూ ఉన్న జోన్లను **అధికారికంగా ప్రకటించింది**.

వ్యాధి కేంద్రం నుంచి 1 కి.మీ. లోపలి ప్రాంతాలు **వ్యాధి సోకిన జోన్లు**; 1 నుంచి 10 కి.మీ. వరకు నిఘా జోన్లు.

17 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి G.O.Rt.No.318 ఈ కేంద్రాలను **వ్యాధి రహిత ప్రాంతం**గా ప్రకటించింది.

4 వ్యాధి రహితంగా ప్రకటించిన కేంద్రాలు: అన్నమయ్య జిల్లా సోదం మండలంలోని మూడు గ్రామాలు, చిత్తూరు జిల్లా కార్వేటినగరం మండలంలోని ఒక కాలనీ. · 1 నుంచి 10 కి.మీ. ప్రతి వ్యాధి కేంద్రం చుట్టూ ఉండే నిఘా జోన్; 0 నుంచి 1 కి.మీ. వ్యాధి సోకిన జోన్. ప్రశ్నలో ఈ రెండు దూరాలను తారుమారు చేసి ఇవ్వవచ్చు.

A-L4 22 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి G.O.Rt.No.1843 ప్రకారం 2017 నుంచి 2024 వరకు, 2025 సంవత్సరానికి నంది టీవీ అవార్డుల ప్రదానం ఎక్కడ జరుగుతుంది?

a విజయవాడ
b అమరావతి
c విశాఖపట్నం
d తిరుపతి

d. జీవోలోని షెడ్యూల్ ప్రకారం నంది టీవీ అవార్డుల వేదిక తిరుపతి. 2012 నుంచి 2016 అవార్డుల కార్యక్రమం విజయవాడలో జరగడంతో అటువైపు మొగ్గే అవకాశం ఉంది. కానీ తర్వాతి సంవత్సరాల టీవీ అవార్డుల ప్రదానం తిరుపతిలో జరుగుతుంది.

ఈ జీవో మూడు కాలాలకు వర్తిస్తుంది: **2012 నుంచి 2016**, 2017 నుంచి 2024, 2025.

అవార్డుల కార్యక్రమాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చలనచిత్ర, టెలివిజన్, నాటకరంగ అభివృద్ధి సంస్థ **నిర్వహిస్తుంది**.

ఇప్పటికే ప్రకటించిన 2012 నుంచి 2016 అవార్డులను నవంబర్‌లో **విజయవాడ**లో ప్రదానం చేస్తారు.

2017 నుంచి 2024, 2025 అవార్డుల ప్రదానం **డిసెంబర్ 2026**లో జరుగుతుంది.

2 + 2 2017 నుంచి 2024 వరకు ఒక్కో సంవత్సరానికి ఉత్తమ చిత్రం మొదటి, రెండో బహుమతులు, రెండు ప్రత్యేక జ్యూరీ అవార్డులు. ప్రశ్నలో దీనికి బదులు అన్ని సాధారణ విభాగాలు అనే ఆప్షన్ రావచ్చు. · 14 సంవత్సరాలు 2012 నుంచి 2025 వరకు ఉన్న కాలం; ఈ పద్నాలుగేళ్ల అవార్డులన్నిటికీ ఒకే జీవోతో దారి తెరిచారు.

A

A-L5 **2026 సెప్టెంబర్‌లో మజగావ్ డాక్‌తో దుగరాజపట్నం యాంకర్ షిప్‌యార్డ్ అవగాహన ఒప్పందం (MoU) కుదుర్చుకున్న NSHIP-AP, ఏ రెండు సంస్థలకు చెరి సగం (50:50) వాటా ఉన్న కంపెనీ?**

a APIIC, కృష్ణపట్నం పోర్టు
b ఏపీ మారిటైమ్ బోర్డు, కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్
c మజగావ్ డాక్, విశాఖపట్నం పోర్టు అథారిటీ
d ఏపీ మారిటైమ్ బోర్డు, విశాఖపట్నం పోర్టు అథారిటీ

d. 2026 మార్చి 2 నాటి G.O.Ms.No.7 ఏపీ మారిటైమ్ బోర్డుకు 50 శాతం, విశాఖపట్నం పోర్టు అథారిటీకి 50 శాతం వాటా ఇచ్చింది. ఒప్పందంపై సంతకం చేసింది MDL కాబట్టి మజగావ్ డాక్ ఉన్న ఆప్షన్ సరైనదిగా అనిపించవచ్చు. ఆ ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు దగ్గరగా ఉంటుంది కానీ సరైనది కాదు: MDL యాంకర్ యార్డు, వాటాదారు కాదు.

దుగరాజపట్నం క్లస్టర్‌కు యాంకర్ షిప్‌యార్డ్‌గా ఉండేందుకు **మజగావ్ డాక్** సెప్టెంబర్ 18న ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది.

NSHIP-AP అనేది ఏపీ మారిటైమ్ బోర్డు, విశాఖపట్నం పోర్టు అథారిటీలకు చెరి సగం వాటా ఉన్న కంపెనీ.

ఈ క్లస్టర్ **తిరుపతి జిల్లాలో** ఉంది; కొంత భూమి ఎస్‌పిఎస్‌ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా కోట మండలంలో ఉంది.

ఈ క్లస్టర్ రూ.19,989 కోట్ల **నౌకా నిర్మాణ అభివృద్ధి పథకం** (Shipbuilding Development Scheme) పరిధిలోకి వస్తుంది.

0.5 మిలియన్ GT G.O.Ms.No.2 ప్రకారం, యాంకర్ యార్డు పని మొదలుపెట్టిన 10 ఏళ్లలోపు ఏడాదికి కనీసం చేరుకోవాల్సిన స్థాయి ఇది. సరైనదిగా అనిపించే 1.2 మిలియన్ GT అనేది MDL లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న సామర్థ్యం. · రూ.69,725 కోట్లు 2025 సెప్టెంబర్ 24 నాటి కేంద్ర సముద్ర రంగ ప్యాకేజీ ఇది; ఈ పథకం అందులో ఒక భాగం. పథకానికి సొంతంగా కేటాయించిన మొత్తం రూ.19,989 కోట్లు.

A-L6 **మత్స్య రంగాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గం 2026 సెప్టెంబర్ 3న ఏ విధానాన్ని ముసాయిదా రూపంలో ఆమోదించింది?**

a తీరప్రాంత ఆక్వాకల్చర్ విధానం-2026
b నీలి ఆర్థిక వ్యవస్థ (బ్లూ ఎకానమీ) విధానం-2026
c జలాశయాల్లో పంజర సాగు (కేజ్ కల్చర్) విధానం-2026
d రొయ్యల హేచరీ విధానం-2026

c. మంత్రివర్గం 2026 సెప్టెంబర్ 3న జలాశయాల్లో పంజర సాగు విధానం-2026 ముసాయిదాను ఆమోదించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గం 2026 సెప్టెంబర్ 3న ఈ ముసాయిదా విధానాన్ని ఆమోదించింది.

జలాశయాల్లో చేపల పెంపకం ద్వారా మత్స్య రంగాన్ని ప్రోత్సహించడం దీని లక్ష్యం.

మంత్రివర్గ సమావేశం తర్వాత విలేకరుల సమావేశంలో మంత్రి దీన్ని ప్రకటించారు.

జీవో ఇంకా అందుబాటులో లేదు, కాబట్టి ఇది ముసాయిదా, ఇంకా నోటిఫై కాలేదు.

2026 సెప్టెంబర్ 3న మంత్రివర్గం ముసాయిదా విధానాన్ని ఆమోదించింది

A-L7 **2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆమోదం పొందిన తోతాపురి మామిడి ధర లోటు చెల్లింపు కింద, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ (నిర్వహణ మూలధనం) లేదా స్వల్పకాలిక రుణాల ద్వారా రూ.281 కోట్లు సమీకరించుకునేందుకు ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్‌కు అనుమతి లభించింది. కిలోకు ఎంత చొప్పున మద్దతు ఇచ్చేందుకు ఈ అనుమతి ఇచ్చారు?**

a రూ.4
b రూ.10
c రూ.2
d రూ.15

a. తోతాపురి మామిడి ధర లోటు చెల్లింపు కిలోకు రూ.4.

2026 సెప్టెంబర్ 9 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.47 మామిడి మద్దతు కోసం రుణాల ద్వారా రూ.281 కోట్లు సమీకరించుకునేందుకు ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్‌కు అనుమతి ఇచ్చింది.

7.03 లక్షల టన్నుల తోతాపురి మామిడికి కిలోకు రూ.4 చొప్పున మద్దతు లభిస్తుంది.

మార్కెట్ జోక్య పథకం కింద చిత్తూరు, అన్నమయ్య, తిరుపతి, కడప జిల్లాలకు ఇది వర్తిస్తుంది.

కిలోకు రూ.10 అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది జీవో ఆర్టీ నం.864 కింద పొగాకుకు ఇచ్చిన మద్దతు రేటు, మామిడిది కాదు.

కిలోకు రూ.4 మామిడి ధర లోటు చెల్లింపు · రూ.281 కోట్లు మార్క్‌ఫెడ్ రుణాల ద్వారా సమీకరించుకోగల మొత్తం · కిలోకు రూ.10 పొగాకుకు మద్దతు రేటు ఇది వేరే ఉత్తర్వు

A-L8 **2026 సెప్టెంబర్ 11 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.119, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కరవు భత్యాన్ని (డీఏ) 2024 జూలై 1 నుంచి వర్తించేలా మూల వేతనంలో 37.31 శాతం నుంచి ఎంత శాతానికి పెంచింది?**

a 41.86 శాతం
b 38.50 శాతం
c 42.50 శాతం
d 40.04 శాతం

d. జీవో ఎంఎస్ నం.119 కరవు భత్యాన్ని 2024 జూలై 1 నుంచి 40.04 శాతానికి పెంచింది.

A

2026 సెప్టెంబర్ 11 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.119 కరవు భత్యాన్ని 37.31 నుంచి 40.04 శాతానికి పెంచింది.

ఈ 2.73 శాతం పెంపు 2024 జూలై 1 నుంచి వర్తిస్తుంది.

అదే రోజు వచ్చిన జీవో ఎంఎస్ నం.120 దాన్ని మళ్లీ 40.04 నుంచి 41.86 శాతానికి పెంచింది.

ఆ రెండో పెంపు 1.82 శాతం, ఇది 2025 జనవరి 1 నుంచి వర్తిస్తుంది.

40.04 శాతం 2024 జూలై 1 నుంచి కరవు భత్యం · 41.86 శాతం 2025 జనవరి 1 నుంచి కరవు భత్యం · 2.73 శాతం జీవో ఎంఎస్ నం.119 కింద పెంపు

A-L9 ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గం 2026 సెప్టెంబర్ 3న రూ.759.79 కోట్లతో అనుమతి ఇచ్చిన అమరావతి సంగమంలో ఏ సదుపాయాలు ఉంటాయి?

- a శాసనసభ, హైకోర్టు, సచివాలయం
- b కన్వెన్షన్ సెంటర్, మెట్రో డిపో, ఓడరేవు
- c రాష్ట్ర ప్రజా గ్రంథాలయం, ఆడిటోరియం, అంతర్జాతీయ సుపరిపాలన సంస్థ
- d వైద్య కళాశాల, స్టేడియం, విమానాశ్రయం

c. అమరావతి సంగమంలో రాష్ట్ర ప్రజా గ్రంథాలయం, ఆడిటోరియం, అంతర్జాతీయ సుపరిపాలన సంస్థ ఉంటాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గం 2026 సెప్టెంబర్ 3న అమరావతి సంగమానికి అనుమతి ఇచ్చింది.

ఈ సముదాయాన్ని అమరావతిలోని శాఖమూరు వద్ద నిర్మిస్తారు.

దీని అంచనా వ్యయం రూ.759.79 కోట్లు.

ఇందులో రాష్ట్ర ప్రజా గ్రంథాలయం, ఆడిటోరియం, అంతర్జాతీయ సుపరిపాలన సంస్థ ఉంటాయి.

రూ.759.79 కోట్లు అమరావతి సంగమం అంచనా వ్యయం · 2026 సెప్టెంబర్ 3 మంత్రివర్గం అనుమతి ఇచ్చిన తేదీ

A-L10 2026 సెప్టెంబర్‌లో రైల్వే శాఖ ఆమోదించిన కొత్త మచిలీపట్నం-కర్నూలు సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎన్ని కిలోమీటర్లు ప్రయాణిస్తుంది?

- a 449
- b 499
- c 399
- d 549

b. మచిలీపట్నం-కర్నూలు సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్ విజయవాడ మీదుగా 499 కి.మీ. ప్రయాణిస్తుంది.

వారానికి మూడు రోజులు నడిచే ఈ కొత్త రైలును రైల్వే శాఖ ఆమోదించినట్టు 2026 సెప్టెంబర్ 28న పీఐబీ తెలిపింది.

ఇది మచిలీపట్నం నుంచి విజయవాడ మీదుగా కర్నూలు సిటీ వరకు 499 కి.మీ. ప్రయాణిస్తుంది.

మచిలీపట్నంలో 16:55 గంటలకు బయలుదేరి మరుసటి రోజు 05:45 గంటలకు కర్నూలు సిటీ చేరుతుంది.

దాదాపు 500 కి.మీ. అని మాత్రమే గుర్తున్నవారు 449, 549 అనే ఆప్షన్లను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది.

499 కి.మీ. కొత్త రైలు మార్గం పొడవు · రూ.108 కోట్లు గుంటూరు-నంబూరు రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జి వ్యయం · 74 స్టేషన్లు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆధునికీకరిస్తున్న

A-L11 ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఫ్లూ క్యూర్డ్ వర్జీనియా (ఎఫ్‌సీవీ) పొగాకు రైతులకు కేంద్రం 2026 సెప్టెంబర్‌లో ప్రకటించిన ఊరట ఒక్కో బ్యారన్‌కు ఎంత?

- a వడ్డీ లేకుండా రూ.10,000
- b 4 శాతం వడ్డీకి రూ.25,000
- c రూ.1 లక్ష సబ్సిడీ
- d వడ్డీ లేకుండా రూ.50,000, ఒక్కసారి

d. ఒక్కో బ్యారన్‌కు రూ.50,000 చొప్పున ఒక్కసారి వడ్డీ లేని రుణానికి కేంద్రం ఆమోదం తెలిపింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎఫ్‌సీవీ పొగాకు రైతులకు ఈ ఊరటను కేంద్రం 2026 సెప్టెంబర్ 25న ప్రకటించింది.

ఒక్కో బ్యారన్‌కు ఒక్కసారి రూ.50,000 వడ్డీ లేని రుణం లభిస్తుంది.

ఇది వడ్డీ లేని నిర్వహణ మూలధన సహాయ పథకం కింద వస్తుంది.

సుమారు 44,000 మంది రైతులకు మొత్తం దాదాపు రూ.220 కోట్లు నేరుగా నగదు బదిలీ ద్వారా అందుతాయి.

రూ.50,000 ఒక్కో బ్యారన్‌కు వడ్డీ లేని రుణం · 44,000 లబ్ధి పొందే రైతులు · రూ.220 కోట్లు మొత్తం ఊరట

A-L12 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలిని ఏ నిబంధన కింద ఏర్పాటు చేసింది?

- a అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 9
- b అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 24(4)
- c పారిశ్రామిక ఉపాధి (స్టాండింగ్ ఆర్డర్లు) చట్టం-1946లోని సెక్షన్ 21
- d స్కిల్ ఇండియా మిషన్ మార్గదర్శకాల్లోని సెక్షన్ 12

b. అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 24(4) కింద మండలిని ఏర్పాటు చేశారు.

2026 సెప్టెంబర్ 30 నాటి జీవో ఆర్టీ నం.46 రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలిని ఏర్పాటు చేసింది.

ఆ ఉత్తర్వు అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 24(4)ను పేర్కొంది.

నైపుణ్యాభివృద్ధి, శిక్షణ శాఖ కార్యదర్శి మండలికి అధ్యక్షత వహిస్తారు.

అదే రోజు వచ్చిన జీవో ఆర్టీ నం.47 నాప్స్-2.0 కోసం వేరే కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది.

సెక్షన్ 24(4) రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలికి ఆధారమైన నిబంధన · జీవో ఆర్టీ నం.46 మండలిని ఏర్పాటు చేసిన ఉత్తర్వు · జీవో ఆర్టీ నం.47 నాప్స్-2.0 సమీక్ష కమిటీ ఉత్తర్వు

A

A-L13 మృతదేహాలను పసిగట్టడంలో, గాలింపు-సహాయక చర్యల్లో శిక్షణ పొందిన జాగిలాలను ఏ దళంలో చేర్చుతున్నట్లు 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించింది?

a గ్రేహౌండ్స్
b ఆక్టోపస్
c ఏపీ స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్
d ఏపీ రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన దళం

d. జాగిలాలను ఏపీ రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన దళంలో చేర్చారు.

23వ బ్యాచ్ జాగిలాలు 2026 సెప్టెంబర్ 30న మంగళగిరిలో శిక్షణ ముగించుకున్నాయి.

మృతదేహాలను పసిగట్టే, సహాయక చర్యల్లో పాల్గొనే జాగిలాలు ఏపీ ఎస్‌డీఆర్ఎఫ్‌లో చేరడం ఇదే తొలిసారి అని డీజీపీ చెప్పారు.

ఇది దేశంలోనే మొదటిదని హోంమంత్రి అన్నారు. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పుకుంటున్న మాట.

ఈ బ్యాచ్‌లోని 36 జాగిలాలు 10 నెలల శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్నాయి.

36 జాగిలాలు 23వ బ్యాచ్‌లో, 10 నెలల శిక్షణ · 2 జాగిలాలకు మృతదేహాల గుర్తింపుతో పాటు గాలింపు-సహాయక చర్యల్లో శిక్షణ · 218 పోలీసు జాగిలాలు ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విధుల్లో ఉన్నాయి

A-L14 2026 సెప్టెంబర్ 29 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.193, ఏపీ ఓమ్నిబస్ (స్పీడ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్) చట్టం-2026లోని ఏ చట్టానికి సంబంధించిన నిబంధనలను అమల్లోకి తెచ్చింది?

a ఏపీ అగ్నిమాపక సేవల చట్టం, 1999
b ఏపీ ప్రజా సేవల అందజేత హామీ చట్టం, 2017
c ఏపీ పారిశ్రామిక సింగిల్ విండో అనుమతుల చట్టం, 2002
d ఏపీ భవన నిర్మాణ నియమాలు, 2017

a. జీవో ఎంఎస్ నం.193 ఏపీ అగ్నిమాపక సేవల చట్టం, 1999కి సంబంధించిన నిబంధనలను అమల్లోకి తెచ్చింది.

జీవో ఎంఎస్ నం.193ని హోం (జైళ్లు, అగ్నిమాపక) శాఖ 2026 సెప్టెంబర్ 29న జారీ చేసింది.

ఓమ్నిబస్ చట్టంలోని అగ్నిమాపక నిబంధనలు 2026 సెప్టెంబర్ 29 నుంచి అమల్లోకి వచ్చాయి.

ఓమ్నిబస్ చట్టం 2026 చట్టం నం.24. ఇది 2026 సెప్టెంబర్ 7న గెజిట్‌లో ప్రచురితమైంది.

వార్తా కథనాల ప్రకారం, బిల్లు థర్డ్ పార్టీ ఫైర్ ఆడిట్ సంస్థలను ప్రతిపాదించింది.

29.09.2026 అగ్నిమాపక నిబంధనలు అమల్లోకి · 2026 చట్టం నం.24 ఏపీ ఓమ్నిబస్ (స్పీడ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్) చట్టం · 07.09.2026 చట్టం ఏపీ గెజిట్‌లో ప్రచురణ

A-L15 2026 సెప్టెంబర్ 30న ప్రకటించిన సవరించిన షెడ్యూలు ప్రకారం, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణలో తుది జాబితాను ఏ తేదీన ప్రచురిస్తారు?

a 2026 అక్టోబర్ 5
b 2026 అక్టోబర్ 9
c 2026 అక్టోబర్ 16
d 2026 అక్టోబర్ 26

c. తుది జాబితాను 2026 అక్టోబర్ 16న ప్రచురిస్తారు.

ఎన్నికల సంఘం 2026 సెప్టెంబర్ 30న సవరణ గడువులను పొడిగించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో క్లెయిములు-అభ్యంతరాల పరిష్కారం ఇప్పుడు అక్టోబర్ 10తో ముగుస్తుంది.

తుది ఓటర్ల జాబితా 2026 అక్టోబర్ 16న వస్తుంది.

అక్టోబర్ 9 అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది తుది జాబితాకు పాత తేదీ.

16.10.2026 ఆంధ్రప్రదేశ్ తుది జాబితా · 10.10.2026 క్లెయిములు-అభ్యంతరాల పరిష్కారం ముగింపు · 09.10.2026 తుది జాబితాకు పాత తేదీ

A-L16 2026 సెప్టెంబర్ 30న జరిగిన సమీక్షలో పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ఏ నెలను గడువుగా పెట్టారు?

a 2026 డిసెంబర్
b 2027 మార్చి
c 2027 జూలై
d 2028 మార్చి

b. పోలవరం పూర్తికి ముఖ్యమంత్రి 2027 మార్చిని గడువుగా పెట్టారు.

సమీక్ష 2026 సెప్టెంబర్ 30న ఉండవల్లి క్యాంపు కార్యాలయంలో జరిగింది.

పోలవరం పూర్తికి ముఖ్యమంత్రి 2027 మార్చిని గడువుగా నిర్ణయించారు.

సాగునీటి క్యాలెండర్ ప్రాజెక్టులపై రూ.35,000 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నామని చెప్పారు.

విశాఖపట్నం కోసం ఎడమ ప్రధాన కాలువ నీరు కణితి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్‌కు చేరాలి.

2027 మార్చి పోలవరం పూర్తికి లక్ష్యం · రూ.35,000 కోట్లు సాగునీటి క్యాలెండర్ ప్రాజెక్టులపై ఖర్చు · రూ.100 కోట్లు అదే వారంలో పోలవరానికి అదనపు నిధులు

A-L17 వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే 2024-25 ప్రకారం, కర్మాగారాల సంఖ్యలో ప్రధాన రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎన్నో స్థానంలో ఉంది?

a నాలుగో స్థానం
b ఐదో స్థానం
c ఆరో స్థానం
d ఏడో స్థానం

c. 15,602 కర్మాగారాలతో ప్రధాన రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరో స్థానంలో ఉంది.

ఏఎస్ఐ 2024-25 ఫలితాలను మోస్పి 2026 సెప్టెంబర్ 30న విడుదల చేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 15,602 కర్మాగారాలు ఉన్నాయి. ప్రధాన రాష్ట్రాల్లో ఇది ఆరో స్థానం.

ఐదో స్థానం అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. ఆ స్థానం 15,629 కర్మాగారాలున్న కర్ణాటకది.

కర్మాగారాల సంఖ్యలో తమిళనాడు, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

15,602 ఆంధ్రప్రదేశ్ కర్మాగారాలు, ఆరో స్థానం · 15,629 కర్ణాటక, ఐదో స్థానం · 41,221 తమిళనాడు, మొదటి స్థానం

పై నుంచి ఆరో పట్టీ వరకు లెక్కించండి: కర్ణాటకకు సరిగ్గా కింద ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉంది.

చిత్రం A-L17.1 **కర్మాగారాల సంఖ్యలో ప్రధాన రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఆరో స్థానం**

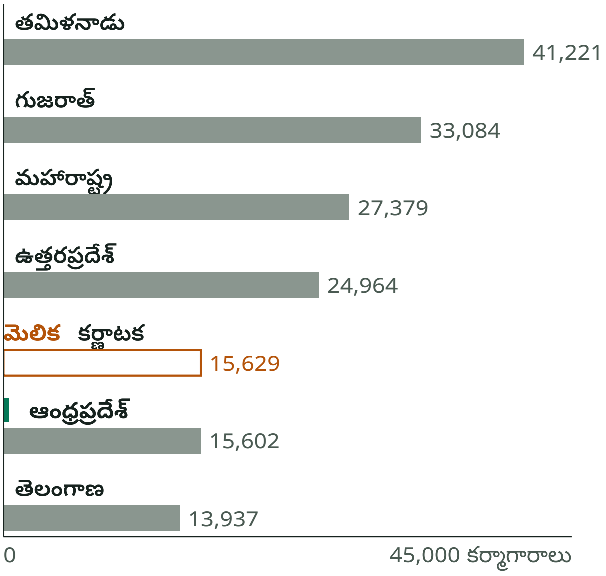

ఐదో స్థానం కర్ణాటకది, 27 కర్మాగారాలు ఎక్కువ. వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే 2024-25, 2026 సెప్టెంబర్ 30న విడుదలైంది.

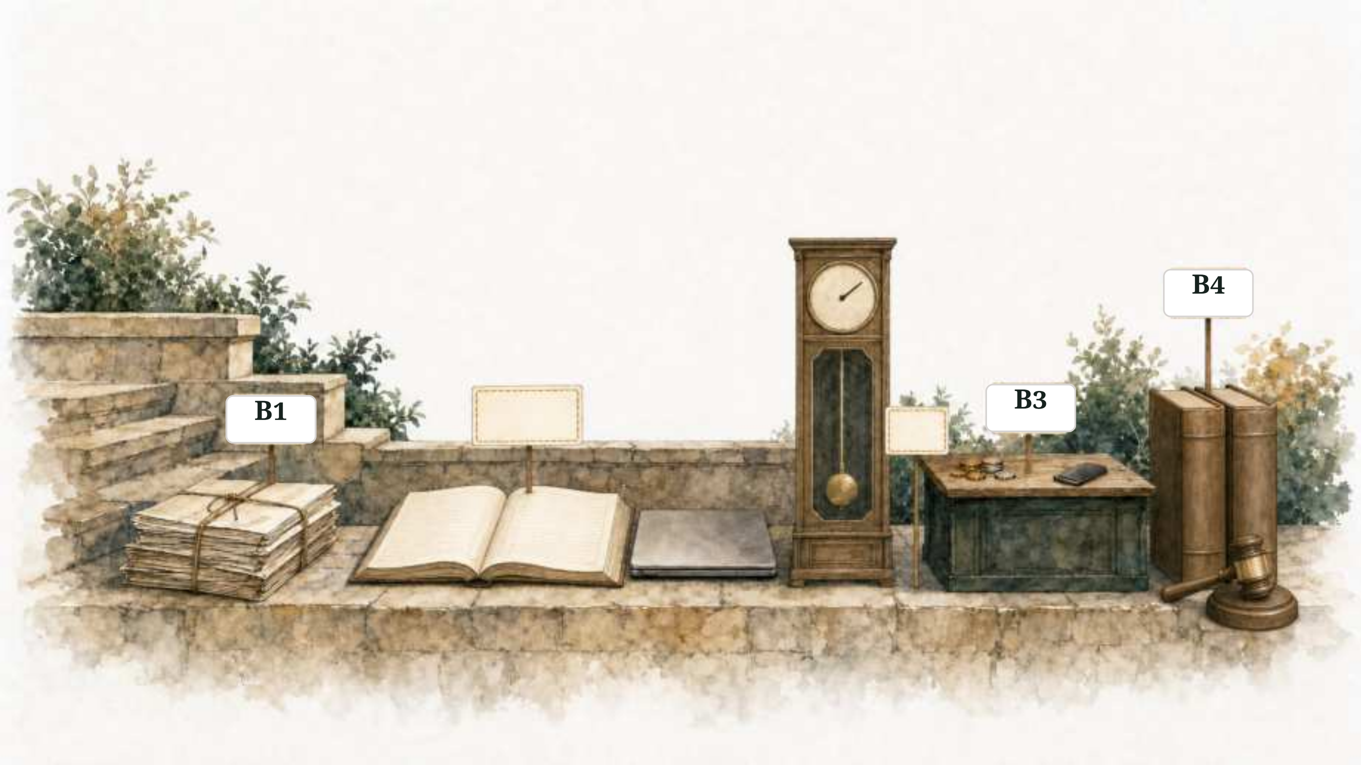

B

విభాగం B

B రాజ్యాంగం, పాలన

B1 సీఈసీ చట్టం కేసు

B2 EPFO వేతన పరిమితి రూ.25

B3 యూపీఐ మర్చంట్ ఛార్జీపై స్టే లేదు

B4 రెండు తీర్పులు: ఆర్టికల్ 311(1), బాధితుల అప్పీళ్లు

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, B-L1 నుంచి B-L7 వరకు

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం B-STRIP **రాజ్యాంగం: ఐదు ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

సెప్టెంబర్ 2026

సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది
	1 ●	2	3	4	5	6 ●
7	8	9	10 ●	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30 ●●				

- సెప్టెంబర్ 1 B-L6 **వైద్యేతర విభాగం నుంచి మొదటి మహిళా ఎయిర్ వైస్ మార్షల్ బాధ్యతల స్వీకరణ**
- సెప్టెంబర్ 6 B-L5 **సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్ ఛైర్‌పర్సన్ నియామకం**
- సెప్టెంబర్ 10 B-L3 **ఈ-కామర్స్ నియమాలకు సవరణ**
- సెప్టెంబర్ 30 B-L4 **అభిప్రాయాల కోసం పెట్రోలియం బిల్లు ముసాయిదా**
- సెప్టెంబర్ 30 B-L7 **కాగ్-భాషిణి అనువాద్ ప్రారంభం**

పెట్రోలియం బిల్లు ముసాయిదాను సెప్టెంబర్ 30న వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచారు; అభిప్రాయాలకు గడువు అక్టోబర్ 30.

B1 · తీర్పులు · జాతీయం · 23 సెప్టెంబర్ 2026

సీఈసీ చట్టం కేసు: పెద్ద ధర్మాసనానికి పంపడంపై న్యాయమూర్తుల భిన్నాభిప్రాయం

2023 చట్టం చెల్లుతుందా లేదా అనే విషయంలో సుప్రీంకోర్టు భిన్న తీర్పు ఇచ్చిందా?

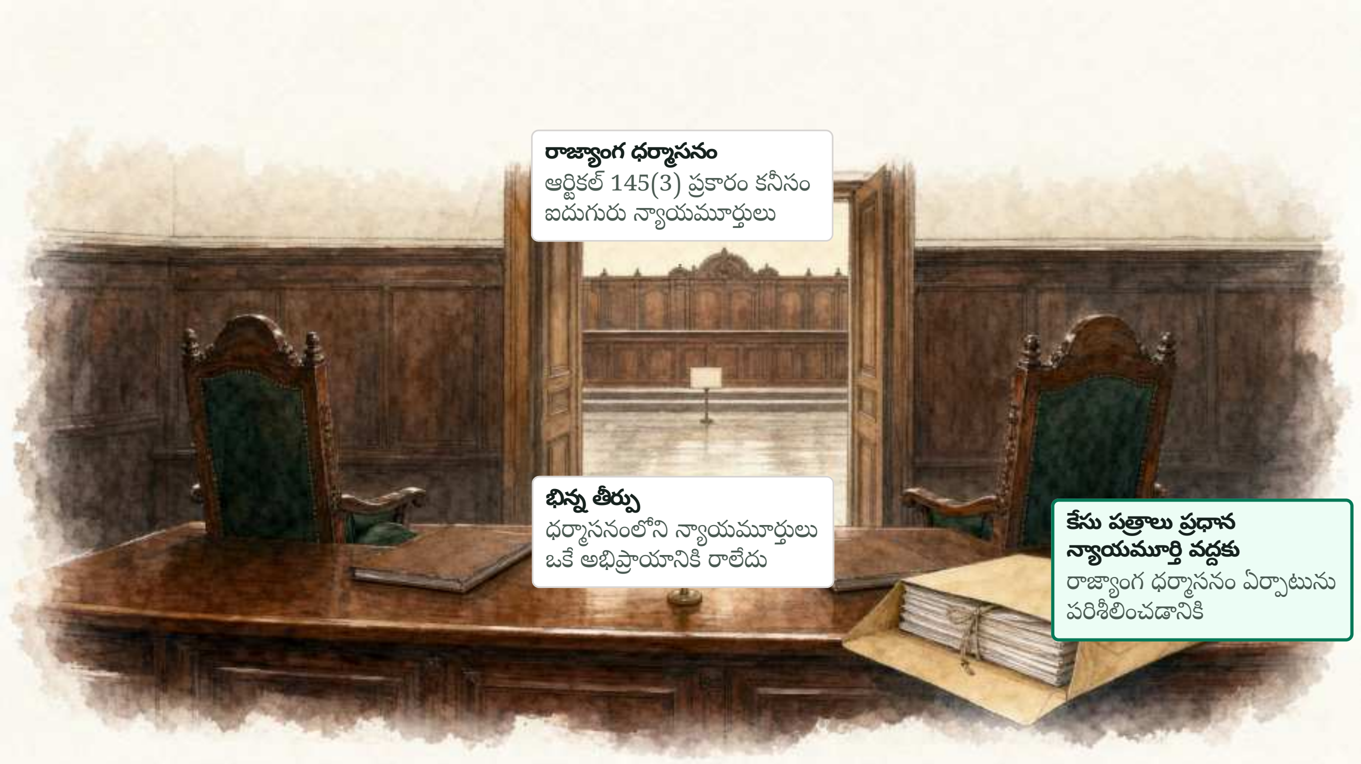

B

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్, ఇతర ఎన్నికల కమిషనర్ల చట్టం, 2023లోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం ఎంపిక కమిటీలో ఉండేవారు:

- a ప్రధానమంత్రి, ప్రతిపక్ష నేత, భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి
- b రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి
- c ప్రధానమంత్రి, లోక్‌సభలో ప్రతిపక్ష నేత, ప్రధానమంత్రి నామినేట్ చేసే ఒక కేంద్ర కేబినెట్ మంత్రి
- d ప్రధానమంత్రి, లోక్‌సభ స్పీకర్, న్యాయశాఖ మంత్రి

Q2 ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్, ఇతర ఎన్నికల కమిషనర్ల చట్టం, 2023 ఏ తేదీ నుంచి అమల్లో ఉంది?

- a 2 మార్చి 2023
- b 28 డిసెంబర్ 2023
- c 23 సెప్టెంబర్ 2026
- d 2 జనవరి 2024

Q3 డాక్టర్ జయా ఠాకూర్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో 23 సెప్టెంబర్ 2026న సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన నిర్ణయం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. 2023 చట్టం చెల్లుబాటును అది తేల్చకుండానే వదిలేసింది.
II. ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల అభిప్రాయాలు కలవనందువల్ల కేసును ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనానికి పంపారు.
III. రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఏర్పాటును పరిశీలించమని కోరుతూ ఉత్తర్వు కేసు పత్రాలను భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి ముందు ఉంచింది.

- a I, III మాత్రమే
- b II మాత్రమే
- c I, II మాత్రమే
- d I, II, III

B1.1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

ఎన్నికల కమిషనర్‌ను ఎలా ఎంపిక చేస్తారు, కేసు ఇప్పుడు ఎక్కడుంది

ఒక్కో ఏర్పాటు కింద కమిటీలో ఎవరు ఉంటారు, 23 సెప్టెంబర్‌న కేసు ఎక్కడికి వెళ్లింది.

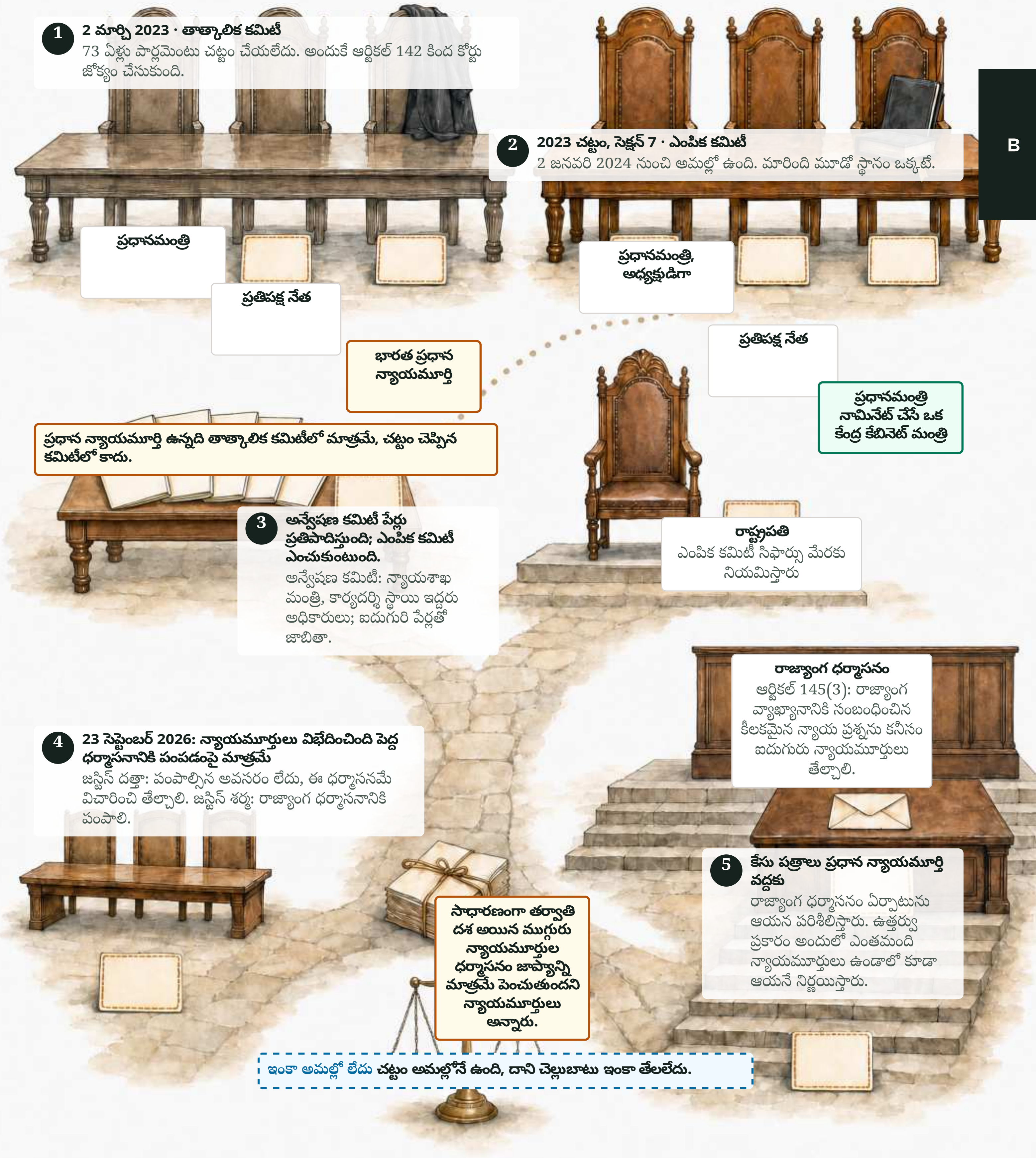

1 2 మార్చి 2023 · తాత్కాలిక కమిటీ
73 ఏళ్లు పార్లమెంటు చట్టం చేయలేదు. అందుకే ఆర్టికల్ 142 కింద కోర్టు జోక్యం చేసుకుంది.

ప్రధానమంత్రి

ప్రతిపక్ష నేత

భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి

ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఉన్నది తాత్కాలిక కమిటీలో మాత్రమే, చట్టం చెప్పిన కమిటీలో కాదు.

2 2023 చట్టం, సెక్షన్ 7 · ఎంపిక కమిటీ
2 జనవరి 2024 నుంచి అమల్లో ఉంది. మారింది మూడో స్థానం ఒక్కటే.

ప్రధానమంత్రి, అధ్యక్షుడిగా

ప్రతిపక్ష నేత

ప్రధానమంత్రి నామినేట్ చేసే ఒక కేంద్ర కేబినెట్ మంత్రి

3 అన్వేషణ కమిటీ పేర్లు ప్రతిపాదిస్తుంది; ఎంపిక కమిటీ ఎంచుకుంటుంది.
అన్వేషణ కమిటీ: న్యాయశాఖ మంత్రి, కార్యదర్శి స్థాయి ఇద్దరు అధికారులు; ఐదుగురి పేర్లతో జాబితా.

రాష్ట్రపతి
ఎంపిక కమిటీ సిఫార్సు మేరకు నియమిస్తారు

రాజ్యాంగ ధర్మాసనం
ఆర్టికల్ 145(3): రాజ్యాంగ వ్యాఖ్యానానికి సంబంధించిన కీలకమైన న్యాయ ప్రశ్నను కనీసం ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు తేల్చాలి.

4 23 సెప్టెంబర్ 2026: న్యాయమూర్తులు విభేదించింది పెద్ద ధర్మాసనానికి పంపడంపై మాత్రమే
జస్టిస్ దత్తా: పంపాల్సిన అవసరం లేదు, ఈ ధర్మాసనమే విచారించి తేల్చాలి. జస్టిస్ శర్మ: రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి పంపాలి.

5 కేసు పత్రాలు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వద్దకు
రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఏర్పాటును ఆయన పరిశీలిస్తారు. ఉత్తర్వు ప్రకారం అందులో ఎంతమంది న్యాయమూర్తులు ఉండాలో కూడా ఆయనే నిర్ణయిస్తారు.

సాధారణంగా తర్వాతి దశ అయిన ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం జాప్యాన్ని మాత్రమే పెంచుతుందని న్యాయమూర్తులు అన్నారు.

ఇంకా అమల్లో లేదు చట్టం అమల్లోనే ఉంది, దాని చెల్లుబాటు ఇంకా తేలలేదు.

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

ఆర్టికల్ 324(2) ప్రకారం ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను, ఎన్నికల కమిషనర్లను రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు. దీనికి ఒక షరతు ఉంది: పార్లమెంటు ఈ విషయంలో ఏదైనా చట్టం చేస్తే, ఆ చట్టానికి లోబడే నియామకం జరగాలి. 73 ఏళ్ల పాటు పార్లమెంటు అలాంటి చట్టమేదీ చేయలేదు. అందువల్ల ఎవరిని నియమించాలనేది ప్రభుత్వ సలహా మేరకే నిర్ణయమవుతూ వచ్చింది.

రిఫరెన్స్ అంటే ఒక కేసును ఎక్కువ మంది న్యాయమూర్తులున్న ధర్మాసనానికి పంపడం. **ఆర్టికల్ 145(3)** ప్రకారం రాజ్యాంగ వ్యాఖ్యానానికి సంబంధించిన కీలకమైన న్యాయ ప్రశ్నను కనీసం ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు తేల్చాలి. **భిన్న తీర్పు** అంటే ఒక ధర్మాసనంలోని న్యాయమూర్తులు ఒకే అభిప్రాయానికి రాకపోవడం. ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనంలో ఇలా జరిగితే, కేసు సాధారణంగా ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనానికి వెళ్తుంది.

ఆర్టికల్ 324(2) ప్రకారం ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను ఎవరు నియమిస్తారు?
రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు, పార్లమెంటు చేసే చట్టానికి లోబడి.

రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన కీలకమైన న్యాయ ప్రశ్నను తేల్చడానికి ఆర్టికల్ 145(3) ప్రకారం ఎంతమంది న్యాయమూర్తులు ఉండాలి?
కనీసం ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు.

B

ఎంపిక కమిటీ వ్యవహారం కోర్టుకు ఎలా చేరింది?

పార్లమెంటు చట్టం చేయకపోవడంతో, 2 మార్చి 2023న అనూప్ బరన్వాల్ కేసులో ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం జోక్యం చేసుకుంది. ప్రధానమంత్రి, ప్రతిపక్ష నేత, ప్రధాన న్యాయమూర్తితో ఒక తాత్కాలిక కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించింది. పార్లమెంటు చట్టం చేసేంతవరకు మాత్రమే ఆ ఆదేశం అమల్లో ఉండాలి.

ఆ తర్వాత పార్లమెంటు 2023 చట్టాన్ని ఆమోదించింది. అది 2 జనవరి 2024 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. దానిలోని సెక్షన్ 7 మొదటి రెండు స్థానాలను అలాగే ఉంచి, ప్రధాన న్యాయమూర్తి స్థానంలో ఒక కేబినెట్ మంత్రిని పెట్టింది. దీనిపై ఆర్టికల్ 32 కింద ఆరు పిటిషన్లు దాఖలయ్యాయి.

2023లో కోర్టు ఎంపిక కమిటీని ఎందుకు ఏర్పాటు చేసింది?
ఆర్టికల్ 324(2) కింద పార్లమెంటు ఎలాంటి చట్టమూ చేయలేదు. అందుకే పార్లమెంటు చట్టం చేసేవరకు ఆ లోటును కోర్టు పూడ్చింది.

పిటిషన్లు 2023 చట్టంలోని ఏ సెక్షన్‌ను ప్రధానంగా సవాలు చేస్తున్నాయి?
ఎంపిక కమిటీని ఏర్పాటు చేసే సెక్షన్ 7ను.

అంకెలు, వాటి అర్థం

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
మూడు	సెక్షన్ 7 కింద ఎంపిక కమిటీలో ముగ్గురు సభ్యులు ఉంటారు. ప్రధానమంత్రి దానికి అధ్యక్షత వహిస్తారు.	ఐదు. సెక్షన్ 6 కింద అన్వేషణ కమిటీ తయారుచేసే జాబితాలో ఉండే పేర్ల సంఖ్య అది.
2 జనవరి 2024	2023 చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన రోజు.	28 డిసెంబర్ 2023. అది రాష్ట్రపతి ఆమోదముద్ర వేసిన రోజు.
ఐదు	రాజ్యాంగ వ్యాఖ్యానానికి సంబంధించిన కీలకమైన న్యాయ ప్రశ్నను తేల్చడానికి ఆర్టికల్ 145(3) ప్రకారం కనీసం ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు ఉండాలి.	మూడు. ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనంలో భిన్న తీర్పు వస్తే సాధారణంగా కేసు వెళ్లేది ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనానికి.

సిలబస్‌లో దీని స్థానం: ఆర్టికల్ 324, APPSC అడిగిన ప్రశ్నలు

పార్లమెంటు, రాష్ట్ర శాసనసభల ఎన్నికలతో పాటు రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి పదవుల ఎన్నికలపై నియంత్రణను ఆర్టికల్ 324(1) ఎన్నికల సంఘానికి అప్పగిస్తుంది. ఆర్టికల్ 324(5) ప్రకారం ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిని తొలగించే పద్ధతిలోనే తొలగించగలరు. ఇతర కమిషనర్లను ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ సిఫార్సు మీద మాత్రమే తొలగించగలరు.

2023 చట్టం ప్రకారం పదవీకాలం ఆరేళ్లు లేదా 65 ఏళ్ల వయసు వచ్చేవరకు, వీటిలో ఏది ముందైతే అది. తిరిగి నియమించే అవకాశం లేదు. జీతం సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జీతంతో సమానం. జ్ఞానేశ్ కుమార్ 19 ఫిబ్రవరి 2025న 26వ ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఈ కేసులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన కక్షిదారు ఎవరూ లేరు.

ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను ఎలా తొలగించవచ్చు?
సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిని తొలగించే పద్ధతిలో, అవే కారణాలపై మాత్రమే.

ఎన్నికల సంఘంలో ఎప్పటి నుంచి విరామం లేకుండా ముగ్గురు సభ్యులు ఉన్నారు?
1 అక్టోబర్ 1993 నుంచి. అంతకుముందు, 1 జనవరి 1990 నుంచి అది మళ్లీ ఏక సభ్య సంస్థగానే ఉంది.

కింది నుంచి పైకి చదవండి: ముందు పేర్లు సిద్ధమవుతాయి, తర్వాత ముగ్గురు ఎంచుకుంటారు.

చిత్రం B1.4 **అన్వేషణ కమిటీ, ఎంపిక కమిటీ: తేడా**

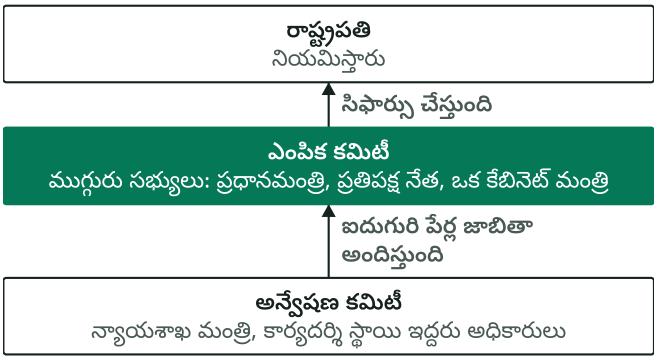

అన్వేషణ కమిటీ ఐదుగురి పేర్లు సిద్ధం చేస్తుంది; ముగ్గురు సభ్యుల ఎంపిక కమిటీ ఎంచుకుంటుంది.

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · c, ప్రధానమంత్రి, ప్రతిపక్ష నేత, ఒక కేబినెట్ మంత్రి.** ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఉన్న కమిటీని ఎంచుకుంటే, మీరు పాత ఏర్పాటు దగ్గరే ఆగిపోయారు. అది 2023 నాటి తాత్కాలిక కమిటీ. చట్టం దాని స్థానంలో కొత్త కమిటీని తెచ్చింది.

✓ **Q2 · d, 2 జనవరి 2024.** 28 డిసెంబర్ 2023ను ఎంచుకుంటే, మీరు ఎంచుకున్నది రాష్ట్రపతి ఆమోదముద్ర వేసిన రోజు. చట్టం కొన్ని రోజుల తర్వాత, 2 జనవరి 2024న అమల్లోకి వచ్చింది.

✓ **Q3 · a, I, III మాత్రమే.** మూడింటినీ ఎంచుకుంటే, మీరు పొరబడింది వాక్యం II దగ్గర. కేసు సాధారణంగా వెళ్లే ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనాన్ని న్యాయమూర్తులు దాటవేసి, పత్రాలను ప్రధాన న్యాయమూర్తికి పంపారు.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · APPSC గ్రూప్ 2 మెయిన్స్, నోటిఫికేషన్ 11/2023, 2025లో జరిగిన పరీక్ష, పేపర్ I, ప్రశ్న 96

భారత ఎన్నికల కమిషన్కు సంబంధించి కింది ప్రకటనలలో సరైన(వి) ఏది(వి)? A. భారత ఎన్నికల సంఘం ముగ్గురు సభ్యుల సంస్థ. B. ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి నియమిస్తారు. C. భారత ఎన్నికల సంఘం ఒక రాజ్యాంగ సంస్థ.

- a A మరియు B
- b A మరియు C
- c B మరియు C
- d A, B మరియు C

b, అంటే A, C. 2023 చట్టం ప్రకారం ఎంపిక కమిటీ సిఫార్సు మేరకు ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు.

గుర్తుంచుకోండి

2023 చట్టం ప్రకారం ఎన్నికల కమిషనర్లను ప్రధానమంత్రి, ప్రతిపక్ష నేత, ప్రధానమంత్రి నామినేట్ చేసే ఒక కేబినెట్ మంత్రి ఎంపిక చేస్తారు. 23 సెప్టెంబర్ 2026న ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు విభేదించింది ఈ సవాలును పెద్ద ధర్మాసనం విచారించాలా వద్దా అనే ఒక్క విషయంలోనే. కేసు పత్రాలు ఇప్పుడు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వద్దకు వెళ్లాయి.

ఆధారాలు: భారత సుప్రీంకోర్టు, డాక్టర్ జయా ఠాకూర్ తదితరులు వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, W.P.(C) No. 14 of 2024, 23 సెప్టెంబర్ 2026 తీర్పు (2026 INSC 1040); ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్, ఇతర ఎన్నికల కమిషనర్ల చట్టం, 2023 (2023 చట్టం నం. 49), ఇండియా కోడ్; అనూప్ బరన్వాల్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, (2023) 6 SCC 161; ఆర్టికల్స్ 145(3), 324; పీఆర్ఎస్ లెజిస్లేటివ్ రీసెర్చ్ బిల్ ట్రాక్; బార్ అండ్ బెంచ్, 23 సెప్టెంబర్ 2026; APPSC గ్రూప్ 2 మెయిన్స్ 2025 పేపర్ I. బొమ్మలు: BLOOM, ఈ సంచిక కోసం గీసినవి.

బ్రీఫ్‌లు · రాజ్యాంగం, పాలన

B2 · పాలన · జాతీయం · 16, 17 సెప్టెంబర్ 2026

EPFO వేతన పరిమితి రూ.25,000కు పెంపు

ఉద్యోగుల భవిష్య నిధి సంస్థ (EPFO) కొత్త పరిమితిని మంత్రివర్గం **2026 సెప్టెంబర్ 16న** ఆమోదించింది.

గెజిట్ నోటిఫికేషన్‌తో ఇది **2026 సెప్టెంబర్ 17** నుంచి చట్టపరంగా అమల్లోకి వచ్చింది.

ఈ పరిమితిని **సామాజిక భద్రతా స్మృతి, 2020** (Code on Social Security) కింద నోటిఫై చేశారు.

అదనంగా **51 లక్షల** మందికి పైగా ఉద్యోగులు తప్పనిసరి సభ్యత్వ పరిధిలోకి వస్తారు.

మూడు పథకాలు: EPF, EPS, బీమా పథకమైన **EDLI**.

రూ.25,000 తప్పనిసరి సభ్యత్వానికి కొత్త నెలవారీ వేతన పరిమితి; ఇప్పటివరకు ఉన్న పాత పరిమితి రూ.15,000.

రూ.11,339 కోట్లు ప్రభుత్వంపై ఏటా పడే అంచనా వ్యయం; ప్రస్తుతం ఇస్తున్న సాయం సుమారు రూ.10,250 కోట్లు. ఐదేళ్లకు కలిపి ఈ వ్యయం రూ.56,696 కోట్లు.

పాత పరిమితి 2014 సెప్టెంబర్ నుంచి అమల్లో ఉంది; కొత్త పరిమితి 2026 సెప్టెంబర్ 17 నుంచి చట్టపరంగా అమల్లోకి వచ్చింది.

ఆకుపచ్చ పట్టీని చూడండి: నెలకు రూ.15,000 నుంచి రూ.25,000 మధ్య వేతనం.

చిత్రం B2.1 **నెలకు రూ.15,000 నుంచి రూ.25,000 వరకు వేతనం ఉన్నవారు ఇప్పుడు పరిధిలోకి**

నెలవారీ వేతనం, రూపాయల్లో

Q1 2026 సెప్టెంబర్ 16న కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదించిన ప్రకారం, EPFOలో తప్పనిసరి సభ్యత్వానికి వేతన పరిమితి ఇప్పుడు ఎంత?

a నెలకు రూ.20,000
b నెలకు రూ.30,000
c నెలకు రూ.15,000
d నెలకు రూ.25,000

Q1 · d. మంత్రివర్గం పరిమితిని నెలకు రూ.25,000కు పెంచింది. అదే వాక్యంలో కనిపిస్తుంది కాబట్టి రూ.15,000 సరైనదిగా అనిపించవచ్చు; కానీ అది పాత పరిమితి.

ఆధారాలు: PIB, కేంద్ర మంత్రివర్గం, 16 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2310811); PIB, కార్మిక, ఉపాధి మంత్రిత్వ శాఖ (PRID 2310973); భారత గెజిట్, S.O. 5109(E), 17 సెప్టెంబర్ 2026.

B3 · తీర్పులు · జాతీయం · 28 సెప్టెంబర్ 2026

యూపీఐ మర్చంట్ ఛార్జీపై స్టే లేదు

యూపీఐ మర్చంట్ ఛార్జీపై స్టే ఇవ్వడానికి సుప్రీంకోర్టు సెప్టెంబర్ 28న **నిరాకరించింది.**

స్టే నిరాకరించడం తీర్పు కాదు; ఛార్జీ **చెల్లుబాటు** విషయం ఇంకా తేలలేదు.

రూ.2,000 మించిన వ్యాపార చెల్లింపులపై మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేటు **0.4 శాతం.**

వ్యక్తి నుంచి వ్యక్తికి చేసే బదిలీలు ఎంత మొత్తమైనా ఉచితమే.

ఈ విధానం **చెల్లింపులు, సెటిల్‌మెంట్ వ్యవస్థల చట్టం (పేమెంట్ అండ్ సెటిల్‌మెంట్ సిస్టమ్స్ యాక్ట్)**, 2007 కింద వస్తుంది.

రూ.300 రూ.75,000, ఆపై చెల్లింపులకు ఛార్జీ గరిష్ఠ పరిమితి. పొరపాటున ఎంచుకునే అంకె రూ.5; అది రైల్వే, ఇంధనం, బీమా లాంటి రంగాలకు ఉన్న స్థిర ఛార్జీ.

96 శాతం ఛార్జీ పడని వ్యాపార లావాదేవీల వాటా అని ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ చెబుతోంది. పొరపాటున ఎంచుకునే అంకె 4 శాతం; అది ఛార్జీ పడే లావాదేవీల వాటా.

చెల్లింపు నుంచి మొదలుపెట్టి ఒక్కో ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పండి; మొదట వచ్చే అవును జవాబే ఛార్జీని నిర్ణయిస్తుంది.

గరిష్ఠ పరిమితి రూ.300, రూ.75,000, ఆపై చెల్లింపులకు వర్తిస్తుంది. 96% అనేది వెల్లడించిన అంకె.

చిత్రం B3.1 **ఈ యూపీఐ చెల్లింపుపై ఛార్జీ పడుతుందా?**

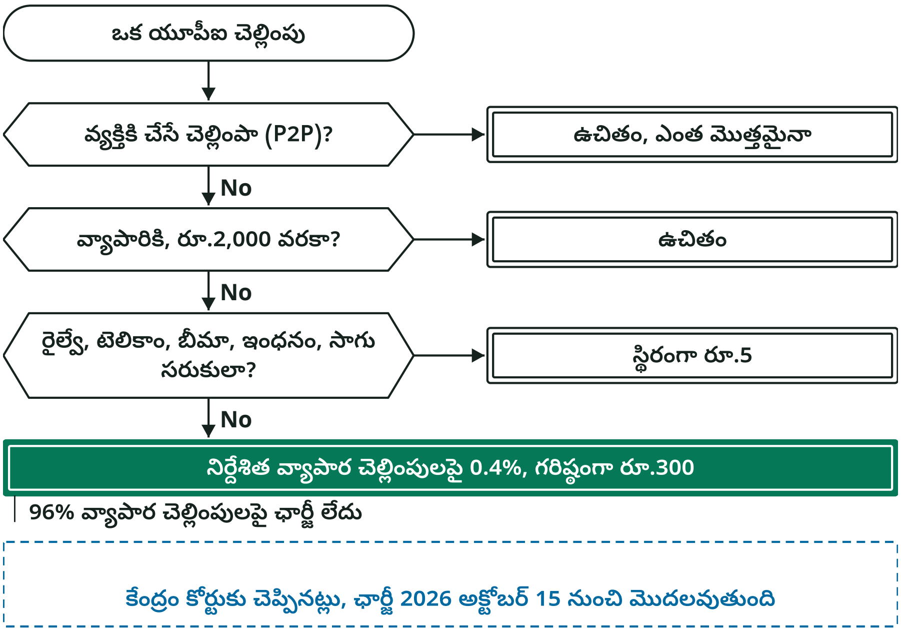

మెలిక రూ.5 కొన్ని రంగాలకు ఉన్న స్థిర ఛార్జీ, గరిష్ఠ పరిమితి కాదు; గరిష్ఠ పరిమితి రూ.300.

Q1 ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ విధానం ప్రకారం, వ్యక్తి నుంచి వ్యాపారికి (పర్సన్ టు మర్చంట్) చేసే యూపీఐ చెల్లింపుల్లో రూ.2,000 మించిన నిర్దేశిత చెల్లింపులపై 2026 అక్టోబర్ 15 నుంచి మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేటు ఎంత?

- a 0.4 శాతం; రూ.75,000, ఆపై చెల్లింపులకు గరిష్ఠంగా రూ.300
- b ప్రతి యూపీఐ చెల్లింపుపై 0.02 శాతం
- c ఒక వ్యక్తి నుంచి మరో వ్యక్తికి చేసే ప్రతి బదిలీపై ఒకే మొత్తం రూ.5
- d రూ.2,000 మించిన వ్యక్తి నుంచి వ్యక్తి బదిలీలపై 0.4 శాతం

Q1 · a. రూ.2,000 మించిన నిర్దేశిత వ్యాపార చెల్లింపులపై రేటు 0.4 శాతం; రూ.75,000, ఆపై చెల్లింపులకు గరిష్ఠంగా రూ.300.

B

ఆధారాలు: LiveLaw, 28 సెప్టెంబర్ 2026 (Anjan Datta v Union of India); Upstox News, 28 సెప్టెంబర్ 2026; PIB, ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ, 15 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2310586).

B4 · తీర్పులు · జాతీయం · 22, 24 సెప్టెంబర్ 2026

రెండు తీర్పులు: ఆర్టికల్ 311(1), బాధితుల అప్పీళ్లు

నియామక అధికారి కంటే హోదాలో **కింది స్థాయి** అధికారి ఉద్యోగిని తొలగించకూడదని ఆర్టికల్ 311(1) చెబుతోంది.

రామ్‌ధనీ ప్రసాద్ కేసులో అడ్జుటెంట్, నియామకం చేసిన అసిస్టెంట్ కమాండెంట్ కంటే కింది హోదా అధికారి కాదు.

అందుకే అడ్జుటెంట్ **1983 మార్చి 18**న ఇచ్చిన తొలగింపు ఉత్తర్వును కోర్టు పునరుద్ధరించింది.

మెజిస్ట్రేట్ నిర్దోషిగా విడుదల చేస్తే, బాధితుడు **సెషన్స్ కోర్టు**లో అప్పీలు చేసుకోవాలి.

ఈ హక్కు భారతీయ నాగరిక్ సురక్షా సంహిత (బీఎన్ఎస్ఎస్) **సెక్షన్ 413** ఉపనిబంధన (ప్రొవిసో)లో ఉంది.

1979 డిసెంబర్ 4 అసలైన నియామకంగా కోర్టు పరిగణించిన బెటాలియన్ ఆర్డర్ తేదీ. పొరపాటున ఎంచుకునే తేదీ 1979 మే 3; అది కమాండెంట్ కాల్ లెటర్ ఇచ్చిన తేదీ.

సెక్షన్ 413 బాధితుడికి అప్పీలు హక్కు ఇచ్చే ఉపనిబంధన ఉన్న బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్.

ఒక్కో అధికారి నుంచి కిందికి ఉద్యోగి వరకు చూడండి: ఒకరు నియమించారు, మరొకరు తొలగించారు.

చిత్రం B4.1 **తొలగించిన అధికారి, నియమించిన అధికారి కంటే కింది హోదా కాదు**

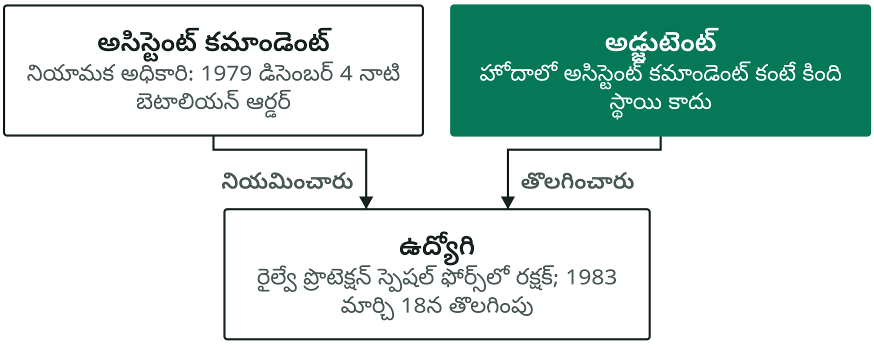

నియామక అధికారి కంటే హోదాలో కింది స్థాయి అధికారి చేసే తొలగింపును మాత్రమే ఆర్టికల్ 311(1) నిషేధిస్తుంది.

Q1 సుభాష్ చంద్ర సర్కార్ వర్సెస్ పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం (22 సెప్టెంబర్ 2026) కేసులో, మెజిస్ట్రేట్ నిందితుణ్ని నిర్దోషిగా విడుదల చేస్తూ ఇచ్చిన ఉత్తర్వుపై బాధితుడు ఏ కోర్టులో అప్పీలు దాఖలు చేయాలని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది?

a హైకోర్టు
b సుప్రీంకోర్టు
c సెషన్స్ కోర్టు
d అదే మెజిస్ట్రేట్ కోర్టు

Q1 · c. బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 413 ఉపనిబంధన ప్రకారం అప్పీలు సెషన్స్ కోర్టులో దాఖలు చేయాలి. బాధితుడు హైకోర్టుకు వెళ్లాడు కాబట్టి ఆ ఆప్షన్‌ను ఎంచుకోవాలనిపిస్తుంది; కానీ అప్పీలు సెషన్స్ కోర్టులోనే చేయాలని సుప్రీంకోర్టు తేల్చింది.

ఆధారాలు: Supreme Court of India, Union of India v Ramdhani Prasad, 2026 INSC 1047, 24 సెప్టెంబర్ 2026; Subhas Chandra Sarkar v State of West Bengal, 2026 INSC 1052, 22 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి ఉత్తర్వు (కోర్టు ప్రతులు Verdictum ద్వారా); Indian Kanoon.

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · రాజ్యాంగం, పాలన

B-L1 నుంచి B-L7 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

B

B-L1 **2026 అక్టోబర్ 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 2026 దేని స్థానంలో వచ్చింది?**

a భారత సాక్ష్య చట్టం, 1872
b భారతీయ సాక్ష్య అధినియం, 2023
c బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 1891
d సమాచార సాంకేతిక చట్టం, 2000

c. బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 1891ను సెక్షన్ 16 రద్దు చేసింది. సాక్ష్యానికి సంబంధించిన పాత సాధారణ చట్టం కాబట్టి 1872 సాక్ష్య చట్టం సరైనదిగా అనిపించవచ్చు; కానీ కొత్త చట్టం దాని స్థానంలోకి రాలేదు.

ఈ చట్టానికి రాష్ట్రపతి 2026 ఆగస్టు 13న **ఆమోదం** తెలిపారు.

2026 సెప్టెంబర్ 10 నాటి S.O. 5041(E) దీన్ని **2026 అక్టోబర్ 1** నుంచి అమల్లోకి తెచ్చింది.

ఈ చట్టం ఏ ఒక్క సాంకేతికతకూ కట్టుబడి ఉండదు (**technology-neutral**): కాగితం, ఎలక్ట్రానిక్, క్లౌడ్ రికార్డులు అన్నీ చెల్లుతాయి.

రికార్డులను చేతి సంతకం, డిజిటల్ సంతకం లేదా **ఎలక్ట్రానిక్ సంతకంతో** ధ్రువీకరించవచ్చు.

1891 ఇప్పుడు సెక్షన్ 16 రద్దు చేసిన పాత చట్టం వచ్చిన సంవత్సరం; కొత్త చట్టం ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖకు చెందిన చట్టమే తప్ప, సాక్ష్యానికి సంబంధించిన కొత్త సాధారణ చట్టం కాదు. · 2026 చట్టం నం. 15 ఇది ఈ చట్టం సంఖ్య; బిల్లు ఆగస్టు 5న లోక్‌సభలో, ఆగస్టు 10న రాజ్యసభలో ఆమోదం పొందింది.

B-L2 **లీగల్ మెట్రాలజీ నిబంధనలు, 2026 కింద భారత ప్రామాణిక కాలానికి (IST) శాస్త్రీయ అనుసంధానం (traceability) అందించేది భారతదేశ జాతీయ కొలమాన సంస్థ (National Metrology Institute). ఆ సంస్థ ఏది?**

a భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (ఇస్రో)
b సర్వే ఆఫ్ ఇండియా
c CSIR-నేషనల్ ఫిజికల్ లేబొరేటరీ
d బ్యూరో ఆఫ్ ఇండియన్ స్టాండర్డ్స్

c. CSIR-NPL భారతదేశ జాతీయ కొలమాన సంస్థ అని PIB పేర్కొంది. NavIC ISTని అందిస్తుంది కాబట్టి ఇస్రో సరైనదిగా అనిపించవచ్చు; కానీ ఇస్రో తన సమయ అనుసంధానాన్ని NPL నుంచి పొందుతుంది.

వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఖ 2026 ఆగస్టు 27న ఈ నిబంధనలను నోటిఫై చేసింది.

గెజిట్‌లో ప్రచురించిన **180 రోజుల** తర్వాత, అంటే 2027 ఫిబ్రవరి చివర్లో ఇవి అమల్లోకి వస్తాయి.

CSIR-నేషనల్ ఫిజికల్ లేబొరేటరీ (CSIR-NPL) అణు గడియారాల సమూహం సాయంతో ISTని రూపొందిస్తుంది.

IST కొన్ని నానోసెకన్ల తేడాలోపే **సమన్వయ సార్వత్రిక కాలం** (UTC)తో సరిపోలేలా చూస్తారు.

5 గంటల 30 నిమిషాలు ISTని పొందడానికి నిబంధన 2(f) UTC(NPLI)కి కలిపే తేడా. · 5 ద్వితీయ కాల ప్రమాణాలను నిర్వహించే ప్రాంతీయ రిఫరెన్స్ స్టాండర్డ్ ప్రయోగశాలల సంఖ్య: అహ్మదాబాద్, బెంగళూరు, భువనేశ్వర్, ఫరీదాబాద్, గువాహటి.

B-L3 **వినియోగదారుల రక్షణ (ఈ-కామర్స్) సవరణ నియమాలు, 2026 ప్రకారం, ధర తగ్గింపు ప్రకటించినప్పుడు చూపించే పాత ధర అంతకు ముందు ఎన్ని రోజుల్లోని అతి తక్కువ ధర అయి ఉండాలి?**

a 7
b 15
c 30
d 90

c. పాత ధర అంటే ధర తగ్గింపు ప్రకటనకు ముందున్న 30 రోజుల్లోని అతి తక్కువ ధర.

వినియోగదారుల రక్షణ (ఈ-కామర్స్) సవరణ నియమాలు, 2026ను 2026 సెప్టెంబర్ 10న విడుదల చేశారు.

ఇవి 2027 జనవరి 1 నుంచి అమల్లోకి వస్తాయి.

తగ్గింపుతో పాటు చూపించే పాత ధర అంతకు ముందు 30 రోజుల్లోని అతి తక్కువ ధర అయి ఉండాలి.

7, 15 రోజుల వంటి తక్కువ కాలాలను నియమాలు నిర్ణయించలేదు.

30 రోజులు పాత ధరను లెక్కించే కాలం · 2027 జనవరి 1 సవరించిన నియమాలు అమల్లోకి వచ్చే తేదీ · 5,11,196 2025లో హెల్ప్‌లైన్‌కు వచ్చిన ఈ-కామర్స్ ఫిర్యాదులు

B-L4 **పెట్రోలియం (సవరణ) బిల్లు, 2026 ముసాయిదాపై కేంద్ర పెట్రోలియం, సహజవాయువు మంత్రిత్వ శాఖ ఏ తేదీ వరకు అభిప్రాయాలు కోరింది?**

a 2026 సెప్టెంబర్ 30
b 2026 అక్టోబర్ 30
c 2026 నవంబర్ 30
d 2026 డిసెంబర్ 31

b. పెట్రోలియం (సవరణ) బిల్లు, 2026 ముసాయిదాపై 2026 అక్టోబర్ 30 వరకు అభిప్రాయాలు కోరారు.

పెట్రోలియం మంత్రిత్వ శాఖ ముసాయిదా బిల్లును 2026 సెప్టెంబర్ 30న తన వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచింది.

దానితో పాటు వివరణాత్మక నోట్‌ను కూడా ఉంచింది.

చట్టం చేసే ముందు ప్రజల అభిప్రాయం అడిగే ప్రక్రియ ఇది. బిల్లు పార్లమెంటుకు వెళ్లక ముందే అభిప్రాయాలు సేకరిస్తారు.

అభిప్రాయాలను 2026 అక్టోబర్ 30 వరకు అండర్ సెక్రటరీ (డిస్ట్రిబ్యూషన్)కు పంపవచ్చు.

2026 అక్టోబర్ 30 అభిప్రాయాలకు చివరి తేదీ · 2026 సెప్టెంబర్ 30 ముసాయిదాను వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచిన తేదీ

B-L5 2026 సెప్టెంబర్‌లో జాతీయ సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా ఎవరు నియమితులయ్యారు?

a భగవత్ ప్రసాద్ మక్వానా

b కైశబ్ బిహారీ

c మనోజ్ కుమార్ బాల్మీకి

d విజయ్ సాంప్లా

a. జాతీయ సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా భగవత్ ప్రసాద్ మక్వానా నియమితులయ్యారు.

ఈ నియామకాలు చేసింది సామాజిక న్యాయం, సాధికారత శాఖ. ఉత్తర్వులు 2026 సెప్టెంబర్ 6న విడుదలయ్యాయి.

కమిషన్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా భగవత్ ప్రసాద్ మక్వానా నియమితులయ్యారు.

కైశబ్ బిహారీ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. ఆయన పేరు ఇదే ఉత్తర్వులో ఉంది, కానీ వైస్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా.

మనోజ్ కుమార్ బాల్మీకి, సుష్మా గౌడియాల్, రవి రాము కలోసే సభ్యులుగా నియమితులయ్యారు.

2028 మార్చి 31 నియామకాల పదవీకాలం ముగిసే రోజు · 2026 సెప్టెంబర్ 6 నియామక ఉత్తర్వులు విడుదలైన రోజు

చిత్రం B-L5.1 **సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్‌కు కొత్త ఛైర్‌పర్సన్**

భగవత్ ప్రసాద్ మక్వానా
ఛైర్‌పర్సన్, జాతీయ సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్
2026 సెప్టెంబర్‌లో నియామకం

Trap ఇదే ఉత్తర్వులో కైశబ్ బిహారీని వైస్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా నియమించారు.

B-L6 వైద్యేతర విభాగం నుంచి ఎయిర్ వైస్ మార్షల్ అయిన మొదటి మహిళగా 2026 సెప్టెంబర్ 1న బాధ్యతలు చేపట్టిన ఏవీఎం శక్తి శర్మ భారత వైమానిక దళంలోని ఏ విభాగానికి చెందినవారు?

a ఫ్లయింగ్

b లాజిస్టిక్స్

c పరిపాలన (అడ్మినిస్ట్రేషన్)

d విద్య (ఎడ్యుకేషన్)

d. ఏవీఎం శక్తి శర్మ భారత వైమానిక దళంలోని విద్యా విభాగానికి (ఎడ్యుకేషన్ బ్రాంచ్) చెందినవారు.

రక్షణ దళాల్లో వైద్యేతర విభాగం నుంచి ఎయిర్ వైస్ మార్షల్ అయిన మొదటి మహిళా అధికారి శక్తి శర్మ.

2026 సెప్టెంబర్ 1న ఆమె అసిస్టెంట్ చీఫ్ ఆఫ్ ది ఎయిర్ స్టాఫ్ (ఎడ్యుకేషన్) అయ్యారు.

1994 జూన్ 18న ఆమె విద్యా విభాగంలో కమిషన్ పొందారు.

ఫ్లయింగ్ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది వైమానిక దళానికి సరిపోతుంది, కానీ ఆమె విభాగానికి కాదు.

2026 సెప్టెంబర్ 1 అసిస్టెంట్ చీఫ్ ఆఫ్ ది ఎయిర్ స్టాఫ్ (ఎడ్యుకేషన్)గా బాధ్యతలు · 1994 జూన్ 18 విద్యా విభాగంలో కమిషన్

చిత్రం B-L6.1 **వైద్యేతర విభాగం నుంచి మొదటి మహిళా ఎయిర్ వైస్ మార్షల్**

ఏవీఎం శక్తి శర్మ
అసిస్టెంట్ చీఫ్ ఆఫ్ ది ఎయిర్ స్టాఫ్ (ఎడ్యుకేషన్)
వైద్యేతర విభాగం నుంచి మొదటి మహిళా ఎయిర్ వైస్ మార్షల్

చిత్ర మూలం: పత్రికా సమాచార కార్యాలయం, భారత ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ఫోటో

Trap విద్య, ఫ్లయింగ్ కాదు.

B-L7 2026 సెప్టెంబర్‌లో ప్రారంభమైన 'కాగ్-భాషిణి అనువాద్' (CAG-BHASHINI Anuvaad) అనే కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) సాధనాన్ని భాషిణి రూపొందించింది. భాషిణి ఏ మంత్రిత్వ శాఖ కింద పనిచేస్తుంది?

a ఎలక్ట్రానిక్స్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ

b విద్యా మంత్రిత్వ శాఖ

c హోం మంత్రిత్వ శాఖ (అధికార భాషా విభాగం)

d సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ

a. భాషిణి ఎలక్ట్రానిక్స్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ కింద పనిచేస్తుంది.

B

- కాగ్-భాషిణి అనువాద్ 2026 సెప్టెంబర్ 30న ప్రారంభమైంది.
- ఇది కాగ్ అధికారిక పత్రాలను, ఆడిట్ నివేదికలను ఏఐ సాయంతో అనువదిస్తుంది.
- భాషిణి, మెయిటీ కింద ఉన్న డిజిటల్ ఇండియా కార్పొరేషన్‌లోని ఒక విభాగం.
- కాగ్ కార్యాలయంలో హిందీ పఖ్వాడా 2026 ముగింపు సందర్భంగా దీనిని ప్రారంభించారు.

36 భాషిణిలో రాత రూపంలో ఉన్న భారతీయ భాషలు · 23 భాషిణిలో మాట రూపంలో ఉన్న భారతీయ భాషలు · 800కు పైగా భాషిణి సేవలను ఉపయోగిస్తున్న ప్రభుత్వ వెబ్‌సైట్లు

B

C

విభాగం C

ఆర్థికం, పథకాలు

C1 జీడీపీ, సీపీఐ, డబ్ల్యూపీఐ: కొత్త ఆధార సంవత్సరాలు
C2 గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశకు ఆమోదం
C3 ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ల నెట్‌వర్క్ పూర్తయింది
C4 రబీ ఎంఎస్‌పీ 2027-28
C5 ఎనిమిది రైల్వే ప్రాజెక్టుల్లో అరక్కోణం-రేణిగుంట లైన్లు
C6 గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026
C7 గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ 2026
ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, C-L1 నుంచి C-L11 వరకు

C1 · ఆర్థిక వ్యవస్థ · జాతీయం · 2026 ఆగస్టు 31 నుంచి సెప్టెంబర్ 14 వరకు

జీడీపీ, సీపీఐ, డబ్ల్యూపీఐ: కొత్త ఆధార సంవత్సరాలు

కొత్త ఆధార సంవత్సరాలతో మొదటి గణాంకాలు సెప్టెంబర్‌లోనే వచ్చాయా?

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 2022-23 జీడీపీ శ్రేణి తయారీ రంగానికి వాడే డబుల్ డిఫ్లేషన్ పద్ధతిలో:

- a ఉత్పత్తికీ, ఉత్పాదకాలకూ ఒకే ధరల సూచీతో ధరల ప్రభావాన్ని తొలగిస్తారు
- b కుటుంబాల వినియోగం నుంచి ధరల ప్రభావాన్ని రెండుసార్లు తొలగిస్తారు: ఒకసారి వస్తువులకు, ఒకసారి సేవలకు
- c ఉత్పత్తి నుంచి, మధ్యంతర వినియోగం నుంచి ఉత్పత్తిదారుల ధరల సూచీల (పీపీఐ) సాయంతో వేర్వేరుగా ధరల ప్రభావాన్ని తొలగిస్తారు
- d ప్రతి రంగపు విలువ జోడింపు నుంచి సీపీఐ, డబ్ల్యూపీఐ రెండింటితోనూ ధరల ప్రభావాన్ని తొలగిస్తారు

Q2 ఇప్పుడు 2022-23 ఆధారంతో నడుస్తున్న టోకు ధరల సూచీని రూపొందించి విడుదల చేసేది:

- a గణాంకాలు, కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ (మోస్పి) పరిధిలోని జాతీయ గణాంక కార్యాలయం
- b పరిశ్రమలు, అంతర్గత వాణిజ్య ప్రోత్సాహక విభాగంలోని ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం
- c భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్
- d లేబర్ బ్యూరో

Q3 కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. కొత్త సీపీఐ 2024 క్యాలెండర్ సంవత్సరాన్ని ఆధారంగా వాడుతోంది.
II. కొత్త డబ్ల్యూపీఐ, కొత్త జీడీపీ శ్రేణి రెండూ 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరాన్ని ఆధారంగా వాడుతున్నాయి.
III. కొత్త సీపీఐ ఆధారం ప్రకారం వచ్చిన మొదటి నెలవారీ గణాంకం 2026 ఆగస్టుది.

- a I, III మాత్రమే
- b II, III మాత్రమే
- c I, II, III
- d I, II మాత్రమే

C1.1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

జీడీపీ, సీపీఐ, డబ్ల్యూపీఐ: కొత్త ఆధార సంవత్సరాలు

ఏ సూచీ ఇప్పుడు ఏ ఆధార సంవత్సరాన్ని వాడుతోంది, దాన్ని ఎవరు రూపొందిస్తారు, సెప్టెంబర్‌లో వచ్చిన గణాంకాలు ఏం చెప్పాయి.

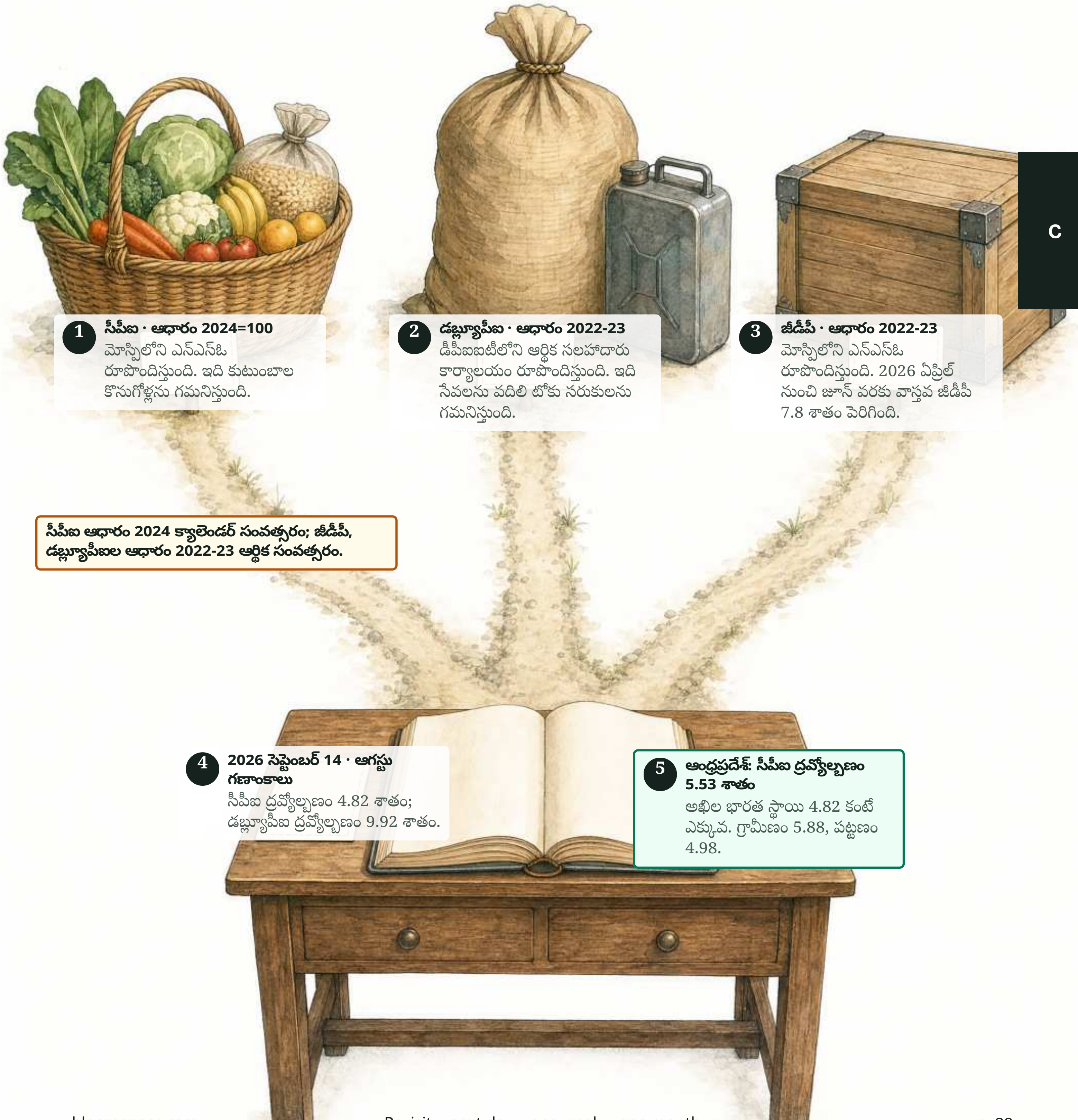

1 సీపీఐ · ఆధారం 2024=100
మోస్పిలోని ఎన్ఎస్ఓ రూపొందిస్తుంది. ఇది కుటుంబాల కొనుగోళ్లను గమనిస్తుంది.

2 డబ్ల్యూపీఐ · ఆధారం 2022-23
డీపీఐఐటీలోని ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం రూపొందిస్తుంది. ఇది సేవలను వదిలి టోకు సరుకులను గమనిస్తుంది.

3 జీడీపీ · ఆధారం 2022-23
మోస్పిలోని ఎన్ఎస్ఓ రూపొందిస్తుంది. 2026 ఏప్రిల్ నుంచి జూన్ వరకు వాస్తవ జీడీపీ 7.8 శాతం పెరిగింది.

సీపీఐ ఆధారం 2024 క్యాలెండర్ సంవత్సరం; జీడీపీ, డబ్ల్యూపీఐల ఆధారం 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరం.

4 2026 సెప్టెంబర్ 14 · ఆగస్టు గణాంకాలు
సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం 4.82 శాతం; డబ్ల్యూపీఐ ద్రవ్యోల్బణం 9.92 శాతం.

5 ఆంధ్రప్రదేశ్: సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం 5.53 శాతం
అఖిల భారత స్థాయి 4.82 కంటే ఎక్కువ. గ్రామీణం 5.88, పట్టణం 4.98.

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

ఆధార సంవత్సరం అంటే ఒక సూచీ పోలిక కోసం తీసుకునే సంవత్సరం. ధరల సూచీలో ఆధార సంవత్సరం విలువను 100గా తీసుకుంటారు. జీడీపీలో అయితే, వాస్తవ వృద్ధిని కొలవడానికి ఆ సంవత్సరపు ధరలను వాడతారు. సూచీ గమనించే వస్తువులు, సేవల జాబితాను బుట్ట (బాస్కెట్) అంటారు.

నామమాత్ర (నామినల్) జీడీపీ ఉత్పత్తిని ఈ ఏడాది ధరల్లో లెక్కిస్తుంది. **వాస్తవ** (రియల్) జీడీపీలో ధరల మార్పు ప్రభావాన్ని తీసేసి లెక్కిస్తారు; ఇందుకు ఒక్కో అంశానికి డిఫ్లేటర్లు అనే ధరల సూచీలను వాడతారు. **డబుల్ డిఫ్లేషన్** పద్ధతిలో ఉత్పత్తి నుంచి, ఉత్పాదకాల నుంచి ధరల ప్రభావాన్ని వేర్వేరుగా తొలగిస్తారు; ఇందుకు ఉత్పత్తిదారుల ధరల సూచీలను (పీపీఐ) వాడతారు.

ధరల సూచీలో ఆధార సంవత్సరం విలువ ఎంత?
ఆధార సంవత్సరంలో సూచీని 100గా తీసుకుంటారు; తర్వాతి నెలలను దానితో పోలుస్తారు.

కొత్త జీడీపీ శ్రేణిలో డబుల్ డిఫ్లేషన్ ఏ రంగానికి వర్తిస్తుంది?
తయారీ రంగానికి. మిగతా రంగాలకు సింగిల్ డిఫ్లేషన్ గానీ, పరిమాణం ఆధారంగా ముందుకు అంచనా వేసే పద్ధతి (వాల్యూమ్ ఎక్స్‌ట్రాపొలేషన్) గానీ వాడతారు.

ఆధార సంవత్సరాలను ఎందుకు మార్చారు? ఇప్పుడే ఎందుకు?

పదేళ్లలో ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థ స్వరూపం మారుతుంది. కొత్త వస్తువులు వస్తాయి, పాతవి కనుమరుగవుతాయి, ప్రజలు ఖర్చు చేసే తీరు మారుతుంది. ఆధారాన్ని సవరిస్తే ఈ మార్పు లెక్కలోకి వస్తుంది; తాజా గణాంకాలను, తాజా పద్ధతులను కూడా లెక్కింపులోకి తీసుకుంటారు.

కొత్త సీపీఐలో వెయిటేజీలను గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2023-24 ఆధారంగా నిర్ణయించారు. దాని బుట్టలోని అంశాలు 299 నుంచి 358కి పెరిగాయి; వీటిని 12 విభాగాలుగా విభజించారు. ఆహారం వెయిటేజీ, అంటే బుట్టలో దాని వాటా, కొత్త వర్గీకరణ ప్రకారం 42.62 నుంచి 36.75 శాతానికి తగ్గింది.

కొత్త జీడీపీ ఆధారంగా 2022-23నే ఎందుకు ఎంచుకున్నారు?
కోవిడ్ తర్వాత పరిస్థితులు మామూలుగా ఉన్న ఇటీవలి సంవత్సరం అది; ఆ ఏడాదికి అన్ని రంగాల గణాంకాలూ బాగా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

కొత్త సీపీఐకి వెయిటేజీలు ఏ సర్వే నుంచి వస్తాయి?
గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2023-24 నుంచి.

C

అంకెలు, వాటి అర్థం

సీపీఐ పట్టీలను రెండు డబ్ల్యూపీఐ పట్టీలతో పోల్చండి: టోకు బుట్టలో ద్రవ్యోల్బణం ఎక్కువ.

చిత్రం C1.3 **2026 ఆగస్టు, ఒకే కొలబద్దపై: వినియోగదారుల ధరలు, టోకు ధరల పోలిక**

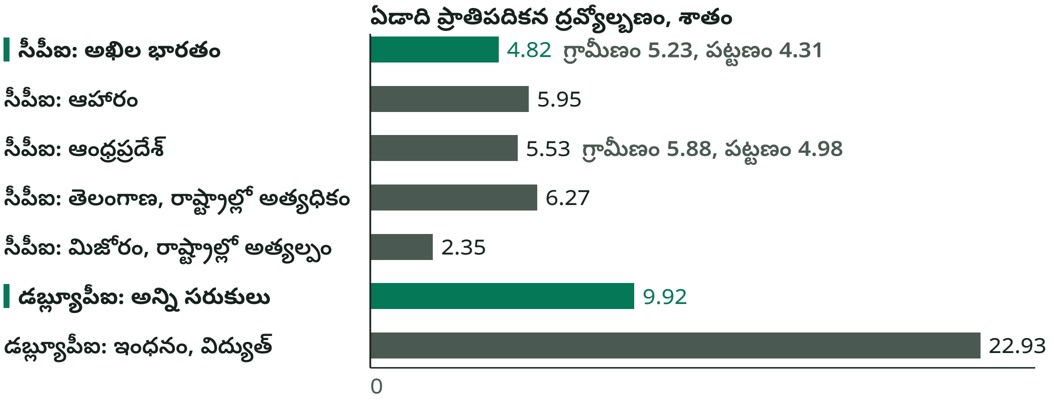

మెలిక **6.27 శాతం తెలంగాణ అంకె, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ది కాదు.**

డబ్ల్యూపీఐ టోకు సరుకులను గమనిస్తుంది, సేవలను వదిలేస్తుంది; కాబట్టి దాని బుట్ట సీపీఐ బుట్ట కంటే వేరు.

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
5.53 శాతం	2026 ఆగస్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్ సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం; గ్రామీణం 5.88, పట్టణం 4.98.	6.27 శాతం. ఇది తెలంగాణ అంకె, రాష్ట్రాలన్నింటిలో అత్యధికం.
7.8 శాతం	2026-27 మొదటి త్రైమాసికం, అంటే 2026 ఏప్రిల్ నుంచి జూన్ వరకు, వాస్తవ జీడీపీ వృద్ధి.	6.9 శాతం (ఏడాది కిందట ఇదే త్రైమాసికం), లేదా 10.3 శాతం (నామమాత్ర వృద్ధి).
4.82 శాతం	2026 ఆగస్టులో అఖిల భారత సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం; కొత్త ఆధారం ప్రకారం ఎనిమిదో గణాంకం.	4.45 శాతం. ఇది జూలై అంకె.

ఏ సూచీ ఎవరిది, మన రాష్ట్రంలో ఎంత

ఈ పనిని రెండు కార్యాలయాలు పంచుకుంటాయి. మోస్పిలోని జాతీయ గణాంక కార్యాలయం (ఎన్ఎస్ఓ) సీపీఐని, జీడీపీ అంచనాలను రూపొందిస్తుంది. డబ్ల్యూపీఐని రూపొందించేది ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం. ఇది పరిశ్రమలు, అంతర్గత వాణిజ్య ప్రోత్సాహక విభాగం (డీపీఐఐటీ)లో ఉంటుంది; ఈ విభాగం వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ కింద పనిచేస్తుంది.

ఆగస్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్ సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం 5.53 శాతం; అఖిల భారత స్థాయి 4.82 శాతం కంటే ఇది ఎక్కువ. పట్టణ ధరల (4.98 శాతం) కంటే గ్రామీణ ధరలు (5.88 శాతం) వేగంగా పెరిగాయి. రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ 6.27 శాతంతో అత్యధికంగా, మిజోరం 2.35 శాతంతో అత్యల్పంగా ఉన్నాయి.

డబ్ల్యూపీఐ ద్రవ్యోల్బణం సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం కంటే అంత ఎక్కువగా ఎందుకు ఉండొచ్చు?
డబ్ల్యూపీఐ టోకు స్థాయిలో సరుకులను మాత్రమే గమనిస్తుంది, సేవలను వదిలేస్తుంది. కాబట్టి అది కొలిచే బుట్టే వేరు.

ఆగస్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గ్రామీణ ధరలు, పట్టణ ధరల్లో ఏవి వేగంగా పెరిగాయి?
గ్రామీణ ధరలు. అవి 5.88 శాతం పెరిగితే, పట్టణాల్లో 4.98 శాతం పెరిగాయి.

C

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · c, ఉత్పత్తి నుంచి, ఉత్పాదకాల నుంచి ధరల ప్రభావాన్ని వేర్వేరుగా తొలగిస్తారు.** రెండింటికీ ఒకే సూచీ అనే జవాబు ఎంచుకుని ఉంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. అది సింగిల్ డిఫ్లేషన్, పాత శ్రేణి పద్ధతి.

✓ **Q2 · b, డీపీఐఐటీలోని ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం.** ఎన్ఎస్ఓను ఎంచుకుని ఉంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. ఎన్ఎస్ఓ సీపీఐని, జీడీపీ అంచనాలను రూపొందిస్తుంది, డబ్ల్యూపీఐని కాదు.

✓ **Q3 · d, I, II మాత్రమే.** మూడూ సరైనవే అనుకుని ఉంటే, వాక్యం III దగ్గర పొరపాటు జరిగింది. ఆగస్టుది ఎనిమిదో గణాంకం; మొదటిది ఫిబ్రవరి 12న జనవరి గణాంకాలతో వచ్చింది.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 2 మెయిన్స్, నోటిఫికేషన్ 18/2016, 2017లో జరిగిన పరీక్ష, పేపర్ III, ప్రశ్న 24

CSO ఆధార సంవత్సరాన్ని, 2004-05 నుండి దేనికి మార్చింది

a 2011-12

b 2012-13

c 2014-15

d 2013-14

సరైన జవాబు a. అది అంతకుముందు జరిగిన సవరణ; అది ఏర్పాటు చేసిన 2011-12 ఆధారం స్థానంలోనే 2026 ఫిబ్రవరి 27న 2022-23 వచ్చింది.

C

గుర్తుంచుకోండి

జీడీపీ, డబ్ల్యూపీఐ ఇప్పుడు 2022-23 ఆధారాన్ని, సీపీఐ 2024=100 ఆధారాన్ని వాడుతున్నాయి. డబ్ల్యూపీఐని డీపీఐఐటీలోని ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం రూపొందిస్తుంది; సీపీఐని, జీడీపీని మోస్పిలోని ఎన్ఎస్ఓ రూపొందిస్తుంది. 2026 ఆగస్టులో సీపీఐ ద్రవ్యోల్బణం జాతీయ స్థాయిలో 4.82 శాతం, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 5.53 శాతం.

ఆధారాలు: మోస్పి, 2026-27 క్యూ1 జీడీపీ అంచనాలపై పత్రికా ప్రకటన, 2026 ఆగస్టు 31; పీఐబీ పీఆర్ఐడీలు 2233518, 2305422, 2305896, 2306117 (జీడీపీ శ్రేణి); మోస్పి, 2024=100 ఆధారంతో మొదటి సీపీఐ విడుదల, 2026 ఫిబ్రవరి 12, సీపీఐ తరచూ అడిగే ప్రశ్నలు (అనుబంధం V); పీఐబీ పీఆర్ఐడీ 2310058 (సీపీఐ, 2026 ఆగస్టు); పీఐబీ పీఆర్ఐడీలు 2272872, 2309977, 2026 ఆగస్టుకు ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయం పత్రికా ప్రకటన (డబ్ల్యూపీఐ); ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 2 మెయిన్స్ 2017 పేపర్ III. చిత్రాలు: BLOOM, ఈ సంచిక కోసం రూపొందించినవి.

C2 · పథకాలు · జాతీయం · 30 సెప్టెంబర్ 2026

గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశకు ఆమోదం

PM-DHARA కొత్త పథకమా? దాని లైన్లు రాష్ట్రాల మధ్య వెళ్తాయా?

C

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశ విద్యుత్ వ్యవస్థలోని ఏ భాగాన్ని బలోపేతం చేస్తుంది? మొత్తంగా దీన్ని అమలు చేసే సంస్థ ఏది?

a రాష్ట్రాల మధ్య ప్రసారం (Inter-State); అమలు చేసేది POWERGRID
b రాష్ట్రాల లోపలి ప్రసారం (Intra-State); అమలు చేసేవి రాష్ట్ర ప్రసార సంస్థలు (State Transmission Utilities)
c స్థానిక పంపిణీ లైన్లు; అమలు చేసేవి విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు
d రాష్ట్రాల మధ్య ప్రసారం (Inter-State); అమలు చేసేవి రాష్ట్ర ప్రసార సంస్థలు

Q2 30 సెప్టెంబర్ 2026న కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదించిన గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశ పథకం గరిష్ఠంగా ఎంత విద్యుత్ తరలింపునకు వీలు కల్పిస్తుంది?

a 24 GW పునరుత్పాదక విద్యుత్, 50 GWh బ్యాటరీ నిల్వతో
b 20 GW పునరుత్పాదక విద్యుత్, 50 GWh బ్యాటరీ నిల్వతో
c 900 GW పునరుత్పాదక విద్యుత్, 135 GWh బ్యాటరీ నిల్వతో
d 135 GW పునరుత్పాదక విద్యుత్, 50 GWh బ్యాటరీ నిల్వతో

Q3 ఆంధ్రప్రదేశ్, గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్‌లకు సంబంధించిన కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. మొదటి దశలోని ఎనిమిది రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి.
II. రెండో దశలోని ఏడు రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి.
III. 30 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి మూడో దశ పత్రికా ప్రకటన, నిధులు అందుకునే రాష్ట్రాల జాబితాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పేరును పేర్కొంది.

a I మాత్రమే
b I, II మాత్రమే
c I, III మాత్రమే
d I, II, III

C2.1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

మూడో దశ: ఉత్పత్తి కేంద్రం నుంచి గ్రిడ్‌కు, బ్యాటరీకి విద్యుత్ తరలింపు

135 GW, 50 GWh ఎక్కడ ఉంటాయి, ఏ భాగాన్ని ఎవరు నిర్మిస్తారు, లద్దాఖ్ ఎందుకు వేరే పథకం.

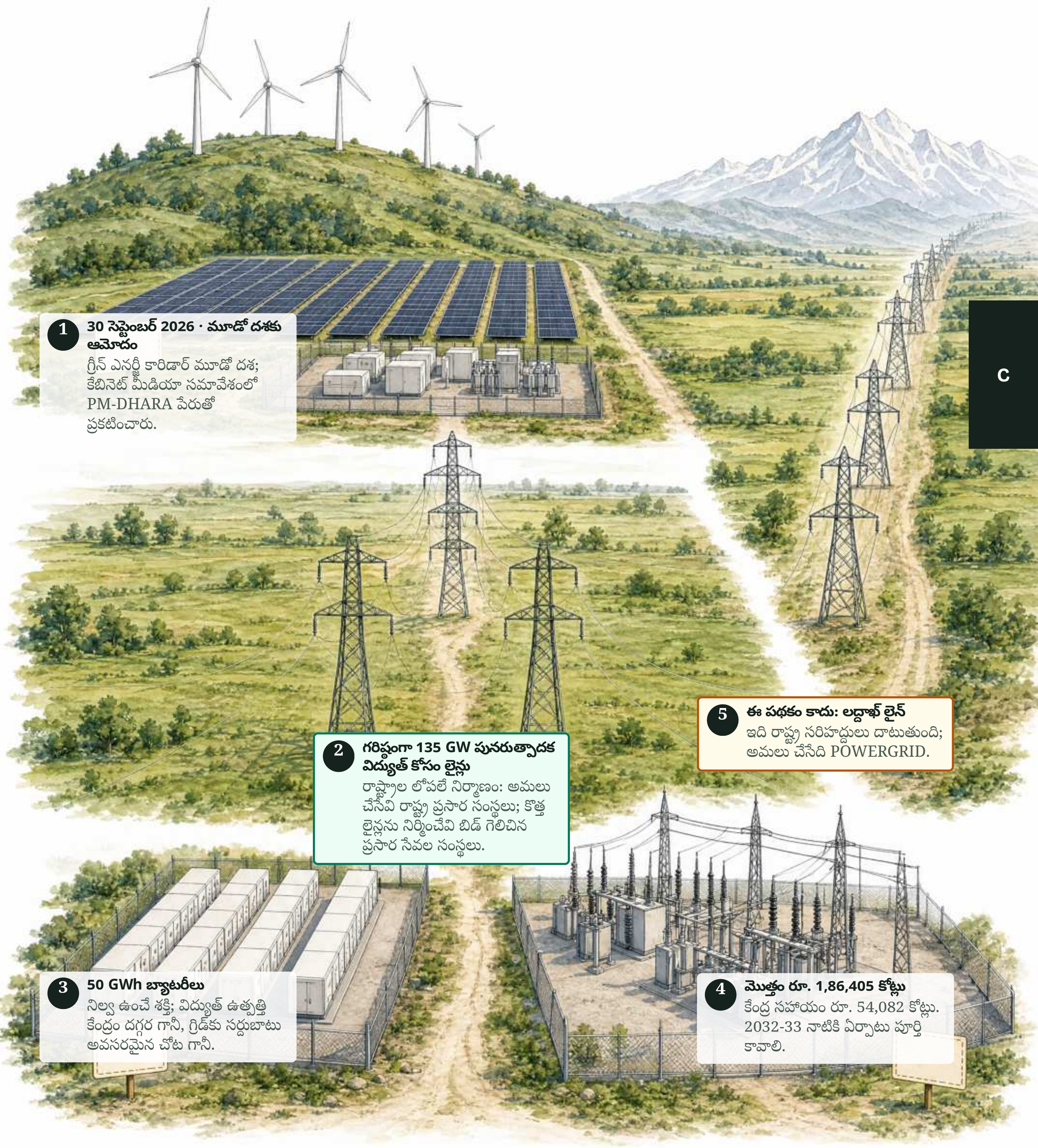

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

విద్యుత్ **తరలింపు (Evacuation)** అంటే విద్యుత్ ఉత్పత్తయ్యే చోటు నుంచి దాన్ని వాడుకునే చోటుకు తీసుకెళ్లడం. ఈ పని ప్రసార లైన్లు (ట్రాన్స్‌మిషన్ లైన్లు) చేస్తాయి. **రాష్ట్రాల లోపలి (Intra-State)** లైన్లు ఒకే రాష్ట్రం పరిధిలో ఉంటాయి. రాష్ట్రాల మధ్య (అంతర్రాష్ట్ర, Inter-State) లైన్లు రాష్ట్ర సరిహద్దులు దాటి వెళ్తాయి. మూడో దశ వేసేది రాష్ట్రాల లోపలి లైన్లనే.

బ్యాటరీ శక్తి నిల్వ వ్యవస్థ (Battery Energy Storage System) విద్యుత్‌ను నిల్వ చేసుకుని, తర్వాత విడుదల చేస్తుంది. దీని పరిమాణాన్ని GWh లో చెబుతారు; బ్యాటరీలో ఎంత శక్తి నిల్వ ఉంటుందో ఆ అంకె తెలుపుతుంది. 135 GW అనేది ఈ లైన్లు తరలించగల పునరుత్పాదక సామర్థ్యం.

మూడో దశ లైన్లు రాష్ట్రాల లోపల వేస్తారా, రాష్ట్రాల మధ్యనా?
రాష్ట్రాల లోపలే. దీన్ని రాష్ట్రాల లోపలి ప్రసార వ్యవస్థ (Intra-State Transmission System) అంటారు.

లైన్లతో పాటు బ్యాటరీలు ఎందుకు?
సౌర, పవన విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో వచ్చే హెచ్చుతగ్గులను తట్టుకోవడానికి, సౌర విద్యుత్ అందని గంటల్లో డిమాండ్‌ను తీర్చడానికి.

పునరుత్పాదక విద్యుత్‌కు ప్రత్యేక కారిడార్ ఎందుకు?

గాలి, ఎండ ఎక్కడ బాగా ఉంటాయో పవన, సౌర విద్యుత్ కేంద్రాలు అక్కడే వస్తాయి. లైన్లు సిద్ధంగా లేకపోతే అక్కడ ఉత్పత్తయిన విద్యుత్ గ్రిడ్‌కు చేరదు. అందుకే కొత్త పునరుత్పాదక ప్రాజెక్టులు రాకముందే లైన్లు సిద్ధం చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

కేంద్రం ఇచ్చే సహాయం రాష్ట్రాల లోపలి ప్రసార ఛార్జీల భారాన్ని తగ్గిస్తుంది; దాంతో విద్యుత్ ఖర్చు తక్కువగా ఉంటుంది. 2035 నాటికి 900 GW స్థాపిత శిలాజేతర (non-fossil) విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని చేరుకోవడానికి ఈ పథకం తోడ్పడుతుందని పత్రికా ప్రకటన చెబుతోంది.

మూడో దశలో కేంద్రం ఇచ్చే ఆర్థిక సహాయం దేనికి?
రాష్ట్రాల లోపలి ప్రసార ఛార్జీల భారాన్ని తగ్గించడానికి; దాంతో విద్యుత్ ఖర్చు తక్కువగా ఉంటుంది.

మూడో దశ పత్రికా ప్రకటన ఏ జాతీయ లక్ష్యాన్ని పేర్కొంది?
2035 నాటికి 900 GW స్థాపిత శిలాజేతర విద్యుత్ సామర్థ్యం.

C

అంకెలు, వాటి అర్థం

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
1,073 లో 814	31 జూలై 2023 నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో లక్ష్యానికి గాను పూర్తయిన మొదటి దశ లైన్ల పొడవు (సర్క్యూట్ కి.మీ.).	7,872. ఇది మూడో దశ కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిపాదించిన లైన్ల పొడవు.
135 GW	మూడో దశ లైన్లు తరలించగలిగే పునరుత్పాదక విద్యుత్.	24 GW, ఇది మొదటి దశది; లేదా 900 GW, ఇది 2035 జాతీయ లక్ష్యం.
50 GWh	పథకం కల్పించే బ్యాటరీ నిల్వ; దీని ఖర్చు రూ. 50,000 కోట్లుగా అంచనా.	135. ఇది లైన్లు తరలించే పునరుత్పాదక విద్యుత్ (GW లో), నిల్వ కాదు.

మొదటి దశలో కొంత భాగానికి నిధులిచ్చిన విదేశీ రుణదాత ఎవరు?
జర్మనీకి చెందిన KfW; మొదటి దశ నిధుల్లో 40 శాతం రుణంగా ఇచ్చింది.

నేపథ్యం: గత దశలు, మన రాష్ట్రం

పునరుత్పాదక వనరులు ఎక్కువగా ఉన్న ఎనిమిది రాష్ట్రాల కోసం కారిడార్ మొదటి దశగా మొదలైంది. దీని నిధుల్లో 40 శాతం MNRE (కేంద్ర నూతన, పునరుత్పాదక ఇంధన మంత్రిత్వ శాఖ) నుంచి, 40 శాతం జర్మనీకి చెందిన KfW ఇచ్చిన రుణంగా, 20 శాతం రాష్ట్ర సంస్థల నుంచి వచ్చాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి దశలో ఉంది, రెండో దశలో లేదు. మూడో దశ కోసం సుమారు 18 GW విద్యుత్‌ను గ్రిడ్‌కు అనుసంధానించేలా లైన్లు, సబ్‌స్టేషన్లను ప్రతిపాదించింది. ఇందులో 11 GW సౌర విద్యుత్, సుమారు 7 GW పంప్డ్ స్టోరేజ్. దీని పూలింగ్ స్టేషన్లు ముదిగుబ్బ, తలుపుల, రామాయపట్నం, పోరుమామిళ్ల, కొప్పాక ప్రాంతాల్లో రానున్నాయి.

మూడో దశ కింద ఎంత హరిత విద్యుత్‌ను అనుసంధానించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిపాదించింది?
సుమారు 18 GW. ఇందులో 11 GW సౌర విద్యుత్, సుమారు 7 GW పంప్డ్ స్టోరేజ్.

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · b, రాష్ట్రాల లోపలి లైన్లు, రాష్ట్ర ప్రసార సంస్థల ద్వారా.** POWERGRID ఎంచుకుంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. POWERGRID నిర్వహించేది రాష్ట్రాల మధ్య వెళ్లే లద్దాఖ్ లైన్‌ను; అది వేరే పథకం.

✓ **Q2 · d, 135 GW, 50 GWh నిల్వతో.** 900 GW ఎంచుకుంటే, 2035 నాటి జాతీయ లక్ష్యాన్ని ఈ పథకం సంఖ్యగా పొరబడ్డారు. ఆ లక్ష్యం చేరడానికి ఈ పథకం తోడ్పడుతుంది, కానీ దీని లైన్లు తరలించేది గరిష్ఠంగా 135 GW.

✓ **Q3 · a, I మాత్రమే.** I, III ఎంచుకుంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. ప్రకటనలో ఏ రాష్ట్రం పేరూ లేదు; కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వాటా ఉందో లేదో, ఉంటే ఎంతో ఇంకా తెలియదు. రెండో దశలో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ లేదు.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · APPSC గ్రూప్ 1 మెయిన్స్, నోటిఫికేషన్ 28/2022, పరీక్ష 2023, పేపర్ V, ప్ర. 4(b), 10 మార్కులు

Green Energy అంటే ఏమిటి ? Green Energy కారిడార్లు మరియు భారతదేశంలో వాటి అవసరం గురించి చర్చించండి.

ఇది వివరణాత్మక ప్రశ్న, కాబట్టి కీ ఉండదు. పూర్తి జవాబులో హరిత ఇంధనం అంటే ఏమిటో నిర్వచించాలి, పునరుత్పాదక విద్యుత్‌ను గ్రిడ్‌కు తరలించే లైన్ల వ్యవస్థే కారిడార్ అని వివరించాలి, అది భారత్‌కు ఎందుకు అవసరమో చెప్పాలి.

గుర్తుంచుకోండి

30 సెప్టెంబర్ 2026న ఆమోదం పొందిన గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశ, గరిష్ఠంగా 135 GW పునరుత్పాదక విద్యుత్ కోసం రాష్ట్రాల లోపలి లైన్లను, 50 GWh బ్యాటరీలను ఏర్పాటు చేస్తుంది. దీని మొత్తం వ్యయం రూ. 1,86,405 కోట్లు, అందులో కేంద్ర సహాయం రూ. 54,082 కోట్లు; అమలు చేసేవి రాష్ట్ర ప్రసార సంస్థలు.

ఆధారాలు: PIB, 30 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి కేబినెట్ పత్రికా ప్రకటన (PRID 2316948; MNRE ప్రతి PRID 2316950); PIB PRID 1968732, 18 అక్టోబర్ 2023 (లద్దాఖ్ అంతర్రాష్ట్ర పథకం); GEC మొదటి, రెండో దశలపై MNRE పేజీలు; Business Today, Business Standard, 30 సెప్టెంబర్ 2026; లోక్‌సభ జవాబును ఉటంకించిన Power Peak Digest, 3 ఆగస్టు 2026; APPSC గ్రూప్ 1 మెయిన్స్ 2023 పేపర్ V. చిత్రాలు: BLOOM, ఈ సంచిక కోసం రూపొందించినవి.

C

C3 · మౌలిక సదుపాయాలు · జాతీయం · 8 సెప్టెంబర్ 2026

ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ల నెట్‌వర్క్ పూర్తయింది

పూర్తయిన నెట్‌వర్క్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఓడరేవుల దాకా వస్తుందా? చివరి పట్టాలు సెప్టెంబర్ 8నే వేశారా?

C

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 ప్ర1. తూర్పు కారిడార్‌లోని లుధియానా-డీడీయూ భాగానికి, మొత్తం పశ్చిమ ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్‌కు వరుసగా నిధులు ఇస్తున్న సంస్థలు:

- a ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు, జైకా
- b ప్రపంచ బ్యాంకు, జైకా
- c జైకా, ప్రపంచ బ్యాంకు
- d ప్రపంచ బ్యాంకు, న్యూ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంకు

Q2 ప్ర2. తూర్పు ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ లుధియానా నుంచి ___ వరకు, పశ్చిమ ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ దాద్రి నుంచి ___ వరకు ఉంటాయి.

- a డంకుని; జేఎన్‌పీటీ
- b సోన్‌నగర్; ముంద్రా
- c సోన్‌నగర్; జేఎన్‌పీటీ
- d డంకుని; దాద్రి

Q3 ప్ర3. ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్లకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. వీటిని 25 టన్నుల యాక్సిల్ లోడ్, 1,500 మీటర్ల పొడవైన రైళ్ల కోసం రూపొందించారు.
II. రోజుకు గరిష్ఠంగా 480 రైళ్లు నడిచేలా రూపొందించారు.
III. 1,337 కి.మీ. పొడవైన తూర్పు కారిడార్ పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని డంకుని వరకు వెళ్తుంది.

- a I, II మాత్రమే
- b I, II, III
- c II, III మాత్రమే
- d I, III మాత్రమే

C3.1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

సరకు రవాణా కారిడార్ల నెట్‌వర్క్, ఒక చివర నుంచి మరో చివర దాకా

రెండు కారిడార్లు ఎక్కడి నుంచి ఎక్కడికి వెళ్తాయి, వాటికి రుణం ఎవరు ఇచ్చారు, ఏది ఎప్పుడు పూర్తయింది, ఏ ప్రతిపాదనలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోకి వస్తాయి.

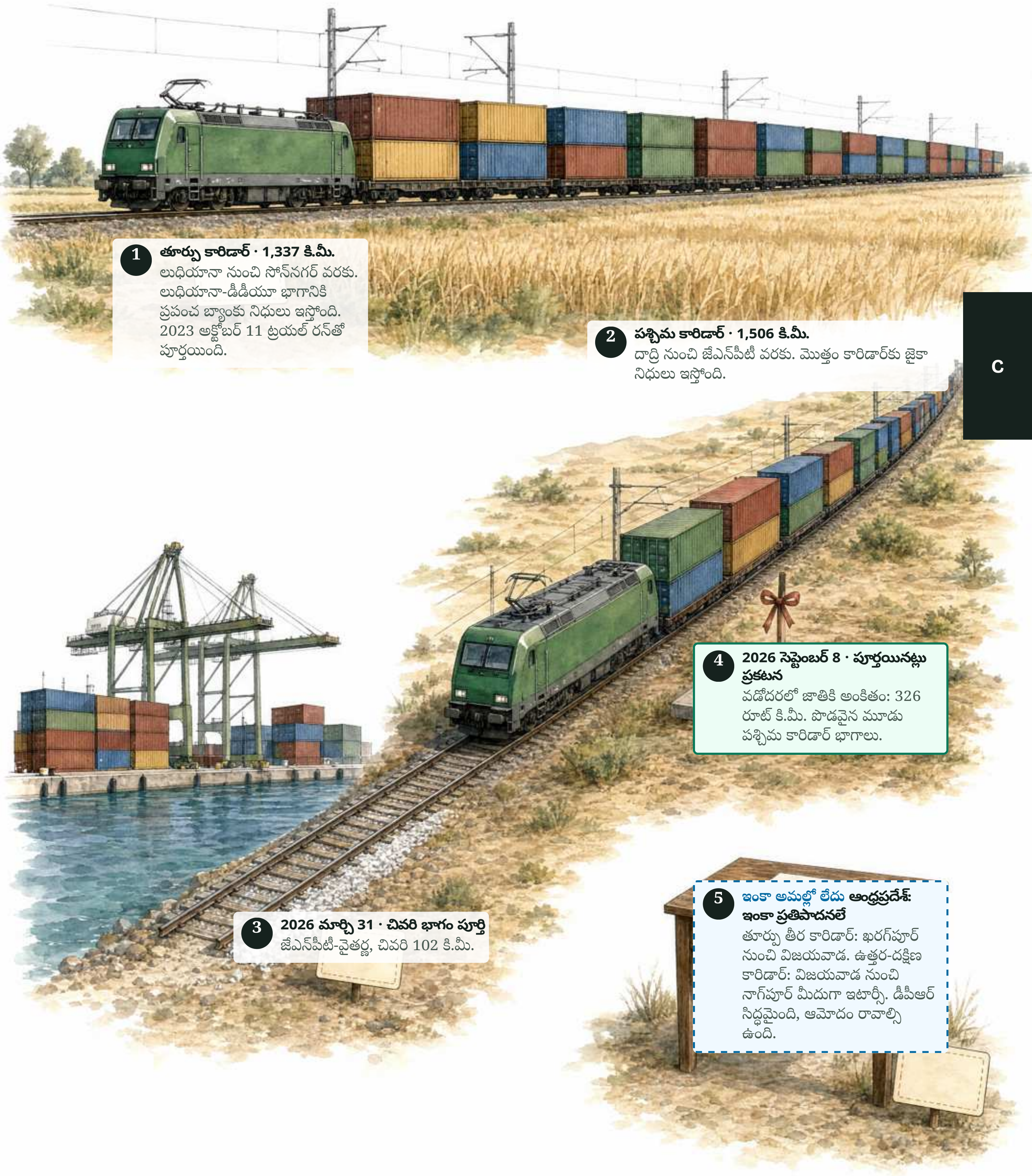

C

1 తూర్పు కారిడార్ · 1,337 కి.మీ.
లుధియానా నుంచి సోన్‌నగర్ వరకు. లుధియానా-డీడీయూ భాగానికి ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులు ఇస్తోంది. 2023 అక్టోబర్ 11 ట్రయల్ రన్‌తో పూర్తయింది.

2 పశ్చిమ కారిడార్ · 1,506 కి.మీ.
దాద్రి నుంచి జేఎన్‌పీటీ వరకు. మొత్తం కారిడార్‌కు జైకా నిధులు ఇస్తోంది.

4 2026 సెప్టెంబర్ 8 · పూర్తయినట్లు ప్రకటన
వడోదరలో జాతికి అంకితం: 326 రూట్ కి.మీ. పొడవైన మూడు పశ్చిమ కారిడార్ భాగాలు.

3 2026 మార్చి 31 · చివరి భాగం పూర్తి
జేఎన్‌పీటీ-వైతర్ణ, చివరి 102 కి.మీ.

5 ఇంకా అమల్లో లేదు ఆంధ్రప్రదేశ్: ఇంకా ప్రతిపాదనలే
తూర్పు తీర కారిడార్: ఖరగ్‌పూర్ నుంచి విజయవాడ. ఉత్తర-దక్షిణ కారిడార్: విజయవాడ నుంచి నాగ్‌పూర్ మీదుగా ఇటార్సీ. డీపీఆర్ సిద్ధమైంది, ఆమోదం రావాల్సి ఉంది.

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ (డెడికేటెడ్ ఫ్రైట్ కారిడార్) అంటే గూడ్స్ రైళ్ల కోసం మాత్రమే వేసిన రైలు మార్గం. ప్రయాణికుల రైళ్లను, సరకు రైళ్లను వేరు చేయడం వల్ల ఇప్పుడు రోజుకు 430కి పైగా గూడ్స్ రైళ్లు నడుస్తున్నాయని ప్రధానమంత్రి చెప్పారు. ఈ కారిడార్లను నిర్మిస్తున్నది **డీఎఫ్‌సీసీఐఎల్** (డెడికేటెడ్ ఫ్రైట్ కారిడార్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా).

ఈ కారిడార్లను 25 టన్నుల **యాక్సిల్ లోడ్** (ఒక్కో ఇరుసు మీద పడే బరువు), 1,500 మీటర్ల పొడవైన రైళ్ల కోసం రూపొందించారు. **డబుల్ స్టాక్** రైలులో కంటైనర్లను ఒకదాని మీద ఒకటి రెండు అంతస్తులుగా పేర్చి తీసుకెళ్తారు. పశ్చిమ కారిడార్‌లో ఇలాంటి రైళ్లు నడవగలవు.

ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్లను ఎవరు నిర్మిస్తున్నారు?
డీఎఫ్‌సీసీఐఎల్. ఇది రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ కింద 2006లో ఏర్పాటైన సంస్థ.

కారిడార్లను ఎంత యాక్సిల్ లోడ్ కోసం రూపొందించారు?
25 టన్నుల యాక్సిల్ లోడ్, 1,500 మీటర్ల పొడవైన రైళ్ల కోసం.

సరకుల కోసం దేశానికి వేరే పట్టాలు ఎందుకు అవసరమయ్యాయి?

డీఎఫ్‌సీసీఐఎల్ లెక్కల ప్రకారం సరకు రవాణాలో రైల్వేల వాటా 1950లో సుమారు 88 శాతం ఉండగా, 2021-22 నాటికి సుమారు 26 శాతానికి పడిపోయింది. ఇప్పుడు దాదాపు 40 శాతం సరకు రోడ్ల మీదే వెళ్తోంది, అది కూడా నెట్‌వర్క్‌లో సుమారు 0.5 శాతం భాగం మీద.

దీనికి కారణం రద్దీ. స్వర్ణ చతుర్భుజి (గోల్డెన్ క్వాడ్రిలేటరల్), దాని రెండు కర్ణాలు భారతీయ రైల్వేలకు ప్రధాన మార్గాలు. ఇవన్నీ కలిపి రైల్వే నెట్‌వర్క్‌లో 16 శాతం. ప్రయాణికుల రాకపోకల్లో 52 శాతానికి పైగా, ఆదాయం తెచ్చే సరకు రవాణాలో దాదాపు 58 శాతం వీటి మీదే జరుగుతోంది.

డీఎఫ్‌సీసీఐఎల్ లెక్కల ప్రకారం 2021-22లో సరకు రవాణాలో రైల్వేల వాటా ఎంత?
సుమారు 26 శాతం. 1950లో ఇది సుమారు 88 శాతం ఉండేది.

గూడ్స్ రైళ్లు పాత మార్గాలనే ఎందుకు వాడుకోలేకపోయాయి?
ప్రయాణికుల రైళ్లు కూడా తిరిగే ఈ రద్దీ మార్గాల మీద అప్పటికే సామర్థ్యానికి మించి రైళ్లు నడుస్తున్నాయి.

C

అంకెలు, వాటి అర్థం

రెండు పట్టీలను పోల్చండి. తర్వాత ఒక్కో పట్టీ పేరులో రుణ సంస్థను, పూర్తయిన తేదీని చదవండి.

పశ్చిమ కారిడార్‌కు జైకా ఇచ్చిన రుణం సుమారు 645 బిలియన్ యెన్.

చిత్రం C3.4 **పశ్చిమ కారిడార్: ఎక్కువ పొడవు, జైకా నిధులు, చివరగా పూర్తి**

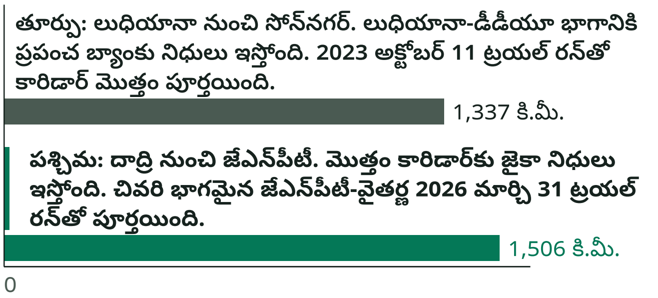

మెలిక 2,800 కి.మీ. ప్రధానమంత్రి సుమారుగా చెప్పిన అంకె. 1,873 కి.మీ. డంకుని వరకు వెళ్లే పాత తూర్పు కారిడార్ ప్రణాళిక. రెండు పొడవులు కలిపితే 2,843 కి.మీ.

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
2,843 కి.మీ.	రెండు కారిడార్లూ కలిపి: తూర్పు 1,337 కి.మీ., పశ్చిమ 1,506 కి.మీ.	ప్రధానమంత్రి సుమారుగా చెప్పిన 2,800 కి.మీ., లేదా డంకుని వరకు వెళ్లే పాత తూర్పు కారిడార్ ప్రణాళికలోని 1,873 కి.మీ.
1,337 కి.మీ.	పంజాబ్‌లోని లుధియానా నుంచి బిహార్‌లోని సోన్‌నగర్ వరకు తూర్పు కారిడార్.	1,506 కి.మీ. ఇది దాద్రి నుంచి జేఎన్‌పీటీ వరకు ఉన్న పశ్చిమ కారిడార్ పొడవు.
326 రూట్ కి.మీ.	2026 సెప్టెంబర్ 8న జాతికి అంకితం చేసిన మూడు పశ్చిమ కారిడార్ భాగాలు. వీటి నిర్మాణానికి రూ.20,700 కోట్లకు పైగా ఖర్చయింది.	రూ.35,000 కోట్లకు పైగా. ఇది ఆ రోజు ప్రారంభించిన అన్ని ప్రాజెక్టుల మొత్తం విలువ.

మన రాష్ట్రం, కారిడార్లు వెళ్లే దారి

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక్క ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ మార్గం కూడా లేదు. ప్రతిపాదనల దశలో ఉన్న రెండు కారిడార్లు మాత్రం రాష్ట్రంలోకి వస్తాయి. తూర్పు తీర కారిడార్‌ను ఖరగ్‌పూర్ నుంచి విజయవాడ వరకు, చాలా వరకు ఇప్పుడున్న తీరప్రాంత రైలు మార్గానికి సమాంతరంగా వెళ్లేలా ప్రతిపాదించారు.

తూర్పు కారిడార్ పంజాబ్‌లో మొదలై బిహార్‌లో ముగుస్తుంది. పశ్చిమ కారిడార్ ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లో మొదలై ముంబయిలోని జేఎన్‌పీటీ వద్ద ముగుస్తుంది. తూర్పు కారిడార్‌లోని లుధియానా-డీడీయూ భాగానికి ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులు ఇస్తోంది. మొత్తం పశ్చిమ కారిడార్‌కు జపాన్‌కు చెందిన జైకా రుణం ఇచ్చింది. అహ్మదాబాద్, ప్రయాగ్‌రాజ్‌లలోని నియంత్రణ కేంద్రాల నుంచి రైళ్లను నడిపిస్తారు.

ఖరగ్‌పూర్-విజయవాడ తీరప్రాంత రైలు మార్గానికి చాలా వరకు సమాంతరంగా వెళ్లే ప్రతిపాదిత సరకు కారిడార్ ఏది?

ఖరగ్‌పూర్ నుంచి విజయవాడ వరకు ఉండే తూర్పు తీర కారిడార్. దీనికి ఇంకా ఆమోదం రావాల్సి ఉంది.

డంకుని-సూరత్ తూర్పు-పశ్చిమ కారిడార్ ఆంధ్రప్రదేశ్ మీదుగా వెళ్తుందా?

వెళ్లదు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోకి వచ్చేవి తూర్పు తీర, ఉత్తర-దక్షిణ కారిడార్లు.

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · b, ప్రపంచ బ్యాంకు, జైకా.** మీరు c అని గుర్తించి ఉంటే, రెండు రుణదాతలూ సరైనవే కానీ వరుస తారుమారైంది. జైకా పశ్చిమ కారిడార్‌కు, ప్రపంచ బ్యాంకు తూర్పు కారిడార్‌లోని లుధియానా-డీడీయూ భాగానికి నిధులు ఇస్తున్నాయి.

✓ **Q2 · c, సోన్‌నగర్; జేఎన్‌పీటీ.** మీరు డంకుని అని గుర్తించి ఉంటే, తూర్పు కారిడార్ పాత ప్రణాళికతో పొరబడ్డారు. 1,337 కి.మీ. కారిడార్ బిహార్‌లోని సోన్‌నగర్ వద్ద ముగుస్తుంది.

✓ **Q3 · a, I, II మాత్రమే.** మీరు మూడో వాక్యం (III) కూడా సరైనదే అనుకుంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు: సోన్‌నగర్ నుంచి డంకుని వరకు ఉన్న భాగం 1,337 కి.మీ. కారిడార్‌లో లేదు.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 2 స్క్రీనింగ్ టెస్ట్, నోటిఫికేషన్ 11/2023, 2024లో నిర్వహించిన పరీక్ష, ప్ర58

Bilaspur is the headquarters of which of the following Railway zones?

a South Eastern
b East Coastal
c East Central
d South East Central

సరైన జవాబు d. మా ప్రశ్న బ్యాంకుల్లో ఉన్న ఏ ఏపీపీఎస్సీ ప్రశ్నపత్రంలోనూ, 2013 నుంచి ఏ యూపీఎస్సీ ప్రశ్నపత్రంలోనూ ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ల గురించి ప్రశ్న రాలేదు. రైల్వేల గురించి అడిగిన ప్రశ్నల్లో ఈ అంశానికి దగ్గరగా ఉన్నది ఇదే. ఇది రైల్వే జోన్లు, వాటి ప్రధాన కార్యాలయాల మీద అడిగిన ప్రశ్న.

C

గుర్తుంచుకోండి

ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్ల నెట్‌వర్క్ పూర్తయినట్లు 2026 సెప్టెంబర్ 8న వడోదరలో ప్రకటించారు. ఇందులో లుధియానా నుంచి సోన్‌నగర్ వరకు 1,337 కి.మీ. తూర్పు కారిడార్, దాద్రి నుంచి జేఎన్‌పీటీ వరకు 1,506 కి.మీ. పశ్చిమ కారిడార్ ఉన్నాయి. చివరి భాగమైన జేఎన్‌పీటీ-వైతర్ణ 2026 మార్చి 31న, తూర్పు కారిడార్ 2023 అక్టోబర్ 11న పూర్తయ్యాయి.

ఆధారాలు: పీఐబీ పీఆర్‌ఐడీ 2307800, 2307919 (2026 సెప్టెంబర్ 8); pmindia.gov.in లో పీఎంవో ముందస్తు సమాచారం; డీఎఫ్‌సీసీఐఎల్ పరిచయం, మైలురాళ్లు, నిధుల పేజీలు; పీఐబీ పీఆర్‌ఐడీ 2217341 (2026 జనవరి 22); రైల్వే గెజెట్, 2026 ఫిబ్రవరి 3; బిజినెస్ స్టాండర్డ్; బిజినెస్ టుడే; ఏపీపీఎస్సీ గ్రూప్ 2 స్క్రీనింగ్ 2024 ప్రశ్నపత్రం.

బ్రీఫ్‌లు · ఆర్థికం, పథకాలు

C4 · వ్యవసాయం · జాతీయం · 30 సెప్టెంబర్ 2026

రబీ ఎంఎస్‌పీ 2027-28: కుసుమకు అన్నిటికంటే ఎక్కువ పెంపు

ఆరు రబీ పంటలకు కనీస మద్దతు ధరలను ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ ఆమోదించింది.

కుసుమ ధర క్వింటాల్‌కు **రూ.675** పెరిగి రూ.7,215కు చేరింది; ఆరు పంటల్లో ఇదే ఎక్కువ.

గోధుమ ధర అన్నిటికంటే తక్కువగా **రూ.25** పెరిగి, క్వింటాల్‌కు రూ.2,610 అయింది.

సాగు ఖర్చు మీద ఎక్కువ లాభం గోధుమకే, **106 శాతం**.

ఎంఎస్‌పీని అఖిల భారత భారిత సగటు సాగు ఖర్చుకు కనీసం **1.5 రెట్లు**గా నిర్ణయిస్తారు.

50 శాతం సాగు ఖర్చు మీద కుసుమకు దక్కే లాభం: రూ.4,810కి 1.5 రెట్లు రూ.7,215. పట్టికలో ఇదే తక్కువ; గోధుమ 106 శాతంతో అన్నిటికంటే పైన ఉంది.

రూ.413 రేప్‌సీడ్, ఆవాలకు పెరిగిన మొత్తం; పెంపులో ఇది రెండో స్థానం. ప్రశ్నల్లో దీన్నే ఎక్కువ పెంపుగా చూపిస్తారు; అసలు ఎక్కువ పెంపు కుసుమకు దక్కిన రూ.675.

ప్రతి బూడిద రంగు ఖర్చు పట్టీని దాని ఎంఎస్‌పీ పట్టీతో పోల్చండి; కుసుమ సరిగ్గా 1.5 రెట్ల గుర్తు దగ్గర ఉంది.

చిత్రం C4.1 **కుసుమకు ఎక్కువ పెంపు, గోధుమకు ఎక్కువ లాభం**

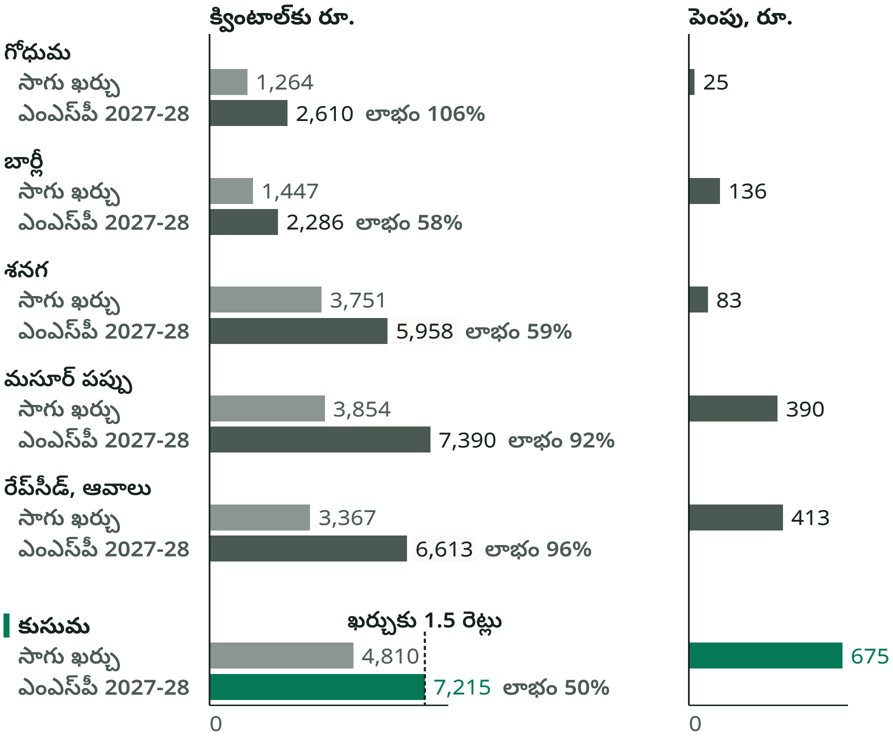

లాభాన్ని అఖిల భారత భారిత సగటు సాగు ఖర్చు మీద లెక్కించారు; కుటుంబ సభ్యుల శ్రమ కూడా ఇందులో కలిసి ఉంది. పెంపును గత సీజన్ ఎంఎస్‌పీ మీద లెక్కించారు.

Q1 2027-28 మార్కెటింగ్ సీజన్ రబీ కనీస మద్దతు ధరల ప్రకారం క్వింటాల్ గోధుమల ఎంఎస్‌పీ:

a రూ.2,585
b రూ.2,610
c రూ.2,286
d రూ.2,675

Q1 · b. గోధుమ ధర రూ.25 పెరిగి రూ.2,610 అయింది. రూ.2,585 కూడా ఎంఎస్‌పీ అంకె కాబట్టి దాన్ని ఎంచుకోవాలనిపిస్తుంది; కానీ అది గత సీజన్ ఎంఎస్‌పీ.

ఆధారాలు: PIB, ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ, 30 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2316941); PIB, వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ (PRID 2316956).

C5 · మౌలిక సదుపాయాలు · జాతీయం · 9 సెప్టెంబర్ 2026

ఎనిమిది రైల్వే ప్రాజెక్టుల్లో అరక్కోణం-రేణిగుంట లైను

77 కి.మీ. **అరక్కోణం-రేణిగుంట** లైను తమిళనాడును ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో కలుపుతుంది.

ఇది **చెన్నై-తిరుపతి** మార్గంలో, తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లాల మీదుగా వెళ్తుంది.

ఎనిమిది ప్రాజెక్టుల వ్యయం **రూ.20,804 కోట్లు**; ఇవి రైల్వే నెట్‌వర్క్‌కు సుమారు 1,196 కి.మీ. జతచేస్తాయి.

పీఐబీ వీటిని **రెండు పత్రికా ప్రకటనలుగా** విడుదల చేసింది: దక్షిణాదిలో ఐదు, తూర్పున మూడు ప్రాజెక్టులు.

ఎనిమిదింటినీ **2029-30** నాటికి పూర్తి చేయాలి.

రూ.10,021 కోట్లు ఐదు దక్షిణాది ప్రాజెక్టుల మొత్తం వ్యయం; ఒక్క అరక్కోణం-రేణిగుంటది కాదు. తూర్పు ప్రాజెక్టుల వ్యయం రూ.10,783 కోట్లు.

540 కి.మీ. ఐదు దక్షిణాది ప్రాజెక్టులు రైల్వే నెట్‌వర్క్‌కు జతచేసే పొడవు; తూర్పున మూడు ప్రాజెక్టులు సుమారు 656 కి.మీ. జతచేస్తాయి.

రెండు నిలువు వరుసలను పోల్చండి: ముందున్న లైన్లు, కొత్తగా వేసే లైన్లు, తర్వాత ఉండే లైన్లు.

చిత్రం C5.1 **డబ్లింగ్‌లో రెండో లైను వస్తుంది; ఈ ప్రాజెక్టులో మూడో, నాలుగో లైన్లు**

	డబ్లింగ్	మూడో, నాలుగో లైను
ముందున్న లైన్లు	ఒకటి	రెండు
కొత్తగా వేసేవి	రెండోది	మూడోది, నాలుగోది
తర్వాత ఉండే లైన్లు	రెండు	నాలుగు
ఈ విడతలో	హోసూర్-ఓమలూర్; సేలం-కరూర్-దిండిగల్	అరక్కోణం-రేణిగుంట; వైట్‌ఫీల్డ్-బంగారుపేట

> **మెలిక** హోసూర్-ఓమలూర్, సేలం-కరూర్-దిండిగల్ డబ్లింగ్ ప్రాజెక్టులు; మూడో, నాలుగో లైన్లు కావు.

అరక్కోణం-రేణిగుంట మార్గంలో ఇప్పుడు రెండు లైన్లు ఉన్నాయి; కొత్త జంటతో అవి నాలుగు అవుతాయి.

Q1 2026 సెప్టెంబర్ 9న కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదించిన రైల్వే ప్రాజెక్టుల్లో, ఆంధ్రప్రదేశ్ మీదుగా వెళ్లే అరక్కోణం-రేణిగుంట మూడో, నాలుగో లైను పొడవు ఎంత?

a 47 కి.మీ. b 77 కి.మీ.

c 147 కి.మీ. d 159 కి.మీ.

C

Q1 · b. పీఐబీ ప్రకారం అరక్కోణం-రేణిగుంట పొడవు 77 కి.మీ. 47 కి.మీ. ప్రాజెక్టు కూడా మూడో, నాలుగో లైనే కాబట్టి ఆ ఆప్షన్‌ను ఎంచుకోవాలనిపిస్తుంది; కానీ అది వైట్‌ఫీల్డ్-బంగారుపేట లైను.

ఆధారాలు: PIB, రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ, 9 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2308264, 2308258); Deccan Chronicle, సెప్టెంబర్ 2026.

C6 · నివేదికలు · అంతర్జాతీయం · 29 సెప్టెంబర్ 2026

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026: భారత్‌కు 38వ స్థానం

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్‌ను **ప్రపంచ మేధో సంపత్తి సంస్థ (డబ్ల్యూఐపీఓ)** ప్రచురిస్తుంది.

139 ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో భారత్ **38వ** స్థానంలో ఉంది; 2025లోనూ ఇదే ర్యాంకు.

ఇన్‌పుట్లలో 49వ స్థానంలో ఉన్నా, అవుట్‌పుట్లలో భారత్ **25వ** స్థానంలో ఉంది.

భారత్, వియత్నాం వరుసగా **16వ** ఏడాది కూడా ఇన్నోవేషన్ ఓవర్‌పెర్ఫార్మర్లుగా (అంచనాకు మించి రాణించే దేశాలుగా) నిలిచాయి.

ఐసీటీ సేవల ఎగుమతుల్లో భారత్ ప్రపంచంలో **మొదటి** స్థానంలో ఉంది.

38వ 2026లో భారత్ మొత్తం ర్యాంకు; 2025 నుంచి మార్పు లేదు. పొరపాటున ఎంచుకునే అంకె 39వ; అది 2024లో భారత్ ర్యాంకు.

49వ, 25వ ఆవిష్కరణ ఇన్‌పుట్లలో, అవుట్‌పుట్లలో భారత్ ర్యాంకులు; ప్రశ్నల్లో తరచూ ఈ జంటను తారుమారు చేసి 25వ, 49వ స్థానాలుగా ఇస్తారు.

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026, డబ్ల్యూఐపీఓ · ర్యాంకులు / 139

మొదటి 3	భారత్	చివరి 3
1వ స్విట్జర్లాండ్	**38వ** భారత్	137వ డీఆర్ కాంగో
2వ స్వీడన్		138వ నైజర్
3వ అమెరికా		139వ చాద్

ఇన్‌పుట్లు, అవుట్‌పుట్ల చుక్కలను పోల్చండి: పెట్టే దానికంటే ఉత్పత్తి చేసే దానిలో భారత్ ర్యాంకు మెరుగ్గా ఉంది.

చిత్రం C6.1 **ఆవిష్కరణ ఇన్‌పుట్లలో భారత్ 49వ స్థానం, అవుట్‌పుట్లలో 25వ స్థానం**

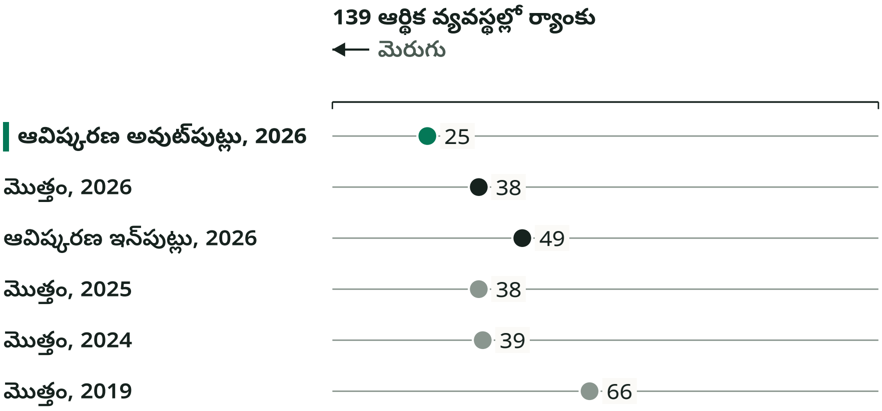

ర్యాంకులు 139 ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో. 2025, 2024, 2019 ర్యాంకులు వెల్లడించిన ప్రకారం.

మెలిక ప్రశ్నలో ఈ జంటను తారుమారు చేసి ఇవ్వొచ్చు: ఇన్‌పుట్లలో 25వ, అవుట్‌పుట్లలో 49వ.

Q1 డబ్ల్యూఐపీఓ ప్రకటించిన గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ (ప్రపంచ ఆవిష్కరణల సూచీ) 2026లో భారత్ మొత్తం ర్యాంకు:

a 39వ స్థానం
b 49వ స్థానం
c 38వ స్థానం
d 25వ స్థానం

Q1 · c. భారత్ ర్యాంకు 38, 2025లో ఉన్నదే. 39 కూడా భారత్‌కు వచ్చిన ర్యాంకే కాబట్టి ఆ ఆప్షన్‌ను ఎంచుకోవాలనిపిస్తుంది; కానీ అది 2024 నాటి ర్యాంకు.

ఆధారాలు: WIPO, Global Innovation Index 2026 ఫలితాలు, పత్రికా ప్రకటన PR/2026/959, 29 సెప్టెంబర్ 2026; News on AIR, 27 సెప్టెంబర్ 2024, 30 జనవరి 2026.

C

C7 · నివేదికలు · అంతర్జాతీయం · 16 సెప్టెంబర్ 2026

గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ 2026: భారత్‌కు 131వ స్థానం

గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ నివేదికను **ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక** ప్రచురిస్తుంది. మొదటి నివేదిక 2006లో వచ్చింది.

145 ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో భారత్ **131వ** స్థానంలో ఉంది. స్త్రీ పురుషుల మధ్య అంతరంలో 64.5 శాతాన్ని భారత్ పూడ్చుకుంది.

రాజకీయ సాధికారతలో వచ్చిన 67వ స్థానమే భారత్‌కు అన్నిటికంటే మెరుగైన ర్యాంకు.

విద్యలో సాధించిన ప్రగతి విభాగంలో భారత్ స్కోరు 96.6 శాతం. అయినా ఈ విభాగంలో భారత్ ర్యాంకు **112**.

ఐస్‌లాండ్ 93 శాతం స్కోరుతో వరుసగా **17వ** ఏడాది మొదటి స్థానంలో నిలిచింది.

64.5 శాతం 2026లో స్త్రీ పురుషుల మధ్య అంతరంలో భారత్ పూడ్చుకున్న భాగం. 69.2 శాతం అనే అంకె సరైనదిలా అనిపించవచ్చు, కానీ అది ప్రపంచ స్థాయి అంకె.

143వ ఆర్థిక భాగస్వామ్యం, అవకాశాల విభాగంలో భారత్ ర్యాంకు ఇది. పాకిస్తాన్ మొత్తం ర్యాంకు కూడా ఇదే.

గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ సూచీ 2026, ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక · ర్యాంకులు / 145

మొదటి 3	భారత్	చివరి 3
1వ ఐస్‌లాండ్	**131వ** భారత్	143వ పాకిస్తాన్
2వ ఫిన్లాండ్		144వ ఇరాన్
3వ నార్వే		145వ చాద్

ఎడమ అంచుకు దగ్గరగా ఉన్న చుక్కను చూడండి: రాజకీయ సాధికారత, 67వ స్థానం; అక్కడ స్కోరు 24.5%.

చిత్రం C7.1 **భారత్‌కు అన్నిటికంటే మెరుగైన ర్యాంకు రాజకీయ సాధికారతలో: 145లో 67వ స్థానం**

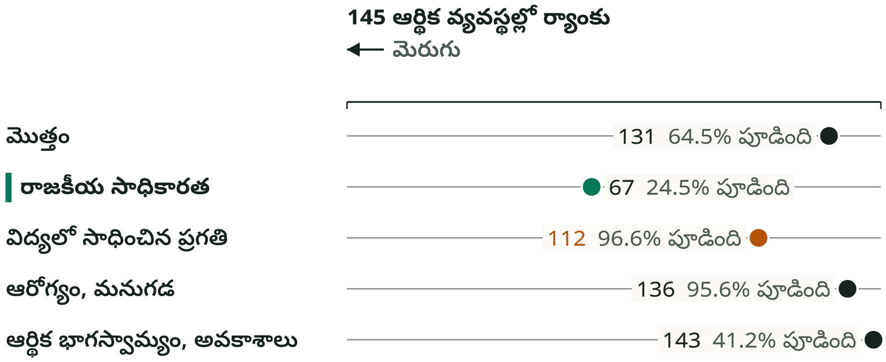

ప్రతి చుక్క 145 ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో ఒక ర్యాంకు; అంతరంలో పూడ్చుకున్న వాటా దాని పక్కనే ఉంది.

మెలిక 96.6% స్కోరు ఉన్నా ర్యాంకు 112వ స్థానమే; భారత్‌కు అన్నిటికంటే మెరుగైన ర్యాంకు 67వ స్థానం.

Q1 ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక (వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరం) విడుదల చేసిన గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ సూచీ 2026లో, 145 ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో భారత్ మొత్తం ర్యాంకు ఎంత?

a 143వ

b 129వ

c 131వ

d 67వ

Q1 · c. భారత్ 131వ స్థానాన్ని నిలుపుకుంది. 143 భారత్‌కు సంబంధించిన నిజమైన అంకె కాబట్టి ఆ ఆప్షన్‌ను పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు, కానీ అది ఆర్థిక భాగస్వామ్యం, అవకాశాల విభాగంలో భారత్ ర్యాంకు.

ఆధారాలు: ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక, గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ నివేదిక 2026, 16 సెప్టెంబర్ 2026 (పట్టికలు 1.1, 1.3, 1.4); PTI (బిజినెస్ స్టాండర్డ్), 16 సెప్టెంబర్ 2026.

C

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · ఆర్థికం, పథకాలు

C-L1 నుంచి C-L11 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం C-STRIP **ఆర్థిక వ్యవస్థ: మొదటి ఐదు ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

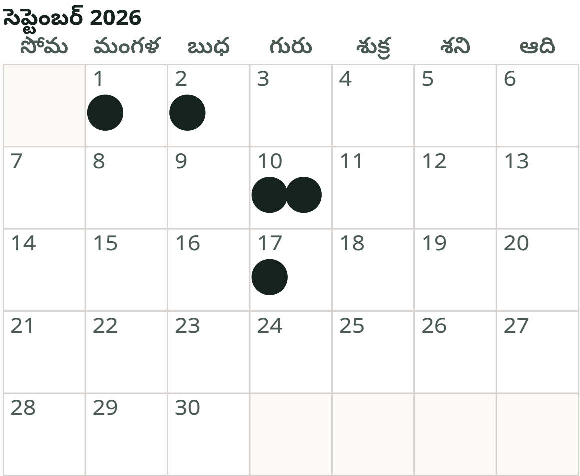

- సెప్టెంబర్ 1 C-L8 **హబ్ అండ్ స్పోక్‌లో అహ్మదాబాద్**
- సెప్టెంబర్ 2 C-L3 **జేసీఆర్ రేటింగ్ పెంపు ప్రకటన**
- సెప్టెంబర్ 10 C-L7 **DILRMP 3.0 మార్గదర్శకాల విడుదల**
- సెప్టెంబర్ 10 C-L9 **డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ ప్రారంభం**
- సెప్టెంబర్ 17 C-L10 **పీఎం విశ్వకర్మకు మూడేళ్లు**

సెప్టెంబర్ 1న అహ్మదాబాద్ హబ్ అండ్ స్పోక్ విధానంలో చేరింది; జేసీఆర్ రేటింగ్ పెంపును ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ సెప్టెంబర్ 2న ప్రకటించింది.

C

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం C-STRIP-2 **ఆర్థిక వ్యవస్థ: చివరి ఐదు ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

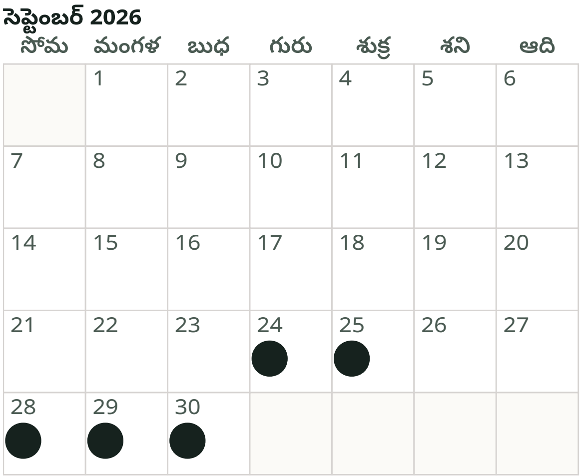

- సెప్టెంబర్ 24 C-L5 **వంటనూనెలపై సుంకాల తగ్గింపు**
- సెప్టెంబర్ 25 C-L4 **రెండో అర్ధభాగపు రుణాల ప్రకటన**
- సెప్టెంబర్ 28 C-L6 **పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచీ, ఆగస్టు**
- సెప్టెంబర్ 29 C-L2 **వేస్ అండ్ మీన్స్ అడ్వాన్సులపై ఆర్‌బీఐ కమిటీ నివేదిక**
- సెప్టెంబర్ 30 C-L11 **RoSCTL పొడిగింపు**

సెప్టెంబర్ 29 నాటి ఆర్‌బీఐ కమిటీ నివేదిక సిఫార్సు, ఉత్తర్వు కాదు.

C-L1 **ఫార్మా, మెడ్‌టెక్ రంగాల్లో పరిశోధన, ఆవిష్కరణల కోసం ఉద్దేశించిన రూ.5,000 కోట్ల PRIP పథకాన్ని ఫార్మాస్యూటికల్స్ విభాగం అమలు చేస్తుంది. ఈ విభాగం ఏ మంత్రిత్వ శాఖ కింద ఉంది?**

a ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ
b రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ
c శాస్త్ర, సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖ
d వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ

b. PRIP పథకాన్ని రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ కింద ఉన్న ఫార్మాస్యూటికల్స్ విభాగం అమలు చేస్తుంది. పథకం ఔషధాలకు సంబంధించింది కాబట్టి ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖను పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు, కానీ ఈ విభాగం వేరే మంత్రిత్వ శాఖలో ఉంది.

PRIP పథకాన్ని రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ కింద ఉన్న **ఫార్మాస్యూటికల్స్** విభాగం అమలు చేస్తుంది.

మొదటి విడతలో సుమారు రూ.1,600 కోట్ల సహాయంతో **41** ప్రాజెక్టులకు ఆమోదం లభించింది.

ఈ 41 ప్రాజెక్టుల్లో **27** కొత్త ఔషధాల విభాగానికి చెందినవి.

కొత్త **డిస్కవరీ** ట్రాక్ కింద స్టార్టప్‌లకు, MSMEలకు రూ.50 కోట్ల వరకు అందుతుంది.

రూ.1,600 కోట్లు మొదటి విడతలోని 41 ప్రాజెక్టులకు ప్రభుత్వం ఆమోదించిన సహాయం. రూ.4,620 కోట్లు అనే అంకె సరైనదిలా అనిపించవచ్చు, కానీ అది రూ.3,020 కోట్ల ప్రైవేటు పెట్టుబడిని కలిపిన తర్వాతి మొత్తం. · రూ.50 కోట్లు డిస్కవరీ ట్రాక్‌లో ఒక్కో కంపెనీకి, ప్రాజెక్టుకు లేదా ప్రాజెక్టుల సముదాయానికి గరిష్ఠ పరిమితి. లేటర్ స్టేజ్ ట్రాక్ పరిమితి రూ.100 కోట్లు, ఎర్లీ స్టేజ్ ట్రాక్ పరిమితి రూ.5 కోట్లు.

C-L2 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఇచ్చే వేస్ అండ్ మీన్స్ అడ్వాన్సులపై (తాత్కాలిక చేబదుళ్లు) ఐ ఎస్ ఎన్ ప్రసాద్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటైన ఆర్‌బీఐ సలహా కమిటీ 2026 సెప్టెంబర్ 29న నివేదిక ఇచ్చింది. దాని సిఫార్సుల స్థితి ఏమిటి?

a ఇప్పటికే ఆర్‌బీఐ ఆదేశాలుగా అమల్లోకి వచ్చాయి

b రిజర్వ్ బ్యాంక్ పరిశీలించాల్సిన సిఫార్సులు, ఇంకా ఆర్‌బీఐ ఉత్తర్వు కాదు

c ఆర్థిక సంఘం అవార్డుగా రాష్ట్రాలు తప్పక పాటించాలి

d ఎఫ్ఆర్‌బీఎం చట్టానికి సవరణ

b. ఇవి రిజర్వ్ బ్యాంక్ పరిశీలించాల్సిన సిఫార్సులు, ఇంకా ఆర్‌బీఐ ఉత్తర్వు కాదు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఇచ్చే వేస్ అండ్ మీన్స్ అడ్వాన్సులపై సలహా కమిటీ 2026 సెప్టెంబర్ 29న నివేదిక ఇచ్చింది.

ఈ కమిటీకి ఐ ఎస్ ఎన్ ప్రసాద్ అధ్యక్షత వహించారు.

సిఫార్సులను పరిశీలిస్తామని రిజర్వ్ బ్యాంక్ పత్రికా ప్రకటన చెబుతోంది. కాబట్టి ఇవి ఇంకా ఉత్తర్వు కాదు.

ఇప్పటికే ఆర్‌బీఐ ఆదేశాలుగా అమల్లోకి వచ్చాయి అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది రిజర్వ్ బ్యాంక్ నిర్ణయం తీసుకునే దశను లెక్కలోకి తీసుకోదు.

2026 సెప్టెంబర్ 29 కమిటీ నివేదిక సమర్పించిన రోజు · రూ.67,839 కోట్లు అన్ని రాష్ట్రాలకు కలిపి ప్రతిపాదించిన మొత్తం పరిమితి · 11.2 శాతం రూ.61,008 కోట్లపై ప్రతిపాదించిన పెంపు

C-L3 2026 సెప్టెంబర్‌లో జపాన్ క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజెన్సీ భారత సావరిన్ ఇష్యూయర్ రేటింగ్‌ను BBB+ నుంచి ఏ స్థాయికి పెంచింది?

a A-

b A

c BBB

d AA-

a. జేసీఆర్ భారత సావరిన్ ఇష్యూయర్ రేటింగ్‌ను BBB+ నుంచి A-కి పెంచింది. అవుట్‌లుక్ స్థిరం.

2026 సెప్టెంబర్‌లో జపాన్ క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజెన్సీ భారత రేటింగ్‌ను ఒక మెట్టు పెంచింది.

భారత దీర్ఘకాలిక విదేశీ కరెన్సీ, స్థానిక కరెన్సీ ఇష్యూయర్ రేటింగ్‌లు BBB+ నుంచి A-కి చేరాయి.

అవుట్‌లుక్ స్థిరంగానే ఉంది.

A అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది భారత కొత్త కంట్రీ సీలింగ్, వేరే గ్రేడ్.

A- జేసీఆర్ ఇచ్చిన భారత కొత్త ఇష్యూయర్ రేటింగ్ · A భారత కొత్త కంట్రీ సీలింగ్ · 4.4 శాతం 2025-26లో కేంద్ర ద్రవ్య లోటు

C-L4 2026 సెప్టెంబర్ 25న ప్రకటించిన ప్రణాళిక ప్రకారం, 2026-27 రెండో అర్ధభాగంలో కేంద్రం మార్కెట్ నుంచి సేకరించే రుణాలు రూ.15,000 కోట్ల సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్లతో కలిపి ఎంత?

a రూ.5,86,000 కోట్లు

b రూ.15,99,506 కోట్లు

c రూ.6,86,000 కోట్లు

d రూ.7,86,000 కోట్లు

d. 2026-27 రెండో అర్ధభాగంలో కేంద్రం రూ.7,86,000 కోట్లు రుణంగా సేకరిస్తుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం రిజర్వ్ బ్యాంక్‌తో కలిసి 2026 సెప్టెంబర్ 25న ఈ ప్రణాళికను ఖరారు చేసింది.

2026-27 రెండో అర్ధభాగంలో రూ.7,86,000 కోట్లు రుణంగా సేకరిస్తుంది.

ఇందులో రూ.15,000 కోట్ల సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్లు ఉన్నాయి.

రూ.15,99,506 కోట్లు అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది ఏడాది మొత్తపు డేటెడ్ సెక్యూరిటీల అంకె, అర్ధ సంవత్సరానిది కాదు.

రూ.7,86,000 కోట్లు 2026-27 రెండో అర్ధభాగపు రుణాలు · రూ.15,000 కోట్లు అందులో సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్లు · రూ.15,99,506 కోట్లు ఏడాది మొత్తంలో డేటెడ్ సెక్యూరిటీల ద్వారా అంచనా వేసిన రుణాలు

C-L5 2026 సెప్టెంబర్‌లో కేంద్రం ఏ ముడి వంటనూనెపై ప్రాథమిక కస్టమ్స్ సుంకాన్ని సున్నాకు తగ్గించింది?

a పామాయిల్

b సోయాబీన్ నూనె

c పొద్దుతిరుగుడు నూనె

d వేరుశనగ నూనె

c. ముడి పొద్దుతిరుగుడు నూనెపై ప్రాథమిక కస్టమ్స్ సుంకం 10 శాతం నుంచి సున్నాకు తగ్గింది.

2026 సెప్టెంబర్ 24న కేంద్రం ముడి వంటనూనెలపై కస్టమ్స్ సుంకం తగ్గించింది.

ముడి పొద్దుతిరుగుడు నూనెపై సుంకం 10 శాతం నుంచి సున్నాకు తగ్గింది.

C

ముడి సోయాబీన్ నూనె, ముడి పామాయిల్‌పై 10 శాతం నుంచి 5 శాతానికి తగ్గింది.

పామాయిల్ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. దానిపై కూడా సుంకం తగ్గింది, కానీ 5 శాతానికి మాత్రమే.

సున్నా ముడి పొద్దుతిరుగుడు నూనెపై కొత్త సుంకం · 5 శాతం ముడి సోయాబీన్, పామాయిల్‌పై కొత్త సుంకం · 19.25 శాతం ముడి, శుద్ధి చేసిన నూనెల మధ్య సుంకం తేడా

C-L6 త్వరిత అంచనా (Quick Estimate) ప్రకారం 2026 ఆగస్టులో భారత పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచీ ఎంత పెరిగింది?

a 4.8 శాతం
b 8.0 శాతం
c 6.7 శాతం
d 9.0 శాతం

b. త్వరిత అంచనా ప్రకారం 2026 ఆగస్టులో పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచీ 8.0 శాతం పెరిగింది.

2026 ఆగస్టు త్వరిత అంచనా సెప్టెంబర్ 28న విడుదలైంది.

పారిశ్రామికోత్పత్తి 8.0 శాతం పెరిగింది; జులైలో ఇది 6.7 శాతం.

తయారీ రంగం 9.0 శాతం పెరగగా, గనుల తవ్వకం 5.6 శాతం తగ్గింది.

4.8 శాతం అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; అది కీలక పరిశ్రమల సూచీది; ఆ సూచీ వేరు.

8.0 శాతం 2026 ఆగస్టు పారిశ్రామికోత్పత్తి వృద్ధి · 4.8 శాతం 2026 ఆగస్టు కీలక పరిశ్రమల వృద్ధి · 82.68 బిలియన్ అమెరికన్ డాలర్లు 2026 ఆగస్టు మొత్తం ఎగుమతుల అంచనా

C-L7 DILRMP 3.0 కింద ప్రతి భూకమతానికి ఇచ్చే 14 అంకెల గుర్తింపు సంఖ్యను ఏమని పిలుస్తారు?

a ల్యాండ్ స్టాక్ కోడ్
b భూ-ఆధార్ (ULPIN)
c ఖస్రా ఐడీ
d సర్వే పిన్

b. ప్రతి భూకమతానికి భూ-ఆధార్ (ULPIN) అనే 14 అంకెల విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య ఇస్తారు.

DILRMP 3.0 మార్గదర్శకాలను శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ 2026 సెప్టెంబర్ 10న విడుదల చేశారు.

2026-2031 కాలానికి పథకం వ్యయం 565.50 కోట్ల రూపాయలు; నిధులన్నీ కేంద్రమే ఇస్తుంది.

భూ-ఆధార్ లేదా ULPIN కింద ప్రతి భూకమతానికి 14 అంకెల సంఖ్య ఇస్తారు.

ల్యాండ్ స్టాక్ కోడ్ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; ల్యాండ్ స్టాక్ GIS ఆధారిత వేదిక, భూకమతం సంఖ్య కాదు.

565.50 కోట్ల రూపాయలు 2026-2031 వ్యయం · 14 భూ-ఆధార్ భూకమత సంఖ్యలోని అంకెలు · 75 సేవా కేంద్రాలుగా మారే సబ్-రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలు

C-L8 2026 సెప్టెంబర్ 1న భారత అంతర్జాతీయ హబ్ అండ్ స్పోక్ విధానంలో చేరిన అహ్మదాబాద్ ఎన్నో విమానాశ్రయం?

a మొదటిది
b రెండోది
c మూడోది
d ఐదోది

c. వారణాసి, అమృత్‌సర్ తర్వాత హబ్ అండ్ స్పోక్ విధానంలో చేరిన మూడో విమానాశ్రయం అహ్మదాబాద్.

పౌర విమానయాన మంత్రిత్వ శాఖ అహ్మదాబాద్ సర్వీసులను 2026 సెప్టెంబర్ 1న ప్రారంభించింది.

ఈ విధానంలో హబ్ విమానాశ్రయం ఢిల్లీ.

మొదటగా చేరింది వారణాసి, 2026 జూన్ 25న.

రెండోది అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; రెండో స్థానం అమృత్‌సర్‌ది, అది 2026 జులై 28న చేరింది.

మూడు ఈ విధానంలో అహ్మదాబాద్ స్థానం · 22 AI 1117 విమానం కలిపే గమ్యస్థానాలు · 2047 ప్రపంచంలోని ప్రముఖ హబ్‌గా ఎదగాలనే లక్ష్య సంవత్సరం

C-L9 న్యూఢిల్లీలో జరిగిన డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ 2026 ముగింపులో ఏ ప్రకటనను ఆమోదించారు?

a మెట్ట భూములపై ఢిల్లీ ప్రకటన (Delhi Declaration on Drylands)
b గాంధీనగర్ ప్రకటన
c రియాద్ మెట్ట భూముల ఒప్పందం (Riyadh Drylands Compact)
d నైరోబీ ప్రకటన

a. డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ 2026 మెట్ట భూములపై ఢిల్లీ ప్రకటనను ఆమోదించింది; దీన్ని 3D అంటారు.

డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ 2026 సెప్టెంబర్ 10 నుంచి 12 వరకు న్యూఢిల్లీలో జరిగింది.

దీని ఇతివృత్తం దక్షిణ-దక్షిణ సహకారంతో మెట్ట వ్యవసాయంలో మార్పు.

C

ముగింపు ప్లీనరీలో ఆమోదించిన మెట్ట భూములపై ఢిల్లీ ప్రకటనతో సదస్సు ముగిసింది.

చివరి రోజు సెప్టెంబర్ 12, ఐక్యరాజ్యసమితి దక్షిణ-దక్షిణ సహకార దినోత్సవం.

2026 సెప్టెంబర్ 10 నుంచి 12 డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ జరిగిన తేదీలు · 3D మెట్ట భూములపై ఢిల్లీ ప్రకటనకు సంక్షిప్త పేరు

C-L10 2026 సెప్టెంబర్‌లో పీఎం విశ్వకర్మ పథకానికి మూడేళ్లు పూర్తయ్యే నాటికి ఎంతమంది లబ్ధిదారులు నమోదయ్యారు?

a 18 లక్షలు

b 24.5 లక్షలు

c 30 లక్షలు

d 50 లక్షలు

c. పీఎం విశ్వకర్మ కింద 30 లక్షల మంది లబ్ధిదారులు నమోదయ్యారు; నమోదు లక్ష్యం నెరవేరింది.

18 రకాల చేతివృత్తులు చేసేవారి కోసం పీఎం విశ్వకర్మ 2023 సెప్టెంబర్ 17న ప్రారంభమైంది.

మూడో వార్షికోత్సవం నాటికి మూడంచెల ధ్రువీకరణ తర్వాత 30 లక్షల మంది లబ్ధిదారులు నమోదయ్యారు.

24.5 లక్షలు అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; అది ప్రాథమిక నైపుణ్య శిక్షణ పొందిన వారి సంఖ్య, నమోదైన వారిది కాదు.

సుమారు 6.18 లక్షల మంది చేతివృత్తుల వారికి ఏడాదికి 5 శాతం వడ్డీతో లక్ష రూపాయల వరకు రుణాలు అందాయి.

30 లక్షలు నమోదైన లబ్ధిదారులు · 24.50 లక్షలు ప్రాథమిక నైపుణ్య శిక్షణ పొందిన చేతివృత్తుల వారు · 5,297 కోట్ల రూపాయలు 6.18 లక్షల మందికి ఇచ్చిన రుణాల విలువ

C-L11 RoSCTL పథకాన్ని 2026 సెప్టెంబర్‌లో 2026 డిసెంబర్ 31 వరకు పొడిగించారు. ఈ పథకం ఏ ఉత్పత్తుల ఎగుమతులకు వర్తిస్తుంది?

a దుస్తులు/రెడీమేడ్ వస్త్రాలు, మేడ్-అప్స్

b రత్నాలు, ఆభరణాలు

c సముద్ర ఉత్పత్తులు

d ఇంజినీరింగ్ వస్తువులు

a. RoSCTL దుస్తులు/రెడీమేడ్ వస్త్రాలు, మేడ్-అప్స్ ఎగుమతులకు వర్తిస్తుంది.

జౌళి మంత్రిత్వ శాఖ RoSCTLను 2026 సెప్టెంబర్ 30న పొడిగించింది.

ప్రస్తుత రేట్లతోనే 2026 అక్టోబర్ 1 నుంచి డిసెంబర్ 31 వరకు పొడిగింపు అమల్లో ఉంటుంది.

RoSCTL పూర్తి పేరు రాష్ట్ర, కేంద్ర పన్నులు, సుంకాల వాపసు (Rebate of State and Central Taxes and Levies).

ఇది 2019 మార్చి 7 నుంచి అమల్లో ఉంది.

31.12.2026 మూడు నెలల పొడిగింపు ముగిసే తేదీ · 07.03.2019 పథకం అమల్లోకి వచ్చిన తేదీ · 15,400 2025-26లో లబ్ధి పొందిన ఎగుమతిదారులు

C

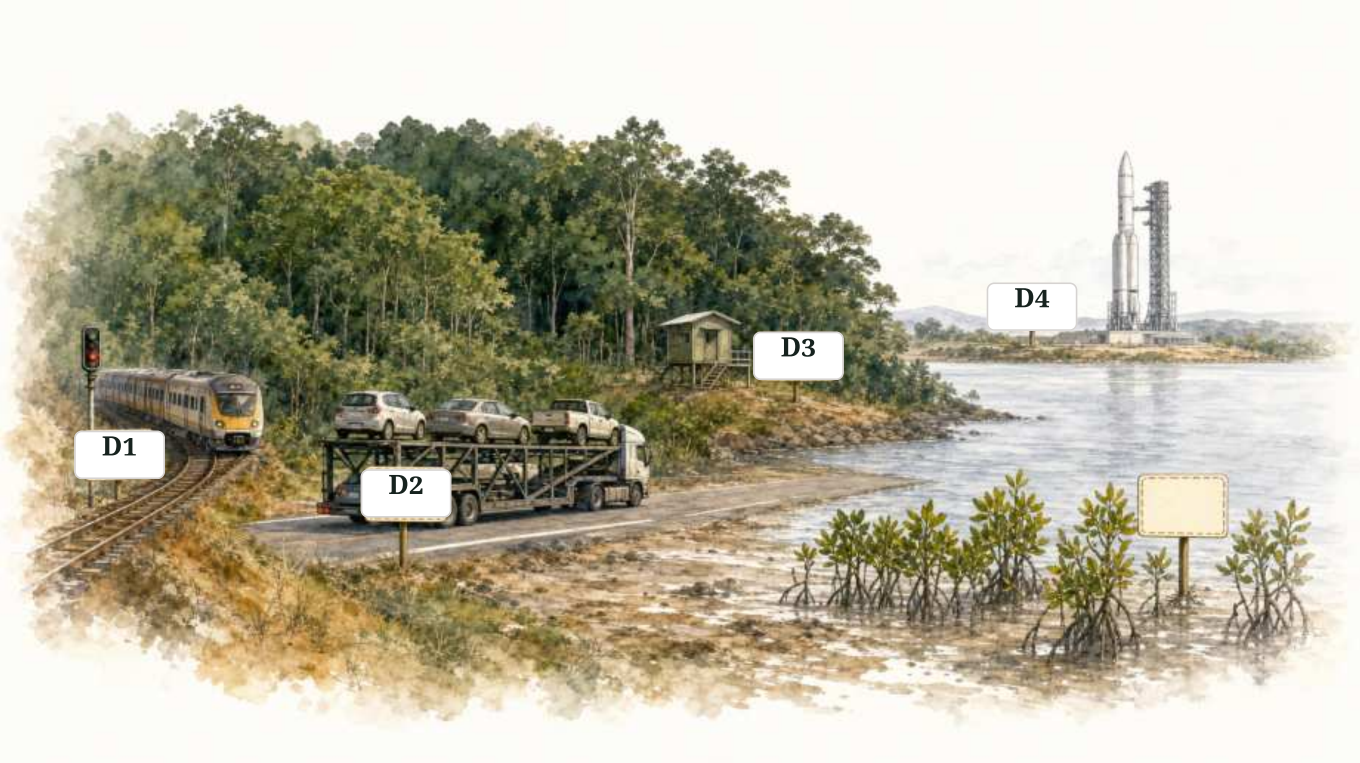

D

విభాగం D

శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం

D1 దక్షిణ మధ్య రైల్వేలో మొదటి కవచ్ 4.0

D2 కార్లకు CAFE-3 ఇంధన నిబంధనలు

D3 ఆరో విడత మూల్యాంకనం

D4 శ్రీహరికోట నుంచి EOS-05ను నింగికి చేర్చిన GSLV-F17

D5 80 లక్షల HPV టీకా డోసులు; ఆయుష్మాన్‌కు ఎనిమిదేళ్లు

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, D-L1 నుంచి D-L11 వరకు

D

బ్రీఫ్‌లు · శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం

D1 · మౌలిక సదుపాయాలు · జాతీయం · 23 సెప్టెంబర్ 2026

దక్షిణ మధ్య రైల్వేలో మొదటి కవచ్ 4.0

తెలంగాణలోని హైదరాబాద్ డివిజన్ పరిధిలో ఉన్న **మల్కాజ్‌గిరి-కామారెడ్డి** సెక్షన్‌లో కవచ్ 4.0 అందుబాటులోకి వచ్చింది.

ఇది వెర్షన్ 3.2 నుంచి చేసిన **ఉన్నతీకరణ**. ఈ జోన్‌కు ఇదే మొదటి కవచ్ కాదు.

లోకో పైలట్ బ్రేకులు వేయకపోతే కవచ్ తనంతట తానే **బ్రేకులు** వేస్తుంది.

ప్రమాద సిగ్నల్‌ను దాటిపోవడాన్ని (**సిగ్నల్ పాసింగ్ ఎట్ డేంజర్**, SPAD) నివారించడంలో ఇది తోడ్పడుతుంది.

వెర్షన్ 4.0 ప్రమాణాలను RDSO **16 జూలై 2024**న ఆమోదించింది.

108 రూట్ కి.మీ. వెర్షన్ 4.0కు ఉన్నతీకరించిన మార్గం పొడవు. 1,465 రూట్ కి.మీ. అనేది ఈ జోన్‌లో ఇప్పటికే ఉన్న వెర్షన్ 3.2 పరిధి.

జూలై 2020 కవచ్‌ను జాతీయ ATP వ్యవస్థగా స్వీకరించిన సమయం. 2024 అనేది వెర్షన్ 4.0 ప్రమాణాలు వచ్చిన ఏడాది.

ఈ ఉన్నతీకరణకు ముందే దక్షిణ మధ్య రైల్వేలో 1,465 రూట్ కి.మీ. మేర వెర్షన్ 3.2 నడుస్తోంది.

రేఖ మీద జూలై 2024ను చూడండి: జాతీయ వ్యవస్థగా స్వీకరించిన నాలుగేళ్ల తర్వాత, అప్పుడు RDSO వెర్షన్ 4.0 ప్రమాణాలను ఆమోదించింది.

చిత్రం D1.1 **కవచ్: 2020లో జాతీయ వ్యవస్థ, 2024లో వెర్షన్ 4.0 ప్రమాణాలు**

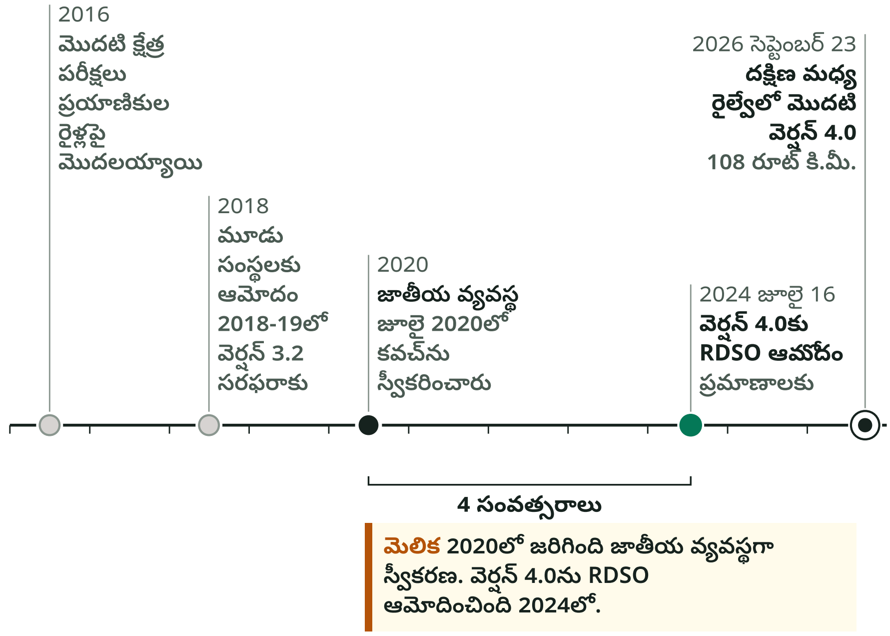

Q1 భారతీయ రైల్వేల ఆటోమేటిక్ రైలు రక్షణ వ్యవస్థ కవచ్‌కు ఏ స్థాయి భద్రతా ధ్రువీకరణ ఉంది?

a SIL-2 b SIL-3

c SIL-4 d SIL-1

Q1 · c. PIB ప్రకారం కవచ్‌కు అత్యున్నత స్థాయి భద్రతా ధ్రువీకరణ అయిన SIL-4 అవసరం. SIL-3 దగ్గరగా ఉంది కాబట్టి దాన్ని పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు, కానీ PIB చెప్పిన స్థాయికి అది ఒక మెట్టు తక్కువ.

ఆధారాలు: PIB, రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ, 23 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2313758); PIB, 27 నవంబర్ 2024 (PRID 2078090), 30 జనవరి 2026 (PRID 2221011).

D

D2 · పర్యావరణం · జాతీయం · 30 సెప్టెంబర్ 2026

కార్లకు CAFE-3 ఇంధన నిబంధనలు: నోటిఫికేషన్ జారీ

కొత్త ప్రయాణికుల వాహనాలకు CAFE-3 నిబంధనలను **విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ** నోటిఫై చేసింది.

ఈ నిబంధనలు **1 ఏప్రిల్ 2027** నుంచి 31 మార్చి 2032 వరకు వర్తిస్తాయి.

2031-32 నాటికి ప్రామాణిక వినియోగం 100 కి.మీ.కు **3.3273 లీటర్ల**కు తగ్గుతుంది.

లక్ష్యాన్ని ఒక్కో మోడల్‌కు కాకుండా, ఒక్కో తయారీదారు వాహనాలన్నిటి **సగటు**కు నిర్ణయిస్తారు.

తయారీదారుల కోసం క్రెడిట్ కొనుగోలు వ్యవస్థను **ఇంధన సామర్థ్య బ్యూరో** (BEE) నిర్వహిస్తుంది.

16.7 శాతం 100 కి.మీ.కు 3.996 లీటర్ల నుంచి 3.3273 లీటర్లకు వచ్చిన మెరుగుదల. 13.6 శాతం అనేది ప్రామాణిక బరువు పెరిగిన శాతం.

1,229 కిలోలు CAFE-3 ప్రామాణిక బరువు. CAFE-2లో ఇది 1,082 కిలోలు. చిన్న కార్లకు విడిగా ఎలాంటి సడలింపూ లేదు.

ఈ నిబంధనలు 1 ఏప్రిల్ 2027 నుంచి 31 మార్చి 2032 వరకు వర్తిస్తాయి. అంకెలు వార్తల్లో వచ్చినట్లే ఇచ్చాం.

నాలుగు పెట్టెలను వరుసగా చూడండి: లక్ష్యాన్ని వాహనాలన్నిటికీ కలిపి నిర్ణయిస్తారు, తర్వాత వాటి సగటును దానితో పోలుస్తారు.

చిత్రం D2.1 **ఒక్కో మోడల్‌కు పరిమితి కాదు, వాహనాలన్నిటి సగటు**

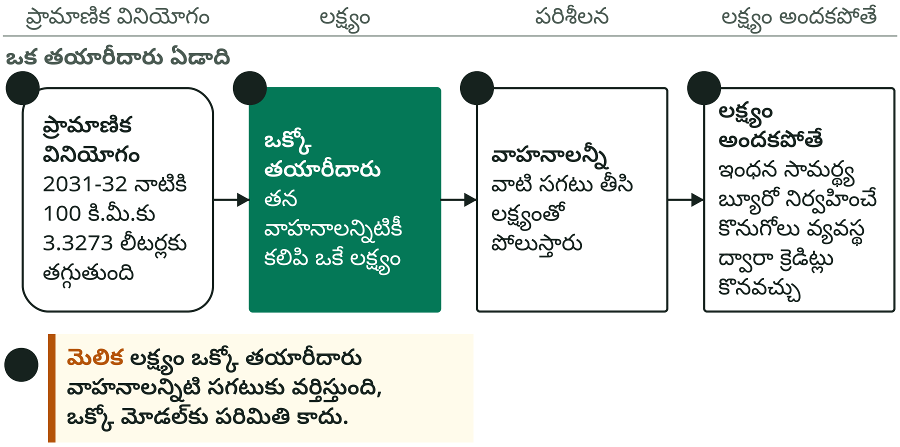

Q1 1 ఏప్రిల్ 2027 నుంచి 31 మార్చి 2032 వరకు అమలులో ఉండే ప్రయాణికుల వాహనాల కార్పొరేట్ సగటు ఇంధన సామర్థ్య (CAFE) నిబంధనలను ఏ మంత్రిత్వ శాఖ నోటిఫై చేసింది?

a రోడ్డు రవాణా, రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖ

b విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ

c పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల మంత్రిత్వ శాఖ

d భారీ పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ

Q1 · b. ఈ నిబంధనలను విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ నోటిఫై చేసింది. రోడ్డు రవాణా మంత్రిత్వ శాఖ వాహనాల వ్యవహారాలు చూసుకుంటుంది కాబట్టి ఆ ఆప్షన్‌ను పొరపాటున ఎంచుకోవచ్చు.

ఆధారాలు: PIB, విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ, 30 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2316792); గెజిట్ S.O. 1072(E), 23 ఏప్రిల్ 2015; బిజినెస్ స్టాండర్డ్, 30 సెప్టెంబర్ 2026.

D

D3 · పర్యావరణం · జాతీయం · 25 సెప్టెంబర్ 2026

ఆరో విడత మూల్యాంకనం: మొత్తం 58 పులుల అభయారణ్యాలకూ వర్తింపు

2022లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని **నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలం** అభయారణ్యానికి 82.58 శాతం స్కోరు వచ్చింది. ఇది చాలా బాగుంది శ్రేణిలోకి వస్తుంది.

ఆరో విడత మొత్తం **58** పులుల అభయారణ్యాలకూ వర్తిస్తుంది. 2022లో 51 అభయారణ్యాలను మూల్యాంకనం చేశారు.

జాతీయ పులుల సంరక్షణ సంస్థ (NTCA) దీన్ని భారత వన్యప్రాణి సంస్థతో కలిసి నిర్వహిస్తుంది.

ఈ మూల్యాంకన పద్ధతిని IUCN **రక్షిత ప్రాంతాల ప్రపంచ కమిషన్** రూపొందించిన విధానం ఆధారంగా తయారు చేశారు.

కొత్త ప్రమాణం కింద ఔట్‌పోస్టులు, పర్యాటకం, రెస్క్యూ కేంద్రాల నుంచి వచ్చే **ఘన వ్యర్థాలను** పరిశీలిస్తారు.

78.01 శాతం 2022 విడతలో 51 అభయారణ్యాల సగటు స్కోరు. పెరియార్ 94.38 శాతంతో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది.

75 నుంచి 89 చాలా బాగుంది శ్రేణి శాతాల పరిధి. అత్యుత్తమం శ్రేణి 90 నుంచి మొదలవుతుంది, బాగుంది శ్రేణి 60 నుంచి 74 వరకు ఉంటుంది.

2022 విడత, 51 అభయారణ్యాలు. తెలంగాణలో దీనికి ఆనుకుని ఉన్న అభయారణ్యం అమ్రాబాద్, కవ్వాల్ కాదు.

ఆకుపచ్చ చాలా బాగుంది మెట్టులో ఉంగరాన్ని చూడండి. దానికి కాస్త కింద ఉన్న బూడిద రంగు చుక్క ఈ విడత సగటు.

చిత్రం D3.1 **నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలానికి 82.58 శాతం, చాలా బాగుంది శ్రేణి**

నిర్వహణ స్కోరు, శాతం
↑ పైకి వెళ్తే ఎక్కువ

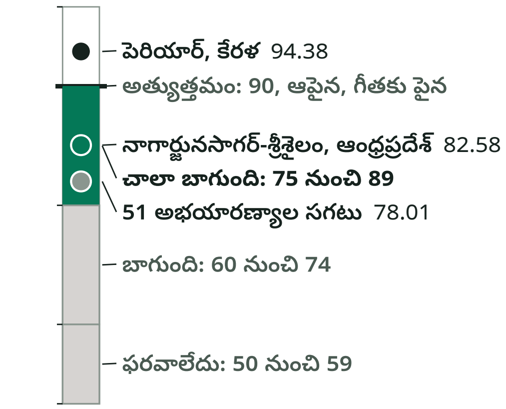

మెలిక 82.58 చాలా బాగుంది శ్రేణి, అత్యుత్తమం కాదు: అత్యుత్తమం 90 నుంచి మొదలవుతుంది.

Q1 2022 నిర్వహణ సమర్థత మూల్యాంకనంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలం పులుల అభయారణ్యానికి 82.58 శాతం స్కోరు వచ్చింది. ఇది ఏ శ్రేణిలోకి వస్తుంది?

a అత్యుత్తమం (Excellent)
b చాలా బాగుంది (Very Good)
c బాగుంది (Good)
d ఫరవాలేదు (Fair)

Q1 · b. నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలం పులుల అభయారణ్యం స్కోరు 82.58 శాతం. ఇది 75 నుంచి 89 శాతం మధ్య ఉంది కాబట్టి చాలా బాగుంది శ్రేణిలోకి వస్తుంది.

ఆధారాలు: PIB, పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల మంత్రిత్వ శాఖ, 25 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2314795), 29 జూలై 2023 (PRID 1943923); NTCA MEE 2022 సారాంశ నివేదిక; WII MEE పోర్టల్.

D4 · సైన్స్ · జాతీయం · 4 సెప్టెంబర్ 2026

శ్రీహరికోట నుంచి EOS-05ను నింగికి చేర్చిన GSLV-F17

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని **శ్రీహరికోట** రెండో ప్రయోగ వేదిక నుంచి EOS-05 నింగికెగిసింది.

భూ సమకాలిక కక్ష్య నుంచి పనిచేసే భారత తొలి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం ఇదేనని ఇస్రో చెబుతోంది.

GSLV-F17, భూ సమకాలిక ఉపగ్రహ ప్రయోగ వాహకనౌక (GSLV)కు **19వ** ప్రయోగం.

దాని మూడో దశ **CUS15** ద్రవ హైడ్రోజన్, ద్రవ ఆక్సిజన్‌తో పనిచేసే స్వదేశీ క్రయోజెనిక్ దశ.

మూడుసార్లు ఇంజిన్ మండించి EOS-05ను **85.5 డిగ్రీల తూర్పు** రేఖాంశంలోని దాని స్థానం వైపు తీసుకెళ్లారు.

సుమారు 2367 కిలోలు ఇస్రో బ్రోచర్ ప్రకారం EOS-05 బరువు. 2,637 కిలోలు అని పొరపాటు పడొచ్చు. అవే అంకెలు, వరుస మాత్రం వేరు.

35,786 కి.మీ. సెప్టెంబర్ 6న రెండోసారి ఇంజిన్ మండించిన తర్వాత చేరిన అపోజీ. భూ సమకాలిక కక్ష్య ఎత్తు ఇదే. 28,934 కి.మీ.తో కలిపేయొద్దు.

కక్ష్య అంకెలు ప్రతి దఫా తర్వాత ఇస్రో వేసిన అంచనాలు. చివరి పెట్టె చేరాల్సిన స్థానం.

తేదీల వెంట కిందికి చూడండి: రెండో దఫా అపోజీని పెంచింది, మూడో దఫా పెరిజీని పెంచింది.

చిత్రం D4.1 **రోజుకు ఒకసారి, మూడుసార్లు ఇంజిన్ మండించి EOS-05ను దాని స్థానం వైపు పైకి చేర్చారు**

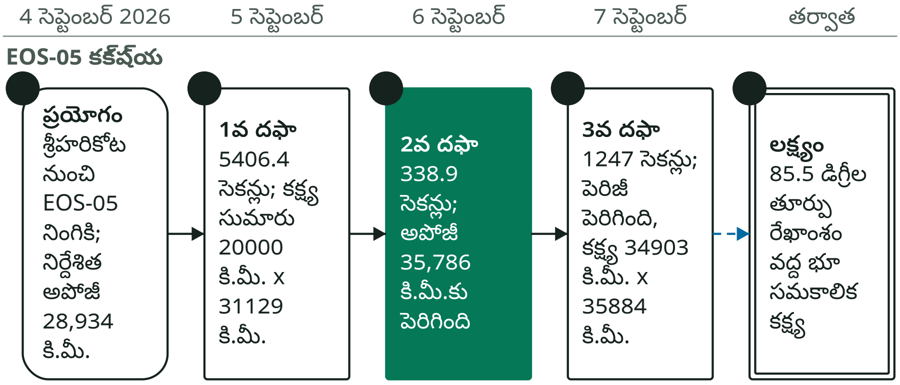

మెలిక **35,786 కి.మీ. 2వ దఫా తర్వాతి అపోజీ. 28,934 కి.మీ. ప్రయోగం నాటి నిర్దేశిత అపోజీ మాత్రమే.**

Q1 2026 సెప్టెంబర్ 4న GSLV-F17 ప్రయోగించిన EOS-05ను ఇస్రో, ఏ కక్ష్య నుంచి పనిచేసే భారత మొట్టమొదటి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహంగా పేర్కొంది?

a సూర్య సమకాలిక కక్ష్య

b భూ సమకాలిక కక్ష్య

c భూ నిమ్న కక్ష్య

d ధ్రువ కక్ష్య

Q1 · b. భూ సమకాలిక కక్ష్య నుంచి పనిచేసే భారత మొట్టమొదటి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం EOS-05 అని ఇస్రో పేర్కొంది. సూర్య సమకాలిక కక్ష్య కూడా ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహాలు వాడే కక్ష్యే కాబట్టి అటు మొగ్గొచ్చు.

ఆధారాలు: ఇస్రో, GSLV-F17/EOS-05 మిషన్ పేజీ, మిషన్ బ్రోచర్ (31 ఆగస్టు 2026), 5, 6, 7 సెప్టెంబర్ 2026 నాటి కక్ష్య మార్పుల సమాచారం; ది ట్రిబ్యూన్, 4 సెప్టెంబర్ 2026.

D5 · ఆరోగ్యం · జాతీయం · 11 నుంచి 25 సెప్టెంబర్ 2026

80 లక్షల HPV టీకా డోసులు; ఆయుష్మాన్‌కు ఎనిమిదేళ్లు

HPV టీకాకు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న బాలికల్లో 90 శాతానికి పైగా మందికి టీకా వేసిన రాష్ట్రాల జాబితాలో **ఆంధ్రప్రదేశ్‌**ను PIB చేర్చింది.

2026 సెప్టెంబర్ 11 నాటికి **80 లక్షలకు** పైగా హ్యూమన్ పాపిల్లోమా వైరస్ (HPV) టీకా డోసులు వేశారు.

14 ఏళ్ల బాలికలకు **గార్డాసిల్-4** ఒక్క డోసు ఉచితంగా ఇస్తారు.

2018 సెప్టెంబర్ 23న ప్రారంభమైన PM-JAY ఏటా **రూ.5 లక్షల** ఆరోగ్య బీమా కల్పిస్తుంది.

ఆరోగ్య మంథన్ 2026లో **ఆయుష్మాన్ భారత్ డిజిటల్ మిషన్** ఐదేళ్ల వేడుక కూడా జరిగింది.

1.2 కోట్లు ఈ కార్యక్రమం ఏటా అందుకోవాల్సిన 14 ఏళ్ల బాలికల సంఖ్య. 1.2 లక్షలతో కలిపేయొద్దు. అది దేశంలో ఏటా కొత్తగా నమోదయ్యే గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ కేసుల సంఖ్య.

60 కోట్లు ఆయుష్మాన్ భారత్ కింద రూ.5 లక్షల బీమా అందుబాటులో ఉన్న లబ్ధిదారుల సంఖ్య. 13 కోట్లు అని పొరపాటు పడొచ్చు. అది PM-JAY ద్వారా జరిగిన ఆసుపత్రి చేరికల సంఖ్య.

శ్రేణులు PIB పేర్కొన్నట్లే ఇచ్చాం. ఒక్కో రాష్ట్రంలో లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న బాలికల ఆధారంగా.

పై నుంచి రెండో శ్రేణిలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను చూడండి.

చిత్రం D5.1 **HPV టీకా కార్యక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 90 శాతానికి పైగా**

లక్ష్యంలోని బాలికల్లో HPV టీకా వేసినది, శాతం

↑ పైకి వెళ్తే ఎక్కువ

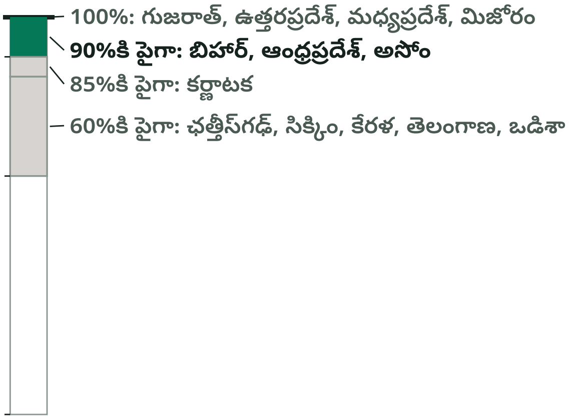

Q1 2026 ఫిబ్రవరి 28న ప్రారంభమైన జాతీయ HPV టీకా కార్యక్రమం కింద ఉచిత టీకా ఇచ్చేది:

- a 9 నుంచి 14 ఏళ్ల బాలికలకు, గార్డాసిల్-9 రెండు డోసులు
- b 14 ఏళ్ల బాలికలకు, గార్డాసిల్-4 ఒక్క డోసు
- c 14 ఏళ్ల బాలబాలికలకు, ఒక్క డోసు
- d 15 నుంచి 45 ఏళ్ల మహిళలందరికీ, మూడు డోసులు

Q1 · b. ఈ కార్యక్రమం 14 ఏళ్ల బాలికలకు గార్డాసిల్-4 ఒక్క డోసు ఉచితంగా ఇస్తుంది. గార్డాసిల్-9 కూడా నిజమైన HPV టీకానే కాబట్టి a వైపు మొగ్గొచ్చు. కానీ జాతీయ కార్యక్రమం గార్డాసిల్-4ను ఒక్క డోసుగా ఇస్తుంది.

ఆధారాలు: PIB, ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ, 28 ఫిబ్రవరి, 11, 25 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2233906, 2309109, 2314839); PIB, ప్రధానమంత్రి కార్యాలయం, 23 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2313742); PIB, ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ, 22 సెప్టెంబర్ 2018 (PRID 1546948).

D

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం

D-L1 నుంచి D-L11 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

తేదీలను పై నుంచి కిందికి చదవండి: ప్రతి తేదీ పక్కన ఆ వార్త సంఖ్య ఉంది.

చిత్రం D-STRIP **సైన్స్: ఎనిమిది ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, తేదీల వారీగా**

సెప్టెంబర్ 2026

సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది
	1	2	3	4	5	6
7	8	9 ●	10	11	12	13
14	15 ●	16	17	18 ●●	19	20
21	22	23	24 ●	25 ●	26	27
28 ●	29	30 ●				

- సెప్టెంబర్ 9 D-L4 **కోల్‌కతాలో సాగర్ మంథన్ జలప్రవేశం**
- సెప్టెంబర్ 15 D-L9 **సర్క్యులర్ ఎకానమీ ఫోరం**
- సెప్టెంబర్ 18 D-L7 **తేజస్ శిక్షణ విమానాల అప్పగింత**
- సెప్టెంబర్ 18 D-L8 **క్షిపణి నౌకకు కీల్**
- సెప్టెంబర్ 24 D-L6 **జీరో ఎంకే ఇండియాతో డీఆర్‌డీఓ ఒప్పందం ప్రకటన**
- సెప్టెంబర్ 25 D-L5 **అగ్నికుల్‌కు సహాయ ఒప్పందం**
- సెప్టెంబర్ 28 D-L10 **హోబర్ట్‌లో ఐడబ్ల్యూసీ-70 ప్రారంభం**
- సెప్టెంబర్ 30 D-L11 **చైమ్ గుర్తింపుపై పరిశోధన పత్రం ప్రచురణ**

సెప్టెంబర్ 18న రెండు జరిగాయి: విమానాల అప్పగింత, కీల్ వేయడం.

D-L1 రక్షణ కొనుగోళ్ల విధానం 2020 ప్రకారం రూ.500 కోట్లకు మించిన కొనుగోళ్లకు ఆవశ్యకత ఆమోదం (Acceptance of Necessity) ఇచ్చేది:

a భద్రతా వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ

b రక్షణ సేకరణ బోర్డు

c రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి

d ఆర్థిక మంత్రి

c. రక్షణ మంత్రి అధ్యక్షతన ఉండే రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి రూ.500 కోట్లకు మించిన కొనుగోళ్లకు ఆవశ్యకత ఆమోదం ఇస్తుంది. రక్షణ సేకరణ బోర్డు కూడా ఈ ఆమోదం ఇస్తుంది కాబట్టి అటు మొగ్గొచ్చు. కానీ అది రూ.300 కోట్లకు పైబడి రూ.500 కోట్ల వరకు ఉండే కొనుగోళ్లకు మాత్రమే.

సెప్టెంబర్ 7న **రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి** (DAC) సుమారు రూ.1,10,000 కోట్ల విలువైన ప్రతిపాదనలకు ఆమోదం తెలిపింది.

ఆ **ఆవశ్యకత ఆమోదం** సూత్రప్రాయ అంగీకారం, ఒప్పందం కాదు.

ఈ కొనుగోళ్లలో సుమారు **98 శాతం** భారతీయ పరిశ్రమల నుంచి వస్తాయి.

సెప్టెంబర్ 3న విడుదలైన **రక్ష (RAKSHA)** పత్రం రాబోయే పదేళ్ల రక్షణ భాగస్వామ్యాలకు రూపురేఖలు ఇస్తుంది.

రూ.500 కోట్లు ఈ విలువ దాటిన కొనుగోళ్లకు ఆవశ్యకత ఆమోదం ఇచ్చేది రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి. రూ.3,000 కోట్లతో కలిపేయొద్దు. ఆ విలువ దాటితే తుది అనుమతి ఇచ్చేది భద్రతా వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ. · ఆరు నెలలు కొనుగోలు (Buy) విభాగాల్లో ఆవశ్యకత ఆమోదం ఇంతకాలం చెల్లుతుంది. ఏడాది అని పొరపాటు పడొచ్చు. ఏడాది గడువు కొనుగోలు, తయారీ (భారతీయ) [Buy and Make (Indian)] విభాగానికి, టర్న్‌కీ ప్రాజెక్టులకు వర్తిస్తుంది.

D-L2 కేంద్ర మంత్రివర్గం 2026 జూలై 15న సెమీకాన్ 2.0కు ఆమోదం తెలిపింది. దీనికి కేటాయించిన మొత్తం బడ్జెట్:

a రూ.1 లక్ష కోట్లు

b రూ.1.64 లక్షల కోట్లు

c రూ.4,600 కోట్లు

d రూ.1,27,500 కోట్లు

d. కేటాయింపు రూ.1,27,500 కోట్లు. రూ.1 లక్ష కోట్లు కూడా నిజమైన అంకె కాబట్టి అటు మొగ్గొచ్చు. కానీ అది పరిశ్రమల నుంచి అందిన పెట్టుబడి హామీల మొత్తం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ యూనిట్ **ASIP**కు దక్షిణ కొరియా సంస్థ APACTతో సాంకేతిక ఒప్పందం ఉంది.

ఆగస్టు 1న ప్రధానమంత్రి **విశాఖపట్నంలో** ఒక చిప్ ప్లాంటుకు శంకుస్థాపన చేశారు.

సెమీకాన్ 2.0కు ఆమోదించిన కేటాయింపు **రూ.1,27,500 కోట్లు**.

మిషన్ మొదటి దశలో **పన్నెండు** తయారీ యూనిట్లకు ఆమోదం లభించింది.

96 మిలియన్లు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ASIP ప్లాంటు ఏడాదికి తయారుచేయగల యూనిట్ల సంఖ్య. 158.38 మిలియన్లు అని పొరపాటు పడొచ్చు. అది మొహాలీలోని CDIL యూనిట్ వార్షిక సామర్థ్యం. · ఐదు సెప్టెంబర్ 17 నాటికి పనిచేస్తున్న వాణిజ్య ప్యాకేజింగ్ యూనిట్లు. మొహాలీ, సూరత్‌లలో కొత్త లైన్లు ప్రారంభమయ్యాక ఈ సంఖ్యకు చేరింది. మూడు అని పొరపాటు పడొచ్చు. అది జూలై నాటి లెక్క.

D-L3 2025 డిసెంబర్ 4న కేంద్ర భూ విజ్ఞాన శాస్త్రాల మంత్రిత్వ శాఖ పార్లమెంటుకు తెలిపిన, సర్వే ఆఫ్ ఇండియా మళ్లీ సరిచూసిన లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ తీరరేఖ పొడవు ఎంత?

a 974 కి.మీ.
b 1,053.07 కి.మీ.
c 973.7 కి.మీ.
d 1,027 కి.మీ.

b. మళ్లీ సరిచూసిన లెక్కల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ తీరం 1,053.07 కి.మీ. ఏపీ గణాంక సంగ్రహం 2023లో అచ్చయి ఉండటంతో 974 కి.మీ. ఆప్షన్ వైపు మనసు లాగుతుంది; కానీ అది సవరణలో మారిపోయిన పాత లెక్క.

ఈ మిషన్ వర్తించే **తొమ్మిది** తీర రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి.

మళ్లీ సరిచూసిన లెక్కల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ తీరం **1,053.07 కి.మీ.**; గుజరాత్, తమిళనాడు తర్వాత దేశంలో ఇది మూడో పొడవైన తీరం.

జాతీయ తీర మిషన్ 2.0కు 2030-31 వరకు **రూ.767 కోట్లు** కేటాయింపు ఉంది.

ఇది **కేంద్ర రంగ** పథకం; ఖర్చు మొత్తాన్ని కేంద్ర పర్యావరణ మంత్రిత్వ శాఖే భరిస్తుంది.

1,053.07 కి.మీ. ఆంధ్రప్రదేశ్ తీరరేఖ పొడవు. సర్వే ఆఫ్ ఇండియా మళ్లీ సరిచూసిన ఈ లెక్కను 2025 డిసెంబర్ 4న కేంద్ర భూ విజ్ఞాన శాస్త్రాల మంత్రిత్వ శాఖ పార్లమెంటుకు తెలిపింది. 974 కి.మీ. అనేది ఏపీ గణాంక సంగ్రహం (AP Statistical Abstract) 2023లో ఉన్న పాత లెక్క. · రూ.250 కోట్లు మొత్తం రూ.767 కోట్లలో ఈ పద్దు రెండింటికి: తీవ్రంగా కోతకు గురవుతున్న తీరాల్లో హరిత (పర్యావరణానికి హాని చేయని) తీర నిర్మాణాలకు, తీర ప్రణాళికలకు. రూ.100 కోట్లు అనేది తీర పర్యాటకానికి ఉన్న కేటాయింపు; సోమనాథ్ ఓషనేరియానికి అంతే మొత్తం.

D-L4 2026 సెప్టెంబర్‌లో కోల్‌కతాలో జలప్రవేశం చేసిన ORV సాగర్ మంథన్‌ను ఏ సంస్థ కోసం నిర్మిస్తున్నారు?

a జాతీయ సముద్ర సాంకేతిక సంస్థ
b గార్డెన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డర్స్ అండ్ ఇంజినీర్స్
c భారత జాతీయ సముద్ర సమాచార సేవల కేంద్రం
d జాతీయ ధ్రువ, సముద్ర పరిశోధన కేంద్రం

d. ORV సాగర్ మంథన్‌ను జాతీయ ధ్రువ, సముద్ర పరిశోధన కేంద్రం కోసం నిర్మిస్తున్నారు.

ORV సాగర్ మంథన్ 2026 సెప్టెంబర్ 9న కోల్‌కతాలోని రిషి బంకిమ్ షిప్‌యార్డ్‌లో జలప్రవేశం చేసింది.

భూ విజ్ఞాన శాస్త్రాల మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని జాతీయ ధ్రువ, సముద్ర పరిశోధన కేంద్రం కోసం దీన్ని నిర్మిస్తున్నారు.

గార్డెన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డర్స్ అండ్ ఇంజినీర్స్ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; అది నౌకను కట్టే సంస్థ, వాడుకునే సంస్థ కాదు.

ఇది డీప్ ఓషన్ మిషన్‌లో లోతైన సముద్ర సర్వే, అన్వేషణను చూసే వర్టికల్-4 కిందకు వస్తుంది.

సుమారు 840 కోట్ల రూపాయలు నౌక ఖర్చు · 2028 అప్పగించాల్సిన సంవత్సరం · 1983 ఇది భర్తీ చేయబోయే సాగర్ కన్యను కొనుగోలు చేసిన సంవత్సరం

D

D-L5 2026 సెప్టెంబర్‌లో టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు, ఆర్‌డీఐ నిధి నుంచి అగ్నికుల్ కాస్మోస్‌కు రూ.200 కోట్ల సహాయం అందించింది. ఈ సహాయం దేని అభివృద్ధి కోసం?

a మళ్లీ మళ్లీ వాడుకోగల ప్రయోగ వాహనం అగ్నిబాణ్ ఆర్‌ఎల్‌వీ
b సార్, ఆప్టికల్ సెన్సర్లు రెండూ ఉన్న బహుళ సెన్సర్ ఉపగ్రహం
c డైల్యూషన్ రిఫ్రిజిరేటర్
d సముద్ర పరిశోధన నౌక

a. రూ.200 కోట్ల సహాయం మళ్లీ మళ్లీ వాడుకోగల ప్రయోగ వాహనం అగ్నిబాణ్ ఆర్‌ఎల్‌వీ అభివృద్ధి కోసం.

అగ్నికుల్‌తో ఒప్పందంపై టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు 2026 సెప్టెంబర్ 25న సంతకం చేసింది.

చెన్నైకి చెందిన అగ్నికుల్ కాస్మోస్‌కు ఆర్‌డీఐ నిధి నుంచి రూ.200 కోట్లు అందుతాయి.

ఈ సహాయం ఆప్షనల్లీ కన్వర్టిబుల్ డిబెంచర్ల రూపంలో వస్తుంది.

దీంతో అగ్నిబాణ్ ఆర్‌ఎల్‌వీని సాంకేతిక సంసిద్ధత స్థాయి 4 లేదా అంతకంటే పై దశ నుంచి 8వ స్థాయికి తీసుకెళ్తారు.

రూ.200 కోట్లు అగ్నికుల్ కాస్మోస్‌కు సహాయం · రూ.63.84 కోట్లు గెలాక్సీఐ ఉపగ్రహానికి సహాయం · రూ.1 లక్ష కోట్లు ఆర్‌డీఐ నిధి మొత్తం

D-L6 2026 సెప్టెంబర్‌లో జీరో ఎంకే ఇండియాతో డీఆర్‌డీఓ కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం, టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ కింద భారీ విలువ గల డీప్‌టెక్ ఒప్పందాల్లో తొలిది. ఇది దేని అభివృద్ధి కోసం?

a మళ్లీ వాడుకోగల రాకెట్
b క్వాంటమ్ సాంకేతికతల్లో వాడే 20 మిల్లీకెల్విన్ డైల్యూషన్ రిఫ్రిజిరేటర్
c హైపర్‌సోనిక్ క్షిపణి
d సైనిక ఉపగ్రహం

b. ఈ ఒప్పందం క్వాంటమ్ సాంకేతికతల్లో వాడే 20 మిల్లీకెల్విన్ డైల్యూషన్ రిఫ్రిజిరేటర్ తయారీకి.

రాజస్థాన్‌లోని అల్వార్‌కు చెందిన స్టార్టప్ జీరో ఎంకే ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌తో డీఆర్‌డీఓ ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది.

డీఆర్‌డీఓ టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ కింద భారీ విలువ గల డీప్‌టెక్ ఒప్పందాల్లో ఇదే తొలిది.

డీప్‌టెక్ ప్రాజెక్టుల కోసం రక్షణ మంత్రి ఆమోదించిన రూ.500 కోట్ల నిధి నుంచి దీనికి డబ్బు వస్తుంది.

డైల్యూషన్ రిఫ్రిజిరేటర్ మిల్లీకెల్విన్ ఉష్ణోగ్రతలను అందుకుంటుంది. క్వాంటమ్ కంప్యూటర్లకు ఇంత తక్కువ ఉష్ణోగ్రత అవసరం.

20 మిల్లీకెల్విన్ రిఫ్రిజిరేటర్ అందుకోవాల్సిన ఉష్ణోగ్రత · రూ.500 కోట్లు డీఆర్‌డీఓ డీప్‌టెక్ ప్రాజెక్టుల నిధి

D-L7 2026 సెప్టెంబర్ 18న బెంగళూరులో హెచ్‌ఏఎల్ భారత వాయుసేనకు ఏ విమానాలను అప్పగించింది?

- a నాలుగు ధ్రువ్ ఎన్‌జీ హెలికాప్టర్లు
- b ఆరు తేజస్ ఎంకే1ఏ యుద్ధ విమానాలు
- c తేజస్ ఎఫ్ఓసీ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు రెండు, హెచ్‌టీటీ-40 ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు మూడు
- d మూడు సుఖోయ్-30 ఎంకెఐ

c. హెచ్‌ఏఎల్ వాయుసేనకు తేజస్ ఎఫ్ఓసీ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు రెండు, హెచ్‌టీటీ-40 ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు మూడు అప్పగించింది.

హెచ్‌ఏఎల్ 2026 సెప్టెంబర్ 18న బెంగళూరులో ఈ అప్పగింతలు చేసింది.

భారత వాయుసేనకు తేజస్ ఫైనల్ ఆపరేషనల్ క్లియరెన్స్ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు రెండు అందాయి.

వాటితో పాటు మూడు హెచ్‌టీటీ-40 ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు కూడా అందాయి.

ధ్రువ్ ఎన్‌జీ హెలికాప్టర్లు అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; అవి వాయుసేనకు కాదు, పవన్ హన్స్ లిమిటెడ్‌కు అందాయి.

2 తేజస్ వాయుసేనకు ఎఫ్ఓసీ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు · 3 హెచ్‌టీటీ-40 వాయుసేనకు ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు · 4 ధ్రువ్ ఎన్‌జీ పవన్ హన్స్‌కు హెలికాప్టర్లు

D-L8 భారత నౌకాదళం కోసం తొలి నెక్స్ట్ జనరేషన్ మిస్సైల్ వెసెల్ (తదుపరి తరం క్షిపణి నౌక) కీల్‌ను 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఏ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రంలో వేశారు?

- a కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్
- b గార్డెన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డర్స్
- c మజగావ్ డాక్
- d గోవా షిప్‌యార్డ్

a. తొలి నెక్స్ట్ జనరేషన్ మిస్సైల్ వెసెల్ కీల్‌ను కొచ్చిలోని కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్‌లో వేశారు.

తొలి నెక్స్ట్ జనరేషన్ మిస్సైల్ వెసెల్ కీల్‌ను 2026 సెప్టెంబర్ 18న వేశారు.

ఈ కార్యక్రమం కొచ్చిలోని కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్‌లో జరిగింది.

యుద్ధనౌకల ఉత్పత్తి, సేకరణ కంట్రోలర్ వైస్ అడ్మిరల్ సంజయ్ సాధు ముఖ్య అతిథిగా వచ్చారు.

రెండో నౌక కోసం ఉక్కు కోత అదే షిప్‌యార్డ్‌లో 2026 సెప్టెంబర్ 17న జరిగింది.

2026 సెప్టెంబర్ 18 తొలి నౌక కీల్ వేసిన రోజు · 2026 సెప్టెంబర్ 17 రెండో నౌకకు ఉక్కు కోత జరిగిన రోజు · 2023 మార్చి కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్‌తో ఒప్పందం కుదిరిన నెల

D

D-L9 2026 సెప్టెంబర్‌లో గాంధీనగర్‌లో ప్రపంచ సర్క్యులర్ ఎకానమీ ఫోరం 2026 జరిగింది. ఏ ప్రాంతంలో ఈ ఫోరం జరగడం ఇదే తొలిసారి?

- a ఆగ్నేయాసియా
- b ఆఫ్రికా
- c లాటిన్ అమెరికా
- d దక్షిణాసియా

d. ప్రపంచ సర్క్యులర్ ఎకానమీ ఫోరం 2026 దక్షిణాసియాలో జరిగిన తొలి ఫోరం.

ఫోరం 2026 సెప్టెంబర్ 15, 16 తేదీల్లో గుజరాత్‌లోని గాంధీనగర్‌లో జరిగింది.

దీని ఇతివృత్తం సర్క్యులర్ ఎకానమీ: ప్రజల కోసం, సమృద్ధి కోసం పరివర్తన.

ఫిన్లాండ్ ఇన్నోవేషన్ ఫండ్ సిత్రా, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి నిర్వాహకుల్లో ఉన్నాయి.

కేంద్ర మంత్రి భూపేందర్ యాదవ్, ముఖ్యమంత్రి భూపేంద్రభాయ్ పటేల్ దీన్ని ప్రారంభించారు.

2026 సెప్టెంబర్ 15, 16 ప్రధాన ఫోరం జరిగిన తేదీలు · సుమారు 2,700 మంది ప్రతినిధులు · కనీసం 60 దేశాలు పాల్గొన్నాయి

D-L10 2026 సెప్టెంబర్‌లో హోబర్ట్‌లో జరిగిన ఐడబ్ల్యూసీ-70 సమావేశంలో అరేబియా సముద్రపు హంప్‌బ్యాక్ తిమింగలం గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించిన భారత్, అంతర్జాతీయ తిమింగల కమిషన్‌లో ఏ సంవత్సరం నుంచి సభ్య దేశంగా ఉంది?

a 1946 b 1972

c 1981 d 1986

c. భారత్ 1981 నుంచి ఐడబ్ల్యూసీలో సభ్య దేశం.

ఐడబ్ల్యూసీ-70 ఆస్ట్రేలియాలోని హోబర్ట్‌లో 2026 సెప్టెంబర్ 28 నుంచి అక్టోబర్ 2 వరకు జరిగింది.

భారత్ తన ప్రారంభ ప్రకటనలో అరేబియా సముద్రపు హంప్‌బ్యాక్ తిమింగలాన్ని ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించింది.

1946 డిసెంబర్ 2న కుదిరిన తిమింగలాల వేట ఒడంబడిక కింద ఐడబ్ల్యూసీ ఏర్పడింది.

1946 అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది; అది ఒడంబడిక కుదిరిన ఏడాది, భారత్ చేరిన ఏడాది కాదు.

1981 భారత్ ఐడబ్ల్యూసీలో చేరిన సంవత్సరం · 1946 తిమింగలాల వేట ఒడంబడిక కుదిరిన సంవత్సరం, వాషింగ్టన్ డీసీ · 89 ఐడబ్ల్యూసీ సభ్య ప్రభుత్వాలు

D-L11 రామన్ పరిశోధన సంస్థ శాస్త్రవేత్తలు భాగస్వాములుగా ఉన్న అధ్యయనంలో, హైడ్రోజన్ వెలుగును తొలిసారి సొంతంగా గుర్తించినట్లు 2026 సెప్టెంబర్‌లో ప్రకటించిన చైమ్ (CHIME) టెలిస్కోప్ ఏ దేశంలో ఉంది?

a భారత్ b కెనడా

c ఆస్ట్రేలియా d చిలీ

b. చైమ్ కెనడాలో ఉంది.

చైమ్ అంటే కెనడియన్ హైడ్రోజన్ ఇంటెన్సిటీ మ్యాపింగ్ ఎక్స్‌పెరిమెంట్. ఇది కెనడాలోని రేడియో టెలిస్కోప్.

ఇది హైడ్రోజన్ వెలుగును తొలిసారి సొంతంగా గుర్తించింది.

ఆ వెలుగు విశ్వం వయసు సుమారు 500 కోట్ల సంవత్సరాలు ఉన్నప్పటిది.

ఇందులో భాగస్వామి అయిన రామన్ పరిశోధన సంస్థ భారత్‌లో ఉంది కాబట్టి భారత్ అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది.

సుమారు 500 కోట్ల సంవత్సరాలు గుర్తించిన వెలుగు నాటికి విశ్వం వయసు · సుమారు 2 శాతం అప్పుడు తటస్థ పరమాణు రూపంలో ఉన్న హైడ్రోజన్ · 94 రాత్రులు వాడిన 2019 డేటా

D

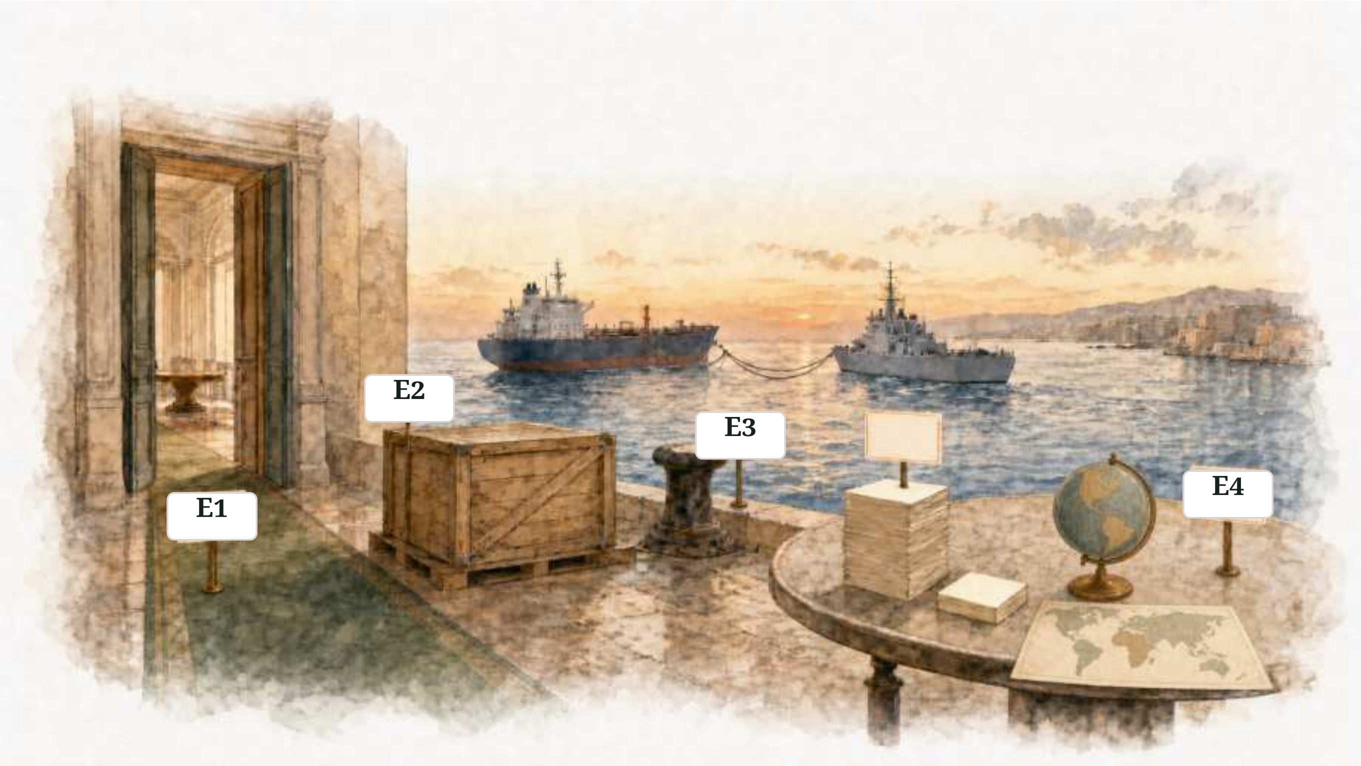

E

విభాగం E

ప్రపంచం

E1 18వ బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సుకు భారత్ ఆతిథ్యం

E2 భారత్-న్యూజిలాండ్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం అక్టోబర్ 20 నుంచి అమల్లోకి

E3 విశాఖపట్నంలో SLINEX-26; మరో ఏడు విన్యాసాలు

E4 సమాన వైశాల్య పటాలకు ఐరాస మద్దతు

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, E-L1 నుంచి E-L3 వరకు

E

E1 · అంతర్జాతీయ సంబంధాలు · అంతర్జాతీయం · 2026 సెప్టెంబర్ 11 నుంచి 13 వరకు

18వ బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సుకు భారత్ ఆతిథ్యం

న్యూఢిల్లీ సదస్సు కృత్రిమ మేధను బ్రిక్స్‌కు నాలుగో మూలస్తంభంగా చేర్చిందా?

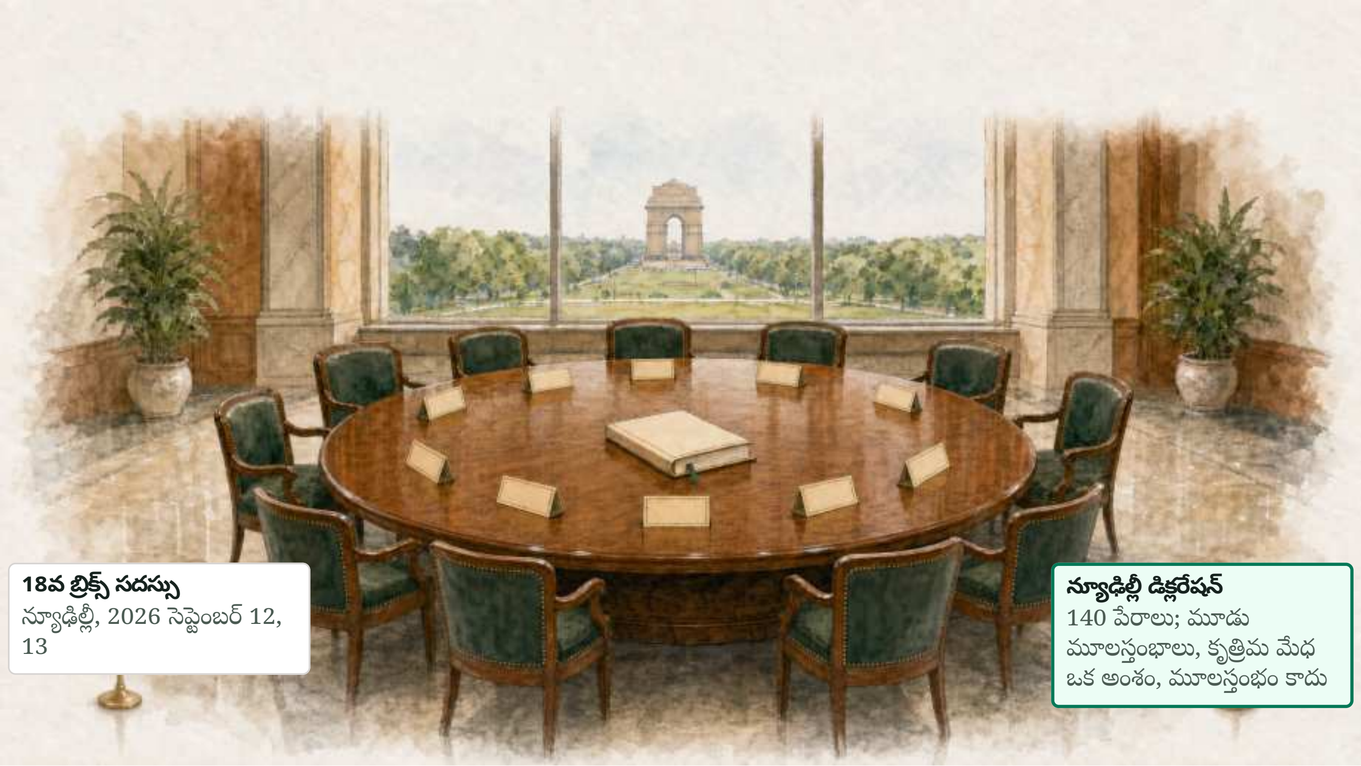

ఇప్పుడే వీటికి జవాబు చెప్పగలరా?

ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. జవాబులు, పొరపాటుగా ఎంచుకునే ప్రతి ఆప్షన్ సరైన జవాబుకు ఎందుకు ఒక్క అడుగు దూరంలో ఆగిపోతుందో, ఈ యూనిట్ చివర ఉంటాయి.

Q1 ప్ర1. బ్రిక్స్ అధ్యక్ష బాధ్యత ఒక సభ్య దేశం నుంచి మరో దేశానికి ఎలా మారుతుంది?

- a ప్రతి సదస్సులో నేతలు ఓటు వేసి తర్వాతి అధ్యక్ష దేశాన్ని ఎన్నుకుంటారు
- b సంక్షిప్త నామంలోని అక్షరాల వరుసలో, ఒక్కో క్యాలెండర్ సంవత్సరానికి ఒక దేశం చొప్పున మారుతుంది
- c అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ ఉన్న దేశం ప్రతి రెండో సంవత్సరం అధ్యక్షత వహిస్తుంది
- d న్యూ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ బోర్డ్ ఆఫ్ గవర్నర్స్ అధ్యక్ష దేశాన్ని ఎంపిక చేస్తుంది

Q2 ప్ర2. 2026లో భారత్ నాలుగోసారి బ్రిక్స్ అధ్యక్ష బాధ్యత చేపట్టింది. అంతకుముందు ఏయే సంవత్సరాల్లో భారత్ బ్రిక్స్‌కు అధ్యక్షత వహించింది?

- a 2010, 2014, 2019
- b 2011, 2016, 2022
- c 2012, 2015, 2020
- d 2012, 2016, 2021

Q3 ప్ర3. 2026 సెప్టెంబర్ నాటి న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్ గురించి ఈ వాక్యాలను పరిశీలించండి.

I. బ్రిక్స్ సహకారానికి కృత్రిమ మేధను నాలుగో మూలస్తంభంగా ఇది చేర్చింది.
II. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (WTO)లో చేరేందుకు ఇథియోపియా, ఇరాన్ చేసుకున్న దరఖాస్తులకు ఇది మద్దతు ఇచ్చింది.
III. IMF కోటాల 16వ సాధారణ సమీక్షలో అంగీకరించిన కోటా పెంపులు ఇక ఏమాత్రం ఆలస్యం లేకుండా అమల్లోకి రావాలని ఇది కోరింది.

- a II, III మాత్రమే
- b I, II మాత్రమే
- c I, III మాత్రమే
- d I, II, III

E

E1 · ఒక్క పేజీలో మొత్తం కథ

18వ బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సుకు భారత్ ఆతిథ్యం

ఇప్పుడు బ్రిక్స్‌లో ఏయే దేశాలు ఉన్నాయి, భారత్‌కు అధ్యక్ష బాధ్యత ఎలా వచ్చింది, న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్‌లో ఏముంది.

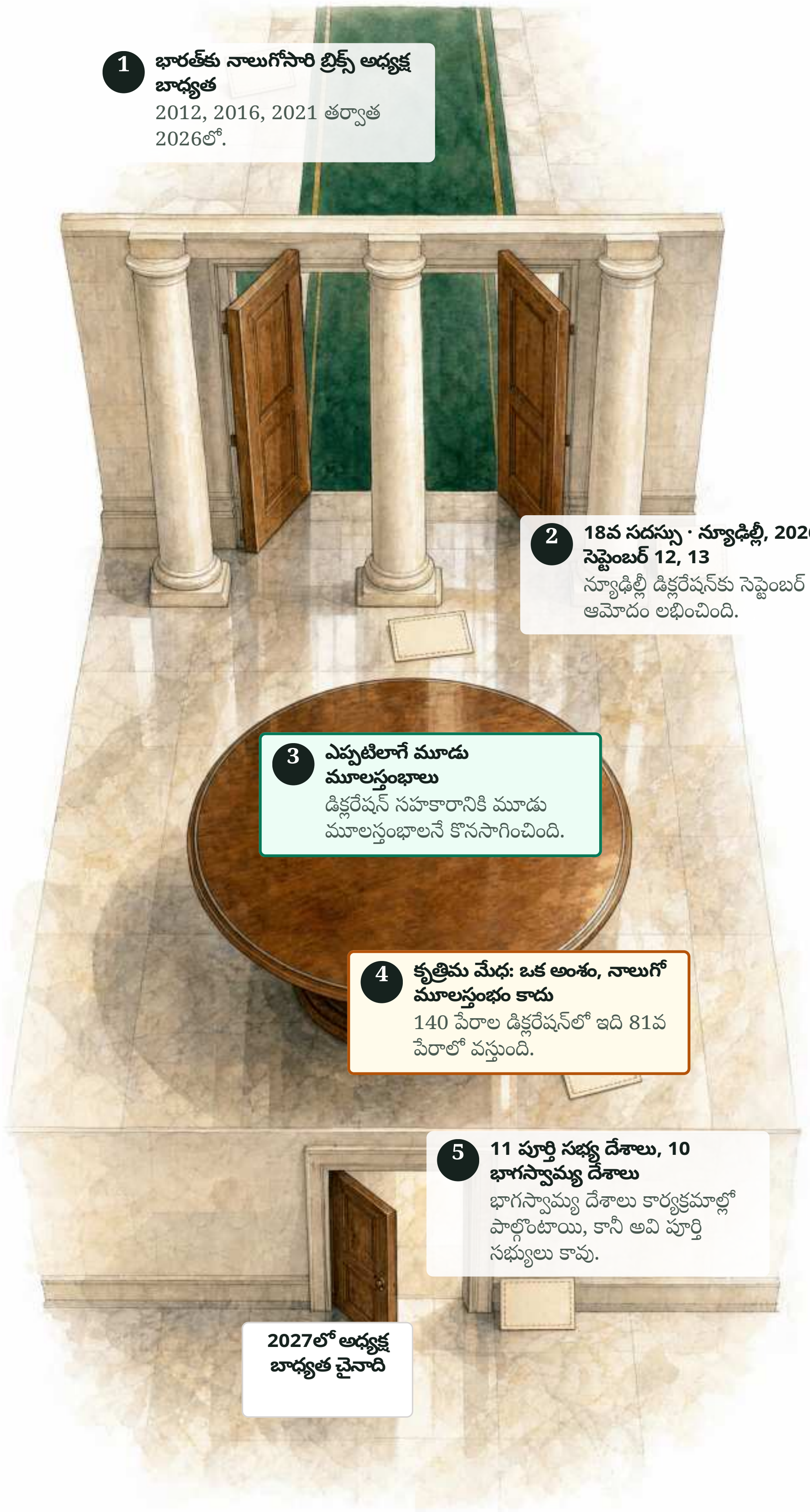

ఈ వార్తలోని మూడు కీలక పదాలు

అధ్యక్ష బాధ్యత అంటే ఒక సభ్య దేశం ఏడాది పాటు బ్రిక్స్‌ను నడిపించడం, ఆ ఏడాది సదస్సుకు ఆతిథ్యం ఇవ్వడం. ఈ బాధ్యత సంక్షిప్త నామంలోని అక్షరాల వరుసలో మారుతూ ఉంటుంది. ఒక్కో పదవీకాలం జనవరి 1 నుంచి డిసెంబర్ 31 వరకు.

డిక్లరేషన్ అంటే సదస్సులో నేతలంతా కలిసి ఆమోదించే ఉమ్మడి ప్రకటన. న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్‌లో వరుస సంఖ్యలు ఉన్న 140 పేరాలు ఉన్నాయి. **మూలస్తంభం** అంటే బ్రిక్స్ పనిచేసే విస్తృత రంగాల్లో ఒకటి. ఇవి మూడు: రాజకీయ, భద్రతా సహకారం; ఆర్థిక, ద్రవ్య సహకారం; సాంస్కృతిక, ప్రజల మధ్య సహకారం.

ఒక బ్రిక్స్ అధ్యక్ష బాధ్యత ఎంతకాలం ఉంటుంది?
ఒక క్యాలెండర్ సంవత్సరం, అంటే జనవరి 1 నుంచి డిసెంబర్ 31 వరకు.

న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్ ఎన్ని మూలస్తంభాలను మళ్లీ స్పష్టం చేసింది?
మూడు మూలస్తంభాలను. కృత్రిమ మేధను నాలుగోదిగా చేర్చలేదు.

ఈ ఏడాది సదస్సు న్యూఢిల్లీలో ఎందుకు, ఇంత పెద్దగా ఎందుకు?

అధ్యక్ష బాధ్యత సంక్షిప్త నామంలోని అక్షరాల వరుసలో తిరుగుతుంది కాబట్టి భారత్ వంతు మళ్లీ వచ్చింది. 2026 జనవరి 1న భారత్ అధ్యక్ష బాధ్యత చేపట్టింది. 2012, 2016, 2021 తర్వాత ఇది భారత్‌కు నాలుగోసారి. బ్రిక్స్ ఏర్పడి 20 ఏళ్లు నిండిన సంవత్సరం కూడా ఇదే.

కూటమి కూడా పెరిగింది. 2024 జనవరిలో ఐదు దేశాలు పూర్తి సభ్యులయ్యాయి. 2025 జనవరిలో ఇండోనేషియా పదకొండో సభ్య దేశంగా చేరింది. 2025లో మరో పది దేశాలు కొత్తగా ఏర్పాటైన భాగస్వామ్య దేశాల విభాగంలో చేరాయి. అందుకే న్యూఢిల్లీలో సమావేశమైన కూటమి, మొదట్లో ఐదు దేశాలు ఉన్నప్పటి కూటమి కంటే చాలా పెద్దది.

2026లో భారత్ బ్రిక్స్‌కు ఎందుకు అధ్యక్షత వహించింది?
అధ్యక్ష బాధ్యత సంక్షిప్త నామంలోని అక్షరాల వరుసలో మారుతుంది. 2026లో భారత్ వంతు వచ్చింది.

పదకొండో పూర్తి సభ్య దేశం ఏది, ఎప్పుడు చేరింది?
ఇండోనేషియా, 2025 జనవరిలో.

అంకెలు, వాటి అర్థం

అంకె	అది ఏమిటి	పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె
18వ	2026 సెప్టెంబర్ 12, 13 తేదీల్లో న్యూఢిల్లీలో జరిగినది 18వ బ్రిక్స్ సదస్సు.	17వ. అది 2025 జూలైలో బ్రెజిల్ అధ్యక్షతన జరిగిన రియో డి జనీరో సదస్సు.
నాలుగో	2012, 2016, 2021 తర్వాత 2026 భారత్‌కు నాలుగో అధ్యక్ష బాధ్యత.	మూడో. 2021లో భారత్ అధ్యక్షతన ఆన్‌లైన్‌లో జరిగిన సదస్సును మర్చిపోతే ఇలా అనిపిస్తుంది.
11	2025 జనవరిలో చేరిన ఇండోనేషియాతో కలిపి బ్రిక్స్‌లో పదకొండు పూర్తి సభ్య దేశాలు.	10. అది భాగస్వామ్య దేశాల సంఖ్య, పూర్తి సభ్యులది కాదు.

E

మొదటి BRIC సదస్సు ఎక్కడ, ఎప్పుడు జరిగింది?
2009 జూన్ 16న రష్యాలోని యెకటెరిన్‌బర్గ్‌లో.

నేపథ్యం: బ్రిక్స్ పుట్టుక, APPSC ఇదివరకు అడిగిన ప్రశ్న

BRIC అనే సంక్షిప్త నామాన్ని 2001లో గోల్డ్‌మన్ సాక్స్ రూపొందించింది. మొదటి BRIC సదస్సు 2009 జూన్ 16న రష్యాలోని యెకటెరిన్‌బర్గ్‌లో జరిగింది. 2010లో తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకు 2011లో దక్షిణాఫ్రికా చేరింది. ఆరో సదస్సు 2014లో ఫోర్టలేజాలో జరిగింది. అక్కడే నేతలు న్యూ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ ఒప్పందంపైనా, కంటింజెంట్ రిజర్వ్ అరేంజ్‌మెంట్ ఒప్పందంపైనా సంతకాలు చేశారు.

ఈ కూటమి గురించి APPSC ఇంతకుముందే అడిగింది. 2024 గ్రూప్ 2 స్క్రీనింగ్ టెస్ట్‌లో 2024 జనవరి 1 నుంచి ఏయే దేశాలు చేరాయని అడిగారు. అధికారిక సదస్సు ప్రకటనల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఏ వేదిక పేరూ లేదు. కాబట్టి మీకు ఉపయోగపడేది సభ్యత్వం, తేదీలే.

న్యూ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?
షాంఘైలో. దీని ఒప్పందంపై 2014లో ఫోర్టలేజాలో సంతకాలు జరిగాయి.

ఇప్పుడు వీటికి జవాబు చెప్పగలరు

✓ **Q1 · b, సంక్షిప్త నామంలోని అక్షరాల వరుసలో.** ప్రతి సదస్సులో ఓటు వేస్తారని ఎంచుకుంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. ఎలాంటి ఓటింగ్ జరగదు. వరుస సంక్షిప్త నామాన్ని అనుసరిస్తుంది, ఒక్కో క్యాలెండర్ సంవత్సరానికి ఒక దేశం.

✓ **Q2 · d, 2012, 2016, 2021.** 2012, 2015, 2020 ఎంచుకుంటే, సరైన జవాబుకు దగ్గరగా వచ్చి ఆగిపోయారు. 2015 ఉఫా సదస్సు, 2020 మాస్కో సదస్సు రష్యా అధ్యక్షతన జరిగాయి.

✓ **Q3 · a, II, III మాత్రమే.** మూడూ సరైనవని ఎంచుకుంటే, పొరపాటు వాక్యం I దగ్గర జరిగింది. రెండో పేరాలో మూడు మూలస్తంభాలనే కొనసాగించారు. కృత్రిమ మేధ 81వ పేరాలో ఒక అంశంగా ఉంది.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్న · APPSC గ్రూప్ 2 స్క్రీనింగ్ టెస్ట్, నోటిఫికేషన్ 11/2023, 2024లో జరిగిన పరీక్ష, ప్ర110

జనవరి 1, 2024 నుండి బ్రిక్స్ బ్లాక్ (BRICS bloc) కు క్రింది దేశాలలో ఏవి సభ్యత్వాన్ని పొందాయి?

I. ఈజిప్ట్;
II. అర్జెంటీనా;
III. ఇండోనేషియా;
IV. ఇథియోపియా; V. సౌదీ అరేబియా

a I, II మరియు III
b II, III మరియు V
c I, III మరియు V
d I, IV మరియు V

జవాబు d, అంటే I, IV, V. అర్జెంటీనా ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించింది. ఇండోనేషియా ఏడాది తర్వాత, 2025 జనవరిలో చేరింది.

E

గుర్తుంచుకోండి

2026లో భారత్ నాలుగోసారి బ్రిక్స్‌కు అధ్యక్షత వహించింది. సెప్టెంబర్ 12, 13 తేదీల్లో న్యూఢిల్లీలో 18వ సదస్సుకు ఆతిథ్యం ఇచ్చింది. న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్‌లో 140 పేరాలు ఉన్నాయి. అది మూడు మూలస్తంభాలనే కొనసాగించింది. కృత్రిమ మేధ ఒక అంశం, మూలస్తంభం కాదు. బ్రిక్స్‌లో పదకొండు పూర్తి సభ్య దేశాలు, పది భాగస్వామ్య దేశాలు ఉన్నాయి. 2027లో అధ్యక్ష బాధ్యత చైనాది.

ఆధారాలు: PIB, న్యూఢిల్లీ డిక్లరేషన్ (PRID 2309505), ప్రధానమంత్రి ప్రసంగం (PRID 2309468), సెషన్ వివరాలు (PRID 2309642), నేపథ్య పత్రం (PRID 2308611), మోదీ-పుతిన్ (PRID 2309208), మోదీ-షి (PRID 2309538) భేటీల వివరాలు; బ్రిక్స్‌పై విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖ (MEA) బ్రీఫ్, 2025 ఫిబ్రవరి; brics2026.gov.in; ndb.int; 2026 సెప్టెంబర్ 13 నాటి ఐక్యరాజ్యసమితి పత్రికా ప్రకటన; APPSC గ్రూప్ 2 స్క్రీనింగ్ టెస్ట్ 2024 ప్రశ్నపత్రం.

బ్రీఫ్‌లు · ప్రపంచం

E2 · అంతర్జాతీయ సంబంధాలు · అంతర్జాతీయం · 2026 సెప్టెంబర్ 21

భారత్-న్యూజిలాండ్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం అక్టోబర్ 20 నుంచి అమల్లోకి

ఈ ఒప్పందంపై 2026 ఏప్రిల్ 27న న్యూఢిల్లీలోని భారత్ మండపంలో **సంతకాలు** జరిగాయి.

దీనికి అవసరమైన చట్టాన్ని న్యూజిలాండ్ పార్లమెంటు **2026 సెప్టెంబర్ 16న** ఆమోదించిందని పీఐబీ తెలిపింది.

ఒప్పందం **2026 అక్టోబర్ 20న** అమల్లోకి వస్తుంది; ఆ రోజు దసరా కావడంతో ఈ తేదీని ఎంచుకున్నారు.

పాల ఉత్పత్తులు, చక్కెర, వంట నూనెలు, జంతు మాంసం (గొర్రె మాంసం తప్ప): వీటిని భారత్ సుంకం తగ్గింపుల నుంచి మినహాయించింది.

న్యూజిలాండ్ ఆపిల్, కివీ పండ్లు, మనుకా తేనె **టారిఫ్ రేట్ కోటాల** ద్వారా వస్తాయి.

100 శాతం న్యూజిలాండ్‌కు భారత్ చేసే ఎగుమతుల్లో మొదటి రోజు నుంచే సుంకం లేకుండా వెళ్లే వాటా; 95 శాతం అనేది న్యూజిలాండ్ తన సొంత ఎగుమతులకు సంబంధించిన అంకె.

5,000 నైపుణ్యం ఉన్న భారతీయులకు ఇచ్చే తాత్కాలిక ఉద్యోగ ప్రవేశ (Temporary Employment Entry) వీసాలు; 1,000 అనేది ఏటా ఇచ్చే వర్కింగ్ హాలిడే వీసాల సంఖ్య.

మూడు తేదీలను ఎడమ నుంచి కుడికి చూడండి: సంతకాలు, న్యూజిలాండ్ చట్టం, తర్వాత అమల్లోకి రావడం.

సెప్టెంబర్ 16 న్యూజిలాండ్ చట్టం ఆమోదం పొందిన తేదీ; ఒప్పందం మొదలైన తేదీ కాదు.

చిత్రం E2.1 **ఏప్రిల్‌లో సంతకాలు, సెప్టెంబర్‌లో న్యూజిలాండ్ చట్టం, అక్టోబర్ 20న అమల్లోకి**

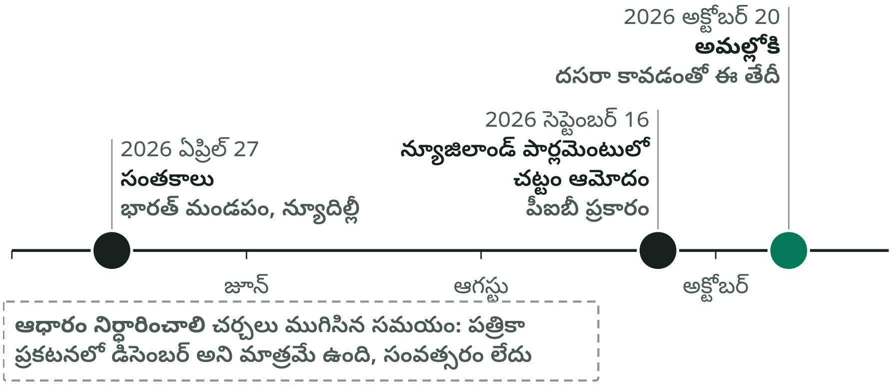

Q1 2026 ఏప్రిల్ 27న న్యూఢిల్లీలో సంతకాలు జరిగిన భారత్-న్యూజిలాండ్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (FTA) అమల్లోకి వచ్చే తేదీ:

a 2026 సెప్టెంబర్ 16
b 2026 ఏప్రిల్ 27
c 2026 అక్టోబర్ 20
d 2027 జనవరి 1

Q1 · c. ఒప్పందం 2026 అక్టోబర్ 20న అమల్లోకి వస్తుంది.

ఆధారాలు: పీఐబీ, కేంద్ర వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ, 2026 సెప్టెంబర్ 17, 21 (PRID 2311537, 2313143); Beehive (న్యూజిలాండ్ ప్రభుత్వం), 2026 ఏప్రిల్ 27.

E3 · రక్షణ · అంతర్జాతీయం · 2026 సెప్టెంబర్ 9 నుంచి అక్టోబర్ 12 వరకు

విశాఖపట్నంలో SLINEX-26; మరో ఏడు విన్యాసాలు

13వ భారత్-శ్రీలంక నౌకాదళ విన్యాసం **SLINEX-26** సెప్టెంబర్ 17 నుంచి 21 వరకు విశాఖపట్నంలో జరిగింది.

E

రెండో ఆసియాన్-భారత్ నౌకా విన్యాసం **AIME-2026** సుబిక్ బేలో ఐఎన్ఎస్ సహ్యాద్రి, కులిష్ నౌకలతో మొదలైంది.

అమెరికాతో 22వ **యుద్ధ్ అభ్యాస్** సెప్టెంబర్ 15న ఔలీలో మొదలైంది.

నోమాడిక్ ఎలిఫెంట్ మంగోలియాతో జరుగుతుంది; KAZIND కజకిస్తాన్‌తో.

జోధ్‌పూర్ వేదికగా జరిగే **తరంగ్ శక్తి** 2026, ఏడు విదేశీ వైమానిక దళాలు పాల్గొనే వైమానిక విన్యాసం.

13వ విడత SLINEX-26ది; ఈ విన్యాసం ఆలోచన 2005లో మొదలైంది. పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె 18వ విడత; అది నోమాడిక్ ఎలిఫెంట్‌ది.

600 22వ యుద్ధ్ అభ్యాస్‌లో ఒక్కో దేశం నుంచి పాల్గొన్న సిబ్బంది; పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె 45, అది నోమాడిక్ ఎలిఫెంట్‌లో ఒక్కో దేశం నుంచి పాల్గొన్నవారి సంఖ్య.

భారత్‌లో జరిగిన విన్యాసాలు గీత పైన, విదేశాల్లో జరిగినవి గీత కింద ఉన్నాయి.

చిత్రం E3.1 **ఈ నెల విన్యాసాలు: పైన భారత్‌లో, కింద విదేశాల్లో**

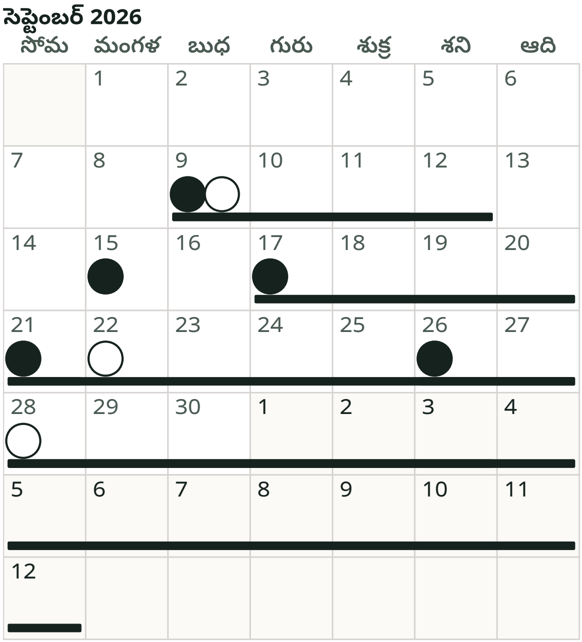

భారత్‌లో

- సెప్టెంబర్ 9–11 **కొలంబో సెక్యూరిటీ కాంక్లేవ్ విన్యాసం** విశాఖపట్నం
- సెప్టెంబర్ 15 **యుద్ధ్ అభ్యాస్ మొదలు** ఔలీ, అమెరికాతో
  ఆధారం నిర్ధారించాలి: యుద్ధ్ అభ్యాస్ ముగింపు తేదీ
- సెప్టెంబర్ 17–21 **SLINEX-26** విశాఖపట్నం, శ్రీలంకతో
- సెప్టెంబర్ 21–అక్టోబర్ 3 **నోమాడిక్ ఎలిఫెంట్** పిథోరాగఢ్, మంగోలియాతో
- సెప్టెంబర్ 26–అక్టోబర్ 12 **తరంగ్ శక్తి 2026** జోధ్‌పూర్, వైమానిక విన్యాసం

విదేశాల్లో

- సెప్టెంబర్ 9–12 **సముద్ర లక్ష్మణ** లుముట్, మలేషియా
- సెప్టెంబర్ 22 **వరుణ: టూలాన్ చేరిన ఐఎన్ఎస్ త్రిశూల్** ఫ్రాన్స్‌తో
  ఆధారం నిర్ధారించాలి: వరుణ ముగింపు తేదీ
- సెప్టెంబర్ 28–అక్టోబర్ 11 **KAZIND-2026** ఒస్కెమెన్, కజకిస్తాన్

ఆధారం నిర్ధారించాలి AIME-2026 తేదీలు ఇది సుబిక్ బేలోమొదలైంది

రెండు విశాఖపట్నంలోని తూర్పు నౌకాదళ కమాండ్‌లో జరిగాయి: కొలంబో సెక్యూరిటీ కాంక్లేవ్ విన్యాసం, SLINEX-26.

Q1 శ్రీలంక-భారత్ ద్వైపాక్షిక నౌకాదళ విన్యాసం SLINEX-26 (13వ విడత) 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఎక్కడ జరిగింది?

a కొచ్చి
b విశాఖపట్నం
c చెన్నై
d ముంబై

Q1 · b. SLINEX-26 తూర్పు నౌకాదళ కమాండ్ ఆధ్వర్యంలో సెప్టెంబర్ 17 నుంచి 21 వరకు విశాఖపట్నంలో జరిగింది.

ఆధారాలు: పీఐబీ, కేంద్ర రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ, 2026 సెప్టెంబర్ 10 నుంచి 30 వరకు (PRID 2310476, 2309385, 2312662, 2313929, 2313046, 2315856, 2314333, 2308653, 2310000, 2315563, 2317206); 21వ యుద్ధ్ అభ్యాస్‌పై పంజాబ్ కేసరి.

E

E4 · అంతర్జాతీయ సంబంధాలు · అంతర్జాతీయం · 4 సెప్టెంబర్ 2026

సమాన వైశాల్య పటాలకు ఐరాస మద్దతు: 'పటాన్ని సరిదిద్దండి' (Correct the map)

ఖండాల పరిమాణాన్ని చూపడానికి **ఈక్వల్ ఎర్త్** ప్రక్షేపణం తగిన ఒక ఎంపిక అని తీర్మానం పేర్కొంది.

ఆఫ్రికా దేశాల బృందం తరఫున **టోగో** ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది.

ఓటింగ్ 164-1; వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసిన దేశం **అమెరికా**.

ఐరాస ఓటింగ్ రికార్డు ప్రకారం భారత్ **అనుకూలంగా** ఓటు వేసింది.

ఈ తీర్మానం **పాటించి తీరాల్సినది కాదు**: మెర్కేటర్ ప్రక్షేపణాన్ని ఇది నిషేధించదు.

164-1-6 నమోదైన ఓట్లు: అనుకూలం 164, వ్యతిరేకం 1, తటస్థం 6; అదే రోజు సంస్కృతి దశాబ్దం (Decade of Culture) తీర్మానానికి పడిన 174 ఓట్లతో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

1569 ఫ్లెమిష్ పటాల రూపకర్త గెరార్డస్ మెర్కేటర్ సముద్ర ప్రయాణాల కోసం తన ప్రక్షేపణాన్ని రూపొందించిన సంవత్సరం (UN News ప్రకారం); ఈక్వల్ ఎర్త్‌ను 2018లో రూపొందించారు.

చిత్రం E4.3 **మెర్కేటర్ ప్రక్షేపణాన్ని ఎవరు, ఎప్పుడు రూపొందించారు**

గెరార్డస్ మెర్కేటర్
ఫ్లెమిష్ పటాల రూపకర్త
సముద్ర ప్రయాణాల కోసం 1569లో తన ప్రక్షేపణాన్ని రూపొందించారు

చిత్ర మూలం: Frans Hogenberg, contemporary engraving, Public domain

రెండు పటాల్లో ఆఫ్రికా, గ్రీన్‌లాండ్ పరిమాణాన్ని పోల్చండి: ఆఫ్రికా గ్రీన్‌లాండ్ కంటే సుమారు 14 రెట్లు పెద్దది.

చిత్రం E4.1 **నిజ వైశాల్యంలో ఆఫ్రికా, గ్రీన్‌లాండ్**

మెర్కేటర్ పటంలో | **నిజ వైశాల్యంలో (ఈక్వల్ ఎర్త్ పటం)**

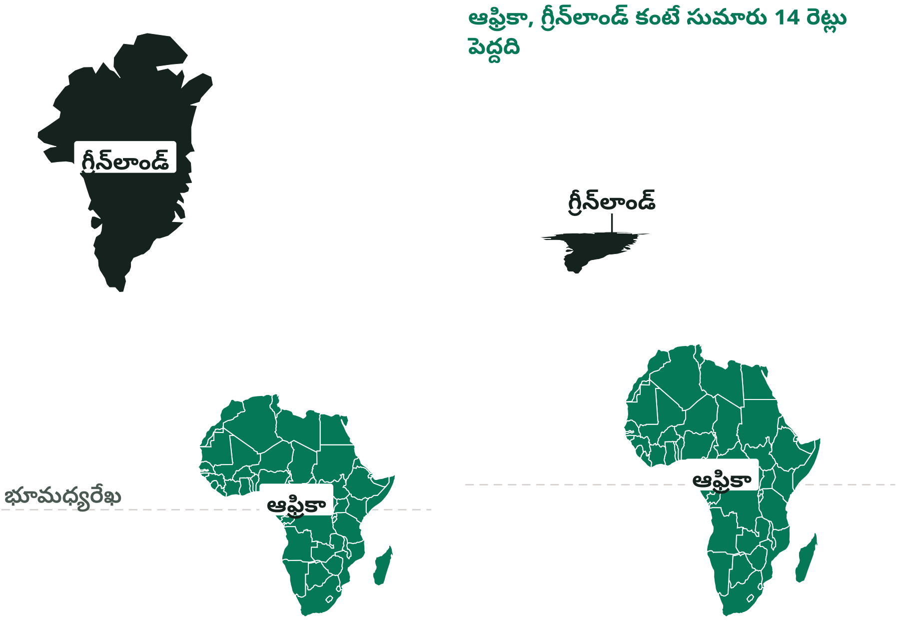

మెర్కేటర్ పటం దిశను సరిగ్గా చూపుతుంది కానీ వైశాల్యాన్ని కాదు; అందుకే ఆ పటంలో ఈ రెండూ ఒకేలా కనిపిస్తాయి.

E

Q1 'Correct the map' తీర్మానాన్ని (A/RES/80/307) ఐరాస సర్వప్రతినిధి సభ 4 సెప్టెంబర్ 2026న నమోదిత ఓటింగ్ ద్వారా ఆమోదించింది. ఓట్లు ఇలా పడ్డాయి:

a అనుకూలం 164, వ్యతిరేకం 1, తటస్థం 6
b అనుకూలం 164, వ్యతిరేకం లేదు, తటస్థం 7
c అనుకూలం 174, వ్యతిరేకం 1, తటస్థం లేదు
d అనుకూలం 170, వ్యతిరేకం 1, తటస్థం 2

Q1 · a. అనుకూలం 164, వ్యతిరేకం 1, తటస్థం 6. 174 కూడా అదే రోజు జరిగిన మరో ఓటింగ్‌లోని అంకె కాబట్టి ఆప్షన్ c వైపు మొగ్గుతారు; కానీ అది సంస్కృతి దశాబ్దం తీర్మానానికి పడిన ఓట్లు.

ఆధారాలు: UN Digital Library, ఓటింగ్ రికార్డు 4126977 (A/RES/80/307); ఐరాస పత్రికా ప్రకటన GA/12779, UN News, 4 సెప్టెంబర్ 2026 (1569, 2018 సంవత్సరాలకు UN News); ముసాయిదా తీర్మానం A/80/L.104; భారత్ ఓటు వివరణకు PTI; MEA ప్రకటనకు ANI (The Tribune), Organiser.

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · ప్రపంచం

E-L1 నుంచి E-L3 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

E-L1 **ఐరాస చార్టర్‌లోని ఆర్టికల్ 97 ప్రకారం ప్రధాన కార్యదర్శి (సెక్రటరీ జనరల్)ని నియమించేది:**

a సాధారణ సభ సిఫార్సుపై భద్రతా మండలి
b భద్రతా మండలిలోని ఐదు శాశ్వత సభ్య దేశాలు మాత్రమే
c భద్రతా మండలి సిఫార్సుపై సాధారణ సభ
d అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం సిఫార్సుపై సాధారణ సభ

c. భద్రతా మండలి సిఫార్సుపై సాధారణ సభ ప్రధాన కార్యదర్శిని నియమిస్తుంది. రెండు సంస్థల పేర్లూ ఉండటంతో a ఆప్షన్ వైపు మనసు లాగుతుంది; కానీ అది వాటి పాత్రలను తారుమారు చేస్తుంది.

ఆర్టికల్ 97 ప్రకారం ప్రధాన కార్యదర్శిని నియమించేది సాధారణ సభ.

భద్రతా మండలి కేవలం **సిఫార్సు** చేస్తుంది; నియామకం సాధారణ సభదే.

స్ట్రా పోల్స్ **అనధికారికమైనవి**; వాటి ఫలితాలను మండలి విడుదల చేయదు.

ప్రతి బ్యాలట్‌లో మూడు ఎంపికలుంటాయి: ప్రోత్సహిస్తున్నాం, నిరుత్సాహపరుస్తున్నాం, లేదా **ఏ అభిప్రాయమూ చెప్పడం లేదు**.

10 నాలుగో పోల్‌లో రెబెకా గ్రిన్‌స్పాన్‌ను ప్రోత్సహిస్తూ పడిన ఓట్లు; ఇది వార్తల్లో వచ్చిన అనధికారిక లెక్క. పొరపాటుగా ఎంచుకునే అంకె 8; కరోలిన్ రోడ్రిగ్స్ బిర్కెట్‌కూ, రాఫెల్ గ్రోసీకి వచ్చిన ఓట్లు అన్నే. · 2026 డిసెంబర్ 31 ఆంటోనియో గుటెరస్ రెండో పదవీకాలం ముగిసే రోజు; పొరపాటుగా ఎంచుకునే తేదీ 2027 జనవరి 1, ఆ రోజు ఆయన వారసుడు బాధ్యతలు చేపడతారు.

E-L2 **2026 సెప్టెంబర్ ఉమ్మడి ప్రకటనలో, ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి తాత్కాలిక సభ్యత్వానికి ఒకరి అభ్యర్థిత్వాన్ని మరొకరు సమర్థించుకోవాలని భారత్, బెల్జియం అంగీకరించాయి. ఏ దేశం ఏ కాలానికి?**

a భారత్ 2037-2038, బెల్జియం 2028-29
b భారత్ 2026-27, బెల్జియం 2028-29
c భారత్ 2028-29, బెల్జియం 2037-2038
d భారత్ 2028-29, బెల్జియం 2031-32

c. భారత్ 2028-29 కాలానికి, బెల్జియం 2037-2038 కాలానికి పోటీ పడుతున్నాయి. ఆప్షన్ a లో రెండు సరైన కాలాలూ ఉన్నాయి కాబట్టి దాని వైపు మొగ్గుతారు; కానీ అందులో రెండు దేశాల కాలాలూ తారుమారయ్యాయి.

ఈ ప్రోటోకాల్ అనుబంధం III (మూలస్థాన నియమాలు) లోని **ఆర్టికల్ 16**ను సవరిస్తుంది.

ఇది అమల్లోకి వచ్చాక, ఎలక్ట్రానిక్ మూలస్థాన ధ్రువపత్రాలకు కాగితపు వాటితో సమానమైన **చట్టబద్ధ చెల్లుబాటు** ఉంటుంది.

భారత్-మెర్కోసర్ ఒప్పందం ఒక **ప్రాధాన్య** వాణిజ్య ఒప్పందం; దీనిపై 2004లో సంతకాలు జరిగాయి.

2037-2038 కాలానికి భద్రతా మండలి స్థానం కోసం బెల్జియంకు భారత్ మద్దతు ఇస్తోంది.

450, 452 భారత్, మెర్కోసర్ వరుసగా ప్రాధాన్య రాయితీలు ఇస్తున్న టారిఫ్ లైన్ల (సుంకాల జాబితాలోని సరుకుల రకాల) సంఖ్య; ప్రశ్నలో ఈ జంటను తారుమారు చేసి ఇవ్వవచ్చు. · 1 జూన్ 2009 భారత్-మెర్కోసర్ ఒప్పందం అమల్లోకి వచ్చిన రోజు; సంతకాలు జరిగిన 25 జనవరి 2004తో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

E

E-L3 **2026 సెప్టెంబర్ 24న జరిగిన ఐక్యరాజ్యసమితి ఉన్నత స్థాయి సమావేశంలో సభ్య దేశాలు సముద్ర మట్టం పెరుగుదలపై ఒక ప్రకటనను ఆమోదించాయి. ఆ ప్రకటన కింది వాటిలో దేనిని గుర్తిస్తుంది?**

- a 2100 నాటికి సముద్ర మట్టం పెరుగుదలను 0.5 మీటర్లకు పరిమితం చేయాలనే, తప్పనిసరిగా పాటించాల్సిన లక్ష్యం
- b వాతావరణ మార్పుల వల్ల వలస వెళ్లేవారి కోసం ఐరాసలో కొత్త సంస్థ
- c మారుతున్న తీరరేఖకు తగ్గట్టు అనన్య ఆర్థిక మండలాల (EEZ) హద్దులను మళ్లీ గీయడం
- d సముద్ర మట్టం పెరిగినా దేశాలు దేశాలుగానే కొనసాగడం, సముద్ర మండలాలు స్థిరంగా ఉండడం

d. దేశాలు దేశాలుగానే కొనసాగడాన్ని, సముద్ర మండలాల స్థిరత్వాన్ని ఈ ప్రకటన గుర్తిస్తుంది.

సముద్ర మట్టం ప్రకటనను 2026 సెప్టెంబర్ 24న ఉన్నత స్థాయి సమావేశంలో ఆమోదించారు.

లాంఛనంగా ఆమోదించేందుకు దీన్ని సాధారణ సభకు పంపుతారు.

ఈ ప్రకటన దేశాలు దేశాలుగానే కొనసాగడాన్ని, సముద్ర మండలాల స్థిరత్వాన్ని గుర్తించింది. ఈ గుర్తింపును కరికామ్ తరఫున జమైకా స్వాగతించింది.

0.5 మీటర్ల తప్పనిసరి పరిమితి అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. 0.5 మీటర్లు అనేది అన్నీ అనుకూలిస్తే ఉండే అంచనా, తప్పనిసరి లక్ష్యం కాదు.

24.09.2026 సముద్ర మట్టం ప్రకటనకు ఆమోదం · సుమారు 6 మి.మీ. 2024లో ప్రపంచ సముద్ర మట్టం పెరుగుదల · సుమారు 77 కోట్ల మంది అధిక పోటు రేఖ నుంచి 5 మీటర్ల లోపు ఎత్తులో నివసిస్తున్నవారు (ఐరాస సెక్రటరీ జనరల్)

E

F

విభాగం F

సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు

F1 72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డులు

F2 ఆసియా క్రీడలు 2026

F3 2026 సెప్టెంబర్: దినోత్సవాలు, వాటి థీమ్‌లు

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు, F-L1 నుంచి F-L5 వరకు

బ్రీఫ్‌లు · సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు

F1 · పురస్కారాలు · జాతీయం · 22 సెప్టెంబర్ 2026

72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డులు: తెలుగు సినిమాలకు తొమ్మిది

PIB జాబితాను మేం లెక్కించగా, తెలుగు సినిమాలకు **తొమ్మిది** ఫీచర్ ఫిల్మ్ అవార్డులు వచ్చాయి.

ఉత్తమ తెలుగు చిత్రం **కమిటీ కుర్రోళ్ళు**; ఉత్తమ ప్రజాదరణ పొందిన చిత్రం కల్కి 2898 AD.

అవార్డులను గుజరాత్‌లోని **ఏక్తా నగర్** (కెవడియా)లో ప్రదానం చేశారు; దిల్లీ బయట ఈ వేడుక జరగడం ఇదే మొదటిసారి.

2024 సంవత్సరానికి దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు కన్నడ నటుడు **అనంత్ నాగ్**కు దక్కింది.

ఉత్తమ నటుడు అవార్డును మమ్ముట్టి, కార్తీక్ ఆర్యన్ **పంచుకున్నారు**.

9 తెలుగు సినిమాలు గెలుచుకున్న ఫీచర్ ఫిల్మ్ అవార్డులు.

22 సెప్టెంబర్ 2026 రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము అవార్డులు ప్రదానం చేసిన రోజు; విజేతలను ప్రకటించిన 18 జూలై 2026తో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

చిత్రం F1.1 **2024 సంవత్సరానికి దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు**

అనంత్ నాగ్
కన్నడ నటుడు
2024 సంవత్సరానికి దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు; 22 సెప్టెంబర్ 2026న అందుకున్నారు

చిత్ర మూలం: President's Secretariat, GODL-India

Q1 22 సెప్టెంబర్ 2026న 72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డుల వేడుకలో దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు ఎవరికి ప్రదానం చేశారు?

a మోహన్‌లాల్ b మమ్ముట్టి
c కార్తీక్ ఆర్యన్ d అనంత్ నాగ్

Q1 · d. 2024 సంవత్సరానికి ఫాల్కే అవార్డు అనంత్ నాగ్‌కు దక్కింది; దీన్ని 16 సెప్టెంబర్ 2026న ప్రకటించారు.

ఆధారాలు: PIB, సమాచార, ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ, 18 జూలై, 16, 22 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2286143, 2310989, 2313647); PIB, రాష్ట్రపతి సచివాలయం, 22 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2313663); News on AIR, 20 సెప్టెంబర్ 2025.

F2 · క్రీడలు · అంతర్జాతీయం · 19 నుంచి 30 సెప్టెంబర్ 2026

ఆసియా క్రీడలు 2026: ఇప్పటివరకు భారత్ గెలిచిన స్వర్ణాలు

విజయవాడకు చెందిన **జ్యోతి సురేఖ** వెన్నం కాంపౌండ్ జట్టు విభాగంలో స్వర్ణం గెలిచారు; ఆసియా క్రీడల్లో ఇది ఆమెకు నాలుగో స్వర్ణం.

మహిళల కాంపౌండ్ జట్టు చైనాను 238-234తో ఓడించి **ప్రపంచ రికార్డును** సమం చేసింది.

భారత పురుషులు రికార్డు స్థాయిలో **తొమ్మిదో** కబడ్డీ స్వర్ణం గెలిచారు; జకార్తా 2018లో గెలిచింది ఇరాన్.

ట్రాప్ షూటింగ్ వ్యక్తిగత విభాగంలో స్వర్ణం గెలిచిన తొలి భారత మహిళగా **నీరూ ధాండా** నిలిచారు.

4 అక్టోబర్న క్రీడలు ముగిశాక పూర్తి కథనం వస్తుంది.

147 పరుగులు 22 సెప్టెంబర్‌న జరిగిన మహిళల క్రికెట్ ఫైనల్‌లో శ్రీలంకపై భారత్ గెలిచిన తేడా; ఆ మ్యాచ్‌లో శ్రీలంక చేసిన మొత్తం 69 పరుగులతో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

20వ హాంగ్‌జౌ 2022 తర్వాత జరుగుతున్న ఐచి-నగోయా క్రీడల వరుస సంఖ్య; హాంగ్‌జౌ క్రీడల వరుస సంఖ్య అయిన 19వతో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

F

చిత్రం F2.2 **ఆసియా క్రీడల్లో స్వర్ణం గెలిచిన ఇద్దరు**

జ్యోతి సురేఖ వెన్నం
విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్
కాంపౌండ్ జట్టు విభాగంలో స్వర్ణం; ఆసియా క్రీడల్లో ఆమెకు ఇది నాలుగో స్వర్ణం

చిత్ర మూలం: President's Secretariat, GODL-India

నీరూ ధాండా
ట్రాప్ షూటర్
ట్రాప్ వ్యక్తిగత విభాగంలో స్వర్ణం గెలిచిన తొలి భారత మహిళ

పట్టీని పై నుంచి కిందకు చదవండి: 30 సెప్టెంబర్‌న మూడు స్వర్ణాలు కనిపిస్తాయి; క్రీడలు 4 అక్టోబర్ వరకు జరుగుతాయి.

చిత్రం F2.1 **ఇప్పటివరకు భారత్ స్వర్ణాలు, రోజు వారీగా**

సెప్టెంబర్ 2026

సోమ	మంగళ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని	ఆది
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19 ●	20
21	22 ●	23	24	25 ●	26 ●●	27
28	29 ●●	30 ●●●	1	2	3	4

- సెప్టెంబర్ 19–అక్టోబర్ 4 **ఆసియా క్రీడలు**
- సెప్టెంబర్ 22 **మహిళల క్రికెట్**
  శ్రీలంకపై 147 పరుగుల తేడాతో గెలుపు
- సెప్టెంబర్ 25 **10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్ మిక్స్‌డ్ జట్టు**
- సెప్టెంబర్ 26 **మహిళల కబడ్డీ**
  ఇరాన్‌పై 37-34తో గెలుపు
- సెప్టెంబర్ 26 **పురుషుల కబడ్డీ**
  ఇరాన్‌పై 40-34తో గెలుపు
- సెప్టెంబర్ 29 **మహిళల ట్రాప్ వ్యక్తిగత విభాగం**
- సెప్టెంబర్ 29 **మహిళల 4x400 మీటర్ల రిలే**
- సెప్టెంబర్ 30 **మహిళల కాంపౌండ్ విలువిద్య జట్టు**
  చైనాపై 238-234తో గెలుపు
- సెప్టెంబర్ 30 **పురుషుల కాంపౌండ్ విలువిద్య జట్టు**
- సెప్టెంబర్ 30 **ట్రాప్ మిక్స్‌డ్ జట్టు**

ఇవి ఇప్పటివరకు ఖరారైన స్వర్ణాలు; క్రీడలు 4 అక్టోబర్‌న ముగుస్తాయి.

Q1 30 సెప్టెంబర్ 2026న ఆసియా క్రీడల్లో స్వర్ణం గెలిచిన మహిళల కాంపౌండ్ జట్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విజయవాడకు చెందిన విలువిద్య క్రీడాకారిణి ఎవరు?

a చికిత తానిపర్తి
b జ్యోతి సురేఖ వెన్నం
c ప్రీతిక ప్రదీప్
d నీరూ ధాండా

Q1 · b. జ్యోతి సురేఖ వెన్నం స్వస్థలం విజయవాడ. చికిత తానిపర్తి అదే జట్టులో ఉన్నందువల్ల ఆమె పేరు వైపు మొగ్గుతారు; కానీ ఆమెది తెలంగాణలోని పెద్దపల్లి.

ఆధారాలు: PIB, 22 నుంచి 30 సెప్టెంబర్ 2026 (PRID 2313381, 2315282, 2315355, 2315357, 2316616, 2316707, 2316904, 2316906, 2317073); Tribune (ANI), Deccan Chronicle, Outlook, నిర్వాహకుల వెబ్‌సైట్ aichi-nagoya2026.org.

F

F3 · దినోత్సవాలు · అంతర్జాతీయం · 2026 సెప్టెంబర్ 8 నుంచి 29 వరకు

2026 సెప్టెంబర్: దినోత్సవాలు, వాటి థీమ్‌లు

9వ **రాష్ట్రీయ పోషణ్ మాహ్** సెప్టెంబర్ 9న వారణాసిలో ప్రారంభమైంది.

2026 పోషణ్ మాహ్ థీమ్ **హమారీ ఆంగన్‌వాడీ**, హమారీ జిమ్మేదారీ.

2026 ప్రపంచ ఓజోన్ దినోత్సవాన్ని **కిగాలీ సవరణ**కు పదేళ్లు నిండిన సందర్భంగా జరుపుకున్నారు.

సెప్టెంబర్ 8న అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యత దినోత్సవానికి **60** ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి.

11వ **ఆయుర్వేద దినోత్సవాన్ని** సెప్టెంబర్ 23న నాగపూర్‌లో జాతీయ స్థాయిలో జరుపుకున్నారు.

1987 మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్‌పై సంతకాలు జరిగిన సంవత్సరం. సెప్టెంబర్ 16న దీన్ని గుర్తు చేసుకుంటాం.

1981 ఐరాస సర్వసభ్య సభ అంతర్జాతీయ శాంతి దినోత్సవాన్ని ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం.

పట్టీని పై నుంచి కిందకు చదవండి: పోషణ్ మాహ్ సెప్టెంబర్ 9న మొదలై, నెల దాటి అక్టోబర్ 8 వరకు కొనసాగుతుంది.

చిత్రం F3.1 **సెప్టెంబర్ దినోత్సవాలు, వాటి థీమ్‌లు ఒకే పట్టీలో**

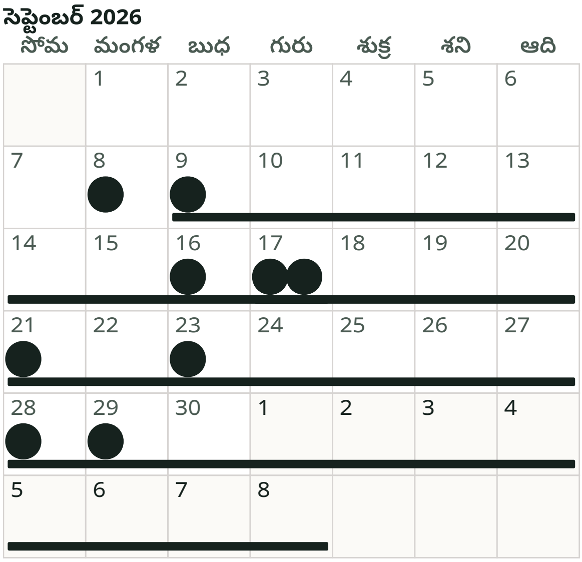

- సెప్టెంబర్ 8 **అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యత దినోత్సవం**
  Literacy for people, the planet and prosperity
- సెప్టెంబర్ 9–అక్టోబర్ 8 **9వ రాష్ట్రీయ పోషణ్ మాహ్**
  హమారీ ఆంగన్‌వాడీ, హమారీ జిమ్మేదారీ
- సెప్టెంబర్ 16 **ప్రపంచ ఓజోన్ దినోత్సవం**
  Global action for a cooler planet
- సెప్టెంబర్ 17 **ప్రపంచ రోగి భద్రతా దినోత్సవం**
  Safe care for noncommunicable diseases
- సెప్టెంబర్ 17 నుంచి **స్వచ్ఛతా హీ సేవా 2026**
  స్వచ్ఛతా మే సహభాగ్
  ఆధారం నిర్ధారించాలి: స్వచ్ఛతా హీ సేవా ముగింపు తేదీ
- సెప్టెంబర్ 21 **అంతర్జాతీయ శాంతి దినోత్సవం**
  Invest in Peace
- సెప్టెంబర్ 23 **11వ ఆయుర్వేద దినోత్సవం**
  Ayurveda for a Healthier Tomorrow
- సెప్టెంబర్ 28 **ప్రపంచ రేబీస్ దినోత్సవం**
  Stronger Together
- సెప్టెంబర్ 29 **ప్రపంచ హృదయ దినోత్సవం**
  ప్రచారం: Don't Miss a Beat

పోషణ్ మాహ్ నెల రోజుల కార్యక్రమం; స్వచ్ఛతా హీ సేవా సెప్టెంబర్ 17న మొదలవుతుంది.

Q1 2026 థీమ్ Invest in Peace - For Everyone, Everywhere, Every Day ఏ దినోత్సవానిది?

a ప్రపంచ ఓజోన్ దినోత్సవం, సెప్టెంబర్ 16
b అంతర్జాతీయ శాంతి దినోత్సవం, సెప్టెంబర్ 21
c ప్రపంచ రేబీస్ దినోత్సవం, సెప్టెంబర్ 28
d అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యత దినోత్సవం, సెప్టెంబర్ 8

Q1 · b. Invest in Peace సెప్టెంబర్ 21న జరిగే అంతర్జాతీయ శాంతి దినోత్సవం థీమ్.

ఆధారాలు: UNESCO; UNEP ఓజోన్ సెక్రటేరియట్, OzonAction; WHO; ఐక్యరాజ్యసమితి; Global Alliance for Rabies Control; World Heart Federation; PIB, 2026 సెప్టెంబర్ 9, 16, 23 (PRID 2308322, 2311160, 2313893).

F

ఒక్క ప్రశ్న వార్తలు · సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు

F-L1 నుంచి F-L5 వరకు, ప్రతిదీ ఒక ప్రశ్న; వివరాలు జవాబులోనే ఉంటాయి

F-L1 **15 నుంచి 27 సెప్టెంబర్ 2026 వరకు జరిగిన 46వ చెస్ ఒలింపియాడ్ వేదిక:**

a తాష్కెంట్ b సమర్‌కండ్
c బుడాపెస్ట్ d అబుదాబి

b. ఒలింపియాడ్ ఉజ్బెకిస్థాన్‌లోని సమర్‌కండ్‌లో జరిగింది. ఉజ్బెక్ చెస్ సమాఖ్య మొదట తాష్కెంట్ వేదిక కావచ్చని ప్రస్తావించింది కాబట్టి దాని వైపు మొగ్గుతారు; కానీ పోటీలు సమర్‌కండ్‌లో జరిగాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన **కోనేరు హంపి** మళ్లీ భారత మహిళల జట్టులో మొదటి బోర్డుపై ఆడారు.

46వ చెస్ ఒలింపియాడ్ జరిగింది ఉజ్బెకిస్థాన్‌లోని **సమర్‌కండ్‌**లో, తాష్కెంట్‌లో కాదు.

టైబ్రేక్‌లో జర్మనీని వెనక్కి నెట్టి భారత ఓపెన్ జట్టు **రజతం** గెలిచింది.

భారత మహిళలు టైబ్రేక్‌తో **కాంస్యం** గెలిచారు; స్వర్ణం చైనాకు దక్కింది.

18 ఓపెన్ విభాగంలో భారత్, జర్మనీ రెండూ సాధించిన మ్యాచ్ పాయింట్లు; టైబ్రేక్‌లో భారత్‌కు రజతం దక్కింది. స్వర్ణం గెలిచిన ఉజ్బెకిస్థాన్ సాధించిన 20 పాయింట్లతో పొరపడే అవకాశం ఉంది. · 2024 బుడాపెస్ట్‌లో భారత్ రెండు విభాగాల్లోనూ స్వర్ణం గెలిచిన సంవత్సరం; చెన్నైలో రెండు విభాగాల్లోనూ కాంస్యం గెలిచిన 2022తో పొరపడే అవకాశం ఉంది.

F-L2 **దుబాయ్‌లో జరిగిన 2026 మహిళల ఆసియా కప్ టీ20 ఫైనల్‌లో గెలవడంతో భారత్ ఖాతాలో చేరిన ఆసియా కప్ టైటిల్ ఎన్నోది?**

a ఎనిమిదో టైటిల్ b ఏడో టైటిల్
c ఆరో టైటిల్ d తొమ్మిదో టైటిల్

a. దుబాయ్ గెలుపు ఆసియా కప్‌లో భారత్‌కు ఎనిమిదో టైటిల్, టీ20 ఫార్మాట్‌లో నాలుగోది. ఈ ఫైనల్‌కు ముందు లెక్క ఏడు కాబట్టి ఏడో టైటిల్ అని పొరబడవచ్చు, కానీ ఆ లెక్కలో ఈ ఫైనల్ లేదు.

ఆసియా కప్ టీ20 ఫైనల్‌లో భారత మహిళల జట్టు శ్రీలంకపై **72 పరుగుల** తేడాతో గెలిచింది.

ఆసియా కప్‌లో భారత్‌కు ఇది **ఎనిమిదో** టైటిల్. టీ20 ఫార్మాట్‌లో నాలుగోది.

జూనియర్ హాకీ ఫైనల్స్ సెప్టెంబర్ 13న చైనాలోని **మోకీ**లో జరిగాయి.

భారత జూనియర్ మహిళల జట్టు ఆతిథ్య **చైనా**ను 1-0తో ఓడించి వరుసగా మూడోసారి టైటిల్ అందుకుంది.

183/5 దుబాయ్‌లో జరిగిన ఆసియా కప్ టీ20 ఫైనల్‌లో భారత్ చేసిన స్కోరు. 111 అని పొరబడే అవకాశం ఉంది, కానీ అది శ్రీలంక ఆలౌట్ అయిన స్కోరు. · ఆరు జూనియర్ పురుషుల ఆసియా కప్‌లో భారత్ ఇప్పటివరకు గెలిచిన టైటిళ్లు. అంతకుముందు 2004, 2008, 2015, 2023, 2024లో గెలిచింది. ఐదు అని పొరబడే అవకాశం ఉంది, కానీ అది ఈ గెలుపుకు ముందున్న లెక్క.

F-L3 **6,000 మీటర్లకు పైగా ఎత్తున్న, ఇంతవరకు ఎవరూ ఎక్కని 20 లద్దాఖ్ శిఖరాలను 23 రోజుల్లో అధిరోహించి, 2026 సెప్టెంబర్ 25న లాంఛనంగా స్వాగతం అందుకున్న బృందం ఏ సంస్థకు చెందినది?**

a HMI, డార్జిలింగ్ b NIMAS, దిరాంగ్
c JIM, పహల్గాం d NIM, ఉత్తరకాశీ

b. ఈ బృందం దిరాంగ్‌లోని NIMAS (నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మౌంటెనీరింగ్ అండ్ అడ్వెంచర్ స్పోర్ట్స్)కు చెందినది.

2026 సెప్టెంబర్ 25న న్యూఢిల్లీలో రాజ్‌నాథ్ సింగ్ ఈ యాత్ర బృందానికి లాంఛనంగా స్వాగతం పలికారు.

దిరాంగ్‌లోని NIMASకు చెందిన 20 మంది పర్వతారోహకుల బృందం ఈ శిఖరాలను ఎక్కింది.

బృందానికి కల్నల్ రణ్‌వీర్ సింగ్ జమ్వాల్ నాయకత్వం వహించారు.

లద్దాఖ్ శ్రేణిలో 6,000 మీటర్లకు పైగా ఎత్తున్న, ఇంతవరకు ఎవరూ ఎక్కని 20 శిఖరాలను 23 రోజుల్లో అధిరోహించారు.

20 శిఖరాలు లద్దాఖ్‌లో అధిరోహించిన, ఇంతవరకు ఎవరూ ఎక్కని శిఖరాలు · 23 రోజులు యాత్రకు పట్టిన సమయం · 6,000 మీటర్లు ప్రతి శిఖరం ఎత్తు దీని కంటే ఎక్కువ

F

F-L4 **వరల్డ్‌స్కిల్స్ షాంఘై 2026లో 6 రజత పతకాలతో భారత్ ఏ స్థానంలో నిలిచింది?**

a 6వ b 8వ
c 13వ d 10వ

d. వరల్డ్‌స్కిల్స్ షాంఘై 2026లో 6 రజత పతకాలు, 20 ప్రతిభా పతకాలతో భారత్ 10వ స్థానంలో నిలిచింది.

48వ వరల్డ్‌స్కిల్స్ పోటీ 2026 సెప్టెంబర్ 22 నుంచి 27 వరకు షాంఘైలో జరిగింది.

భారత్ 6 రజత పతకాలు, 20 ప్రతిభా పతకాలతో 10వ స్థానంలో నిలిచింది.

13వ స్థానం అనే ఆప్షన్‌ను పొరపాటుగా ఎంచుకునే అవకాశం ఉంది. అది గత పోటీ (లియాన్ 2024)లో భారత్‌కు వచ్చిన స్థానం.

బేకరీలో స్మృతి నంబియార్ రజతం గెలిచారు, ఆమెకు బెస్ట్ ఆఫ్ నేషన్ గౌరవం కూడా దక్కింది.

10వ షాంఘై 2026లో భారత్ స్థానం · 13వ లియాన్ 2024లో భారత్ స్థానం · 6 రజతాలు షాంఘై 2026లో భారత్ గెలిచిన పతకాలు

F-L5 **పుణెలోని IITMకు చెందిన రాక్సీ మాథ్యూ కోల్‌కు అమెరికన్ జియోఫిజికల్ యూనియన్ (AGU) 2026లో ఏ బహుమతి ప్రకటించింది?**

a పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్
b వాల్టర్ మంక్ అవార్డు
c రోజర్ రెవెల్ మెడల్
d జేమ్స్ బి. మాక్‌ఎల్వేన్ మెడల్

a. రాక్సీ మాథ్యూ కోల్ AGU 2026 పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్‌కు ఎంపికయ్యారు.

రాక్సీ మాథ్యూ కోల్ పుణెలోని ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రాపికల్ మెటియరాలజీలో పనిచేస్తున్నారు.

అమెరికన్ జియోఫిజికల్ యూనియన్ 2026 పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్‌కు ఆయన ఎంపికయ్యారు.

ఈ అవార్డు గురించి PTI వార్త ఇచ్చింది. IITM పుణె కూడా తన పోస్ట్‌లో తెలిపింది.

2026 డిసెంబర్‌లో శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో అవార్డులు అందజేస్తారు.

2026 మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్ సంవత్సరం · 2026 డిసెంబర్ శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో అవార్డులు అందజేసే సమయం

చిత్రం F-L5.1 **క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్**

రాక్సీ మాథ్యూ కోల్
ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రాపికల్ మెటియరాలజీ, పుణె
పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్, 2026
as reported

చిత్ర మూలం: President's Secretariat, GODL-India

F

త్వరిత పునశ్చరణ

సెప్టెంబర్ 2026, రెండు పేజీల్లో

ఒక్కో అంశానికి ఒక్క లైను, పుస్తకంలోని వరుసలోనే. ప్రతి లైనును ఆ అంశం పేజీలోని, నిజానిజాలు సరిచూసిన పాఠం నుంచే తీసుకున్నాం; పక్కన ఉన్న సంఖ్యతో పూర్తి అంశానికి వెళ్లవచ్చు.

A ఆంధ్రప్రదేశ్

A1	కొత్తగా నాలుగు పోలీస్ కమిషనరేట్లు (రాజమహేంద్రవరం, గుంటూరు, తిరుపతి, కర్నూలు), బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 14(6) కింద మేజిస్ట్రేట్ అధికారాలతో; మచిలీపట్నం పోర్టులో గోవా షిప్‌యార్డ్‌కు 400 ఎకరాల వరకు.
A2	పల్లె పండుగ 3.0 సెప్టెంబర్ 29న నెల్లూరు జిల్లా ఉదయగిరిలోని రామాపురంలో మొదలైంది, రూ.11,085 కోట్ల గ్రామీణ పనులు. వీబీ-జీ రామ్ జీ: 125 రోజుల పని, ఏపీలో ఖర్చు 60:40.
A3	APPSC: 20 నోటిఫికేషన్లు (07/2026 నుంచి 26/2026), ప్రాథమికంగా 892 ఖాళీలు; గ్రూప్-1 పోస్టులు 163, దరఖాస్తులు అక్టోబర్ 6 నుంచి 27 వరకు; ముందు OTPR నవీకరించుకోండి.
A4	ఏపీ పౌల్ట్రీ పాలసీ 2026-29 (జీవో ఎంఎస్ నం.20): మొత్తం ప్రోత్సాహకాలు రూ.657.18 కోట్లు; పశుసంవర్ధక శాఖ ద్వారా రూ.296 కోట్లు, అందులో రాష్ట్ర బడ్జెట్ రూ.120 కోట్లు.
A5	గ్రూప్-1 (2018) మెయిన్స్: 2024 మార్చి 13న సింగిల్ జడ్జి రద్దు చేశారు; 2026 ఫిబ్రవరి 11న సిట్‌కు ఆదేశం; తుది విచారణ 2026 సెప్టెంబర్ 28న మొదలు, ఇంకా తీర్పు రాలేదు.
A6	2025-26 సరుకుల ఎగుమతుల్లో రాష్ట్రాల్లో ఏపీ ఏడో స్థానం, సుమారు రూ.1.77 లక్షల కోట్లు; రాష్ట్రాల గణాంకాలను సంకలనం చేసేది కోల్‌కతాలోని DGCI&S.
A7	ఒంటిల్లు-చంద్రగిరి అరుదైన భూమూలకాల బ్లాక్‌పై కోల్ ఇండియాకు మూడేళ్ల అన్వేషణ లైసెన్స్; తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లాల్లో 209.62 చ.కి.మీ.
A8	ఎన్టీఆర్ జిల్లా: G.O.Ms.No.615 పోరంబోకు భూమిలో 24,042 మంది ఆక్రమణదారులను లెక్కించి 23,593 మందిని క్రమబద్ధీకరించింది; 449 మంది వేరే ఉత్తర్వులకు.
A-L1	ఏపీ ఎక్సైజ్ పాలసీ 2026-27: దుకాణాలు 3,736 వద్దే; RETలో 38 శాతంతో పునరుద్ధరణ; పర్మిట్ రూమ్ తప్పనిసరి; నాలుగు సీసీటీవీ కెమెరాలు.
A-L2	దేశంలో తొలి ప్రమాణ్ సర్టిఫికెట్లలో ఒకటి APFDCకి; పథకాన్ని నిర్వహించేది భోపాల్‌లోని IIFM.
A-L3	బర్డ్ ఫ్లూ: 17 సెప్టెంబర్ నాటి G.O.Rt.No.318తో ఏపీలోని నాలుగు వ్యాధి కేంద్రాలు వ్యాధి రహితం.
A-L4	2012 నుంచి 2025 వరకు నంది అవార్డులకు మూడు కాలాలుగా పచ్చజెండా; 2012-16 అవార్డులు నవంబర్‌లో విజయవాడలో.
A-L5	తిరుపతి జిల్లా దుగరాజపట్నం క్లస్టర్‌కు యాంకర్ షిప్‌యార్డ్‌గా మజగావ్ డాక్ (సెప్టెంబర్ 18).
A-L6	ఏపీ మంత్రివర్గం సెప్టెంబర్ 3న జలాశయాల్లో పంజర సాగు విధానం-2026 ముసాయిదాను ఆమోదించింది, చేపల పెంపకం కోసం.
A-L7	తోతాపురి మామిడి: కిలోకు రూ.4 ధర లోటు చెల్లింపు; జీవో ఎంఎస్ నం.47తో ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్ రూ.281 కోట్లు సమీకరించుకోవచ్చు; నాలుగు జిల్లాలు.
A-L8	ఏపీ ఉద్యోగుల కరవు భత్యం: జీవో ఎంఎస్ నం.119తో 2024 జూలై 1 నుంచి 37.31 నుంచి 40.04 శాతానికి; జీవో ఎంఎస్ నం.120తో 41.86 శాతానికి.
A-L9	శాఖమూరు వద్ద రూ.759.79 కోట్లతో అమరావతి సంగమం: రాష్ట్ర ప్రజా గ్రంథాలయం, ఆడిటోరియం, అంతర్జాతీయ సుపరిపాలన సంస్థ.
A-L10	కొత్త మచిలీపట్నం-కర్నూలు సిటీ ఎక్స్‌ప్రెస్: విజయవాడ మీదుగా 499 కి.మీ., వారానికి మూడుసార్లు.
A-L11	ఏపీ ఎఫ్‌సీవీ పొగాకు రైతులకు కేంద్రం నుంచి ఒక్కో బ్యారన్‌కు ఒక్కసారి రూ.50,000 వడ్డీ లేని రుణం.
A-L12	అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 24(4) కింద రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలి ఏర్పాటు (జీవో ఆర్టీ నం.46, సెప్టెంబర్ 30).
A-L13	మృతదేహాలను పసిగట్టే, సహాయక చర్యల జాగిలాలు ఏపీ ఎస్‌డీఆర్ఎఫ్‌లో చేరడం ఇదే తొలిసారి అని డీజీపీ చెప్పారు (మంగళగిరి, సెప్టెంబర్ 30).
A-L14	జీవో ఎంఎస్ నం.193 ఓమ్నిబస్ (స్పీడ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్) చట్టంలో ఏపీ అగ్నిమాపక సేవల చట్టం, 1999కి సంబంధించిన నిబంధనలను అమల్లోకి తెచ్చింది.
A-L15	ఏపీ ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ: క్లెయిముల పరిష్కారం అక్టోబర్ 10 నాటికి; తుది జాబితా 2026 అక్టోబర్ 16న.
A-L16	పోలవరం పూర్తికి ముఖ్యమంత్రి 2027 మార్చిని గడువుగా పెట్టారు (సెప్టెంబర్ 30 సమీక్ష).
A-L17	ఏఎస్ఐ 2024-25: 15,602 కర్మాగారాలతో ప్రధాన రాష్ట్రాల్లో ఏపీ ఆరో స్థానం; 15,629తో కర్ణాటక ఐదో; తమిళనాడు మొదటి.

B రాజ్యాంగం, పాలన

B1	ఎన్నికల కమిషనర్లు (2023 చట్టం): ప్రధానమంత్రి, లోక్‌సభలో ప్రతిపక్ష నేత, ఒక కేంద్ర కేబినెట్ మంత్రి ఎంపిక చేస్తారు. సెప్టెంబర్ 23న పెద్ద ధర్మాసనానికి పంపడంపై ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు విభేదించారు; పత్రాలు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి; చట్టం అమల్లోనే ఉంది, చెల్లుబాటు తేలలేదు.
B2	EPFO వేతన పరిమితి రూ.25,000కు పెంపు (మంత్రివర్గం సెప్టెంబర్ 16; గెజిట్‌తో సెప్టెంబర్ 17 నుంచి అమలు).
B3	యూపీఐ మర్చంట్ ఛార్జీపై స్టేకు సుప్రీంకోర్టు నిరాకరణ (సెప్టెంబర్ 28); స్టే నిరాకరించడం చెల్లుబాటుపై తీర్పు కాదు.
B4	ఆర్టికల్ 311(1): నియామక అధికారి కంటే కింది స్థాయి అధికారి తొలగించకూడదు (రామ్‌ధనీ ప్రసాద్). మెజిస్ట్రేట్ నిర్దోషిగా విడుదల చేస్తే బాధితుడి అప్పీలు సెషన్స్ కోర్టుకు (బీఎన్ఎస్ఎస్ సెక్షన్ 413 ఉపనిబంధన).
B-L1	బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 2026 అక్టోబర్ 1 నుంచి అమల్లోకి; ఏ సాంకేతికతకూ కట్టుబడదు: కాగితం, ఎలక్ట్రానిక్, క్లౌడ్ రికార్డులు చెల్లుతాయి.
B-L2	చట్టబద్ధ సమయ ప్రమాణంగా IST (నిబంధనలు ఆగస్టు 27న నోటిఫై); ISTని రూపొందించేది CSIR-NPL; అమలు లీగల్ మెట్రాలజీ.
B-L3	ఈ-కామర్స్ నియమాలు: తగ్గింపుతో చూపే పాత ధర అంతకు ముందు 30 రోజుల్లోని అతి తక్కువ ధర; 2027 జనవరి 1 నుంచి అమల్లోకి.
B-L4	పెట్రోలియం (సవరణ) బిల్లు, 2026 ముసాయిదా: 2026 అక్టోబర్ 30 వరకు అభిప్రాయాలు కోరారు (చట్టానికి ముందు సంప్రదింపులు).
B-L5	జాతీయ సఫాయి కర్మచారుల కమిషన్ ఛైర్‌పర్సన్‌గా భగవత్ ప్రసాద్ మక్వానా.
B-L6	వైద్యేతర విభాగం నుంచి తొలి మహిళా ఎయిర్ వైస్ మార్షల్ శక్తి శర్మ వాయుసేన విద్యా విభాగానికి చెందినవారు.
B-L7	కాగ్-భాషిణి అనువాద్: కాగ్ పత్రాలకు ఏఐ అనువాదం; భాషిణి మెయిటీ కింద ఉంటుంది (డిజిటల్ ఇండియా కార్పొరేషన్).

C ఆర్థికం, పథకాలు

C1	కొత్త ఆధారాలు: జీడీపీ, డబ్ల్యూపీఐ 2022-23, సీపీఐ 2024=100. డబ్ల్యూపీఐ ఆర్థిక సలహాదారు కార్యాలయానిది (డీపీఐఐటీ); సీపీఐ, జీడీపీ ఎన్ఎస్ఓవీ (మోస్పి).
C2	గ్రీన్ ఎనర్జీ కారిడార్ మూడో దశ (సెప్టెంబర్ 30): 135 GW వరకు రాష్ట్రాల లోపలి లైన్లు, 50 GWh బ్యాటరీలు; రూ. 1,86,405 కోట్లు; అమలు రాష్ట్ర ప్రసార సంస్థలది.
C3	ప్రత్యేక సరకు రవాణా కారిడార్లు పూర్తి (సెప్టెంబర్ 8, వడోదర): తూర్పు 1,337 కి.మీ. లుధియానా-సోన్‌నగర్, పశ్చిమ 1,506 కి.మీ. దాద్రి-జేఎన్‌పీటీ; తూర్పులోని లుధియానా-డీడీయూ భాగానికి ప్రపంచ బ్యాంకు, పశ్చిమ మొత్తానికి జైకా నిధులు.
C4	రబీ ఎంఎస్‌పీ 2027-28: కుసుమకే ఎక్కువ పెంపు, క్వింటాల్‌కు రూ.675 పెరిగి రూ.7,215.
C5	ఎనిమిది రైల్వే ప్రాజెక్టులకు ఆమోదం, వాటిలో 77 కి.మీ. అరక్కోణం-రేణిగుంట లైను (తమిళనాడు నుంచి ఏపీ, చెన్నై-తిరుపతి మార్గం).
C6	గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026 (డబ్ల్యూఐపీఓ): 139లో భారత్ 38వ స్థానం, 2025లోనూ అదే; ఇన్‌పుట్లలో 49వ, అవుట్‌పుట్లలో 25వ.
C7	గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ 2026 (ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక): 145లో భారత్ 131వ, అంతరంలో 64.5 శాతం పూడింది; మెరుగైన ర్యాంకు రాజకీయ సాధికారత, 67వ.
C-L1	PRIP (ఫార్మాస్యూటికల్స్ విభాగం): 41 ప్రాజెక్టులకు ఆమోదం, సుమారు రూ.1,600 కోట్లు.

C-L2 రాష్ట్రాల వేస్ అండ్ మీన్స్ అడ్వాన్సులపై ఆర్‌బీఐ కమిటీ (అధ్యక్షుడు ఐ ఎస్ ఎన్ ప్రసాద్) సెప్టెంబర్ 29న నివేదిక; సిఫార్సులను ఆర్‌బీఐ పరిశీలిస్తుంది.

C-L3 జేసీఆర్: భారత్ రేటింగ్ BBB+ నుంచి A-కి, అవుట్‌లుక్ స్థిరం.

C-L4 2026-27 రెండో అర్ధభాగంలో కేంద్రం మార్కెట్ రుణాలు రూ.7,86,000 కోట్లు, అందులో రూ.15,000 కోట్ల సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్లు.

C-L5 ముడి పొద్దుతిరుగుడు నూనెపై ప్రాథమిక కస్టమ్స్ సుంకం 10 శాతం నుంచి సున్నాకు; ముడి సోయాబీన్, పామాయిల్‌పై 5 శాతానికి.

C-L6 పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచీ, 2026 ఆగస్టు (త్వరిత అంచనా): 8.0 శాతం; తయారీ 9.0; జులైలో 6.7.

C-L7 DILRMP 3.0: ప్రతి భూకమతానికి భూ-ఆధార్ (ULPIN), 14 అంకెల సంఖ్య; 2026-2031కి 565.50 కోట్ల రూపాయలు.

C-L8 వారణాసి, అమృత్‌సర్ తర్వాత హబ్ అండ్ స్పోక్ విధానంలో అహ్మదాబాద్ (సెప్టెంబర్ 1); హబ్ ఢిల్లీ.

C-L9 డ్రైల్యాండ్ కాంగ్రెస్ 2026, న్యూఢిల్లీ: మెట్ట భూములపై ఢిల్లీ ప్రకటన.

C-L10 పీఎం విశ్వకర్మకు మూడేళ్లు: 30 లక్షల మంది నమోదు (24.5 లక్షలు శిక్షణ పొందినవారి సంఖ్య); 18 చేతివృత్తులు.

C-L11 RoSCTL 2026 డిసెంబర్ 31 వరకు పొడిగింపు; దుస్తులు/రెడీమేడ్ వస్త్రాలు, మేడ్-అప్స్.

D శాస్త్రం, సాంకేతికం, పర్యావరణం, ఆరోగ్యం

D1 దక్షిణ మధ్య రైల్వేలో మొదటి కవచ్ 4.0: హైదరాబాద్ డివిజన్ (తెలంగాణ) మల్కాజ్‌గిరి-కామారెడ్డి సెక్షన్, 3.2 నుంచి ఉన్నతీకరణ.

D2 CAFE-3 (విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ): 1 ఏప్రిల్ 2027 నుంచి 31 మార్చి 2032; ఒక్కో మోడల్‌కు కాదు, వాహనాలన్నిటి సగటు; క్రెడిట్ కొనుగోలు BEEది.

D3 ఆరో విడత మూల్యాంకనం మొత్తం 58 పులుల అభయారణ్యాలకు; 2022లో నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలం 82.58 శాతం, చాలా బాగుంది శ్రేణి.

D4 శ్రీహరికోట రెండో ప్రయోగ వేదిక నుంచి EOS-05ను నింగికి చేర్చిన GSLV-F17; భూ సమకాలిక కక్ష్య నుంచి భారత తొలి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం అని ఇస్రో.

D5 సెప్టెంబర్ 11 నాటికి 80 లక్షలకు పైగా HPV టీకా డోసులు; లక్ష్య బాలికల్లో 90 శాతం దాటిన రాష్ట్రాల్లో ఏపీ.

D-L1 సుమారు రూ.1,10,000 కోట్ల ప్రతిపాదనలకు DAC ఆమోదం (సెప్టెంబర్ 7); ఆవశ్యకత ఆమోదం (AoN) సూత్రప్రాయం, ఒప్పందం కాదు.

D-L2 సెమీకాన్ 2.0 కేటాయింపు రూ.1,27,500 కోట్లు; సెమీకాన్ ఇండియా 2026 న్యూఢిల్లీ యశోభూమిలో.

D-L3 జాతీయ తీర మిషన్ 2.0: 2030-31 వరకు రూ.767 కోట్లు; ఏపీ తీరం 1,053.07 కి.మీ., గుజరాత్, తమిళనాడు తర్వాత మూడోది.

D-L4 కోల్‌కతాలో జలప్రవేశం చేసిన ORV సాగర్ మంథన్ NCPOR కోసం (భూ విజ్ఞాన శాస్త్రాల మంత్రిత్వ శాఖ).

D-L5 అగ్నిబాణ్ ఆర్ఎల్‌వీ (మళ్లీ వాడుకోగల ప్రయోగ వాహనం) కోసం ఆర్‌డీఐ నిధి (టీడీబీ) నుంచి అగ్నికుల్ కాస్మోస్‌కు రూ.200 కోట్లు.

D-L6 డీఆర్‌డీఓ టీడీఎఫ్‌లో తొలి భారీ విలువ డీప్‌టెక్ ఒప్పందం: జీరో ఎంకే ఇండియా, క్వాంటమ్ కోసం 20 మిల్లీకెల్విన్ డైల్యూషన్ రిఫ్రిజిరేటర్.

D-L7 హెచ్ఏఎల్ వాయుసేనకు తేజస్ ఎఫ్ఓసీ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు రెండు, హెచ్‌టీటీ-40 ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు మూడు (బెంగళూరు, సెప్టెంబర్ 18).

D-L8 తొలి నెక్స్ట్ జనరేషన్ మిస్సైల్ వెసెల్ కీల్‌ను కొచ్చిలోని కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్‌లో వేశారు.

D-L9 ప్రపంచ సర్క్యులర్ ఎకానమీ ఫోరం 2026, గాంధీనగర్: దక్షిణాసియాలో తొలిసారి.

D-L10 హోబర్ట్‌లో ఐడబ్ల్యూసీ-70; 1981 నుంచి సభ్య దేశమైన భారత్ అరేబియా సముద్రపు హంప్‌బ్యాక్ తిమింగలాన్ని ప్రస్తావించింది.

D-L11 కెనడాలోని రేడియో టెలిస్కోప్ చైమ్ హైడ్రోజన్ వెలుగును తొలిసారి సొంతంగా గుర్తించింది.

E ప్రపంచం

E1 18వ బ్రిక్స్ సదస్సు, న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబర్ 12-13, భారత్‌కు నాలుగో అధ్యక్షత; డిక్లరేషన్‌లో మూడు మూలస్తంభాలే (కృత్రిమ మేధ అంశం, మూలస్తంభం కాదు); 2027లో చైనా.

E2 భారత్-న్యూజిలాండ్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (సంతకాలు 2026 ఏప్రిల్ 27, భారత మండపం) 2026 అక్టోబర్ 20న అమల్లోకి.

E3 13వ భారత్-శ్రీలంక నౌకాదళ విన్యాసం SLINEX-26, విశాఖపట్నంలో, సెప్టెంబర్ 17-21; AIME-2026 సుబిక్ బేలో.

E4 ఐరాస తీర్మానం 'పటాన్ని సరిదిద్దండి': ఈక్వల్ ఎర్త్ ప్రక్షేపణం తగిన ఒక ఎంపిక; ఆఫ్రికా దేశాల బృందం తరఫున టోగో ప్రవేశపెట్టింది.

E-L1 ఐరాస ప్రధాన కార్యదర్శి: భద్రతా మండలి సిఫార్సుపై సాధారణ సభ నియమిస్తుంది (ఆర్టికల్ 97); స్ట్రా పోల్స్ అనధికారికం.

E-L2 భారత్-మెర్కోసర్ ప్రాధాన్య ఒప్పందం (2004): ఈ-మూలస్థాన ధ్రువపత్రాలకు కాగితపు వాటి చెల్లుబాటు; భద్రతా మండలి స్థానాలకు భారత్, బెల్జియం పరస్పర మద్దతు.

E-L3 ఐరాస సముద్ర మట్టం ప్రకటన (సెప్టెంబర్ 24): దేశాలు దేశాలుగానే కొనసాగడాన్ని, సముద్ర మండలాల స్థిరత్వాన్ని గుర్తించింది.

F సంస్కృతి, పురస్కారాలు, క్రీడలు

F1 72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డులు: తెలుగు సినిమాలకు తొమ్మిది; ఫాల్కే అవార్డు (2024) అనంత్ నాగ్‌కు.

F2 ఆసియా క్రీడలు 2026: విజయవాడకు చెందిన జ్యోతి సురేఖ వెన్నం కాంపౌండ్ జట్టు స్వర్ణం గెలిచారు, ఆమెకు నాలుగోది.

F3 దినోత్సవాలు: పోషణ్ మాహ్ సెప్టెంబర్ 9-అక్టోబర్ 8 (హమారీ ఆంగన్‌వాడీ, హమారీ జిమ్మేదారీ); ఓజోన్ దినోత్సవం సెప్టెంబర్ 16; ఆయుర్వేద దినోత్సవం సెప్టెంబర్ 23 (నాగపూర్).

F-L1 46వ చెస్ ఒలింపియాడ్, సమర్‌కండ్ (తాష్కెంట్ కాదు): ఓపెన్ జట్టుకు రజతం, మహిళలకు కాంస్యం; మొదటి బోర్డుపై కోనేరు హంపి.

F-L2 మహిళల ఆసియా కప్ టీ20: శ్రీలంకపై 72 పరుగుల తేడాతో భారత్ గెలుపు, ఎనిమిదో టైటిల్; జూనియర్ హాకీలో పురుషులు, మహిళలు ఇద్దరికీ టైటిళ్లు.

F-L3 దిరాంగ్ NIMAS బృందం 23 రోజుల్లో లద్దాఖ్‌లో 6,000 మీ. పైబడిన, ఎవరూ ఎక్కని 20 శిఖరాలను ఎక్కింది.

F-L4 వరల్డ్‌స్కిల్స్ షాంఘై 2026: భారత్ 10వ స్థానం, 6 రజతాలు, 20 ప్రతిభా పతకాలు (లియాన్ 2024లో 13వ).

F-L5 రాక్సీ మాథ్యూ కోల్ (IITM పుణె): AGU పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్ 2026.

ర్యాంకింగులు: మొదటి 3, భారత్, చివరి 3

	ర్యాంకింగ్	మొదటి 3	భారత్ / ఆంధ్రప్రదేశ్	చివరి 3
A6	రాష్ట్రాల వారీగా సరుకుల ఎగుమతులు, 2025-26	1వ గుజరాత్, 2వ మహారాష్ట్ర, 3వ తమిళనాడు	**7వ ఆంధ్రప్రదేశ్**	ఇక్కడ ర్యాంకు లేదు
C6	గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ 2026, డబ్ల్యూఐపీఓ (మొత్తం 139 లో)	1వ స్విట్జర్లాండ్, 2వ స్వీడన్, 3వ అమెరికా	**38వ భారత్**	137వ డీఆర్ కాంగో, 138వ నైజర్, 139వ చాద్
C7	గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ సూచీ 2026, ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక (మొత్తం 145 లో)	1వ ఐస్‌లాండ్, 2వ ఫిన్లాండ్, 3వ నార్వే	**131వ భారత్**	143వ పాకిస్తాన్, 144వ ఇరాన్, 145వ చాద్

సెప్టెంబర్ 2026

నెలను ముగించే 30 ప్రశ్నలు

ప్రతి విభాగం నుంచి కలిపి, గ్రూప్–2 కరెంట్ అఫైర్స్ నిష్పత్తికి అనుగుణంగా ఇచ్చాం. ప్రతి ప్రశ్న ఏ అంశం నుంచి వచ్చిందో చెబుతుంది; చివరి పేజీలోని జవాబుల పట్టిక జవాబును, తిరిగి వెళ్లాల్సిన పేజీని ఇస్తుంది.

Q1 B3 రూ.2,000 మించిన చెల్లింపులపై యూపీఐ మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేటును సవాలు చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్‌ను 2026 సెప్టెంబర్ 28న విచారించిన సుప్రీంకోర్టు:

- a తదుపరి విచారణ వరకు ఛార్జీపై స్టే ఇచ్చింది
- b ఈ అంశాన్ని రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి నివేదించింది
- c నోటీసు జారీ చేసి, కేంద్రం అఫిడవిట్ కోరింది; ఛార్జీపై స్టే ఇవ్వడానికి నిరాకరించింది
- d ఈ ఛార్జీ అనధికార పన్ను అని కొట్టివేసింది

Q2 C-L8 2026 సెప్టెంబర్ 1న భారత అంతర్జాతీయ హబ్ అండ్ స్పోక్ విధానంలో చేరిన అహ్మదాబాద్ ఎన్నో విమానాశ్రయం?

- a రెండోది
- b ఐదోది
- c మూడోది
- d మొదటిది

Q3 C-L7 DILRMP 3.0 కింద ప్రతి భూకమతానికి ఇచ్చే 14 అంకెల గుర్తింపు సంఖ్యను ఏమని పిలుస్తారు?

- a సర్వే పిన్
- b ల్యాండ్ స్టాక్ కోడ్
- c భూ-ఆధార్ (ULPIN)
- d ఖస్రా ఐడీ

Q4 A-L7 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆమోదం పొందిన తోతాపురి మామిడి ధర లోటు చెల్లింపు కింద, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ (నిర్వహణ మూలధనం) లేదా స్వల్పకాలిక రుణాల ద్వారా రూ.281 కోట్లు సమీకరించుకునేందుకు ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్‌కు అనుమతి లభించింది. కిలోకు ఎంత చొప్పున మద్దతు ఇచ్చేందుకు ఈ అనుమతి ఇచ్చారు?

- a రూ.4
- b రూ.2
- c రూ.10
- d రూ.15

Q5 F2 2026లో భారత పురుషుల జట్టు రికార్డు స్థాయిలో తొమ్మిదో ఆసియా క్రీడల కబడ్డీ స్వర్ణం గెలిచింది. భారత్ గెలవలేకపోయిన ఆ ఒక్క పురుషుల టైటిల్‌ను జకార్తా 2018లో ఏ దేశం గెలుచుకుంది?

- a బంగ్లాదేశ్
- b ఇరాన్
- c పాకిస్థాన్
- d దక్షిణ కొరియా

Q6 C-L1 30 సెప్టెంబర్ 2026న ప్రకటించిన PRIP పథకం కొత్త డిస్కవరీ ట్రాక్ కింద స్టార్టప్‌లు, MSMEలు గరిష్ఠంగా ఎంత ఆర్థిక సహాయం పొందవచ్చు?

- a ఒక్కో ప్రాజెక్టుకు రూ.100 కోట్లు
- b ఒక్కో ప్రాజెక్టుకు రూ.5 కోట్లు
- c రూ.1,600 కోట్లు
- d ఒక్కో కంపెనీకి, ప్రాజెక్టుకు లేదా ప్రాజెక్టుల సముదాయానికి రూ.50 కోట్లు

Q7 A-L14 2026 సెప్టెంబర్ 29 నాటి జీవో ఎంఎస్ నం.193, ఏపీ ఓమ్నిబస్ (స్పీడ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్) చట్టం-2026లోని ఏ చట్టానికి సంబంధించిన నిబంధనలను అమల్లోకి తెచ్చింది?

a ఏపీ అగ్నిమాపక సేవల చట్టం, 1999
b ఏపీ ప్రజా సేవల అందజేత హామీ చట్టం, 2017
c ఏపీ పారిశ్రామిక సింగిల్ విండో అనుమతుల చట్టం, 2002
d ఏపీ భవన నిర్మాణ నియమాలు, 2017

Q8 C-L3 2026 సెప్టెంబర్‌లో జపాన్ క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజెన్సీ భారత సావరిన్ ఇష్యూయర్ రేటింగ్‌ను BBB+ నుంచి ఏ స్థాయికి పెంచింది?

a A- b A
c BBB d AA-

Q9 C5 2026 సెప్టెంబర్ 9న కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదించిన రైల్వే ప్రాజెక్టుల్లో, ఆంధ్రప్రదేశ్ మీదుగా వెళ్లే అరక్కోణం-రేణిగుంట మూడో, నాలుగో లైను పొడవు ఎంత?

a 47 కి.మీ. b 147 కి.మీ.
c 159 కి.మీ. d 77 కి.మీ.

Q10 E4 4 సెప్టెంబర్ 2026న ఐరాస సర్వప్రతినిధి సభలో 'Correct the map' తీర్మానంపై (A/RES/80/307) జరిగిన ఓటింగ్‌లో భారత్ ఎలా ఓటు వేసింది?

a వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసింది b తటస్థంగా ఉంది
c ఓటింగ్‌లో పాల్గొనలేదు d అనుకూలంగా ఓటు వేసింది

Q11 B-L1 2026 అక్టోబర్ 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 2026 దేని స్థానంలో వచ్చింది?

a భారతీయ సాక్ష్య అధినియం, 2023 b సమాచార సాంకేతిక చట్టం, 2000
c బ్యాంకర్స్ బుక్స్ ఎవిడెన్స్ చట్టం, 1891 d భారత సాక్ష్య చట్టం, 1872

Q12 D-L8 భారత నౌకాదళం కోసం తొలి నెక్స్ట్ జనరేషన్ మిసైల్ వెసెల్ (తదుపరి తరం క్షిపణి నౌక) కీల్‌ను 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఏ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రంలో వేశారు?

a గోవా షిప్‌యార్డ్ b కొచ్చిన్ షిప్‌యార్డ్
c గార్డెన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డర్స్ d మజగావ్ డాక్

Q13 C6 డబ్ల్యూఐపీఓ ప్రకటించిన గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ (ప్రపంచ ఆవిష్కరణల సూచీ) 2026లో భారత్ మొత్తం ర్యాంకు:

a 25వ స్థానం b 38వ స్థానం
c 39వ స్థానం d 49వ స్థానం

Q14 F-L5 పుణెలోని IITMకు చెందిన రాక్సీ మాథ్యూ కోల్‌కు అమెరికన్ జియోఫిజికల్ యూనియన్ (AGU) 2026లో ఏ బహుమతి ప్రకటించింది?

a పావెల్ ఎస్. మోల్చనోవ్ క్లైమేట్ కమ్యూనికేషన్స్ ప్రైజ్
b వాల్టర్ మంక్ అవార్డు
c రోజర్ రెవెల్ మెడల్
d జేమ్స్ బి. మాక్‌ఎల్వేన్ మెడల్

Q15 D3 2022 నిర్వహణ సమర్థత మూల్యాంకనంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని నాగార్జునసాగర్-శ్రీశైలం పులుల అభయారణ్యానికి 82.58 శాతం స్కోరు వచ్చింది. ఇది ఏ శ్రేణిలోకి వస్తుంది?

a చాలా బాగుంది (Very Good) b అత్యుత్తమం (Excellent)
c బాగుంది (Good) d ఫరవాలేదు (Fair)

Q16 C4 2027-28 మార్కెటింగ్ సీజన్ రబీ ఎంఎస్‌పీలో క్వింటాల్‌కు రూపాయల్లో అన్నిటికంటే ఎక్కువ పెంపు పొందిన పంట ఏది?

a రేప్‌సీడ్, ఆవాలు
b మసూర్ పప్పు
c గోధుమ
d కుసుమ

Q17 C-L2 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఇచ్చే వేస్ అండ్ మీన్స్ అడ్వాన్సులపై (తాత్కాలిక చేబదుళ్లు) ఐ ఎస్ ఎన్ ప్రసాద్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటైన ఆర్‌బీఐ సలహా కమిటీ 2026 సెప్టెంబర్ 29న నివేదిక ఇచ్చింది. దాని సిఫార్సుల స్థితి ఏమిటి?

a ఇప్పటికే ఆర్‌బీఐ ఆదేశాలుగా అమల్లోకి వచ్చాయి
b ఆర్థిక సంఘం అవార్డుగా రాష్ట్రాలు తప్పక పాటించాలి
c ఎఫ్‌ఆర్‌బీఎం చట్టానికి సవరణ
d రిజర్వ్ బ్యాంక్ పరిశీలించాల్సిన సిఫార్సులు, ఇంకా ఆర్‌బీఐ ఉత్తర్వు కాదు

Q18 A-L2 భారత అటవీ, కలప ధ్రువీకరణ పథకానికి నిర్దేశిత పథక నిర్వహణ సంస్థ (స్కీమ్ ఆపరేటింగ్ ఏజెన్సీ) ఏది?

a నేషనల్ అక్రిడిటేషన్ బోర్డ్ ఫర్ సర్టిఫికేషన్ బాడీస్
b ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్, భోపాల్
c ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా
d ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్రీ రీసెర్చ్ అండ్ ఎడ్యుకేషన్

Q19 D-L9 2026 సెప్టెంబర్‌లో గాంధీనగర్‌లో ప్రపంచ సర్క్యులర్ ఎకానమీ ఫోరం 2026 జరిగింది. ఏ ప్రాంతంలో ఈ ఫోరం జరగడం ఇదే తొలిసారి?

a లాటిన్ అమెరికా
b దక్షిణాసియా
c ఆగ్నేయాసియా
d ఆఫ్రికా

Q20 B-L7 2026 సెప్టెంబర్‌లో ప్రారంభమైన 'కాగ్-భాషిణి అనువాద్' (CAG-BHASHINI Anuvaad) అనే కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) సాధనాన్ని భాషిణి రూపొందించింది. భాషిణి ఏ మంత్రిత్వ శాఖ కింద పనిచేస్తుంది?

a విద్యా మంత్రిత్వ శాఖ
b హోం మంత్రిత్వ శాఖ (అధికార భాషా విభాగం)
c సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ
d ఎలక్ట్రానిక్స్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ

Q21 F1 22 సెప్టెంబర్ 2026న 72వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డుల వేడుకలో దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు ఎవరికి ప్రదానం చేశారు?

a కార్తీక్ ఆర్యన్
b అనంత్ నాగ్
c మోహన్‌లాల్
d మమ్ముట్టి

Q22 B-L4 పెట్రోలియం (సవరణ) బిల్లు, 2026 ముసాయిదాపై కేంద్ర పెట్రోలియం, సహజవాయువు మంత్రిత్వ శాఖ ఏ తేదీ వరకు అభిప్రాయాలు కోరింది?

a 2026 అక్టోబర్ 30
b 2026 అక్టోబర్ 15
c 2026 నవంబర్ 30
d 2026 డిసెంబర్ 31

Q23 D-L11 రామన్ పరిశోధన సంస్థ శాస్త్రవేత్తలు భాగస్వాములుగా ఉన్న అధ్యయనంలో, హైడ్రోజన్ వెలుగును తొలిసారి సొంతంగా గుర్తించినట్లు 2026 సెప్టెంబర్‌లో ప్రకటించిన చైమ్ (CHIME) టెలిస్కోప్ ఏ దేశంలో ఉంది?

a కెనడా
b భారత్
c ఆస్ట్రేలియా
d చిలీ

Q24 E-L3 2026 సెప్టెంబర్ 24న జరిగిన ఐక్యరాజ్యసమితి ఉన్నత స్థాయి సమావేశంలో సభ్య దేశాలు సముద్ర మట్టం పెరుగుదలపై ఒక ప్రకటనను ఆమోదించాయి. ఆ ప్రకటన కింది వాటిలో దేనిని గుర్తిస్తుంది?

a మారుతున్న తీరరేఖకు తగ్గట్టు అనన్య ఆర్థిక మండలాల (EEZ) హద్దులను మళ్లీ గీయడం
b సముద్ర మట్టం పెరిగినా దేశాలు దేశాలుగానే కొనసాగడం, సముద్ర మండలాలు స్థిరంగా ఉండడం
c 2100 నాటికి సముద్ర మట్టం పెరుగుదలను 0.5 మీటర్లకు పరిమితం చేయాలనే, తప్పనిసరిగా పాటించాల్సిన లక్ష్యం
d వాతావరణ మార్పుల వల్ల వలస వెళ్లేవారి కోసం ఐరాసలో కొత్త సంస్థ

Q25 E-L2 2026 సెప్టెంబర్ ఉమ్మడి ప్రకటనలో, ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి తాత్కాలిక సభ్యత్వానికి ఒకరి అభ్యర్థిత్వాన్ని మరొకరు సమర్థించుకోవాలని భారత్, బెల్జియం అంగీకరించాయి. ఏ దేశం ఏ కాలానికి?

a భారత్ 2037-2038, బెల్జియం 2028-29
b భారత్ 2026-27, బెల్జియం 2028-29
c భారత్ 2028-29, బెల్జియం 2031-32
d భారత్ 2028-29, బెల్జియం 2037-2038

Q26 D-L7 2026 సెప్టెంబర్ 18న బెంగళూరులో హెచ్ఏఎల్ భారత వాయుసేనకు ఏ విమానాలను అప్పగించింది?

a నాలుగు ధ్రువ్ ఎన్‌జీ హెలికాప్టర్లు
b తేజస్ ఎఫ్‌ఓసీ ఇద్దరు కూర్చునే శిక్షణ విమానాలు రెండు, హెచ్‌టీటీ-40 ప్రాథమిక శిక్షణ విమానాలు మూడు
c ఆరు తేజస్ ఎంకే1ఏ యుద్ధ విమానాలు
d మూడు సుఖోయ్-30 ఎంకేఐ

Q27 A-L12 2026 సెప్టెంబర్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రాష్ట్ర అప్రెంటిస్‌షిప్ మండలిని ఏ నిబంధన కింద ఏర్పాటు చేసింది?

a అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 24(4)
b అప్రెంటిస్‌ల చట్టం-1961లోని సెక్షన్ 9
c పారిశ్రామిక ఉపాధి (స్టాండింగ్ ఆర్డర్లు) చట్టం-1946లోని సెక్షన్ 21
d స్కిల్ ఇండియా మిషన్ మార్గదర్శకాల్లోని సెక్షన్ 12

Q28 F-L1 సమర్‌కండ్‌లో 15 నుంచి 27 సెప్టెంబర్ 2026 వరకు జరిగిన 46వ చెస్ ఒలింపియాడ్‌లో భారత ఓపెన్ జట్టు, మహిళల జట్టు వరుసగా గెలిచిన పతకాలు:

a కాంస్యం, రజతం
b రజతం, కాంస్యం
c స్వర్ణం, స్వర్ణం
d రజతం, స్వర్ణం

Q29 D-L10 2026 సెప్టెంబర్‌లో హోబర్ట్‌లో జరిగిన ఐడబ్ల్యూసీ-70 సమావేశంలో అరేబియా సముద్రపు హంప్‌బ్యాక్ తిమింగలం గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించిన భారత్, అంతర్జాతీయ తిమింగల కమిషన్‌లో ఏ సంవత్సరం నుంచి సభ్య దేశంగా ఉంది?

a 1986
b 1981
c 1946
d 1972

Q30 E1 2026లో భారత్ నాలుగోసారి బ్రిక్స్ అధ్యక్ష బాధ్యత చేపట్టింది. అంతకుముందు ఏయే సంవత్సరాల్లో భారత్ బ్రిక్స్‌కు అధ్యక్షత వహించింది?

a 2011, 2016, 2022
b 2012, 2015, 2020
c 2012, 2016, 2021
d 2010, 2014, 2019

జవాబుల పట్టిక

ప్ర.	జవాబు	అంశం	పేజీ	ప్ర.	జవాబు	అంశం	పేజీ	ప్ర.	జవాబు	అంశం	పేజీ
Q1	**c**	**B3**	పే. 31	**Q11**	**c**	**B-L1**	పే. 33	**Q21**	**b**	**F1**	పే. 79
Q2	**c**	**C-L8**	పే. 57	**Q12**	**b**	**D-L8**	పే. 67	**Q22**	**a**	**B-L4**	పే. 33
Q3	**c**	**C-L7**	పే. 57	**Q13**	**b**	**C6**	పే. 52	**Q23**	**a**	**D-L11**	పే. 68
Q4	**a**	**A-L7**	పే. 21	**Q14**	**a**	**F-L5**	పే. 84	**Q24**	**b**	**E-L3**	పే. 77
Q5	**b**	**F2**	పే. 80	**Q15**	**a**	**D3**	పే. 61	**Q25**	**d**	**E-L2**	పే. 77
Q6	**d**	**C-L1**	పే. 55	**Q16**	**d**	**C4**	పే. 50	**Q26**	**b**	**D-L7**	పే. 67
Q7	**a**	**A-L14**	పే. 23	**Q17**	**d**	**C-L2**	పే. 56	**Q27**	**a**	**A-L12**	పే. 22
Q8	**a**	**C-L3**	పే. 56	**Q18**	**b**	**A-L2**	పే. 20	**Q28**	**b**	**F-L1**	పే. 83
Q9	**d**	**C5**	పే. 51	**Q19**	**b**	**D-L9**	పే. 67	**Q29**	**b**	**D-L10**	పే. 67
Q10	**d**	**E4**	పే. 75	**Q20**	**d**	**B-L7**	పే. 34	**Q30**	**c**	**E1**	పే. 70

ఈ నెల మీ స్కోరు: ______ / 30. వచ్చే నెల మీ కొత్త స్కోరును దీని పక్కన రాయండి. ఇది మిమ్మల్ని మీతోనే పోల్చుకోవడానికి; ఇతరులతో కాదు.